

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 1.   Siječanj 1899.   God. VIII.

Isači svakog mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštovani Šalje, 36 novč.

Srcu Isusovomu!

Srce slatko, Srce sveto,
Što toli silno ljubiš nas;
Pogledaj nas s' prijestolja svoga,
U tebi svoj tražimo spas.

Srca Te naša slave,
Hvale Te Angjelâ kori,
Pojuć Ti divne pjesmice
U rajske tamo dvorih.

Od sunca si ljepši, Isuse,
Čistiji već ljiljana cvijet;
A Srce — puno ti žara, —
Kuca za ovaj b' jedni svjet.

Učini Srce Božansko:
Da na v'jek Tvoji smo sini;
Za uzdar Ti naša srca,
Sve nas u raju sjedini.

O Isuse, pun si milosti;
Pred tobom padamo nice,
I prosimo poniznim srcem,
Pokaži nam blago lice.

Upravi nam molbe k Bogu,
O Marijino Dijete,
Od grijeha nas čuvaj svakog,
Da budu nam duše svete.

O Srce slatko, Božansko,
U zadnji pomozi nam čas;
Kad muke navale teške,
Ti uslišaj skrušene nas.

Ne ostavi nas bijedne
U ovom tužnom kraju.
Dopusti, da s' Angjeli,
Slavimo Tebe u raju.

A. R.—L.

K novoj godini — 1899.

oji ovo piše, dragi štioče, došao je jednom na novu godinu u stranu crkvu, da tudiye rekne sv. misu. Zamolili ga, jer na taj dan dolazi svijet iz daleka, te jedna misa, što ju govori obično dušobrižnik one crkve, nije dosta. Kada dakle ugjoh u sakristiju, da se obučem u sveto ruho, stanu me ljudi moliti, neka bih im iza svetoga evangjelja rekao propovijed, da počmu novu godinu i s novom utjehom i s novim pouzdanjem u Boga.

Šta sam indi znao činiti? Bila to lijepa, pobožna želja, te mi se činilo okrutno, a da je ne ispunim. Nu o čemu da govorim? Nijesam se bio nikako pravio, a htjelo se da se već otpočne sv. misa. Nego ja se nadah, da će mi dragi Bog zgodne riječi u usta regbi meinuti; zato sam početak svete mise što pobožnije čitao. Ja dogjem do evangjelja, a to je jedno od najkraćih cijele godine. Jednostavnim rijećima pripovjeda, da Spasitelj na taj dan, osmi naime poslije svoga rođenja, dobio ime Isus, kako ga nazva arkanggeo Gabrijel, kad je blaženoj Gospi navijestio, da će ona roditi Sina Božjega. Onda ja rekoh sam u sebi: kada katolička Crkva počima *novu godinu s Imenom Isusovim*, što mogu bolje učiniti, nego da i ja *na novu godinu* nazovem ovim dobrim ljudima Ime Isusovo, neka ju s Isusom počmu i nastave i svrše; za cijelo bit će im sretna ova godina.

Pa tako i uradih. Nijesam govorio rijećima krasnim, umjetnim, već jednostavno kazah slušateljima iskrene želje srca svoga; a meni se činilo, da su moje riječi, kako su mi pošle iz srca, tako i došle do srca.

No čemu ja ovo pričam, dragi štioče? Zar da se time hvalim? Ne dao toga Bog! Za to ja ne bih ni usta otvorio, ni pera umocio u crnilo. Samo do toga je meni stalo, da ti dadnem jednu utjehu, jedan blagoslov, da ga sa sobom poneseš i čuvaš kroz godinu 1899. *Ponesi sa sobom Isusa za cijelu novu godinu*, pa ga čuvaj kod sebe, gdjegod hodao ili stanovao i štogod radio ili mislio.

Kaži, što je uzrok, da ti je onako veselo pri srcu, kad ti od svih strana kliču: *Čestit Božić i nova godina!* Zar ne, kada čuješ »nova godina« to ti zvoni kao »nova nada«. Ti se nadaš — a ne znaš ni sâm, čemu? Može biti, da će nova godina staroj bijedi tvojoj učiniti kraj. Može biti da će ju dajbudi pobolj-

šati i olakšati, a možda i novu, nenadanu radost donijeti. Ta sve, što je novo, donosi nam novu neku nadu; nema stare prašine i rgje i nečistoće na sebi; još je lijepo, čisto, svježe, čvrsto. Kada mati kupi novu zdjelu ili novi kotao za kuhinju, kako se to sjaje i bliska, da je pravo veselje; a jelo misliš, da mora sad dvaputa bolje biti nego li prije. I kad si otac kupi novu kapu ili novu lulu, ili novi kaput; tada gledaju djeca već iz daleka kroz prozor, te ga radosno očekuju, kao da će sad novi život biti u kući. —

Ali gle, ova radost ne traje dugo. I novi kotao će skoro biti star, kao i novi kaput, i nova lula i nova kapa; osobito kad ju otac i na radne dane nosi. Tako i *nova godina 1899.* do skora ne će više biti nova; od jednoga mjeseca do drugoga će starija biti, i po svoj prilici ne će se ni inače mnogo promijeniti u twojoj kući, osim ako je možda u tvojem mjestu ljeplji običaj, da se na Sveta tri Kralja blagoslovi kuća, pa se napišu na vrata imena od Svetih triju Kralja s godišnjim brojem, i onda ne će više na vratima biti napisano 1898. nego 1899. To će biti možda jedina promjena: sve ostalo će biti kao i prije!

Nu, dragoviču moj, ja znam za jednoga, koji je rekao: *Evo sve novo tvorim* (Otkr. 21, 5.) Znaš li, tko je taj? To je Isus, tvoj Božanski Spasitelj. Kad se je prije 1899. godina u Betlehemu prvi Božić svetkovao, o koliko se tada promijenilo i obnovilo na zemlji! Dotle svijet nije imao Spasitelja, ali je za to imao strašno mnogo grijeha i nevolje. A sada? »*Gle javljam vam veliku radost, što će biti svemu narodu*« — tako kaza anggeo pastirima, — »*jer vam se danas rodio Spasitelj, koji je Krist Gospodin!*« Sretne li novine! Ovaj svijet ostaje — sam po sebi — uvijek stari: ništa osim grijeha i nevolje jednu godinu za drugom. Nu kamogod dogje Spasitelj, tamo se sve

Na prostoj slami Isus se nami
Naredi,
Bogu nek bude hvala i dika
Na nebu;
Na zemlji svima mir skrušenima
Ljudima!
Isuse Bože, trojou se svilaj
Dječici:
S tobom u raju da prebivaju
Na vjeke!

obnavlja; jer tamo iščezne grijeh, a s njim i najveća od svih nevolja. A mjesto grijeha ulazi u dušu *milost Božja*, a s milošću *ljubav Božja*, a s ljubavlju Božjom *mir sreća*, a s mirom *zadovoljstvo i sreća i sveta radost*. Ove radosti »*niko vam ue će oteti*« reče Isus. (Iv. 16, 22.)

Najzad hoću da ti nešto predložim, dragi štioče. Ti od prilike već znaš, što. Gle, na novu godinu će mnogi doći k tebi, da ti čestitaju. Nu možda samo onako — jer je tako običaj. »Glasnik« pak — on hoće ozbiljno i željno tvoj boljak, pa s toga ti kaže: *Počni ovu novu godinu s Isusom! Predaj sebe svega Presvetomu Srcu Isusovu za ovu godinu!* Sve štogod ćeš raditi i misliti i govoriti kroz ovu godinu 1899. pa i sve, štogod ti se može dobro ili zlo dogoditi: sve to metni već unaprijed u svetu ranu Srca Isusova: neka je njemu na čast, a tebi na spas! Osim toga metni unutra čvrstu odluku, da ćeš ove godine *Presveto Srce gorljivo štovati*, te iz žarke ljubavi prema njemu čuvati se grijeha, i često primiti sv. sakramente. Čni to ove godine, a ja ti jamčim, da će ti ova godina sretna biti. Isus će sva svoja obećanja na tebi ispuniti; prije svega ono prvo; *Ja ču iz mogu Srca u obilju izliti blago milosti na sve štovatelje njegove.*

Najveći prijatelj puka.

I izišavši Isus vidje narod mnogi, i smilova im se. (Mark. 6, 4.)

Je li de, čitatelu dragi, kad vidiš svećenika ili redovnika, onda ti srce nekako veselo začuka? A upita li te tkogod, zašto? odvratit ćeš: »Ne znam ni sâm zašto; ali uviјek mi je drago vidjeti duhovnika.« Eto ja ču ti sada protumačiti,

zašto nam je dragو vidjeti misnika ili redovnika? Srce naime kazuje nam: »to je vaš prijatelj, taj ima srce za narod.« No znaš li, od koga je i on to naučio, te voli narod svoj? Od koga? Od Učitelja svoga, Gospodina našega: *Isusa Krista*. Zato upamti, što će ti sad reći: *Otkada svijet opстоји, nije bilo, a ne će ni biti boljeg prijatelja narodu, nego što je Gospodin Isus; jer nitko nije bio tako milostiva srca, kao on.*

Dok je Spasitelj jošte na ovome svijetu živio; kad bi onamo u sv. zemlji isao od sela do sela, od jednog grada do drugoga; onda se je već iz daleka opazio, gdje on dolazi, jer se velika prašina dizala od silnoga naroda, koji ga je pratilo. No što je toliki svijet primamilo, te bi tako reyno ljudi za njim pošli? Što ih je tako silno k njemu vuklo? Bila je to *ljubav i dobrota Presv. Sreća njegova*. Pa ta je ljubav i dobrota prosjevala iz njegovih očiju, kojima je svakoga ljubezno gledao; ona je odsjevala iz njegovih ustiju, kojima se svakomu smješio i prijazno s njime govorio. Ovu ljubav i dobrotu Presv. Srca očitovale su njegove svete ruke, kojima je bolesnike ozdravljao; njegove svete noge, kojima on hodao po cijeloj zemlji, da si potraži izgubljene ovce. On je bio *prijatelj puka* ne samo zborom, nego i tvorom; on bi od njih odvraćao svako зло, a znao im namaknuti svako dobro za ovaj i za onaj svijet, za tijelo i za dušu.

Evo! Ima li jadniji i bjedniji stvor, nego li slijepac, što sjedi kraj ceste i prosi? Ništa on ne vidi, baš ništa. A takav slijepac sjedio jednoć pred gradom Jerihom, kad je Isus onamo došao. Nu kad čuje, gdje prolazi mnogo naroda, zapita: »Šta je to?« *I kazaše mu, da Isus Nazarenjunin prolazi.* Sad on poviče, što ga grlo nosi: »Isuse, sine Davidov, smiluj mi se! I prijedihu mu oni, što igjahu naprijed, da

učuti; a on još više vikaše: Sine Davidov, smiluj mi se! Tad Isus stade i zapovjedi, da mu ga dovedu. A, kad mu se približi, zapita ga milostivo: »Šta hoćeš, da ti učinim?« A slijepac reče: »Gospode, da progledam!« Tad Isus reče: »Progledaj; vjera tvoja pomože ti.« A sv. evangijelje dodaje: »I odmah pogleda, i pogje za njim hvaleći Boga.« (Luk. 18.) Evo, kako dobro i milostivo Srce je imao Isus za najjadnijega čovjeka, za ovoga bijednoga i slijepoga prosjaka.

Drugi put opet doveli su k Isusu čovjeka gluha i nijema, koji niti je što čuo, niti što govoriti mogao. Šta će Gospodin? Kad vidje, da ovaj sirotan ne može da govoriti ni s roditeljima ni s braćom, ni sa drugovima; i da ni što ne čuje ni što razumije, kada mu se govoriti: onda se gane Gospodinu Srce Božansko. Po tom ga uzme iz naroda na samo, metne prste svoje u uši njegove, i pljunuvši dohvati se jezika njegova. Za tim pogleda na nebo i uzdahne: »Efeta, to jest, otvori se!« I odmah mu se otvorise uši i razriješi se sveza jezika njegova, i govorase pravilno. Tad i njemu zapovjedi Isus, da nikomu ne kazuje. Ali zaludu! Sto mu on više zabra njivaše, to on još većma razglašivaše dobrotu i ljubav Presv. Srca Isusova.

Isus je na svom putu svakojake bolesnike izlječio, a obično time, što je na njih položio svoje sv. ruke. Toga radi znali bi bolesnici zapremiti cijelu cestu, kojom bi Isus išao. Nu valja znati, da je tamo u sv. zemlji neka bolest bila, a i danas jošte jest, kakove kod nas nema, naime: guba. Grozna je to upravo bolest; jer gubavac živ regbi istruhne. Malo po malo otpadaju mu prsti od ruku i nogu, cijelo tijelo pokriju čirovi. A najgore jest, što je takva bolest priljepčiva. S toga su morali gubavci stanovati izvan sela, a spavali bi često na groblju; nijesu

smjeli među narod. Lako dakle bilo drugim bolesnicima, nu teško gubavcima, kad nijesu od naroda mogli pristupiti k Isusu. Pa opet se jedan takav gubavac odvaži, te se naglo Isusu prkuči i pokloni mu se govoreći: »Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti«. A Isus pruži ruku, dohvati ga se i reče: *Hoću, očisti se!* (Mat. 8.) I odmah očisti se od gube. Drugi put, kad je Isus veoma zabavljen bio, padne njegov milosrdni pogled na desetoricu takvih nesretnika. Pošto im narod ne dade blizu doći, vikahu oni s da-leka: »Isuse, učitelju, smiluj nam se!« Isus vidjevši ih, je li mogao odoljeti želji Presv. Srca svoga? Je li ih mogao ostaviti bez pomoći? Nipošto! »Idite«, reče im, *i pokažite se svedenicima!* (Luk 17.) I oni idući očistiše se.

Nego Isus nije samo izlijječio bolesnike svake vrsti; on je i više učinio: on je dapače i mrtvace uskrisio. Tako je jednom vrlo mnogo naroda kod Isusa bilo, kad on kod gradskih vrata grada Naima sretne sprovod. Jedan mladić bijaše umro, jedinac majke svoje. Uдовica majka gorko plakala i ljuto cviljela za mrtvim sinom. Kad Isus vidje onaj prizor, gane mu se Srce, te je malne i sam zaplakao. Ta on je valjda pomislio na svoju milu majku, kako će i ona na skoro izgubiti jedinca svoga, i kako će i ona pod križem naricati i plakati za njim. Zato pristupi k onoj udovici i reče joj: »Nemoj plakati!«. I pristupi i prihvati za mrtvački sanduk, i reče: »Mladiću, tebi govorim, ustani!« (Luk. 7.) I sjede mrtvac, i stade govoriti i dade ga materi njegovoj.

To je tek nekoliko primjera, iz kojih divno od-sijeva neizmjerna dobrota Presv. Srca Isusova. Naš se Spasitelj ukazao prijateljem puka, kad je na ovom svijetu bio, kad je živio među nama kao jedan od nas, kad je gladovao s narodom, žegnao s narodom,

kad je sam iskusio, što će reći trpjeti, pa je zato i znao smilovati se.

Nego nemojmo samo misliti, da se Isus brinuo tek za tijelo, za tužne i nevoljne, za bolesnike. Kud i kamo više se on brinuo za dušu. Bolesnike naime on bi samo onako uz put izlijecio; inače je po vas dan narod podučavao, kako valja živjeti, kako valja Bogu se moliti; učio puk, bodrio puk. A kada je našao na skrušenog grješnika, ljubezno bi ga primio i sve mu grijeha oprostio. O, u cijeli ovaj broj Glasnika, dapače i u više njih, ne bi sve stal, kad bismo htjeli sve navesti, što je dobra učinio Gospodin puku svojemu, kakvo je on imao Srce za narod. Je li onda čudo, što se puk sve tiskao oko njega, što su ljudi kazivali: *Sve dobro učini: i gluhe učini da čuju, i nijeme da govore* (Mark. 7. 37.)

Sree Isusovo — izmirilo neprijatelje.

God. 1855. dva su Isusovca, naime dično poznati o. Basile i o. Carrara, držali sv. poslanstvo (misiju) u Zadru, kad eto jednoga dana dogje neki čovjek da posjeti o. Basile-a. »Pomozite mi, oče, veli, jer mi je život u velikoj pogibelji.«

»Kako to?« odvrati misionar.

»Još bijah momkom,« nastavi onaj, »kad se posvadih sa spahijom obližnjeg sela; mi se potukosmo, a ja ga ubih. Zaradi onog ubojstva ja morah 20 godina čamiti u teškoj tamnici. Nuto imaju dvije godine što pretrpjevši svoju kaznu kući se povratih. Ali ona obitelj, kojoj sam ubio starješinu, uvijek me progoni svojom mržnjom, gledajući svaki dan, kako će mi se osvetiti. Tako sam uvijek u strahu i trepetu, te ne

mogu naći mira dan i noć; s toga Vas molim, oslobođite me, ako Boga znate, iz ove stiske.«

»Eh, sinko moj,« odvratiće misionar, »ako je tako, onda zaista ne znam, kako bih ti mogao pomoći.«

Nego nesretnik toliko ga zaklinjao, te mu je svećenik najzad obećao, da će gledati, što bi se moglo za nj uraditi. Onda će o. Basile ob ovom dogagaju povesti riječ i sa svećenikom, kod kojeg je upravo bio, nu ovaj mu odmah izjaviti:

»Ostavite to, č. oče; ta već su mnoge i ugledne osobe posegle u one spahinjske obitelji za ovoga nesretnika; ali sve zaludu.«

»Zaista ništa ne mogu« odvrati misionar, »gledam li tek na svoje vlastite sile; no ja stavljam sve pouzdanje svoje u Presv. Srce, Ono će mi — kako se čvrsto uzdam — ovdje pomoći.«

Sutra dan poći će o. Basile sa seoskim knežem onamo, gdje je bila porodica ubijenoga. Knez je nosio dvije slike: Presv. Srca Isusova i Marijina, a bijahu zastre platnom. Došavši u kuću uvrijegnjene obitelji potraže kućegazdu. Misionare odvezu u sobu, gdje su sjedila dva sina ubijenog spahiјe.

»Ja dolazim,« — reće o. Basile preko praga — »da vas blagoslovim, vas i porodicu vašu i imanje vaše.«

Ove bi riječi primljene srcem zahvalnim i radosnim. Misionar znao upotrijebiti ovaj dobar dojam, pa će im:

»Ne ču ja vas blagosloviti, nego će vas Presv. Srce Isusovo i Marijino.« To rekavći otkrije slike. Obadva brata neobično ganuta padnu misionaru pred noge; nu ovaj nastavi:

»Prije nego će vas ova Presveta Srca blagosloviti, treba da ispunite nalog, što vam ga po m'ni daju.«

»Oče! o čemu se radi?«, povika stariji, »mi smo pripravni, da to ispunimo. Je l' da hoćemo?« obrati se drugome bratu.

»Hoćemo,« odvrati ovaj, »eto nas, pripravni smo.«

»Dobro dakle. Presveto Srce vam veli, da oprostite ubojici oca vašega.«

Istom to doreće misionar, a stariji, inače tvrdo-konjički, već raskrilio ruke, te usklikne: »Gdje je, da ga zagrlimo?«

Nagla eva promjena sve, što bijahu prisutni, veoma iznenadi; međutim dade misionar odmah potražiti jadnoga krvca. Ovaj sa strahom i trepetom očekivao, kako li će pomirenje uspjeti. Došav on na vrata od sobe, pade na koljena i reče: »Hvaljen Isus! Smijem li unutra?

»Smiješ,« odvrate brača. Onda će na koljenima po drugi put pozdraviti:

»Hvaljen Isus! Smijem li pristupiti?

Kad brača i to dopuste, približit će se najstarijemu bratu pa će i p treći put pozdraviti sa »Hvaljen Isus!« A onda će:

»Jesmo li sada izmireni?«

Na te riječi raskrili ruke uvrijegjenik, poleti ubojici oca svojega, pa ga ogrli kanoti najboljeg prijatelja. Kada to prisutni vide — a bilo ih je mnogo — ne moguće dulje da zaustave suze, koje im bijahu navrle na oči.

Sad će misionar pokazati slike Presv. Srdaca, pa će onda:

»Vi ste sad jedan drugomu oprostili. Još samo treba, da obadvije stranke zamole Presv. Srce, neka im oprosti: ovome radi zločina, a vama radi one dugotrajne mržnje.«

Sva trojica poslušaju. Zatim se stanu iz novogrliti, i to ne samo ona trojica nego i cijela porodica i rodbina — sve do najmanjeg djeteta; jer kad

bi se kod takva izmirenja zaboravilo ma i na malo dijete, onda ne bi ljudi vjerovali, da je uvreda oprošćena; jer bi se ovo dijete kasnije moglo osvetiti.

Misionar ih na to opomene, da sklopljeni ov čas mir čuvaju, i vjerni da ostanu pobožnosti k Presv. Srcu. Pomilovani ubojica ne može više da se drži od prevelikog veselja. »Dok sam ono bio dugo u zatvoru«, reče, »ja sam prišedio 42 talira. Eto ja ih sada žrtvujem, da bi se za pokojnika sv. mise služile.«

»Nipošto«, odvrati stariji, »to je naš posao, da se brinemo za očevu dušu. Neka budu oni novči posvećeni Presv. Srcu Isusovu, komu ovu sad dobivenu milost dugujemo. Upotrebimo ih, da nabavimo prekrasan okvir za one dvije slike, koje neka budu u crkvi izložene štovanju kršćanâ, i za vječnu spomen na ovu milost.«

Predlog se taj svima svidje, te se kasnije i izveo.

Prije nego li će misionar otići, još jednom blagoslovu ovu sretnu kuću. Priredili i malu gozbu, oba brata posadiše svoga novog prijatelja između sebe a svakojake zdravice redale se o novoj ljubavi i sklonosti. Onda obje stranke primiše sv. sakramenat pokore i oltara, kako im je misionar naredio. Tri dana iza toga obnoviše kod zaključnog govora u crkvi javno svoje obećanje, da će u buduće zajedno živjeti u miru i u slogi.

Ne treba spomenuti, da se ovaj događaj silno dojmio svih, koji su to vidjeli ili za to čuli. Mnogi su seljani od radosti zaplakali, a mnogi se neprijatelji, potaknuti ovim primjerom, izmirili. Tako se sjajno dokazalo, da je istinito obećanje, što ga Isus dao bl. Margareti: »Ja ћu povratiti slogu obiteljima razdvojenim.«

Kako je Presv. Sreć pomoglo do škapulara.

Na uredništvo »Glasnika« stiglo je glede toga pismo, jednostavno ali opet vrijedno, te se barem djelomice u našem listu objelodani. Mi ostavljamo priprosti slog, u kojem je ovaj »Dopis« sastavljen.

Hvaljen Isus i Marija!

Molim ponizno, da stavite ovo malo redaka u cijenjeni Glasnik.

Ja sam već čitao u Vašem »Glasniku« o škapularu Majke Božje, pa me je Glasnik uputio, te sam ja sa još nekoliko braće «trećoredaca» i sestara zaželjio, da se obučemo. Ali evo nezgode: nema ovlaštena misnika. Što ćemo sad? Traži dakle, — i Bog dade. Mi ga nagjemo u Djakovu, pa se obučemo. Ali to nije zadost; te na drugu godinu ja sa svojim drugom I. T. o Petrovu povedemo njih 20 članova, pa se tamo obuku kod preč. g. kanonika. Nego ima ih puno, koji ne mogu ići u Djakovo. Što ćemo za njih? Mi se, ja i vjerni drug moj I. T., pouzdamo u Presv. Srce Isusovo, i počnemo molit se Pre-svetom Srcu. Onda smo narod popisali i novce pokupili, što ćemo platiti za škapulare. Megjuto proge godina dana, a mi jednakako ne možemo dobit svećenika.

U to vrijeme dogje jedan klerik, rodom iz Kostrača, na dopust za jedan mjesec dana. Ja se njemu potužim, kako bi se narod oblačio, a nema svećenika; te ja rekoh kao u šali: molit ĉu se Presv. Srcu Isusovu, ne bi li Vi otu vlast dobili. A on mi reče: »Moj kume! neka znadeš, kad budem svećenik, ja ĉu ti otoj molbi zadovoljiti«. Tako i bi. U velikoj radosti ja to dojavim svomu drugu, pa se iznova počnemo oba moliti Presvetom Srcu, i dane brojiti. Mi se molimo i tvrdo se uſamo u Presveto

Srce; ali narod se pobuni, i poče na nas vikati, kako smo tobōže svijet izvarali; da ima tri godine, kako smo slagali, da će neki fratar doći, — pa ništa. Mi smo to podnosili drage volje pouzdačuci se u Presv. Srce, pa se i ne prevarismo. U toj najvećoj smutnji čujem gias, da je došao fra F. M., pa će reći mladu misu. Ja dogjoh k njemu, pozdravimo se sa »Hvaljen Isus«, i upitam ga, da li je dobio vlast oblačiti u škapulare. A on mi kaza, da jest U velikoj radosti ja to saopćim drugu. Pomalo pričekasno, dok je on rekao mladu misu, megjutim se pobrinemo za škapulare, i dočekamo željeni dan. Po uslišanju Presv. Srca obukao je on od 8.—11. rujna prošle godine 45 osoba, pa će opet slijedit oblačenje.

Eto, g. uredniče, po milosti Presv. Srca mi sad imamo tu blagodat u našoj sredini; pa sad tko god hoće, može se obuci u haljinu Majke Božje. Za to mi iz ponižna srca zahvaljujemo Presvetom Srcu Isusovu u vijeke vjekova.

M. Ž.

Kostrč u Bosni.

Čuvaj se pseta!*

Nazad nekoliko godina hodočasteći glasovitomu Gospinom svetištu u »Dolini Pompejskoj« (Italija), pogjoh da vidim iskopine staroga poganskog grada Pompeja. Malo dalje od ulazišta vidjeh pred jednom zidinom u mozaiku sastavljene riječi: »cave canem!« »čuvaj se pseta!«

Prigodom bližih pokladnih dana evo me, da i ja ove riječi predočim svima: čuvajte se pseta, što trči po svoj zemlji ovih dana; a osobito kupi sva-

* Priopćio J. St. s otoka Hvara.

koga oko sebe ondje, gdje on svira i gdje hoće da u njegovu kolu plešu; osim kuća, gdje on po drugomu predstavlja, a gdje kršćani idu bacat preko godine novce, dok drugi nevoljni umiru od glada. Bit će dobro osobito ovih dana, u koje »kršćani ponanitaju«, sjetiti ih na dužnost, na koju mnogi tada zaborave; da su naime ljudi, koji se imaju služiti pametu i razumom takogjer i u pokladno doba. Ili je možda kome rekao Isus, da se u pokladno doba ne umire? ili da se mirno možemo zabavljati uz poklade, jer da ne će »Sin čovječiji u ovo doba doći po nikoga? da nije sada vrijeme, te nebeski zaručnik običaje pokucati na naša vrata? Znate li što je uzrok, te se u ovo doba kršćani rukuju s poganim? *Quia non est scientia Dei in terra; »jer nema nauka Božjega«.* Danas u kršćanu veoma mnogi si kroji po svom kalupu vjeru i dužnosti; jer ono, što je drago, mnogi kršćani misle da im je to i dopušteno.

Kako to, da sv. Jeronim osobito u ovo doba iz Rima bježi u Sirijske pustare? A kad ga za uzrok tko pita, jaučući on odgovara: »Fateor imbecillitatem meam!« »ispovijedam slabost svoju«. Jer, kaže, i ako sam ovdje u pustosi, opet su mi u pameti i plesovi i plesačice i milozvučno udaranje; a što bi tek bilo, da sam u Rimu, med svijetom? Ne ćemo li se zastramiti, videći gdje sv. Jeronim bježi, premda je i svet te dosta oboružan i postom i molitvom i kostretnim pásom na goloj koži? A mi, koji kažemo da živemo da se spasimo, raj dobijemo: kuda mi zalazimo u ove dane? s kim se grlimo i kako trošimo novce? Zar se ne moramo čuditi onim dušama, koje će jutrom u crkvu, a večerom u društvo, gdje se grob kopa nevinosti? O takove duše neka pomisle, da je plaća plesačici odrubljena glava sv. Ivana Krstitelja (Sv. Ambroz). To nek pomisle, pa onda neka idu onamo, ako imadnu srca! Koliki hrle ovih dana u propast!

Obdan spavaju, u večer se gizdaju; — a Presveto Srce Isusovo je samo samcato u crkvi. Tek kojoj pobožnoj duši znade se potužiti u ove dane: »Gle ovo Srce, koje je toliko ljubilo ljudel!« Gdje je, tko se sada mene spominje?

Ustanimo, sada kad zli i opaki, mlijativi i hladni kršćani ne haju za Presv. Srce Isusovo! Neprestano ga dvorimo redom; što češće i bogoljubnije primajmo sv. pričest; pa kad u ovo doba neharni ljudi ne mare za Isusa, mi svake večeri sprovedimo što više s Bogom u molitvi i čitanju duhovnom. Tko se ne spominje, kako se uprav u četvrtak pred poklade Isus prikazao svetoj Katarini Sienskoj, te ju darovao svojim prstenom u znak osobite ljubavi što mu je iskazala dvoreć ga u one dane, u koje svak bijaše od crkve gotovo pobjegao. Pa ako mi ne budemo tako vanredno odlikovan: od Isusa poput sv. Katarine, kako ćemo se opet uzradovati, kad nas pred svim svijetom Isus pohvali govoreći: »Sám bjah i obagjoste me!«

Neka svaki nastoji ponuditi ovaj broj Glasnika prijateljima i prijateljicama, da bude što više u ove dane čitan. Ako može, nek ih više dobavi iz tiskare A. Scholza u Zagrebu; neka Glasnik među narod rasturi. To mogu osobito uraditi bratovštine presv. sakramenta i Bl. Dj. Marije. Ja ću se cijeniti odveć sretnim, ako makar jednu bogoljednu dušu odvratim od grijeha, a približim bar donekle Presv. Srca Isusova. U tom poslu pomozi Bože, a poduprite braćo!

Vjesnik.

— **Blagoslov oltara Presv. Srca Isusova u Budrovčima.** U 1. broju I. g. donio je »Glasnik« vijest, kako se svečano lani u listopadu otvorila bratov-

ština Presv. Srca Isusova u Budrovcima (filijalu župe Piškorevačke, biskupije djakovačke).^{*} Opet je onamo proslavljena nova slava, kadno se na drugi dan Uskrsa i. g. blugoslovio oltar Presv. Srca Isusova. Dični »Glasnik biskupija bosanske i srijemske« opisao u je lijepo i opširno to divno slavlje Presvetoga Srca.

Počevši od cvjetne nedjelje pa sve do drugoga dana Uskrsa držala se u 6 sati na večer pobožnost na čast Presv. Srca; molile se litanije s otyrošnjom, zlatna krunica, i pjevale pjesme uz mnogo prisustovanje muških, ženskih i djece, Za te devetnice preporučilo se, da svaki učini barem jedno dobro djelo — ma koje vrsti bilo: nahraniti n. pr. koju sirotu, posjetiti bolesne, izmiriti zavagjene, dati milostinju za novi oltar, moliti za duše u čistilištu itd. Koji će se u toj devetnici ispovijediti, neka prime naknadnu sv. pričest, da se pomire one strašne Bogu nanesene uvrede, što mu nevaljani kršćani zadaju svetogrdno primajući presv. oltarski sakramenat. Ta »naknadna sv. pričest« imala se prikazati Presvetomu Srcu po glavito za one, koji se u Budrovačkoj crkvi od postanka njezina pa sve do onda svetogrdno pričešćivali. S procesijom, što je krenula iz župe Piškorevaca, mimo druge došli su i gg. učitelji i nekoji općinski činovnici ponosno nakićeni škapularom Presv. Srca Isusova. Slava im!

Mlada bratovština — od samo godine dana — broji već oko 800 članova. Ovi su, kako gore istaknusmo, veoma revni u vršenju svojih dužnosti kršćanskih, osobito u primanju sv. sakramenata. Svakoga prvoga petka u mjesecu jest u samoj župnoj crkvi, u Piškorevcima, pobožnost k Presv. Srcu posebnom sv. misom, prodikom i primanjem sv. sakramenata; a prve nedjelje drži se pobožnost u

^{*}) Sr. Glasnik god. 1893. str. 17. ss.

sijelu bratovštine — u Budrovčima. Treba da spomenemo u mlade bratovštine i djelotvornu ljubav i mar za poljepšanje kuće Božje — crkve; jer su članovi kraj onako oskudne i dosta gladne godine u najkraće vrijeme sakupili preko 200 for. za novi oltar Presv. Srca Isasova.

— U zadnje vrijeme u djakovačkoj biskupiji još je podignuta bratovština Presv. Srca Isusova u župi Osječke tvrgje, u Vrpolju, Maradiku i u Petrovaradinu.

— U zagrebačkoj nadbiskupiji isto je tako svećanim načinom uvedena bratovština Presv. Srca Isusova 9. listopada o. g. u Šandrovcu. Već prihvih dana upisalo se preko 250 članova.

— Ovdje moramo da ispravimo jednu statističnu pogrešku, što se u »Glasnik« potkrala — a bez ićiće krivnje. Ta je pogreška gledom na sijela bratovštine Presv. Srca Isusova u djakovačkoj biskupiji. Evo dakle točnog popisa tih sviju bratovština: Berak, Budrovci (filijal), Cerna, Djakovo, Drenje, Garčin, Hrtkove, Indija, Ivankovo, Lipovac, Maradić, Mitrovica, Nijemci, Osijek (2), Petrovaradin i Vodjinci (filijal). Svega: 17.

Šumeće, u kotaru Brodskom.) Ovdje se 8. rujna pr. g. ovršilo crkveno slavlje u prisluću mnogobrojnoga naroda, kakvomu nema pametara u ovome kraju. Nastojanjem domaćega vele-revnoga župnika uvelo se Apostolsivo molitve. Veleć. o. Gattin, D. I. držao je tude šezdnevne pučke misije, a Presv. Srce Isusovo obilno je nagradilo trud neumornoga misjonara. Toliko je bilo posla duhovnoga u isповjedao-nici, da su mu gg. svećenici teškom mukom odoljevala. Milost je Božja silno tada djelovala na srca vjernikâ, jer su i takovi primili sv. sakramente, koji se od 5—10, dapače i preko 20 godina nijesu bili isповjedili.

Od 700 duša »Sumećke župe« upisalo se 254 u Apoštolsvo molitve. Kako obično to biva pri kraju misijā, i ovdje se priredila upravo sjajna procesija s kipom Presv. Srca Isusova. O. Gattin sam ravnao tom procesijom, a dosta mu teško bilo toliki narod u red staviti, jer je svako htio, da bude bliže, gdje se nosi kip Presv. Srca. Taj su kip u procesiji pod nebnicom nosile djevojke u jednostavnoj bjelini sa trobojnicom preko prsa. Napred pred nebnicom bile su djevojke i školska mladež u bjelini obućena 6 djevojčica nosilo je vijence i sipalo cvijeće pred Srcem Isusovim, a za nebnicom stupao je općinski načelnik s domaćim bilježnikom. Bilo je i odličnih osoba iz okoline i iz daljnjih mjesta. Svakomu je srce od ganuća nad tim krasnim prizorom uzdrhtalo, i mnoga se suza radosnica na očima pokazala, gledajući ovako veličanstvenu povorku gdje veselo stupa noseći na prsimu škapular Presvetoga Srca Isusova, te skladno i lijepo pjevajući i krunicu Presv. Srca moleći.

Poslije procesije vratisno se pred crkvu, i tude pred slavolukom zastade narod. O. Gattin pope se na priregjenu propovjedaonicu, da rekne krasnu propovijed o Presv. Srcu Isusovu. Iza propovijedi klekne vaskoliki narod; o. Gattin naprijed je molio posvetnu molitvu Presvetom Srcu, a narod je za njim odgovarao. Nakon posvete podijelio je misionar papinski blagoslov; po tom se zaputiše svi u crkvu; domaći župnik služio svečanu sv. misu, a pod misom opet progovorio nekoliko ganutljivih riječi. Cijela se svečanost završila večernicom u 4 sata, a ostat će neizbrisiva u srcima sviju, koji su joj prisustvovali.

Blagodati Presv. Sreca Isusova.

Benkovac. U mojoj obitelji razboljeće se teško tri osobe, za koje su isti liječnici malo jamečili i zdjavali. Utoj bijedi utekoh se Presv. Sreci Isusova; i gle kroz malo vremena odraviše svi troje. Hvala i slava neka bude P. S. L. R. D.

Novi Vinodolski Obrnik sam i na zalošt poveo se bio za onima, koji se tugeju Bogu svomu Crkvi i pobožnosti. Posao mi zapao. Nastala muka, jer valja uzdržavati ženu i brojnu moju dječu. Vidio sam suze ženine i njezine uzdaha. Odinashi promjeniti život, — i očujelih uprav nufdu sjetiti se svoje jadne duže. Prinio sam sv. sakramente i olputovao u Afriku u Transvaal. Pot bio naporan — oboljeh, — U toj teškoći vrlo se rado sjetih ljubavi Presv. Sreca Isusova napram meni grješniku. I jutrom i večerom obavljaju pobožnost, preni mi to dosti teško bilo pred svakojakimi sudrugovim — ali ne propustili uticati se Presv. Srecu. I bilo mi pomoženo. Ozdravila, dohli posao i hvala Presv. Srecu oglašujem ovo, e da se toliki i toliki bladni i otvrđnuti katolici obrate, ko što učinih i ja, pa će im biti po Presv. Srecu oprošteno i pomoženo.

Budi slava i čast Presv. Srecu! M. K.

Gjurgjevac. Ovijem vršim svoj zavjet, te izričem svom snagom svojom hvalu i slavu Božanskom Sreću Isusovu na zadobivenoj velikoj milosti, koju sam isprosila po zagovoru prečisto zaštete Bl. Djev. Marije. — Vrkšla sum devetinu sa svojim ukrašanim moledi litanije Bož. Sreća Isusova i pripadajuće molitvice, te završila sv. isповjedi i pričesti.

Smjerno molim, da blagoizvolite uvrstiti ovu zahvalnicu u Glasnik Sreća Isusova. Neka bude livaljen svuda i vazda taj presveti izvor milosti!

A. T.

Novi Vinodolski. Petnaest godina borovala sam od zadnjega poroda. Sjetovala se sa raznim ljeđnicima i mnogo potrošila, ali zdravlja nije bilo. — Po savjetu našega župnika utekoh se Bož. Sreću i pridražih se hodočašću, koje je naš pastir prošle godine vodio u Loret, da pochodim kućicu naše Gospe, u kojoj je Presv. Sreća imalo svoje zaklonište. Kako sam se u sv. kuvici molila svetoj Obitelji, to nijesam u stanju opisati. 500 hodočasnika ne će nikad zaboraviti 4. kolovoza 1897. Pa hvataj budi Bogu. Usljana bje moja molitva. Dao mi dobar Isus zdravlje po zagovorni Majke Presv. Sreću i Sv. Josipa. Dnevno od poslije vršim pobožnost Prešv. Sreću i molim krunicu, prebaženoj Gospo i Sv. Josipu na čast.

Zelim, živo želim ići po putu spasa!

M. K.

Bolle me oči tako, da sam se bojala za moj vid. UTEKOH se Presv. Sreću devetnacom, — i prije nego ju svrših, krenulo mi očima na bolje. — Isus je najbolji ljeđnik. Sve više kvalimo i ljubimo njegovo Presv. Sreću!

B. P.

Ja i cijela obitelj bili smo bolesni. Dala sam čitati sv. misu na čast Presv. Sreću Isusovu i Marijinu, i obavljala sam devet mješednu pobožnost sa sv. pričesti. Odmah opazih uspjeh. Odzdravljmo sv. —

Uz to nenavijdjeni me rođaci i susjedi; — nije bilo mira. I tu teškoću izručih Presv. Sreću; i sada je mir i ljubav među nama. Slava Isusu i Mariji!

K. P.

Napali nemilosrdni ljudi na moje poštenje i zloglasili me; zato sam mnogo trpjela i dosti tuge podnešla. Kršćanskom poniznosti podnašala sam taj križ, nu molila sam Bož. Sreću Isusovo i predsto Sreću Marijino i Sv. Josipa, da me oslobole te napasti, i da mi se povrati mir i moj neporoden dobar glas. — I eto, razjasnila se pogreška, osvjedočili se ljudi o mojoj nevinosti; i sad sam na miru. —

Zahvaljujem se za to Presv. Sreću Isusovu i Marijinu i sv. Josipu. —

K. B.

Bili su mi stariji vrlo nebjani za pobožnost. Radi polaska crkve imala sum velikih neprišika i prigovora. Kućne pobožnosti obaljala sam tajno. Tako nije smjelo biti. Utekoh se Presv. Sreću za obraćenje mojih starijih, i eto tarci se kô preprirodili. Sada su revniji od mene. Slava budi Bogu!

L. S.

Čavli. Već od 22. veljače dobila sam neopisivu zatekljinu na lijevoj nozi u koljenu. Zbog nazebe pojavio se i reumatizam; a uslijed zatekljine nijesam mogla maticati nogom ni hoditi, već teškom

mukom morala sam ju rukom prenašati s mjeseta na mjesto. Uslijed te neopisive i čudne zatekljine u koljenu posve otuila mi cijela nogu. Mazala sam ju sa svima mogućim mazilima; ali ne bi bolje, dapaće sve gore. Na tu čudnu zatekljinu pozvala sam liječnika. Kad ju on vidi, reče, da je tude teško pomoći. U ovoj tazi i nevolji utekli smo se, moji mili roditelji i ja, onomu, u koga znamo da će pomoći: Presvetom Srcu Isusovu i Bl. Gospu od Lurdai sv. Josipu. Drugom i trećom devetnicom smo uslovali Božansko Sreću Isusovo, da mi je podijelilo na dan Pohoda Bl. Dj. Marije, 2. srpnja, potpun hod i laku nogu.

Za to neka je što i sto puta čast i hvala Presv. Srcu, Bl. Dj. Mariji i sv. Josipu!

M. Z.

Lobor. Vedugo i jako bolesna tražila sam pomoći svagđje, a nijesam je našla. Stjetovali me, da se za pomoći utekniem Presv. Srcu Isusovu. Ja pošluhah i obećah, ako ozdravim, da cu se javno zahvaliti u Glasniku Bož. Sreću ponos smilovanju, pomoglo mi; jer, već treći dan devetnice bi mi lakše, a za malo dana ozdravih. Za to se javno zahvaljujem najtoplije Bož. Srcu Isusovu kličudi: Slavljeno i hvaljeno neka je Presv. Sreću Isusovo uvijek i od svakoga!

M. B.

Klanjec-Nosigrad. U velikoj našoj nesreći iskazalo nam je silnu pomoći predobro Božansko Sreću. Izvršavjemo obećanje, te mu javno najponajnije zahvaljujemo. I u mnogima drugim, svagđanjinu nevoljama i potrehama često nam je pomoći to milostivno Sreću. Bila mu i za to izrečena najdublja zahvalnost. Štovali, ljubili i zazivali ga svil!

A. i B.

Brod. E. I. zahvaljuje se Presv. Srcu Isusovu, što joj je u kratko vrijeme izliječ na ruka, koju je bila teško ranila; i što joj je velika šteta, na marvi nanesena, posveoma namirena. Slava i dika Presv. Srcu!

Zagreb. Jedna č. sestra bila u velikoj pogibiji, da ne izgubi sv. zvanja. Ja se za nju moljih, i obavljaju devetnicu k Presv. Srcu Isusa i Marije; podjedno obećah, da cu, budem li uslišana, tu milost u Glasniku Presv. Sreću objelodaniti. Sašla ovim vršim svoje obećanje i zahvaljujem iz dna duše Presv. Srcu Isusa i Marije, što su me milostivo uslišali. Č. sestra, za koju se toliko moljih, utvrdila se u sv. zvanju; ona sada veselim srećem Bogu služi u samostanu, te ujedno sa manom hvali i slavi Presv. Sreću Isusa i Marije.

N. N.

Jošte zahvaljuju Presvetom Sreću Isusovu: A. G. za zadobiveno zdravlje. — K. H. za pomoći u teškoj bolesti. — M. M. za jednu veliku milost. — A. L. što joj ispunilo vratnu želju u jednoj stvari.

Namjena molitava i dobrih djela u siječnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Štovanje oblasti.

Stoljeće, što se evo primiče kraju, puno je ruševina; one jo drskom rukom uzele drmati o zakone, što su neophodno potrebiti, da svijet ovaj mirnim putem hoda; no u najveće grijeha treba mu upisati svakako i to, što je u nebrojenih ljudi gotovo uništilo štovanje oblasti.

Buntovnici su potresali prijestolima tobože a *ime čovječjih prava*; socijaliste rad bi da unisti milu no i potrebnu vlast roditeljsku; nosioци bezbožne nauke hteli bi potkonati i istu vlast Božju. Dotle su već gdje koji bezhezni u svojem ludilu došli, te ne će da imaju nad sobom ni Boga, ni gospodara; oni pako što moraju da nose jaram — a takovih ima bezbroj — željni su osvetiti se što više mogu onim, koje treba da slušaju za to, da samo umognu živjeti.

O koliko smo se udaljili od duha Kristova, od sv. evangjelja! Jest, po svetom evanđelju svaki je čovjek sloboden, makar da je on i podložan višoj vlasti. Ali ta podložnost ni malo ne krni dostanstvo čovječjega; ona ga nikako ne snizuje. Kršćanin bo treba da vidi Boga u oblasti, koja mu zapovijeda. »*Seoka duša da se pokorava vlastima, koje vladaju; jer nema vlasti da nije od Boga a što su vlasti, od Boga su postavljene. Tako koji se suproti vlasti suproti se naredbi Božjoj.*« (Rim. 13.) No kada bi oblast stogod naredila, što se suproti zakonu Božjemu, onda i ta kršćanin pravo i dužnost suprotiti se takovoj naredbi. Crkva katolička je velika škola, u kojoj se uči — poslušnost spram svakoj zakonitoj oblasti. Mi, što smo djeca te Crkve, mi podajmo caru što je carevo; ali nemojmo da zaboravimo podati i Bogu što je Božje. Neka je u nas slobodno toliko ponosa, da se usprotivimo onima, koji nemajući odozgo s neba nikakve vlasti, hoće da nam nametnu jaran svoj mjesto Božjeg; ali stujmo za to od srca one, koji punim pravom traže od nas, da im budemo poslužni. Takovi su nada sve roditelji naši, i svi, na koje su oni prenijeli vlast svoju, da nam zapovijedaju.

Ocrnjivati, klevetati, ismijeljavati one, koje smo dužni poslužiti; to je vlastito ljudima, što su puni duha svjetskoga. A svijet se vara često — već na ovoj zemlji, dok *istina Gospodnja traje do vijeka.*

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 2. Veljača 1899. God. VIII.

Imači svakog mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novđ.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštovat, 36 novđ.

Srcu Isusovomu!

to bi bila zemlja bez sunašca,
No dolina puna tajne sjene?
Gdje bez daha, svjetla i života,
Čjela narav u mrtviliu vene.
Što bi bila duša čovječanska,
Da joj ne sja divno pramaljeće,
U Presvetom Srcu Isusovu,
Štono nježno svoje sipa cvjeće?!

Isusovo Srce samo
Jakost duše može biti!
Oj, jači nas sveto Srce,
Da nam duša Bogu hiti!

Nema ljeta bez mirisnog cvjeća,
Bez zlačana mjesecova sjaja;
Ni života bez ljubavi žarke,
Bez lazurnog plavetnoga raja:

Život združen s Isusovim Srcem,
Uv'jek plamti od milinja čista;
Kô trak sunca na rumenoj ruži,
O jutarnjoj zori kad zablista.

Isusovo Srce sađo
Naša neka srca kruži;
K njemu da se približimo,
Kô pčelica slasnoj ruži.

Blagi vjetrić kad zrakom zastruji,
Nosi cjelov do ljubice plave;
A pjevanka slavulja sa grane,
Sva je puna nedohitne slave:
Prečistomu Srcu Isusovu
Miomiris — stidni cv'jetak daje,
A ptičice po lahoru n ežnom
Veličaju svoje — osjećaje! . . .

Isusovo Srce samo
Pjesma naša neka bude;
Da slušajuć njene glase,
Klonimo se staze hude.

Oj, preslatko Srce Isusovo! . . .
Ti nam sjajiš u prečistom liku,
Da svetošću veljom i ljubavlju
Hrvatima budeš na braniku!
Ti nam gasiš žegju Tvojom krvi!
Ti nas hraniš hranom Tvoje pûti!
Ti kraljuješ na Božjem oltaru!
Uzvišeno budi do sto puti!

Isusovo Srce samo
Cv'jet je krasni od ljubavi,
Koji našu žarku ljubavn,
Može vodit k dičnoj slavi!

Okrunimo Srce Isusovo —
Biser-krunom i mi — oj — Hrvati!

Pojmo pjesmu milozvučnim skladom:
Vjeru, ljubav, nadu — koja zlati!
Pod zastavu Srca Isusova
Pohitajmo žurno veljim zborom, —
Osjećaje srca našeg vjerskog,
Pokažimo cijelom svjetu tvorom!
Isusovo Srce samo
Hrvatske je zemlje plamen!
U njem Hrvat plače — pjeva
I govori vazda — amen!...
Mate Ivanišević.

Srce Isusovo i put u-vječnost.

Dok sam bio još gimnazijalcem u Šeher-Travniku, otputim se jednoć za velikih praznika s jednim od mojih učitelja i još s jednim sudrugom gimnazijalcem, preko visokih brda i niskih dolina u Lijevno. Punih osam dana igjasmo pješice, penjasmo se po trnju i kamenju, po gorama i goricama. Tad gledasmo divno razvogje naših krasnih gora, šuma i šumica, nauživamo se čistoga zraka, nagledasmo se milo-vidika na sve strane Bosne ponosne. Sad se spustisemo u zelene dubrave, cvjetna polja i doline; sad se odmarasmo u debelom hladu, te se malko krijepisimo; sad opet na noge, pa hajd' torbu na rame, štap u ruke, put pod noge, pa što Bog dā i sreća junačka! Na putu sad preskoči plašljivi zečić ispred tebe, sad brza srna gjipne ispod grma, pa bježi i skače ko vjetar; sad šušne po gorici lišće, sad dugorepa vjeverica škrigne i po-

skokne od jednoga stabla do drugoga, od jedne grane do druge; sad se pokaže velika, otrovna zmija diže glavu, plazi jezik, zviždi, baca otrov, gleda, koga bi pecnula. A ja, ko ja, ljut na sve, što zmijsku glavu nosi, puknem je po legjima lješkovim štapom, da se odmah u klupko skupi i glavu sakrije. Ne ćeš rekoh, uteći, vraže! satrt ču ti glavu, pa bilo, što bilo! Lupi amo, lupi tamo štapom, puc! Pogodih je uprav u glavu; odmah se umiri. Bogu hvala, rekoh, ne ćeš više nikoga ujesti!

Iduci tako i tumarajući amo tamo mi i sustali, te ogladnjeli ko vuci. Mašimo se torbe, a torba još gladnija nego mi! Nema u njoj ništa više. Ništa ni okusiti, ni zalogaj suha krušca u torbici nije. Što ćemo? Stani, viči pastire, da nam donese barem malo mlijeka, i ako imaju koji komadić kruha. Doleti jedan odmah vesela lica, ponudi nam varenike! Varenika istom namuzena, neuzvarena. Ali ništa zato! Glad je najbolji kuhač. Nikad mi nije bolje išlo u tek, ko onaj čas. Pastir gledi, pa se čudom čudi, što nam tako prijesno mlijeko u tek ide.

Sad opet ustaj! put pod noge, pa hajd prema Rami, iz Rame u Duvno, iz Duvna u Lijevno, iz Lijevna na Kupres! Veliko, dugo, nepregledno kupreško polje puće nam pred očima! Poljem se vijuša male rječica amo tamo, ko zmijica po zelenoj travi. Na jednom je nestane, porone u zemlju. Poslije 3—4 sata izvire opet u Lijevnu velikim štropotom ispod jedne stijene. Glednusmo još jednoć po polju; da ga se do sita nagledamo, stupasmo lagano korak po korak, dok se kraja mašismo. I gle! Tamo na kraj polja vidiš uzak, tjesan ulaz: s obje strane stoje dvije velike stijene ko dvije grede do vrata. Stani malo na tom ulazu, pa pogledaj! Što vidiš? Pred tobom se otvara sasvim drugi svijet: velike šume, doline i ponori, gore i brežuljci pred tobom; iza

tebe stere se eno dugačko, nepregledno polje! Ovo mjesto, gdje stojiš, ovaj ulaz u polje zove se: »Kupreška vrata.« A moras uprav kroz ova tijesna vrata proći, ako si rad iz Bugojna kroz Kupres u Lijevno doći!

Oprosti, čitatelju mili, što sam te tako dugo s ovim svojim putovanjem zabavio! Ja ti htjedoh samo pokazati sliku našega velikoga *putovanja* iz ovoga svijeta u drugi. Ti dobro znadeš, je l' de, *mi smo svi putnici na ovoj zemlji*. Putujemo daleko, daleko — čak u nebo tamo gore iznad zvijezda!

Put naš vodi preko raznih zapreka i poteškoća, što ih prevaliti imamo, ako hoćemo da sretno stignemo do vrata vječnosti. Ta vrata vječnosti zovu se: »smrt.« Smrt će nam pokazati sasvim drugi, neobičan svijet. Smrt će nam otvoriti oči, i mi ćemo jasno sve vidjeti, što smo bili, što smo radili, govorili, mislili; što bi raditi, govoriti i misliti imali. Put do ovih vrata isprva je obično ugodan, zanimiv. Mi smo s početka veseli i čili, bez brige govorkamo, imamo svega i svašta, pjevamo, smijemo se, poskukujemo amo tamo.

Ovaj veseli, bezbrižni početak našega putovanja jest *naše djetinstvo*, naše još nejako, bezbrižno, nedužno, veselo doba. Djeca ne znaju za brigu, za ozbiljnost života! Djeci samo da se je igrati, samo se smijati, veseliti se! Ali kad se put malko odulji, kad se stanemo pomalo penjati uz brdo, pa onda silaziti niz strmenite brežuljke u dolinu: čovjek se zadiše strašno, srce mu silno kuca. Ovo malko ozbiljnije, malko tegotnije, živje putovanje zove se *naša mladost*. U mladosti stane se čovjek već penjati na razna brda i brdašća poteškoća, brigâ i brižicâ, preko napasti i strastî. Ovdje krvca vruće vrije, ovdje srce žestoko tuče! Mlađić se razvio, razcvao se kô proljetni cvijetak; jak i bujan, pun junačke,

mladenačke snage naprijed stupa na putu do vrata vječnosti.

Ako još dalje pokoraknemo u našem životu, ako stignemo po prilici na sredinu puta, vidjet ćemo, da se pred nama dižu već visoke gore, otvaraju se velike prostrane nizine i polja, uvala i gudure, što ih prevaliti imamo. Ovdje treba veće sile i snage, veće odvažnosti, da se čovjek dalje zaputi, i na putu krepko stupa. Ovaj dio našega putovanja zove se: *muževnost*. Ovdje je čovjek u najvećoj snazi, u najbujnijem rastu, u potpunoj zrelosti. Ovdje se stavljaju čovjeku kad i kad najstrašnije, najveće gore zapreka i poteškoća. Ovdje se hoće odvažne neustrašive jake volje, da se prevale sve te gore.

Kad se čovjek već kraju svoga zemaljskoga putovanja prikući, kad je dobu muževnu prevalio, i *na prag starosti* stigao: onda mu kosa na glavi bijeliti stane, oči oslable, ruke i noge dršcu, prsa teško dišu, pamćenje ga ostavlja, sve ga sile izdaju; onda treba još zadnji, najteži, najmučniji korak da učini i na vrata vječnosti sretno stigne. Sva četiri ova dijela našega putovanja, sve četiri dobe našega zemnoga života imaju svoje dražesti, svoje udobnosti, svoje zapreke i poteškoće; svaka napose treba osobite pomoći, osobite opskrbe i potpore na putu — do vrata vječnosti. Kakove će ove poteškoće, ove zapreke biti; da li velike ili male, duge ili kratke, prolazne ili neprolazne: to ćemo kašnje vidjeti. Kakova treba da nam je opskrba, kakova priprema za put; tko li će nam ovu opskrbu, ovu pripremu dati: i to ćemo drugi put vidjeti. Za sada upamtimo samo ovo: sve što nam na putu u vječnost treba, dat će nam *Srce Isusovo*. Ustrpimo se malo, pa ćemo sve potanko čuti i čitati, kako je dobrostivo, kako ljubazno, kako milo i blago Srce Isusovo; kako se brižno stara za nas putnike zemaljske. Za sada mi ostaj s Bogom, mili moj po Srcu Isusovu brate!

Najveći prijatelj puka.

I izišavši Isus vidje narod mnogi, i
smilova im se.) (Mark. 6, 4.)
(Svršetak).

Nije može biti da si čitao, što pod ovim naslovom u zadnjem broju »Glasnik« piše; a može biti da i nijesi. Ako nijesi, a ti sada barem uzmi u ruke zadnji broj, te onako — makar i na brzu ruku — pročitaj, što se tamo tumači; naime, kako je Isus, boraveći na ovome svijetu bio *najbolji prijatelj puka*.

— Ma tko će to čitati, — kažeš, — to je baš kao biblijska povijest, a hvala Bogu ja ju dobro znadem.

— Pravo veliš, baš kao biblijska povijest; tā i ova nije ništa drugo, nego kratka jezgra sv. evanđelja, po ovom najboljem izvoru, po najvjernijem životopisu Krista Gospoda našega.

Sastavimo sliku *najvećeg prijatelja puka*. S toga možeš biti siguran, da je živa istina, te je *Isus najbolji prijatelj puka* bio, što ga svijet vidi; i da je svoj narod opisivao milostima i dobročinstvima, dok je na ovom jadnom svijetu živio.

Ali ćeš mi opet: »O, da je Isus sada na svijetu; da dogje ovamo u našu zemlju, da sada putuje u nas od jednoga sela do drugoga; znam ja, šta bih u njega iskao.«

»Znaš li? Ti bolesniče, za cijelo bi iskao, da ozdraviš; ti grješniče, da ti očisti dušu; ti gjače, da napreduješ u naucima; ti seljače, da ti njive dobro rode; ti, majko, da ti dijete bude dobro, valjano itd. Ele, a zar nije i nama Gospodin baš onako blizu? Zar nije i nama Srce njegovo otvoreno? Čujte, što on veli bl. Margareti Alacoque: »Ja ču u obilju blago milosti. Što je p. hranjeno u mojempoklona vrijednom

Srcu, izliti na sve, koji će vršiti pobožnost k mojoju Presv. Srcu. « Jesi li, dragane čuo? Ili zar Isus sada ne može više takovih čudesa tvoriti kao onda što ih je tvorio, dok je živio na ovoj zemlji?

Zadnji put pričao sam ti čudo, što je Isus učinio na slijepcu kod Jeriha. Slično se čudo prije malo godina dogodilo u Španjolskoj. I tamo je u gradu Toledo, ako se dobro opominjem, živio jedan slijepac. Taj će u sebi: »kad je Gospodin mogao izlijeti onoga slijepca kod Jeriha, zašto ne bi i mene?« Kad ono dakle na Tijelovo bio ophod s presv. sakramentom, klekne slijepac kraj puta. Već progje narod pokraj njega; ali on ne pita, šta je, jer je sám to dobro znao. Mimo njega idu razne bratovštine sa zastavama svojim i s gorućim svijećama u rukama; ali slijepac ih ni ne vidi. Slijede djevojčice u bijelo obučene sipajući cvijeće; ali jadni slijepac ne može da ih vidi. Prolaze redovnici u svojoj raznolikoj odjeći redovničkoj; za njima slijedi kler pjevajući sv. pjesme. Siromah ih čuje, ali vidjeti ih ne može. Sad čuje već i malo zvonce u znak, da dolazi presv. sakramenat. Tad povika i on pun "jere i pouzdanja": »Isuse, sine Davidov smiluj mi se! I gle! isti Isus, Bog i čovjek u presv. sakramantu, tvori sada isto čudo kao onda kod Jeriha, što je tvorio: taj slijepac u Španjolskoj ustane i progleda.

Čujde sad i o drugom slijepcu, komu je takogjer Presv. Srce pomoglo.

U Badenskoj nazad malo godina jedan šezgodišnji dječak pada u jamu živa kreča i posve oslijepi. Liječnik izgubi svu nadu, da će dijete ikada više progledati. Kud će sad jadni roditelji, nego upravo k Presv. Srcu? Njemu na čast dadu odslužiti sv. misu. I vidi! poslije ove sv. mise u oči djetetu pada prva zraka svjetla; do mala se izljeći i ozdravi potpuno.

Nego sad i koju i o jednom nesretniku, koji bi jaše gluhi. U Madžarskoj bijaše jedan siromašni gjak posve izgubio sluh. Šta će sad jadan? Lako si je predstaviti, ali teško trpjeti nevolju, kada gjak ništa ne čuje. Učitelja on svoga više ne čuje; s toga ni ne razumije, što se u školi predaje. — Sta će dakle? Valja mu se nauke posve kaniti. Dakako ne treba ni spominjati, da je ovaj učenik sve moguće lijekove upotrebio; — no sve uzalud. Jedan mu jošte liječnik preostao; onaj naime, koji je onome gluhomu u evangijelu rekao: »Efeta«, a Božansko Srce njegovo je sada isto, kao onda što je bilo. Ovaj dakle učenik moli „devetnicu“ na čast Presv. Srca Isusova, i podjedno obeća, da će, ako mu se povrati sluh, ovu milost objelodaniti. I Srce je Isusovo pomoglo jadniku: on opet čuje.

I Spasitelj je obećao po bl. Margareti, da će mir onim obiteljima udijeliti, koje štuju Presv. Srce njegovo. Čovjek neki živio u neprestanoj neslozi sa ženom svojom. Videći to netko drugi, a štovatelj Presv. Srca, dogje mu misao, da se uteče Presv. Srcu Isusovu, i obeća, da će to objelodaniti. Netom je ovaj svršio pobožnost k Presv. Srcu, i već se mir u onoj kući učomio tako, te ga više ne će nestati u kući.

U Kranjskoj pako nama susjednoj dogodio se ovaj slučaj. Jedna djevica upala u takvu žalost te je mislila, da joj nema više spaša niti ovdje a niti na drugome svijetu. Pozvali su najprije vještice liječnike, ali oni ne opraviše kod nje upravo ništa; na skoro je odbila ova nesretnica svaki lijek, dapače ne hijede ni jela da uzme. Takvo stanje samo gledati bilo veoma žalosno; a na ljudsku pomoć nije se više ni pomisliti moglo. Tad se obratio otac i majka, a s njima mnogi drugi, te velikim pouzdanjem u premilostivo Srce Isusovo započeli devetnicu.

Bio posljedni dan devetnice. Upravo bijahu zadnji put obećane molitve obavili, kad se stvar naglo i očevidno okrenula na bolje. Ona djevica ostavi svoj stan, iz kojeg već davno nije izlazila bila; zagje među svijet, stane se razgovarati, poče opet jesti; riječ u jednu — ona se sasma promjenila; tuzi i žlosti nestalo traga.

Pri kraju hoću još da koju pričam, e da vidite, kako preslatko Srce Isusovo prijeko nade obilato daruje one, koji mu se mole; i kako nam ne samo podaje ono, što iščemo, već i mnogo više.

Neka se žena bila podigla, s teške bolesti, kadno se bolest na novo povrati, i to još gore nego li prije, te siroticu dovede bi reć do na kraj groba. Dvije samo želje jošte imala; biva, da se još jedanput opremi sv. sakramentima, i da još jednom vidi sina, koji bio svećenik. Obadvije ove želje, kako se činilo nijesu se dale ispuniti; zašto u onom mjestu tada nije bilo svećenika, a sin joj bio daleko. Tada će dobra starica u zajednici s drugima početi devetnicu k Presv. Srcu. O, kako je dobro ovo Srce, Srce našega Spasitelja! Ne samo da joj ispunilo obadvije želje, — jer je opremljena bila, a i sin joj misnik došao, — nego joj Presv. Srce poklonilo i zdravlje. Ona posve ozdravila, čega ona ne smjede ni da zašte u Boga.

Isus dakle nije bio *najveći prijatelj puka* samo onda, kad je na ovom svijetu boravio, nego on ima i sada još istu ljubav spram puka; a Presv. Srce njegovo i sada još sve miluje, kojigod u njega pomoći ustraže. Što treba dakle da činimo mi, koji imamo toliko potreba, a da se Presv. Srce i na nas smiliće? Znaš brate, šta treba? Treba da mu se molimo, pouzdano molimo; treba da u njega ištemo pomoći u nevoljama, koje su nas jako snašle. Presv. Srcu nije ništa draže, nego kada ištemo u njega milosti;

kad mnogo ištemo. *Ištite, i dat će vam se.* (Luk n. 9.) —

Onamo u dalekoj Grčkoj bio jedan kralj. Hoteći si srca svojih podanika predobiti, razglasiti on: »kogod ima kakovu potrebu, neka samo napiše molbenicu, a ja će mu sve dati, štogod zaište.« Sad, da vidite! Svaki bi napisao molbenicu; a koji nije umio pisati, onaj si je dao od drugoga sastaviti i napisati, pa ju tad predade kralju. Na to kralj zapovjedi, da se sve te molbenice slože u jednu hrpu. Bila to cijela gomila. Vidjevši kralj, da ne može svima udovoljiti, ražljuti se i pobaca sve molbenice u vodu veleći: »sad ne će nitko ništa dobiti.«

Nije tako u našega kralja — *Isusa Krista*. Onaj grčki kralj nije mogao da zadovolji svima, jer nije imao toliko blaga. Naš pako kralj — Isus — je bogat, i toga radi može on slobodno sve pozvati: »*Hodite k meni svi, koji stejadni i opterećeni.*« Svi, dakle: i vi, griešnici; i vi siromasi; i vi, bolesnici; i vi tužni i žalosni. Ne bojte se! svima će vam biti pomoženo. Svekoliko blago Presv. Srca je sigurno dovoljno, da vam se pomogne. Samo ištite, samo molite s velikim pouzdanjem! Nemojte samo da zaboravite na Presv. Srce Isusovo, pa ni ono ne će na vas zaboraviti!

Pet kapljica za plesače.

(Iz ljekarne sv. Franje Saleskoga).

Sv. Franjo Saleski ne brani baš svagda i svake plesne zabave, no zato on daje glede plesa u svojoj »Filoteji« (III. dio, 33. poglavlje) pet naputaka; a njih treba da uvaže oni, što plešu, ako nijesu radi dušu si okajati pri plesnim

zabavama. Svetac, što upravi slovi s velike blagosti, piše ovako:

Plesi i balovi niti su u sebi dobri, niti zli; no kako se danas obično drže, smijeraju odviše na zlo, pa su zato i preveć opasni . . . Isto velim, Bogomilo, o plesu, što ljećnici o gljivama. »Ni najbolje — kažu — ne valjaju.« Pa tako kažem i ja. »Ni najbolji balovi ni plesi ne valjaju.« — Ako li hoće čovjek da jede gljivu, neka pazi dobro, da se valjano priprave i začinje. Ako se ne možeš izgovarajući otresti bala, pazi dobro, da se ples valjano pripravi i začini. Ali čime ćeš ga začinjiti? *Cednošću, pristojnošću i dobrom namjerom . . .*

Iza gljiva, vele ljećnici, valja se napiti čestita, staroga vina. A ja velim: iza plesa valja odmah po-božno i spasonosno razmatrati, ne bi li se kakogod ugušile opasne požude, koje su se za ispraznoga veselja pojatile u duši. Evo ti, o čemu ćeš razmatrati.

1) U isto doba, kada si ti na plesu bila, trpjeli su mnoge duše *muke paklene* za grijehu, što su ih počinile bud na balu bud na plesu.

2) Mnogi redovnici i drugi bogoljubnici sabrali se u isto doba pred Bogom, *pjevajući mu slavu* i razmatrajući mu ljepotu. Koliko bolje i korisnije od tebe sprovedoše ovi vrijeme?

3) Koliko ih je upravo onda, ležeći na *smrtnoj postelji* izdahnulo! Koliko je muških i ženskih ležalo na postelji po bolnicama, pače po ulicama u teškim mukama, bolujući s kostobolje, grčeva i vrućicā. Vajmeh! ovi ne imadoše pokoja. Pa zar ti ih nije žao? Pomicli, da ćeš i ti jednom tako uzdisati, kao oni; a drugi će plesati, kao što ti sada.

4) Gledali su te *Božanski Spasitelj, Bl. Djevica Marija, Angjeli i Sveci*, kako si plesala. Žao li im negdje bijaše, videći te, gdje se tako ludo i isprazno zabavljaš!

5) Dok si ti tudiye boravila, minulo je *uzalud sile vremena*, a *smrt* se je *približila*. Nuto, kako te ona pozivlje na *svoj ples*: gdjeno ćeš jednom slušati mjesto glazbe ljuto uzdisanje nad grijesima, te ćeš samo jedanput koračiti sa života na smrt. Jest, *ovaj ples* umije najbolje vrijeme skratiti; jerbo ga onda sasvim nestane — i eto nas za čas u vječnosti budi rajskej budi paklenoj!

Evo sam ti naznačio nekoliko razmatranja, što ćeš ih moći rabiti poslije plesa; a i sám će ti Bog već štogod kazati, ako ti je samo u srcu *strah Božji*.

— * * * —

Svjetlo Marinje (2. Veljača).

ilo je mjeseca studenoga godine 1896., a jedan čovjek ničice pao pred sliku Majke Božje, te ju zazivao iz dna duše, da mu pomogne; zašte ga već 4 mjeseca strašnim napastima prti sv. čistoci progoni gjavô, nedajući mu mira ni danju ni noću. Od te strašne borbe siromah bio mal ne obolio. Već se činilo, kao da ga hoće i Bl. Gospa otpustiti od sebe riječima, što ih sv. Pavlu u sličnoj prilici sám Bog kaza: »*Dosta ti je moja milost*« (2. Kor. 12, 9.) Onda će Majci Božjoj nešto obećati — jednu veliku žrtvu. Sada gle regbi čuda! Gjavô mora s mjesta da pobegne, a u dušu onoga bogoljubnika useli se mir takav, te se ne da izreći. Kad ono Isus na jezeru

utiša silnu oluju, zapoviedivši vjetrovima i moru, *postade velika tišina* (Mat. 8.) Na sličan način bila sada tišina u onome srcu, što je dosele bilo uzbibano poput uzburkanoga mora. Nego ta tišina nije imala da dugo traje. Ispovjednik mu njegov u naprijed rekao. »Budite pripravni za novu buru! Bog Vas je samo htio okrijepiti, i pokazati vam, da sve o njemu visi. Stavite dakle od sada sve pouzdanje svoje u Boga i u Majku Božju, pa čete svegjer pobijediti gjavla.« I doista, iza nekoliko nedjelja vratila se žestoka bura. Bilo to upravo prije svetkovine Začeća Bl. Djevice Marije. Znade sad teško iskušani, gdje će naći pomoći; on počne devetnicu na čast bez grijeha začetoj Djevici. Njemu se uslijed toga dogodilo nešto slično onome, što se sabilo i trojici mladića, koji usred ognja u babilonskoj peći ne samo da ne izgorješe, već Bogu hvalospjeve pjevaše. Usred vatre strašnih napasti osta on sasvim miran i veseo; taj nečisti oganj ni malo mu ne ozlijedi duše. Tek bi znao poživo moliti: »Marijo, majko nebeska, budi mi u pomoći; uz tvoju pomoći ja sve mogu!« A nebeska mu majka vazda pomogla. —

Nahranivši Isus čudesnim načinom 5000 ljudi zapovjedi učenicima, da uđu u lagu i natrag da idu na onu stranu jezera. Po tom se pope na goru, da se moli. Lagja bijaše nasred jezera u nevolji od valova, jer je bio protivan vjetar. Poslije tri sata u jutru dogje Isus k učenicima idući po jezeru. Videći to učenici poplašiše se govoreći: Sablast je! a Isus odmah im reče: Uzdajte se, ja sam! Nemojte se bojati! Tada sv. Petar reče: Gospodine, ako si ti, reci mi, da dogjem k tebi po vodi. A on reče: Dogji! I izišavši iz lagje Petar igjaše po vodi; no videći vjetar veliki, uplaši se i počevši se topiti povika: Gospodine pomagaj! I odmah Isus pruživši ruku uhvati Petra i reče mu: Malovjerni, zašto se posumnja?

Tako i onaj čovjek poče se sumnjati i bojati se. Ali zato i napasti grozno otimaju mah. Megju tim dogje i mjesec veljača, pa svetkovina »*Svetla Marinja*«. Opet se on uteče pouzdano k Majci Božjoj; poče devetnicu. Bl. Dj. Marija ni ovaj put mu ne odbi molitve; odmah prvi dan devetnice zasja mu jasno svjetlo u duši, što mu pekaza u svakoj borbi put pobjedi. Uvidio je naime bistro i jasno ovu jednostavnu istinu, da je dužan *svakom mišlju i svakim čuvtvom služiti samo Bogu, svome Stvoritelju i Gospodu*. Sve drugo činilo mu se najveća ludost i zloba. Ova mu istina bijaše od sada poput čvrstog štita proti svakoj navalni nečistoga duha.

Ja što ovo pišem, sve sam čuo iz usta toga čovjeka, koji vruće želi, da se ovakovi dogagjaji što više šire, e budu mnogim na korist i na spas.

Evo vidi, kako je Bl. Dj. Marija toga čovjeka rasvijetila! Sveti Pismo veli: »Pristupite k Bogu, pa će vas rasvijetliti«. To vrijedi i za Bl. Dj. Mariju.

U staro doba dobivali bi na blagdan »Svetla Marinja« kršćani svijeću plamenicu, pa bi držeći ju u rukama u svečanoj procesiji hodali oko crkve -- u znak nebeskoga svjetla, što ga znade upaliti Bl. Dj. Marija u srcima vjernikâ.

Jesi li i ti rad imati ovo »nebesko svjetlo«, što će ti pokazati put do sjajne pobjede nad gjavom, i put u nebo? — »Pristupi k Mariji, i ona će te rasvijetliti!«

I s k r i c e.

»Gle ovo Srce, što je ljudi toliko ljubilo, te nije ništa propustilo, nego se iscrplo i uništilo, samo da im pokaže ljubav svoju. A za hvalu od veće strane ljudi ne primam drugo van nezahvalnost, koju mi u

tom sakramantu ljubavi pokazuju svojim prezirom,
nepristojnošću, svetogrgjem i hladnoćom svojom.
(Isus — blaženoj Margareti Alacoque).

O, što sve nijesi, Gospodine, učinio da si pre-
dobiješ srca ljudi? Ali jao! oni ne će da ti ga dadu,
već te iz njega gone.

O Božansko Srce Isusovo! živi i vladaj u sva-
kome srcu, te ga uništi u ljubavi tvojoj!
(Bl. Margareta Alacoque.)

— *** —

M o l i t v a

pri svršetku ovoga i početku dojdúcega vijeka.*

Daj nam, premilostivi Bože, po zagovoru pre-
blažene i bezgrješne Djevice, da suzama pokore,
svuja bezakonja ovoga dovršujućega vijeka okajemo;
a dojdúci vijek tako da udesimo, te bude sav po-
svećen slavi Imena tvojega u kraljestvu Isusa Krista
Sina tvoga, kojemu neka posluže svi narodi u jednoj
vjeri i savršenoj ljubavi. Amen.

Oprost od 100 dana, jedanput na dan. (Leon XIII. 7. siječnja
1898.) — Ovaj oprost vrijedi do kraja g. 1901; a može se nami-
jeniti i dušama u čistilištu.

* Sr. Glasnik god. 1898, str. 97.—104.

— *** —

Svaštice.

Litanije Presvetoga Srca Isusova. Kako je
poznato, sveta je Stolica otpisom svetoga Zbora za
Obrede (6. ožujka 1894.) zabranila koje mu drago
litanije, što nijesu u breviarie ili u novijim izdanjima
rituala rimskoga: odobrene od sv. Stolice. Usljed

toga su zabranjene — u *javnoj* službi Božjoj — i litanije Presvetoga Srca Isusova.

Ovu je zabranu litanijski Presv. Srca Isusova sveta Stolica na ovo pooštira odlukom sv. Zbora za Obrede (28. studenoga 1895.) izrekavši, da nije slobodno moliti ili pjevati *javno* litanijski Presv. Srca Isusova ni onda, kada se ne obavlja služba Božja u strogom smislu.

Za *privatnu* su porabu ove i druge litanije dopuštene, samo ako je tekst tih litanija odobrila duhovna (biskupska) oblast.

Nego otpisom sv. Zbora za Obrede 27. lipnja 1898. dopustila je sv. Stolica da se *odregjeni* obrazac litanijski Presv. Srca Isusova smije u crkvama i kapelicama *javno* moliti i pjevati po biskupijama *Masiljskoj* i *Autunskoj* (u Francuzkoj), kao i po cijelom *Redu od Pohoda B. D. Marije*. Tu je istu povlasticu 12. studenoga pr. g. podijelila sv. Stolica i biskupiji *Anneciskoj* (u Francuzkoj) a nedavno i nadbiskupiji *vrhbosanskoj*, pa i *Družbi Isusovoj*.

Koliko je omiljela narodu našemu pobožnost k Presv. Srcu Isusovu, razabire se iz mnogih listova, što ih je iz prijateljske ruke dobio ovo uredništvo. Cijeli je to oveći snopić listova, pisanih od gg. župnika, koji ne mogu da dovoljno opišu, kojim duhovnim plodom i vanrednim blagoslovom Božjim rodili *pobožnost k Presv. Srcu Isusovu* u njihovom vjernom puku. Svi su u tome složni, da su im crkve pune, otkako su uveli ovu milu pobožnost, a navala k sv. sakramentima kad i kad zna biti toliko, da pored najbolje volje nije moguće svima uđovljeti, koji su radi isповjediti se. Sada onamo primaju sviće sakramente i takovi ljudi, koji ih prije za više godina ne bijahu već primali.

I bogumirske *psovke* sve to više nestaje, što se više goji pobožnost k Presv. Srcu Isusovu. †

„Svijet ljubi ovu pobožnost, — piše jedan župnik — kao ni jednu. To se vidi i po tomu, što se isti bolesnici k njojzi dovuču više nego li dogju; a starost hoće da izjednači mladež, polazeći ovu pobožnost. Darivaju rado svijeće, što do malo nazad u ovoj župi ne bijaše običaj. Svakoga mjeseca kite vijencima i ružama *Sliku Presv. Srca*, i svatko je već danas priučen, da upre svoje oči u divni odraz Božanske ljubavi, a prije i poslije sv. mise trpimice svijet kleći pred slikom. Djeca dolazeći na sv. ispovjed obavljaju redovito svoju pokoru i pobožnost s g. kapelanom pred istom krasnom slikom. Opažam, da otkako se udomila ovdje ta zanosna pobožnost, osim dva slučaja u dvije godine *nijedan* nam *nije umro bez sv. ispovjedi . . .*“

„Pobožnost k Božanskomu Srcu Isusovu“ — piše opet drugi — tako se usadila u srce moga naroda, da ju tako rekuć drži svojom svojinom. Članova imade preko 3.000, koji vrše razne vježbe Apoštolskog molitve. 700—800 imade redovitih *mjesecnih pričesti* samo u mojoj župi, dok mnogi iz susjednih župa kod mene upisani u svojoj župi primaju sv. pričest. *Svetkovina Presv. Srca* postala je narodnim blagdanom. Nitko pod živu glavu ne bi se dotakao težačkoga posla. Sv. misa drži se kao u druge zapovjedane blagdane sa *procesijom*, u kojoj se nosi *slika Presv. Srca.*“

„Svake prve nedjelje u mjesecu držim pobožnost u čast Božanskoga Srca Isusova onako, kako se obavlja u *senjskoj* biskupiji.“¹⁾

„Budi hvaljeno i čašćeno Božansko Srce Isusovo!“ — javlja se treći župnik — ovako vapić iz srca, kad pomislim na dobrotu toga Srca, što je u mojoj župi dalo toliko dokazā svoje dobrote . . .“

„Od članova Apoštolskog molitve većina svakoga mjeseca polaze na sv. ispovjed i sv. pričest; pa tako svakoga mjeseca imi *naknadnih pričesti* do 500 .“

»Svakoga *prvoga petka* i svake prve nedjelje u mjesecu narešena je *slika Presv. Srca Isusova*, i gori cijeli dan 6 uljenica; sa svake strane slike po tri uljenice. Na *prvu nedjelju* mjeseca drži se *propovijed* o Božanskomu Srcu Isusovu, opominju se članovi na vršenje svojih dužnosti; i onda svećenik skupa s pukom moli »*Otprošnju k Presv. Srcu*«, što je tiskana u Glasniku Srca Isusova god. 1895. br. 5. Poslije podne moli se iz knjižice: »*Način . . .*«¹⁾) *Svake* pakو *nedjelje i blagdana* poslije blagoslova mole sami članovi uz prisutnost svećenika »*Zlatnu krunicu*« i pjevaju pjesmu na čast Srca Isusova.«

„**Blagdan Presv. Srca Isusova** obavljao se do sada ovako, da se držala *trodnevница*; a sastojala je u tom, da se svako poslije podne držala propovijed, pjevala pjesma Srcu Isusovu, a iza toga bio blagoslov. Na *sām blagdan* bila svečana sv. misa i propovijed, a poslije podne blagoslov. *Slika Srca Isusova* naresi se na te dane što sjajnije.«

»Pobožnost k Srcu Isusovu tolika je, da se puk u svakoj nevolji i potrebi utiče zaštiti Božanskoga Srca Isusova; a predobro Srce Isusovo uslišava pobožne molitve puka. Znam, da su se nekoje osobe tužile na neljubav djece prema svomu ocu i majci; ali upućene da se uteku Božanskemu Srcu Isusovu, da od njega mole omekšanje srdaca svoje djece; veselo mi javiše, da su njihova djeca i opet ih oblju-bila, da im iz dalekog svijeta, iz Amerike, pišu naj-utješljivija pisma. Znam, da su mi nekoje osobe u svojoj poteškoći znale reći: Vi me upućujete, da se molim Srcu Isusovu za obraćenje moga muža ili sina; ali bojim se, da mi molitva ne će koristiti, jer se on ne će obratiti. Nu kad takve osobe podučih

^{1) 2)} Po knjižici: *Način, kako se obavlja od članova Apostolata Pobožnost Presv. Sreća Isusova svake prve nedjelje u mjesecu. Senj 1897.*

o neizmjernoj dobroti i mogućnosti Presvetog Srca Isusova, posluhnuše me i pouzdanjem počeše moliti; a za kratko vrijeme i sami se osvijedočiše o dobroti i mogućnosti Srca Isusova. Pa za to narod danas uvijek vapi: »Srce Božansko Isusovo će nam pomoći — Božansko Srce Isusovo pomozi! — Božansko Srce Isusovo ne zapusti nas!«

»O neizmjerno je moguće Srce Isusovo! Kad mi treba opomenuti moj dobri inače narod ma u kojoj mani, rećem im samo: Srce se Isusovo time vrijegja; Srce Isusovo od vas želi, da toga ne stane. I gle, narod o tom počne razmišljati, pak se sklone da tako više ne uvrijedi Božanskog Srca Isusova.«

»To su tek općenita dobra, koja dijeli Božansko Srce Isusovo svojim štovateljima; no tko bi mogao znati i prebrojiti dobra, koja to Srce čini u nautarnjosti pojedinaca. O hvaljeno i blagosloveno neka bude Božansko Srce Isusovo! O kad bi to štovanje Srca Isusova rasprostranjeno bilo po cijelom našem narodu, kolike li sreće! Nestalo bi mnogo zla, nestalo bi mnogo grijeha. Lijepo nas je u tom uputio sv. Otac papa Pio IX. rekav, da se današnjem zlu predusresti može jedino štovanjem Srca Isusova; jer da je jedino ono moguće svladati današnju opaćinu. Stupimo dakle i šrimo pobožnost prema Božanskomu i Presvetomu Srcu Isusovu!«

Podajmo riječ i jednomu župniku iz dičnoga našega Zagorja, koji u poduljem svojem listu izmegju ostaloga ovako piše.

»Kad sam oglasio prvi put u svojoj župi, da sam podigao bratovštinu Presv. Srca Isusova, imao sam odmah i lijepu *sliku Božanskoga Srca* na stijeni, upravo suprot propovjedaonice. Tu sam sliku kasnije izmijenio s *kipom Srca Isusova*, načinjenim kod tvrtke Stuflesser u Tirolu. I sada još stoji taj kip u izdubini te stijene na opću radost mojih župljana. Oko

toga kipa Božanskoga Srca nalega se narod jatimice svake nedjelje i svakoga svetka, pa ne će gotovo nijedan poslije službe Božje otici iz crkve, a da ne klekne i da se ne pomoli pred svetim kipom. Svake nedjelje i svakoga svetka nači je pred istim kipom množinu cvatućega cvijeća, a zimi raznih sličica i svijeća. Pred sv. kipom namješten je troručni svetionik, na kome uvijek pod službom Božjom gore svijeće; a sve te svijeće namiruju gotovo uvijek župljani.

»Čim sam uveo bratovštinu Presv. Srca, opazio sam odmah preokret među župljanim svojim. Prestale su kletve, prestale međusobne mržnje i trvenja; a što me osobito razveselilo, narod je počeo dolaziti, — a hvala dragomu Bogu — i sada još uvijek dolazi u većem broju na sv. ispovijed. Prije podignuća bratovštine nitko se nije tečajem godine ispovijedao, osim u adventu i u korizmi; a sada poslije osnovane bratovštine ne dospjevamo obojica: naime ja i č. g. kapelan, da sve ispovjedimo. Dogodi se ne rijetko, da smo obojica zaokupljeni u ispovjedaonici do $1\frac{1}{2}$ ure poslije podne.«

»Da je narod sâm veoma zadovoljan tom požnošću, i da se veseli tomu, što je u župi podignuta bratovština, dokazom su neki istiniti dogagjaji. — Prije tri godine dobio sam na svoj imandan list bez potpisa. Piše mi jedan župljanin u ime mnogih drugih, te mi ćestita imandan. Ujedno mi se iz dna duše zahvaljuje, što sam župljane naučio poznati i štovati Božansko Srce Isusovo, o kom prije nijesu ništa znali. — Drugi je došao k meni moleći me, da mu za »Glasnik« napišem dopis, kakovih je u njemu sa više strana čitao. Onda neka javim »Glasniku«, da mu je jedinica ozdravila, — koja više godina bolovala — samo time, što ju počeo preporučivati k Presvetomu Srcu Isusovu. — Opet jedan dogje k meni veleći: Gospodine! Od onoga vremena, otkako

sam se upisao u bratovštinu Presv. Srca Isusova, samo mi raste gospodarstvo i svaka cvate sreća. Prije sam se na pô više mučio nego sada, pa nije sam uspijeval; a evo sada imam u svemu sreću.«

„Ovo tek spomenuh, neka se vidi, kako Božansko Srce i ovdje među mojim prostim i siromašnim narodom obistinjuje ono, što je reklo bl. Margareti: *Blagoslovit ču obiljno svako njihovo poduzeće.*«

— Čujmo i jednoga g. župnika iz okolice Zagrebačke. »Nemam dosta rijeći, da dovoljno zahvalim ljubavi i dobroti preslatkoga Srca Isusova, koje mi je u dosta kratko vrijeme narod upravo preobrazilo, iz staroga i dugotrajnoga vjerskoga drijemeža probudilo, pače iz grabežljivih vukova načinilo krotke i pobožne ovčice.«

„Vjerujte mi, otkada se moj narod nešto više upoznao sa dragim Isusom, osobito s njegovom načočnošću u presv. oltarskom sakramentu i njegovim Presv. *Srcem*: sve je njegovo mišljenje drugačije — ono je napunjeno Kristovim duhom. Naravna posljedica toga jest, da mu je i sav život i râd u Kristovom duhu. Ah! milina je gledati ovoliki preokret, a nijedno znati, da je to upravo blagodat Božanskoga Srca Isusova . . . . «

Još imamo osam drugih listova od veleč. gg. što slično pišu; ali da ne bismo istoga opetovali, moramo — prem ne rado — na druge stvari preći. Nego opet ne smijemo da prešutimo jednu vanjsku milost Presv. Srca. U D. (u Slavoniji) za četiri godine bila Sava poplavila sva polja te uništila žetvu. Narod uslijed toga veoma osiromašio. Prošloga svibnja dao je župnik tude držati »misije.« Tada je župa posvećena Presv. Srcu Isusovu i svećanim načinom uvedeno Apoštolstvo molitve. Svi se župljani isповjedili, pa i oni, što 23 godine nijesu bili na sv. ispunjedi. Malo dana iza odlaska misijo-

nara evo što piše revni župnik svome misijonaru:
»Po odlasku Vašem bila je Sava opet tako naraslja, da nam se grozila, e će nas i iznova potopiti. Ja sam se preporučivao, a uz sebe i župu moju milosrđju Božanskoga Srca, da nas ono od te velike nevolje izbavi. Drugi put sam opet molio Božansko Srce, kada su silne kiše padale, ter nam na novo prijetile pogiblju, da nas ono izbavi. I kod sv. mise ja sam preporučivao svoju molbu Presvetomu Srcu; i na veliku sam radost video, da nas je Božansko Srce od nevolje poštudio.«

Namjena molitava i dobrih djela u veljači.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Svećenici — dušobrižnici:

Dvakoj od župa bez broja, gdje se god oko istoga oltara prikupljaju kršćani, što govore raznim jezicima i pripadaju različitim narodima, ima netko te zastupa Gospodina našega, koji reče: *Ja sam s vama u sve dane do srećetka vijeka.* (Mat. 28, 22.) Jest, Isus je s nama uslijed obećanja svoga, da će biti u sredini onih, što se udružuju na molitvu; dapaće, on hoće da tjelesno u presv. oltarskom sakramentu vazda bude kod nile mu djece, koju ne će da ostavi sirotinu (Iv. 14. 18.) Nego ako i jest Gospodin regbi iscrpio za nas svu čudesnu ljubavl svoje, opet on hoće, da mimo oltara, na kojem se on za nas krije, imamo i vidljivog zastupnika ugleda, vlasti i ljubavi njegove: biva dušobrižnik — svećenika. Po volji Kristovoj svećenik treba da nam je njegov zanjenik, zastupnik, koji će nastaviti djelo njegovo Božansko među ljudima; *svećenik — dušobrižnik* ima da bude gotovo drugi Spasitelj. Za to mu je i predao jedan dio Božanske svoje vlasti. *Tko vas sluša, mene sluša; i tko vas prezire, mene prezire.* (Luk. 10, 18.) *Što god svećenik na zemlji, bit će sezvan i na nebū; i što god razriješi na zemlji, bit će razriješeno i na nebesih.* (Mat. 16, 19.)

Mi, koji znamo, koliko Isus ljubi, i koliko se brine za svaku dušu krviju njegovom otkupljenu: mi ne možemo ni najmanje o tom posumnjati, da Srce njegovo osobito voli svećenike dušobrižnike, koji ga zastupaju u vjernikā. Zato preporučiti svećenike

— dušobričnike ljubavi kršćanskoga puka, isto je, što i njima preporučiti jedno djelo, koje je milo Srcu Isusovu.

Svećenik — dušobričnik, koji je po biskupu svojem i po sv. Ocu papi od samoga Isusa dobio nalog, da u nebo vodi jedan dio stada povjerenja sv. Petru; takav je svećenik prije svega dostojan, da ga žuče ovee njegove. Visoka služba, što mu je od Boga povjerenja, uzdiže ga nad ine ljudi, nad bogataše, nad mogućnike, nad oblast svjetovnu. Koji njega žuju, oni stuju i samoga Boga, čiji je zamjenik svećenik; na njega udarati, njega vrijegjati, njega prezirati jest donekle samoga Boga vrijegjati, jer je svećenik namjesnik Božji. *Thou vas služa mene sluša; i tko rac prezire, mene prezire.* (Luk. 10, 18.)

Nego nije dosta, da samo stujeemo onoga što toliko dobra čini duhovna, pa i tjelesna. *Svećenik* — dušobričnik jest otac čupi; a dobra djeca ne misle da su zadosta učinila, kada samo stuju oca svoga. Ona ga i ljube, te su sva blažena, kada mogu ouci si dokazati činom, da ga ljube. Tako i doori kršćani ljube to više svećenika svoga, što se on za njih žrtvuje; što on za njih preuzeo službu, istina uvrštena i divna, posmatramo li ju odima svete vjere, ali i opasnu često i tegotnu, ako na nju očima tjelesnim gledamo.

Svećenik — dušobričnik na ladanju, osamljen, bi reć posve izgnubljen u svojem selu; svećenik — dušobričnik u gradu, i preopteređen duhovnim službenim poslom: zar nije vrijedan, da ga u istim ljublje djeca njegova, kojoj je on doista otac, kojoj i sebe i sve svoje žrtvuje?

Ali kako ćemo dokazati, da iskreno ljubimo svećenike — dušobričnike? Najoiji dokaz te ljubavi podat ćemo im, ako ih slušamo, ako im pomognemo, kada ustrebaju pomoći naše. I zaista često će oni, baš dandanas, trebati naše pomoći; pomoći moralne pa i pomoći materijalne, novlastito u ovo naše doba, gdje svećenstvo mora da podupire i novčanim sredstvima tolika djela, što se poduzimaju za boljak naroda ne samo duševni, već i tjelesni. Ne mojmo dakle da im uskratimo svoje pomoći, kada im možemo u pomoći pritići. Svi pak možemo i moramo pomoći svojim pastirima duhovnim time, da se za njih *Boga molimo*; molimo poput dobre djece, molimo pouzdano, molimo puni žive vjere. Takova je molitva osobito mila Srcu Isusovu, Srcu Velikoga Svećenika našega.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 3.   Ožujak 1899.   God. VIII.

Izlaže svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godišnju 24 novč. za one, kojima se u knjizi donosi ili počinom salje, 26 novč.

M u k o k a z.

Žalosna je duša moja do smrti.
(Mat. 26, 38.)

ogji sa mnjom, mili štioče, u duhu u dvoranu, što no je na brdu Sionu, južno-zapadno od grada Jeruzolima. Znamenit i svečan udari čas, kadno uoči gorke muke svoje sjede Isus s učenicima svojim za stol, da s njima posljedni put blaguje vazmeno janje. Zadnja je večer. Riječi, što ih Spasitelj izusti, zadnje su; djela, što ih tvori, jesu zaglavni kamen onih bezbroj dokaza ljubavi, što nam ih dade za smrtnoga života svoga.

Svaka je doduše riječ i svako djelo Spasiteljevo vrijedno da svratimo na nj pozornost svoju; nego danas gledaj vele ganutljivu, prekrasnu i ozbiljnu sliku; sliku, koja nam pri-

kazuje, kako i što je trpjelo Bož. Srce u muci Spasiteljevoj. Pri tom de učini, kao što jednom uradila bl. Margareta Alacoque. Kako je bila ponizna, zamolit će ona jednoć poglavariču svoju, neka bi joj dala koju poduku za duševno stanje svoje. Poglavarica će joj na to: »Idite i stupite pred Gospodina, pa mu recite, da želite biti kao napeto platno pred slikarom.« Margareta nije razumjela ove riječi, no ipak pogje u crkvu pred presv. oltarski sakramenat, da izvrši nalog poglavaričin. Kada je megju tim razmišljala, što bi imale značiti netom spomenute riječi, progovori joj Spasitelj: »Dogji der, pa ču te podučiti.« I domala joj dade upoznati, da je ono napeto platno njezinu dušu, gđe će Spasitelj crte mukotrpнog si života utisnuti, što ga je sprovodio u ljubavi i odricanju, poslu i šutnji, dok ga napokon kao žrtva ne svrši na križu. Moli der i ti, mili čitatelju, Bož. Spasitelja, neka ti muku svoju duboko u srce utisne, eda nikada ne zaboraviš ljubavi i muke njegove.

Predočit ču ti ovu svetu sliku u nekoliko velikih crta, (dakako samo onako iz daleka) predočit ču ti nekoliko žrtava, što ih Presv. Srce Isusovo u čemernim časovima muke svoje prikazalo Ocu nebeskome iz ljubavi spram nas.

Prije svega je: žalost, što se za mnoge bezuspješno trudio; i tuga, što je bio bez svake utjehe. Zadnja se večera svršila. Isus naredio presv. oltarski sakramenat, a Juda ode iz blagovaonice, da izvede svoju nogumrsku osnovu. Sada će Gospodin s apostolima na Maslinsko brdo, u vrt Getsemani. Bilo je u noći. Blijeda mjesecina čarobno osjenjivala gradske vinograde, mimo kojih prolazio Spasitelj. Gle eto sad prelazi preko potoka Cedrona. Preko istog potoka igjaše jednom pralik Kristov, kralj David, kadno morede da bježi pred buntovnim sinom svojim Absalomom. Kako je bilo onda, a kako li je sada! Kolika

sličnost! Ova strašna sličnost obuze Srce Isusovo u cijeloj strahoti svojoj: pred dušom Spasiteljevom ležala je kao otvorena knjiga čitava prošlost i čitava budućnost.

Predstavi se, dragi štioče, oca ili majku, koji si od usta svojih otkidaju, danju i noću rade, da si sina iškolaju, ili da si kćerci osiguraju budućnost. S pravom oni od te djece očekuju, da im budu zahvalna, priznavajući roditeljsku ljubav. I nuto! sin se odmetne od katoličke vjere, zagje u kolo nevjernih i nečudorednih drugova, te izmamiv od roditelja i zadnji novčić ostavi starog si oca, bolesnu si majku u bijedi i nevolji. Kćerka pakovo mjesto da dvori ostareće roditelje, srće u grijehu, te sramotu, čestitu i poštenu roditeljsku kuću. Kršćanine dragi! Gle slabašne slike one teške žalosti, što ju cutjelo Bož. Srce Isusovo videći, kako je za mnoge i mnoge uzalud radiло, kako sada uzalud za njih ide na smrt. Spasitelj odabra si dvanaestoricu apostola; tri godine velikom ih je ustrpljivošću podučavao; branio ih od farizeja; na sto načina očitovao im svoju osobitu ljubav. Pa sada će ga Juda izdati, Petar zatajiti, — ostali se apostoli razbjegnuti i učitelja svoga ostaviti. Nije li to boljelo nježno Srce Isusovo? Isus je svakom zgodom narodu svome dobro tvorio, on ga htio izabranim narodom učiniti u Crkvi svojoj. A narod ovaj odbacuje Mesiju i više: »*Raspni ga! raspni ga!*« To gleda Isus, i to mu prouzroči golemu žalost u Srcu. Vidi Gospodin i budućnost. Pred očima mu prolaze budući vijekovi i narodi; on vidi, koliko ih imade, koji su mu nezahvalni, koji strašno grieše, i srću u vječnu propast. Ovaj pogled u budućnost napunja Srce Isusovo neizrecivom tugom i žalošću.

»*Žalosna je duša moja do smrти,*« (Mat. 26, 38.), a sv. Marko veli: »*I poče se plašiti i zgražati.*« (Mark. 14, 33), Kada braća Josipova donesoše starcu

Jakovu krvavu haljinu miljenca mu Josipa, tada starač sav izvan sebe od žalosti poviće: »*Sina je moga haljina! Ljuta ga zvjerka raskinula; zvjerka je Josipa izjela!*« I razdrije Jakov od žalosti haljine svoje, obuče kostrijet, i tuži za sinom si dugo vremena. Tada se zgrnu oko njega sva djeca njegova, i stanu ga tješiti; ali se ne dade utješiti govoreći: »*S ovom ču tugom na drugi svijet poći za sinom svojim.*« I ostane u žalosti. Sada možeš donekle izmjeriti, koliku je žalost osjećalo Bož. Srce videći u duhu tijelo svoje presveto šibama izmrcvareno, krvlju oblicheno, porugljivom opravom odjeveno, od grješnika u sv. pričesti pogrgnjeno.

Čuvši David, da mu je sin-buntovnik poginuo, rastuži se, zatvori se u svoju sobu i stane naricati: »*Sine moj Absalom, Absalom sine moj! Kamo da sam ja umro mjesto tebe. Absalom moj sine! Absalom, moj sine!*« I kralj plakaše i tužaše. Čevo ti regbi prilike žalosti Isusove, kada je video, kako će ipak mnogi i mnogi, za koje on prolijeva svoju nevinu krv, duševno umrijeti, na uvijek propasti.

K ovoj se žalosti pridruži još strah i bojazan od mukâ i smrti. Govoreći o tome evangelijska upotrebljava najjače izraze, te veli: Isus poče se plašiti i zgražati. Čita se, da su gdjekoji Sveci u nesvijest pali spazivši, da je tko smrtno sagrijeo, ili pače slušajući samo propovijed o smrtnome grijehu. Ljubeći naime goruće dragoga Boga spoznali su, kako ga ljuto vrijegja smrtni grijeh. Isus pakoljubljaše Boga daleko više nego li svi Sveci skupa, zašto je poznao zloču grijeha jasnije od njih; a uz to je imao na pameti sve grijehе, koje ljudi počiniše, i koje će još počiniti do konca svijeta. Kako je negdje ljuto morala ta žalost parati Bož. Srce Isusovo! Uzmimo pobožnu i za spas djece veoma zabrinutu majku, koja bi posve sigurno na smrti naprijed znala, da će joj

nekoja ljubljena djeca poslije smrti pjezine zači stranputice, i napokon nemilo poginuti. Što ti se čini, milišti će, koliku bi žalost osjećalo s toga jedno materinsko srce? Pomicli sada na milog Spasitelja! Mili naš Spasitelj ljubi nas tako žarkom ljubavi, e bi drage volje još tisuću puta toliko trpio, kad bi to od potrebe bilo za naše spasenje. Moleći on na Ma-slinskoj gori znao je sasvim izvjesno, da će ipak mnogi ljudi propasti u jaz pakleni — za uvijek. Pa odakle potjeću sve ove боли i žalosti? Iz ljubavi Bož. Srca Isusova. I za to kad bi ti htio shvatiti smrtnu stisku Bož. Spasitelja, ti bi morao shvatiti njegovu beskrajnu ljubav; jer po ljubavi možeš izmjeriti muke.

Ili nije li tomu tako? Evo tuj n pr. izgubiše dobri roditelji jedinu potporu svoju u starosti: sina ili kćerku. Sada se čute osamljeni, i ne mogu se utruditi pohagjavajući grob čeda svoga, e bi tamo isplakali svoje боли. Ljubav njihova jest mjera боли i žalosti njihove. Nu što je sva stvorena ljubav skupa prema ljubavi Bož. Srca Isusova? Golema je žalost Presv. Srca Isusova!

Imaj zato, kršćanine dragi, sažaljenja s rastuženim i bolnim Srcem Isusovim, pa se čuvaj grijeha i mrzi na nj iz sve duše; zašto je grijeh upravo užrokom bio onoj smrtnoj stisci, što ju trpjelo Bož. Sreć Isusovo u vrtu Getsemani.

— * * * —

Sv. Josip pomaže.

alsackom gradu Metzu ima samostan »Presvetoga Srca«, gdje su se kroz dugo vremena čudesa zbivala po zagovoru sv. Josipa. Poglavarica ovome samostanu bila je na početku sedamdesetih godina ovoga vijeka č. majka d'Olimar.

Iz njezinih usta znade njezina nećakinja, barunica od P., slijedeće dogajjaje, koje čemo da priopćimo po listu iste barunice iz godine 1872.

»Možete si pomisliti, — tako piše u listu generalnoj poglavarici u A., — kako je kuća čč. sestara, koja još stoji izvan grada, za pošljednjega rata (g. 1870.—1871), a osobito za strašne opsade Metza puno trpjela. Pa i sad još u teškim je prilikama, budući je morala kroz dugo vremena držati 100 vojnika, a uslijed opsade posvuda bilo ponestalo živeža. Poglavarica je sv. Josipu povjerila osobito samostanska vrata, neka on čuva samostan od svih neprijatelja. A dragi ovaj Svetac za to se baš izvrsno brinuo. Kad se je digla opsada, svega je u gradu manjkalo; te sestre ne bi ni za skupe novce, sve da su ih i imale, — ni najpotrebitijih stvari dobine. One se dakle posavjetovale, te se složile, da će sv. Josipu, vjernome vrataru svome, izručiti sve potrebe svoje. Jedna je sestra namah za vrijeme odmora napravila žaku (vrećicu) za sv. Josipa. U nju će sada sve sestre metnuti, što god im treba: jedna komad drva (a to znači, da joj trebaju drva); druga krumpir, treća opet sitnu staklenicu s uljem itd. Ža sve se sv. Josip vjerno pobrinuo. Nu osobito je lijepa bila glede drva. Odmah drugi dan (iza kako su metnule drva u žaku sv. Josipa), javila je jedna sestra poglavarici, da su dolje dvoja kola drva, i jedan nepoznati čovjek. Poglavarica, koja ništa nije bila naručila, niti je imala novaca, pomisli da se taj čovjek prevario, te pred njezin samostan dovukao na kolima drva. No ovaj uze tvrditi, da on mora ovdje predati drva. Poglavarica još uvijek ne će da vjeruje, kako bi to mogla biti drva za samostan njezin. Onda će onaj neznanac: zar to nije »samostan Presvetog Srca?« »Jest; ali tko vas je amo poslao?« upitat će predstojnica, »Nemam ja ništa drugo javiti,« odvrati on, »nego da

su to drva sv. Josipa.« Sad su dakako drva s najvećom radošću primile.

Jednom je ulja nestalo, a jedna sestra u samostanu Presvetog Srca u Metzu ima svake noći da obilazi sa svojom malom svjetiljkom. To traje u onoj velikoj kući, a ima u njoj mnogo pitomaca, veoma dugo vremena. Sada će sestra svetome Josipu preporučiti, neka se on pobrine za ulje. I zato je njemu posvetila svoju uljenicu, da u buduće samo njemu na čast gori. I vidi! od onoga časa nije se više ni jedne kapljice ulja ulilo u onu svjetiljku, koju je prije valjalo svakog tjedna po tri puta napuniti. Od ono doba svjetiljka svake noći gori, a do onda, kad je to barunica od P. pisala, to je čudo već trajalo 13. mjeseci. Onda će sestra svojoj glavarici, da ona ne može ni pomisliti, kakovim čuvtvom počitanja svaki dan znade upaliti svoju uljenicu, i s njome obilaziti po samostanu; i kako na to sa strahom misli, da će možda jednom doći čas, kad će nestati toga čudnovatog ulja.«

Tako pripovijeda jednostavnim rijećima g. barunica od P.; a znala je sve to točno, buduć je predstojnica onoga samostana Presv. Srca bila tetka njezina.

Što mi možemo odatle učiti?

Da pouzdanje u sv. Josipa nikoga nevara.

Još vrijedi riječ sv. Terezije, da sv. Josip ima moć sve isposlovati, što nam treba, bilo na duši, bilo na tijelu, bilo za nas, bilo za druge. A njegova upravo očinska ljubav spram svakoga od nas ne da mu, te nam išta uskrati, za što mu se pouzdano molimo. Bezbroj sjajnih primjera potvrđuje to neprestano. I mi ćemo bez sumnje biti među onim sretnicima, koji će dobiti od sv. Josipa velikih dobara, kad se osobito ovaj mjesec ožujak, njemu posvećen,

s djetinskim pouzdanjem molimo. Dobro je svaki dan sv. Josipu preporučiti se, no poglavito na njegovu svetkovinu. Sv. Terezija veli, da nije prošao nijedan blagdan sv. Josipa, a da ne bi bila dobila koju izvanrednu milost.

Dobit ćemo i mi. Samo molimo, pa ćemo dobiti, tražimo, pa ćemo naći, kucajmo, pa će nam se otvoriti. U sv. su Josipa ključevi rajskega blaga.

Prijatelji Presv. Sreća Isusova.

Biskup fra. Augustin Miletić.

(1763 - 1831.)

Samostanu Svetoga Duha u Fojnici (Bosna) ima lijepa slika mlađoga redovnika, u siromašn m odielu sv. Franje Asiskoga. Redovnička kruna (tonzura) resi mu glavu, biskupski križ cakli mu se na prsima; cijelo mu držanje i neobična bogoljubnost s njegova lica jasno govore, da to nije obični smrtnik, nego jedan od ugodnika Božjih.

Fra. Augustin Miletić, biskup dauljinski i apoštolski namjesnik u Bosni i Hercegovini, iz ove nam slike regbi hoće da progovori. On se rodio u Fojnici 16. veljače 1763. godine; on je tuj god 1799. stupio u red sv. Franje; on je tuj sjedio za 28 godina biskupovanja svoga; on je za to dika i ponos katolički Fojničana, te i nije čudo, što se slika njegova poput svetinje čuva u samostanu Fojničkome.

Nego kud i kamo ljepša je slika, što nam ju dade ob ovome neumrlome biskupu ljubimac njegov

i potonji nasljednik u biskupskoj službi, presvjetli
ta Marijan Šunjić; slika ne crtana olovom ili molo-
vana kistom, nego vješto prikazana lakim perom u
klasičnoj uj ravo latinštinu. Ko pročita život Mileticev,
on mera da usklikne; doista, ovo bijaše biskup po
Sru Isusovu pun duha Isusova. Poput crvene niti
provlači se diljem života Mileticeva očevidno nasto-
janje, da on bude pravim nasljednikom Kristovim, da
si srce upriliči Sru Isusovu. Kao što mu hvale pred-
šasnika biskupa fra Grgu Ilijica, (1796—1813) da je
u Bosni raširio pobožnost k Presv. Sru Isusovu, te
u sv. Stolice ishodio oproste onima od svojih kršćana,
koji će da štiju Božansko Srce¹⁾; tako se izrijekom
spominje o našem fra Augustinu Mileticu, da je
za cijeloga si života načinom osobitim štovao Presv.
Sre Isusovo, i da je ovu pobožnost u puka svoga
unnožio još više primjerom svojim nego li riječima.²⁾

Za one čitatelje, što ne umiju latinski, Glasnik
će ovdje iznesti nekoje crtice iz života ovoga veli-
koga prijatelja Presv. Sre Isusova; pa se
nada, da će ova kratka crtica tim milija biti čitaocima,
što je biskup Miletić naše gore list.

I. Fra Augustin revnuje za spas duša.

Jesi li, brate, ikada posmatrao sliku Presv.
Sre? Je l' de? poput ražarene peći suklja tuj organj
ozgō, suklja ozdō, suklja iz rane, suklja sa svih strana.
Jest, tako se jednom ukazalo Sre Isusovo blaženoj
Margareti Alacoque kanoti taliona, što ognjem svojim
sve užiže, pa će i najtvrgje željezo rastaliti, te će po-
teći kao voda. To je onaj organj, za koji Gospodin

¹⁾ Sr. M. Butinić: Djeleovanje Franjevaca u Bosni i Hercegovini. III. str. 180, i nač „Glasnik“ 1897. str. 228. — ²⁾ SS. Cordis Jesu atque Dominae Angelorum cultor sane eximus, non tam verbis, quam pīs exemplīs amoreū corum in suis mītrifice auxit. (De vita illustris viri Augustini Mileticilli. Romae 1835.)

veli: *Oganj sam došao baciti na zemlju, pa što hoću nego da se zapali?* (Luk. 12, 49.) To je onaj ljubezni plamen, plamen revnosti za spasenje duša, koji je Isusa pritegao s neba na ovu zemlju; koji ga prinukao, da poput dobrog pastira ide tražiti u pustinji izgubljenu ovcu; koji ga privolio, te on život svoj za nju položio. Pa ovaj će plamen ljubavi raspaliti i svaku dušu, koja iskreno ljubi i štuje Presveto Srce Isusovo. A kako da nije onda gorio ovim ognjem revnosti i naš fra Augustin? On, koga Gospodin uzvisio do tolike časti, te ga odredio za nasljednika Apoštola, kojima je rekao: *Ja vas izabrah i postavih vas, da vi idete i da rod rodite* (Iv. 15, 16.)

Evo, gledajmo ga samo, kako on poput dobrog pastira traži ovce svoje! Ogromnu i raštrkano stado svoje razdijelio on u tri dijela, a svake bi godine znao obaći u pastirskom pohodu treći dio svoje biskupije. Poslije Uskrsa ostavlja on svoj samostan, pa će onda na put. Kako su tada bile župe jedna od druge veoma udaljene, često je morao već oko poноći ustati, samo da prije kasne večeri stigne u obližnju župu. Nikada ne bi propustio prije polaska bogoljubno reći sv. misu; tek onda dade se u Ime Isusovo na teški, i ne rijetko opasni put. Sada bi jašio, sada pješice išao strmim, krševitim putem uz brdo niz brdo, preko rijeka i močvara. Nu revni pastir ne htjede ni onda da gubi dragocjeno vrijeme, nego bi ga znao lijepo upotrebiti za spasenje duša. On bi pratnji svojoj naprijed molio sad časoslov sad krunicu; a obično ga pratilo nekoliko redovničke braće i nekoliko naoružanih momaka, što ih on momorao na svoj trošak držati poradi pogibelji, s kojom bijaše skopčano u ono doba takovo putovanje. Da pogibelji! Ko bi ih sve izbrojio, što su znale snaći putnika u ono kobno doba? Sa sv. Pavlom za cijelo mogao je u istinu kazati i biskup Miletić, da je na

svome apoštolskom putu bio u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabozaca, ustrahu u gradovima, u strahu u puštinji, u strahu na moru, u strahu megju lažnom braćom. (2 Kor. II, 26.)

Koliko su puta biskupa zastrašili, da ovdje na nj čekaju hajduci, tamo da na nj vrebaju Turci, da tu i tamo ne može proći radi te i te zapreke! Koliko puta ne mogavši biskup da stigne do cilja, morade prenoći gdjegod u hladnoj šumi — na gojoj zemlji a pokrio se tek lakim pokrivalom!

Nu glegjimo ga, kada je došao u koju župu! Daleko bi već pred njim išao glas: »sada će nam doći biskup! eto već k nama fra Augustina!« Na tu radosnu vijest pohitjeli bi Bošnjaci i Hercegovci niz klance i planine, ili bi se penjali uz brdo, ako je baš župa visoko ležala, samo da vide miloga si biskupa. Crkava u ono tužno vrijeme ne bijaše u čitavoj Bosni i Hercegovini van uz cigla tri samostana: u Kreševu, u Sutjeskoj i u Fojnici; a mimo to jedna jedina kapelica u Podmilaču (kod Jajca) posvećena sv. Ivanu Krstitelju. Gdje se dakle obavljala služba Božja? Na groblju, ili pod vedrim nebom u kojoj zabitnoj šumici. O, kako se negdje moralo potresti srce ovoga dobrega pastira, videći narod svoj vjerni oko sebe! Kako je negdje morao i on sa Spasiteljem uzdahnuti: *Žao mi je naroda!* (Mark. 8, 2.)

Pod večer i u cik od zore narod se ispovijedao; zašto bilo više svećenika na okupu, a i sám revni biskup po mogućnosti slušao ispovijedi. Po tom se spremao da djeci svojoj lomi »kruha nebesnoga« i da im služi sv. misu i navijesti riječ Božju.

Bio fra Augustin visokog stasa i širokih pleća. Kada se obukao u biskupsko ruho, odsijevalo je s njega regbi neko veličanstvo i dostojanstvo, udruženo s neizrecivom krotkosti i ljubaznosti, te ga ni-

jesi mogao nigda više zaboraviti, pošto si ga makar i jedanput samo ovakova vido. Neki gospodin — nekatolik — reče jednom: da imam krila, ja bi ih upotrebio tek za to, da poletim u onu Bosnu, te još jednom vidim biskupa Miletića.

Kad je istom biskup otvorio usta, te zvonkim grlom svojemu narodu propovijedao riječ Božju; oh, kako se onda narod tiskao oko njega, da mu ni jedna od rječi njegovih ne umakne! Pa i sama je narav, ili bolje: Bog dragi obdario biskupa vanrednom rječitosti, tako te je vatrenim govorom svojim umio i najtvrgja srca ganuti. Često bi se dogodilo, da je u propovijedi sav narod zaplakao, zatim skrušeno u prsi se bijući kući se vraćao; a oni, što bijahu malo pismeniji, znali bi tad reći: danas smo čuli Pavla apoštola. Moglo se često vidjeti, kako i inovjernici dogjoše, da čuju njegovu propovijed, ili, kako onamo negdje za grmljem sakriveni slušaju tronuto svete rječi njegove. Svaku vjersku istinu htjede da protumači narodu; na svaku ga pogibelj upozorio, bojeći se da se ne bi koji vuk u ovčijoj koži ušuljaо među duhovno stado njegovo. Odatle ona gorljivost, onaj organj nutarnji u propovijedi njegovoj. Nego neopisivo zanesao bi ga govor, kada je god besjeđio narodu o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu. Kako je on sám gorio od ljubavi spram ovoga Srca Božanskog, tako htjede da si i narod oduševi i rasplamti za Presv. Srce. U njemu htjede da si narod potraži utjehe i lijeka i pomoci za onih tužnih vremena.

Poslije sv. mise počeo biskup, da dijeli sakrament sv. krizme. Cijelo bogoslužje trajalo onda veoma dugo; kad i kad 5—7 ura. Svatko u čudu pitao, odakle biskupu tolika snaga? Nama dakako nije to nikakva zagonetka, jer nas sv. Pavao uči, da *ljubav sve svladava*; dapače mudri Salomon piše:

Ijubav je jaka kanoti smrt. Tako bilo i u biskupa Miletića; i u njega se imale ispuniti riječi Kristove *dobar pastir daje život za ovce svoje.* Kad je naime oko Petra god. 1831. blizu Livna u jednoj župi imao »pastirski pohod«, govorio je 68-godišnji starac sakupljenome narodu pune dvije ure i tako vatreno, a na otvorenu zraku i usuprot vjetru, da je nakon sv. službe obolio od upale pluća, te morao leći u postelju, s koje se više ne diže. On umrije (18. srpnja 1831. u Vidošima) kanoti žrtva uzvišenoga zvanja svog apostolskog.

To je tek slaba crtica apoštolskoga putovanja ovoga revnoga natpastira u ljetno doba. A zimi, kad je ono da Svih Svetih pa sve do Uskrsa morao da sjedi u samostanu, je li možda otpočivao i besposlen bio ništa ne radeci za vjernike svoje? Tačka besposlen? On je u istinu mogao reći s prorokom: *Revnost za dom tvoj izjeda me.* Po drugim krajevima ima uz biskupa kaptol, ima kancelarija, imaju potrební svećenici i drugi, koji pomažu biskupa u upravi biskupije. Svega toga nije tada bilo u našega Augustina; on sâm — radio bi sve. Zato zimi piše listove bez broja, piše duhovne naputke župnicima itd. U jednoga samoga župnika našlo se 82 vlastoručna pisma Miletićeva.

A kada se god. 1813. strašna kuga pojavila najprije u Hercegovini, a po tom i u Bosni; onda se biskup morade povući u svoj samostan, ne mogavši obaviti običajnih pastirskih pohoda. Nego taj usilovani mir upotrebi on vrlo dobro za spas naroda svoga napisav lijepu knjigu s naslovom: »Nauk kršćansk i«; narod ju obično zove »biskupovača«. Ta je knjiga jednako mila svećeniku kao i prostome puku; jest najljepša uspomena, što ju gorljivi pastir ostavio stadu svome. Evo kako tude Miletić u crkvenom koledaru, što je »biskupovači« na čelu, divno

navodi i svetkovinu Presv. Srca Isusova; U sljedeći petak poslije osmog dneva iza Brašančeva (Tijelova) dolazi svetkovina Presv. Srca Isusova. Svetkovina nije zapovjedna, ali ima na njoj potpuno oproštenje, tko bi se isповједio i pričestio.

— * * * —

Čudesno sv. Propeće u Vrboski na otoku Hvaru.

Bit će milo pobožnim čitaocima Glasnika čuti, što kazuje predaja o »čudesnom Propeću«, koje propłakalo u Vrboski g. 1614. u kući Petra Ordinanovića. Ob ovom čudesnom događaju bi naročito sastavljen zapisnik, preslušani još onda živuci svjedoci prigodom pastirskog pohoda ondašnjeg Hvarskog biskupa, Vicka Milania. A srećom nagjih prastari prijepis spomenutog zapisnika.

U ono doba Vrboska imajše do 7000 duša, ali tekom vremena od Turaka oplijenjena, sada jedva hiljadu stanovnika broji. Prije bijahu ondje dvije župske crkve: »Blažene Gospe od milosti« jedna, a druga »sv. Lovrinca«. Kako predaja kaže, vavijek bilo nereda i međusobnih uvreda med bratinima dviju župskih crkava, osobito prigodom procesijā, te bilo jur do toga došlo, da se morao odrediti osobiti papinski izaslanik, koji će urediti odnosaže med ondašnje dvije župe Vrboske. Konačno se njegovim posredovanjem i smiriše.

U ondašnje burno doba mjesnih nereda i grozata, kada Vrbovljani i prigodom najsvetiјih crkvenih sv. čina, međusobno znali si nanositi i svetogrđnih uvreda, dogodi se, da u kući Petra Ordinanovića dulje vremena propłakalo »čudesne Propeće« koje se i sada općeno štuje. To prva

Čudesno Propeće u Vrbosk'.
(Izloženo javnome Movanju petka u 9čujku).

ugleda Katica Ordinanović Petrova, djevojčica od jedanaest godina; zatim to vidje i druga čeljad, med kojom i ondašnji propovjednik, Dionis della Croce, i župnik Golokardić. Po naredbi tadanjega biskupa Cedulina, o svemu obavješćena, rečeno Propeće bi pohranjeno u crkvi »Bl. Gospe od milosti« zašto ovoj pripadaše kuća Petra Ordinanovića.

Neprestano štovanje od g. 1614 kako Vrbovljana tako i svih bližnjih mješćana, koji amo svi vrve na prvi petak ožujka, da svojim očima vide ovo »čudesno Propeće«, sve do danas jednako raste.

Preporučam, da si predbrojnici Glasnika uz najjeftiniju cijenu dobave krasnu sliku toga čudesnoga Propeća kod uglednog crkovinarstva u Vrboski, te da ju čitaoci prikažu umirućima.

Don Jakov Stipetić.

Litanije o Presvetom Srcu Isusovu*

Gospodine, smiluj se! Kriste, smiluj se!

Gospodine, smiluj se!

Kriste, čuj nas! Kriste usliši nas!

Oče nebeski Bože, smiluj nam se!

Sine, Otkupitelju svijeta Bože,

Duše sveti Bože,

Sveto Trojstvo, jedan Bože,

Srce Isusovo, Sina Oca vječnoga,

Srce Isusovo, u krilu Djevice Majke od Duha

Svetoga satvoreno,

Srce Isusovo, s Rječju Božjom bitno sjedinjeno,

Srce Isusovo, veličanstva beskrajnoga,

Srce Isusovo, hrame Božji sveti,

Srce Isusovo, šatore Svevišnjega,

Smiluj nam se!

* Od sv. Stolice za nadbiskupiju vrhbosansku dne 5. studenoga 1898. odobrene.

Srce Isusovo, kućo Božja i vrata nebeska,
Srce Isusovo, goruća peći ljubavi.
Srce Isusovo, pravde i ljubavi pohrano,
Srce Isusovo, dobrote i ljubavi puno,
Srce Isusovo, krjeposti sviju bezdno,
Srce Isusovo, svake hvale predostojno,
Srce Isusovo, krajju i središte sviju srca,
Srce Isusovo, u kojem je sve blago mudrosti i
znanja,
Srce Isusovo, u kojem stanuje sva punina bo-
žanstva,
Srce Isusovo, u kojem je Ocu jako omiljelo,
Srce Isusovo, od kojega punine svi mi primisimo,
Srce Isusovo, željo brežuljaka vječnih,
Srce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrgja,
Srce Isusovo, bogato za sve, koji Te zazivlju,
Srce Isusovo, izvore života i svetosti,
Srce Isusovo, pomirbo za grijeha naše,
Srce Isusovo, pogrdami zasićeno,
Srce Isusovo, zbog opaćina naših satrveno,
Srce Isusovo, sve do smrti poslušno postalo,
Srce Isusovo, kopljem probodeno,
Srce Isusovo, izvore sve utjehe,
Srce Isusovo, živote i uskrsnuće naše,
Srce Isusovo, mire i pomirenje naše,
Srce Isusovo, žrtvo grijehâ,
Srce Isusovo, spasenje onim, koji u Te ufaju,
Srce Isusovo, ufanje onim, koji u Tebi umiru,
Srce Isusovo, slasti sviju Svetih,
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijeha svijeta, oprosti
nam, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijeha svijeta, usliši nas
Gospodine.
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijeha svijeta, smiluj
nam se.
R. Isuse, krotki i ponizni Srcem.
O. Učini srce naše po Srcu tvojem.

S m i l u j n a m s e !

Pomolimo se.

Svemogući vječni Bože, pogledaj na Srce preljubljenoga Sina svoga, i na hvale i zadovoljštine, koje ti u ime grešnikâ daje: te njim, koji milosrgje tvoje ištu, ti oproštenje udijeli umilostivljen, u ime istoga Sina tvojega Isusa Krista, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijekevjekova. Amen.

Ove litanije bile su u običaju u Marselju od vajkada. Godine 1720. ima grad Marselj upravo moljenju ovih litanija zahvaliti oslobođenje od kuge, koja je ondje strašno harala i mnogo ljudi umorila. Sv. Otac papa Leon XIII. odobrio je te litanije najprije za marseljsku, a onda za autunska biskupiju, u kojoj je Paray le Monial, gdje je bl. Margarita Alacoque živjela i umrla. Zatim su odobrene za red Pohodjenja Bl. dj. Marije, kojemu je bl. Margarita pripadala. U najnovije vrijeme odobri ih sv. Otac Leon XIII. i za red isusovački. Napokon primi to odobrenje od sv. Stolice i naša nadbiskupija vrhbosanska dne 5. studenoga 1898.*)

*) Sr. Vrhbosna god. 1899. br. 3.

Obavijest glede „Zahvalnica.“

Odasvud dolaze nam mnoge i mnoge »Zahvalnice«, da ih uvrstimo u »Glasnik«, pa nam gotovo nije moguće, da ih svekolike — odmah — otisnemo. Mi smo u ovome »Glasniku« gg. 1894.¹) 1895.²⁾ 1897.³⁾ 1898.⁴⁾ istakli načela, kojih se držimo oglašujući »zahvalnice« u posebnoj rubrici: »Blagodati Presv. Srca Isusova.« S toga uljudno molimž naše p. n.

čitatelje da bi šaljući nam »zahvalnice« ovo imali pred očima:

1) »Zahvalnice« se oglasuju besplatno. 2) Ali si zato uredništvo pridržaje potpunu slobodu, kada i kako će koju zahvalnicu oglasiti. 3) Ko je obećao Presvetomu Srcu Isusovu, da će postignutu milost (n. pr. zdravlje) u Glasniku objelodaniti; on je obećanju svome potpuno u dovoljio poslavši amo zahvalnicu, sve da je Glasnik i ne otisne. Uredništvo Glasnika nije gledetoga nikako vezano. 4) Oglasujući »zahvalnice« mi se držimo reda kronološkoga; t. j. koja »zahvalnica« prije stigze, ona se prije i stampa. Svakako treba da je »zahvalnica« 2 mjeseca prije kod uredništva, nego li će se otisnuti u ovome Glasniku. 5) Nevolja (križ, teškoća bolest...) koje se po milosti Presvetoga Srca Isusova ko izbavio, neka se točno označi. 6) Način uslišanja ili pomoći treba da je svakako izvanredan, gotovo — čudesan.

7) **Ni kako se ne primaju »zahvalnice«:** a) koje su preopćenitoga sadržaja¹⁾. b) koje su bez imena i prezimena (čitljiva) onoga, koji šalje »zahvalnicu« (Mnogi šalju takove zahvalnice, a mi ih dakako ne stampamo.) Ne treba se bojati, da bi se ikomu potpuno otisnuo ime i prezime; ali uredništvo svakako mora da znade za nj, zašto je odgovorno za sve što Glasnik donosi. c) koje su bez mesta i datuma (dana i mjeseca), kada i odakle se šalje »zahvalnica.«

¹⁾ Br. 4. na „omotu“. ²⁾ Br. 4. str. 93. 94. ³⁾ Br. 4. na „omotu“

⁴⁾ Br. 3. na „omotu“.

⁵⁾ Takove su n. pr. ove zahvalnice: „Najponiznije se zahvaljujem Presvetomu Srcu Isusovu za podijeljene mi milosti.“ — „Najljepše se zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu, Bl. Dj. M., sv. Josipu i sv. Antunu, što sam po njihovom zagovoru zadobio veliku milost.“

Vjesnik.

Prigodom sv. misija, što su držane u Štivici kraj Staropetrovasele (nadb. zagreb.) upisalo se na stotine članova u *Apostolstvo molitve*. Ne ćemo da opisujemo ni procesije ni vanjskoga sjaja u mjestu; zašto bismo morali opetovati slične stvari, što smo ih već više puta kod ovakovih prigoda donesli. Dosta je da kažemo, da je Presv. Srce za vrijeme sv. misija u obilju dijelilo svoje milosti. Dokaz je tomu ne sumnjivi, što su isповјednici imali pune ruke posla, i to svaki dan od $2\frac{1}{2}$ rano pa sve do kasno doba; osim jednoga bit će se gotovo svi isповјedili. Zadnji dan bijahu sve kuće nakićene, četiri slavoluka po-dignuta, a zahvalni Štivčani na kolodvor otpratili misionare na 23 kola.

No jedno je posve novo, što se dosele nigdje nije uvelo prigodom sv. misija, a to je

Društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest u Štivici.

Evo društvena pravila:

1. Svrha je društvu, da djevojke primaju svakoga mjeseca po jednom presv. pričest, e bi se ovako što čudorednije i krijeponije vladale.
2. Imenik djevojaka, koje će biti primljene u društvo, kao što i red, kojim će primati sv. pričest, bit će izložen javno u crkvi.
3. Ako je koja djevojka zapriječena pričestiti se u označeni dan: ima si naći zamjenicu, i javiti to bilo glavarici, bilo kojoj odbornici društva.
4. Ako zanemarići k sv. pričesti, i ne nagje si zamjenice, glavarica (ili odbornica) će ju prvi put samo ukoriti; drugi put će ju izbrisati i imenika.
5. Ako bi se koja nečudoredno vladala, ili ako bi igrala kolo pred crkvom, ili poslije Zdrave Marije

glavarica (ili dogovorno s glavaricom odbornica) će ju opomenuti i ukoriti. Ne bi li to koristilo, izbrisat će se se doličnica iz imenika.

6. Glavarica će svaki mjesec jedan put sakupiti odbornice na kratki dogovor o redu i napretku društva.
7. Čitavo će društvo vazda nadzirati domaći župnik.

Pravila za knjižnicu društva.

1. Knjižničarica drži u redu društvene knjige.
2. Za čitanje može posuditi samo jednu knjigu, i to na petnaest dana.
3. Imade točno voditi račun o posugjivanju knjiga, t. j. točno ubilježiti, komu je posudila knjigu, koju i u koji dan.
4. Nakon povratka knjige imade ju pregledati, da li je knjiga povraćena u redu.
5. Ako koja djevojka ne bi pazila na knjige, može joj knjižničarica uskratiti, da ih uzima iz društvene knjižnice.
6. Glavarica društva, koja će ujedno imati uza se popis knjiga, može u svako doba pregledati knjižnicu, da li je u redu.
7. Isto može činiti i nadziratelj društva, domaći župnik.

U ŠTIVICI, 6. siječnja 1899.

* Glavarica društva: *Julijana Blažetić*. — Odbornice: *Malča Pavić, Milka Tomićić, Ana Mikulić, Jula Trzić, Bara Juraković*. — Knjižničarica: *Malča Pavić*.

Blagodati Presv. Sreća Isusova.

Makarska. Otkad sam suprugom postala, moja je najtoplja želja bila imati poroda. Dva put izasebice dala na svijet mrtvo čedo uz očitu pogibelj života. Tad obećah Sreću Isusovu, dopusti li te povijem živo dijete, da će ova milost razglasiti. Želja mi se is-

punila, i ja radostnim srcem odazivljem se svomu obedjanju, hvale uzdavajnici ovomu premilostivomu Srcu, koje mu usrećilo.

Također mi je zahvaliti preljubedljivomu Srcu mega Spasitelja, što mi se u tolikim drugim prigodama milostivo pokazalo.

I. B.

Filandija. Bijah prije neharan i nemaran; a više puta bijah žalostan nego li veseo; ništa mi nije za rukom hodilo. Evo već godina dana, što čitam „Glasnik“, i vidim tude svakojef ljepe nauke kojih ja nijesam slijedio. Ali sada se više molim Srcu Isusovu i Marijinu, pa mi ide bolje.

Bio sam u velikoj pogibli sa cijelim društvom, što spada pod moju zapovijed. Ved više puta ovoga moga dalekoga morskoga putovanja teško se nekako spasih od nevolje morske. Nego čitajući „Glasnik“ vidio sam, kako Sreci Isusovo potraže drugima; s toga molio se i ja Njemu, da mi pomogne, te da spasi i mene i moju družinu. Pa gle! molitva mi nije bila zaluđna; mi zdravo dogosmo u Filandiju. Zato se zahvaljujem po brijadu puta Presv. Srcu Isusovu, i štovat du ga od sad više, nego li prije. Prilažem u ovo pismo nešto novaca zelidi, da se odsluži sveta misa na čast Presv. Sreci Isusovu i Marijinu za vratno putovanje moje.

Hrvatski pomorski brodovlasnik.

Zemun. U slавu Presv. Sreci Isusovu i prečistu Sreci Marijinu izjavljujem, da su mi „devetnice“ obdržavane po naputku sv. Alfonsa Ligorija,“ kao i trodnevnicu po Dr. Josipu Stadleru nadbiskupu vrhbosanskomu, već više puta pomogle u teškim zgođajima.

Tako isto litanijske, sv. krunice na čast Blaženoj Djevici uz devetnicu na čest Sreci Marijinu.

Osobito se javno zahvaljujem pomoći Blažene Djevice Marije po Lourdskoj vodi, kojom sam si uboj, psećom gubicom i Zubima prouzrokovani, bez opasnosti izlijecila; a koja je jaka okrjepa mojoj već više godina bolujućoj sestri, ako ju pije ili namaže si koji beljuci dio tijela.

Napokon se zahvaljujem Blaženoj Djevici Mariji Pompejskoj, po koje pomoći sam primila veliku milost započev joj devetnicu u kritičnom času. Za koju milost se i opet „devetnicom“ od srca zahvaljujem, i preporučam svakomu ovaj način prošnje.

A. B.

Hreljin. Zahvaljujem se Presvetom Srcu Isusovu, Bl. Djevici Mariji i sv. Josipu pa milosti, što su mi dali, te mi je suprug ozdravio.

Pulj. Kao novak pripravljava sam se za pod-dasnički ispit u mornarici. Ako i nije ovo ne znam što orobito, opet je za mene bilo dosta teško; jer se puno učilo i to na njemačkom jeziku. Ja nijesam bio učio nego li hrvatski, a kad ispita video sam, gdje

prepadeju mnogi sposobniji od mene. U brizi da se ne bi i meni to nije dogodilo, ja se utekoh Presvetomu Srcu Isusovu i sv. Obitelji, pa obecah, budem li uslišan, do ča se javno u Glasniku zahvaliti. Moja je molitva uslišana; ja vrlo dobro potožih ispit.

Bijah zatim i u drugoj neprilici. Optužili me naime, da sam pravbu postupao s novacima. Iznova se moljoh Božanskomu Srcu i sv. Obitelji. I za čudo ja sretno progjoh, ma da i jesu sve okolnosti bile proti meni.

Zato kličem iz dubine zahvalna srca: tisud puta neka je hvala i slava Božanskemu Srcu Isusovu i sv. Obitelji!

Zrečaj (Remete). Teško obolejeh na upali pluća. Utekoh se devenicicom Presvetomu Srcu Isusovu uz obetanje, ako ozdravim, da cu se u Glasniku Presv. Sreca Isus najzračnije zahvaliti.

Prošnja moja je uslišana — i sada se iz dna duše svoje zahvaljujem Preslatkomu Srcu Isus, Bl. D. Mariji i sv. Josipu.

Stj. B.

Senj. Bijah u v.likoj pogibli. Imao sam naime srđobolju, te se nječem Presv. Srcu Isusovu, koje, neizmjerna mu hvala budi, pomogne mi. No najednom padem u drugu bolest; poče mi nogu debljati, i pošto sam se ponovno utekao k Njemu i Majci Njegovoj i sv. Josipu: pomogne mi, da nakon mjesec dana evo me u školi zdrav. Neizmjerna hvala Svetoj Obitelji!

P. Z.

Namjena molitava i dobrih djela u ožujku.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.).

Strpljivost kršćanska.

Moste biti da ni o čemu drugom ijudi toliko ne govore, koliko o nevoljama, o krizu, o svemu, što srcu ljudskome zadaje boli i jade. Sada se tužimo na boli fizične, sada na moralne, sada na gubitak, sada opet na druge nevolje. I zaista, naši se razgovori ponajviše vode o tim jadnim stvarima, budući nas tiše nevolje svake ruke.

Kada bi čovjek imao samo tijelo, a bio bi bez duše neumrle — kao što su živine nerazložne, — onda bi za nj bolesti bili a istinu veliko zlo, a ne rijetko — zlo nesnosljivo; no za čovjeka razumna, i još više za kršćanina, komu su poznate tajne svete vjere, fizični su bolesti vrlo nadnaravnih vječnih dobara. U ovome svjetlu svete vjere posmatrane nevolje ne samo da kršćaninu nijesu nesnosne, već ih on ustrpljivo, dapače i radosno podnosi znajući, da ga za to čeka velika, obilata plaća na nebū. Na kršćansku pod-

nositi nevolje i križeve ovoga svijeta, Bogu je sve nada sve miло, i pravdi Božjoj podaje sigurnu zadovljivštinu za grijeha naše. Poradi koga grijeha mi bismo morali možda i kroz više godina čamiti u čistilištu, za nj se vjerojatno odužujemo pravednomu Bogu, dok draga srca na se primamo kad i kamo manje križeve ovdje na zemlji.

Nego boli ne čiste nam samo duše od prošastih grijeha, već nas umiju lijepo očuvati i od napasti, koje nam svadga i posvuda mogu naškoditi. Kad nam je odviše dobro, kad se odviše veselimo, kad se odviše zabavljamo: onda nam to sile duševne donekle slabí. A kad nas svakojake nevolje biju, kad nas napasti snagju, kad moramo da križ svoj ponesemo: onda tek uvigjamo kako smo slabí te sami po sebi ne motemo ništa, i zato se utječemo Bogu, neka bi nas on ojačao, da ne podlegnemo pod teškim bremenom križa svoga. Usrnu pak molitvu Bog rado usliša, jer je rekao: *Ištite, i dobit ćete; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvorit će vam se.* Dokle nam je dobro, lako nam se srce pritubi uz ova prolazna, zemaljska dobra; usupot križ i nevolje sile nas i proti volji našoj, te moramo uziditi pogled svoj ovamo gore, otkle nam se u istinu može pomoći. Koliki su, koji su u sreći posve zaboravili na Boga, te onako regbi pjevajući hodali putem, što vodi u vječnu propast! A nevolje i protivštine, koje su strpljivo podnesli, opet ih privodeš Bogu.

Mimo to i mnoga druga dobra donose nam križevi i nevolje kad ih strpljivo podnosimo. Boli, što ih sami trpimo, čine te imamo više suđuti s nevoljnou braćom svojom; mi bivamo tada sve manje i manje sebični. Nesretna li u istinu čovjeka, koji nije nikada ništa pretrpio: on ni ne zna gotovo ništa,

Najzad što nam nada sve more da zasladi naše patnje, jest, što trpeći bivamo sve više i više slični kralju svojemu, Isusu Kristu. On nosi istinu krunu, ali — *trnovu krunu.* „Niti Isus Krist, Gospodin naš, nije dok je god živio, ni jedan sat bio bez boli i muke; jer je trebalo, da Krist tripi i uskrse od mrtvih, te tako unije u slavu svoju. Sav je život Kristov bio križ i mučeništvo a ti sebi traži pokoj i veselja.“

„S toga prioni kao dohar i vjeran sluga Kristov, te ponesi hrabro križ Gospodina svoga, koji je s ljubavlju za te bio propet. Spremi se podnositi mnoge protivštine i razne nezgode na ovom nevoljnou svijetu . . . Tako mora biti, niti će možeš drukčije izmaći zlu, koje te tišti i boli, van da trpiš. Času Gospodnju željno pij, ako želiš prijatelj njegov biti i dio s njime imati . . . jer muke ovoga vremena nijesu dostojne zaslužiti si buduću slavu, koja će se ukazati u vas. („Naslijeduj Krista“ II, 12.)

GLASNIK PRESV. SRCA' ISUSOVA

Broj 4. Travanj 1899. God. VIII.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se
a huću donosi ili polnom balje, 36 novč.

Gdje je mir?

*Traviti će ovoga, kogn ljubi duša moja.
(Pjesm. n. pjesm. 3, 2.)*

Oj tamna noći, što si svoje lice
U tužno ruho crnim obavila?
Što cviliš, dušo, što li tvojih krila
Smioni ljet obori k zemlji nice?

Za kim mi bije svaka t'jela žila;
U kom' mi žiča, spasa moga klice;
Kom' rajske harfe skladne pojū žice:
Tog, mniye duša, da je izgubila! — —

Al' što mi sada opet duša smjela
Nad eter gor' u rajske sfere pliva,
Ter želi stanak tuj da bude njoj? — —

U Srcu Svetom mir je raja c'jela;
Tuj duša pokoj, utjehu uživa
Za zemni život mukotrpni svoj!

H. M.

Djeca na putu u vječnost.

Djeca, kô djeca, obično su vesela, vedra, mila i umiljata lica. Ona skaču, lete, vrte se, viju se i previjaju ko živa; viču, pjevaju, za brige ne znaju. Samo da im se je igrati, jesti, piti i spavati; a sve ostalo im je deveta briga. Nu kad i kad imaju i mala djećica svojih poteškocica, svojih brižica! I njima se kad i kad stavi na put u vječnost po koji ka menčić, po koja kladica. I djeci progje kad i kad veselje, progje radosno jutro, a nastane večer, nastane sumrak; pa se djeca malko umire, snužde se, obore svoje vedre očice, i niz lice im poleti po koja suzica: zaplaču. Pa što im je? što se dogodilo? Umre gdje komu majčica draga, umre otac, brat ili sestrica; a mali se stuži, plache, jadikuje, sirota je ostao! Nema više, ko bi ga milovao; nema mijoga majčina pogleda, nema majčine brige, majčine njege! Majka u grobu počiva, ništa ne čuje, a mali je ne može nikad više probuditi? Šta će sada? Nejak je ostao na putu u vječnost! Ko će ga sada voditi, da sirota mali ne zabasa? da ga divlje zvijeri ne pojedu? Ne boj se, dijete! ne boj se siroto moja! Ako ti je majka i umrla, a to ima još jedno Srce, što te više ljubi, više se za te stara, nego srce rogjene ti majke.

A znaš li ti, dijete milo, čije to dobro srce, što ljubi djecu, ljubi osobito sirote? To je Srce Isusovo, Srce tvoga najboljeg dobročinitelja, najvećega ljubitelja. I Isus je bio dijete, bio malen i nejak, kao i ti što si! I on je bio siromašno, slabašno djetešće! Kad se rodio, nije imao ni kolijevke, ni fina meka odijela, nego u siromašne pelenice zavijen

usred zime ljute u jaslicama drhtao kô prut od studenii! Ali znaj, dijete dobro, Isus je mali mogao doći na ovaj svijet kô kakav kraljević. On je Sin Božji, on je kralj nebeski, kako to dobro znadeš iz katekizma. Pa opet se tako siromašan, tako slab i nejak rodio!

A znaš li, zašto je Isus nejak, siromašan na svijet došao? Zato, jer te ljubio; jer je htio i sam ono iskusiti, što ti sada trpiš. Zna Isus sasvim dobro, kako si ti sada tužan i žalostan; zna on, što tebi sada sve treba. On će se za tebe pobrinuti; on će ti dati jelo i odijelo; on će te tještiti i milovati, na svoje te Srce privinuti. Ne boj se zato, dijete moje! Isus je skrbnik tvoj, Isus dobrotvor tvoj, Isus majka, otac tvoj. Isus je prijatelj malenih! Zar ne znaš, kako su se jednoć mnoga djeca oko Isusa sakupila? Isus mimo prolazio, a majke donesoše djecu svoju k Isusu. Djeca lete Isusu u krilo, u naručaj. Apoštoli brane ih, da se preveć ne tiskaju oko Isusa; da ga ne umaraju, ne smetaju. A Isus im reče: »Pustite djecu, neka dolaze k meni, i ne branite ih, jer je takovih kraljestvo Božje! Pa ih onda stane milovati, stane blagoslivljati! Ovome metne ruku na glavu; onoga privine na svoje Presveto Srce; a sve blagoslovom dariva, sve razveseljuje, miluje. A djeca ko da su u raju, sva su razdragana, sva od radosti klicaju!

Vidiš, dobro dijete, kako je milostivo Srce Isusovo! Vidiš, kako se za malene, nejake, za sirote stara, kako ih ljubi, kako kaže, da su mali za kraljestvo nebesko! Ali znaj, dijete, samo dobru djecu Isus na osobiti način ljubi; samo dobroj djeci obećaje kraljestvo Božje; samo dobru djecu uzima Isus u krilo svoje, samo dobru djecu privija na Srce svoje! Zar ne, tebi bi od radosti srce igralo, da si i ti bio megju onom malenom, dobrom djecom, što no ih Isus uze na krilo; što no ih mi-

lovao blagoslovom opsipao? Što bi činio, što bi rekao, da ti tko kaže: »Evo Isusa! Evo gdje dolazi k tebi, da te tješi, da te u svoj naručaj primi, da te miluje i od svakoga zla obrani?« Evo Isus će ti otvoriti Srce svoje, sakrit će te u Srcu svomu, pa ti ništa na ovom svijetu nauditi ne će! Srce Isusovo će te povesti u nebo, i u nebu ćeš vidjeti majku svoju! Zar ne ti bi od veselja skakao i Srcu Isusovu zahvalan bio, dok si god živ?

Ali evo čuj! Budi uvijek dobro, pošteno, poslušno dijete starijima; pa ćeš naći onoga Isusa, što su ga vidjela ona dobra djeca, za koju nam priča sv. evangjelje. Ti ćeš naći Isusa u crkvi; tamo on stolnje u svetotajstvu; tamo žive još i sada Isus, prijatelj malenih, prijatelj sirota, prijatelj tvoj. Tamo on otvara Srce svoje svakomu, koji se k njemu približi; koji ga za utiehu, za pomoć zaprosi. Idi i ti onamo dobro dijete! Idi k svomu nebeskomu Božanskomu prijatelju! Moli se pobožno, sabrano; nemoj se obazirati, ne moj se razgledati amo tamo! Sklopi pobožno svoje ručice, pa reci Isusu: Isuse moj i sve moje! Ja sam sirota, pomozi mi ti! Čuvaj me i brani me od svakoga zla duše i tijela; osobito me čuvaj od svakoga grijeha, i vodi me putem; pravim putem, što vodi u život vječni, u vječni lijepi raj, da tamo vidim tebe Isuse, i hvalim i slavim te na sve vijeke vjekova.

Prijatelji Presv. Sreća Isusova.

Biskup fra. Augustin Miletic.

(1763—1821.)

[2. Poniznost fra Augustina.]

ribližujući se putnik varošici Fojnici (u Bosni) ugledat će još s daleka jednu lijepu, bijelu i veliku zgradu, što no je na hridu povrh varošice. Dogje li bliže, a on vidi, da je to samostan franjevački s prostranom, krasnom crkvom. Nego ovaj samostan, kaki je sada, postoji tek od malo godina. U ono doba, kada je živio fra Augustin, bilo tuj neko staro i trošno zdanje, što se slabo isticalo mimo druge bosanske stanove. Bio to dvor biskupa fra Augustina Miletića. Što, biskupov dvor? Ovaj trošni samostan, vazda prijeteći da samostance ne poklopi, bio podjedno i zaklonište redovnikâ, braće fra Augustina; zašto je to bio jedan od ona tri samostana, što ih Turci bijahu pošteldili. Tude dakle boravio naš biskup vijek svoj, usred redevničke si braće sretan i zadovoljan, u svemu nalik njima. Tako on odlučio, kada gotovo kao dijete stupi u red sv. Franje. Miletic htjede da pogje tragom Isusovim, koji no o sebi reče: *Učite se od mene, jer sam blag i ponizan od srca.* On još za mlađih godina htjede da pogje za Isusom u skromnom i poniznom staležu redovničkom, ni iz daleka ne sluteći, da ga promisao Božji odredio za najveće u Crkvi dostojanstvo: za biskupsku čast.

Fra Augustin bio u Padovi propovjednikom i učiteljem bogoslovija. Tuj ga crkveni poglavari posvetili za biskupa, ne mareći za to, što se on dokle

je samo mogao, suznim očima opirao toj velikoj časti; a pošto već bio posvećen za biskupa, iznova on odluči, da ni zere promijeniti neće od dojakošnjega načina življenja. On htjede da ostane — makar biskup — ponizan sin poniznoga svetog patrijarke: sv. Franje. Zato on sjedio boraveći u samostanu po cijeli dan u svojoj samostanskoj sobici, a radio poput marne pčelice čitavi dan za slavu Božju i spas naroda svog. Kad zvonce u samostanu kucne i samostance na objed zovne, eno i biskupa među braćom u blagovaonici, ni u čemu se od njih ne razlikujući, van dostojnjim držanjem svojim. Iza objeda eno ga gdje ide s drugim redovnicima, da pohodi Isusa u presvetom oltarskom sakramantu; po tom se s braćom odmara, pa im ili sâm štogod čita iz koje lijepe i korisne knjige, ili daje da drugi iz nje čitaju. Poslije ovoga kratkoga odmora opet polazi na posao — sve do kasne noći.

Premda je fra Augustin bio biskup, opet bi on poput drugih redovnika sam sebi namjestio sobicu, spremio postelju; tako te je njemu dodijeljeni samostanski gjak u tom pogledu malo što imao da uradi. On bi znao i mlagje od sebe upitati za savjet, te dao da mu ocijene spise njegove; da ne rijetko pozvao bi si i čeljade od prostoga puka, e se s njime posavjetuje. Ovako ponizno živući imao on pred očima Božanskoga si Učitelja, koji nam primjerom svojim pokazao, dokle treba da idemo u poniznosti; a bez straha, da i u čemu ne prevršimo. Uoči gorke muke svoje, i pošto je s učenicima blagovao janje vazmeno, te *znajući da mi je sve dao Otac u ruke, i da je od Bogu izšao, i da k Bogu ide*, u toliko se ponizi, da oprá učenicima noge. A da ne bismo mislili, da je to jedan puki obred židovski, pošto apoštolima oprá noge, sjedavši opet za stol reče im: *Znate li, što sam vam učinio? Vi zovete mene Uči-*

teljem i Gospodinom, i pravo velite; jer jesam. Kad sam dakle ja, Gospodin i Učitelj oprao noge vama, i vi ste dužni jedan drugomu prati noge. Jer sam vam dan primjer kao što ja učinih vama, tako i vi da činite. (Iv. 13.)

Po samostanima bosanskim bio tada lijepi običaj, te bi mladi franjevci, što ne bijahu svećenici, po primjeru Kristovu oprali noge svakomu svećeniku, nadošlu u samostan njihov. No koliko puta se dogodilo, te se otvorila vrata baš u onaj čas, kada mladi franjevac htio da učini ovo lijepo djelo i ljubavi i poniznosti kršćanske. Što to bi? Fra Augustin unigje u sobu, uze mlađomu redovniku iz ruku posudu s vodom, te sâm poče prati noge milome gostu. Ovaj dašto porumeni od stida, te bi kao i sv. Petar znao reći: Ne ćeš mi prati nogu nikad! Ali ponizni biskup naredi mu, neka samo mirno sjedi, dok ga lijepo i šaljivo razgovaraajući ne opri mu noge, lijepo ih otare i poljubi od same poniznosti i štovanja spram časti misničke. *Jer sam vam dao primjer, kao što ja učinih vama, tako i vi da činite. (Iv. 13)*

Mi smo sretni te možeš ovdje navesti jedan dogagaj iz života fra Augustinove, u kome upravo divno odsijeva poniznost njegova. Bilo negdje ljeti god. 1830., a biskup Miletić dijelio svetu krizmu onamo u Posavini ravnoj. Desilo se, te je istodobno preko Save krizmao i djakovački biskup Raſſay. Čuvši ovaj kako se mnogo i časno govori o biskupu Miletiću, veoma zaželi da ga ovom zgodom i vidi i s njime se porazgovori. Posla mu dakle list, i lijepo ga zamoli, da upotribi ovu zgodnu priliku — te bi jedan drugoga vidjeli u jednoj točno odregijenoj slavonskoj i pograničnoj župi; on sâm da će mu poći u susret. Ni malo ne sumnjujući eće se fra Augustin odmah odazvati ovome pozivu, poruči biskup Raſſay zapovedniku Osječke tvrđje, da mu pošalje jedan odio

vjnika, kako bi što svečanije dočekao bosanskoga biskupa.

Nu to bi bilo i odviše časti za poniznoga fra. Augustina. Proučivši naime knjigu djakovačkoga biskupa, vidje on, kako su radi onamo preko Save primiti ga i dočekati velikim slavlјem. Poniznost njegova nikako mu ne da, te bi se odazvao želji biskupa Raffaya; no činilo mu se ujedno i veoma opasno u tadanjim prilikama prijeći preko Save, a najpače u velikom slavlјu. Dobro je naime poznao fra Augustin čud bosanskih Turaka, što su prijekim okom pratili svaki korak njegov, te nepovjerljivo uvijek gledali na nj i na braću mu — redovnike. S toga se on poboja — a ne bez uzroka — da će Turci o svemu i svačemu iz nova, sumnjati, po tom nemilice udarati, kako na franjevce tako i na narod katolički. Toga radi Miletić se vrlo uljudno izvine u biskupa Raffaya, navodeći kako mu poradi sadanjih teških prilika u Bosni nije moguće odazvati se prijateljskome pozivu, ma da i njemu samome srce ište vidjeti i pozdraviti biskupa djakovačkoga. Raffayu bi žao; no šta će kad su take prilike, te bi prijelaz preko Save mogao imati veoma užasnih posljedica po Crkvu katoličku u Bosni.

U ostalome bio Miletić čudi veoma nježne, i toga radi nekako se pobojao, da se nije Raffay možda uvredio, što ne će moći da vidi apoštolskoga vikara i biskupa bosanskoga, koji je eto sasma blizu Slavonije. Smisli zato neki put, kojim će i udovoljiti želji djakovačkoga biskupa, i ne povrijediti poniznosti svoje, a nikako ne pobuditи sumnje u Turaka bosanskih. Upravo je dovršio pastirski pohod i podijelio sv. krizmu u župi, gdje bio vrijedni fra Ilija Starčević župnikom. Iza većere kazat će dakle družini svojoj: »Braco moja! ne bunite me sjutra u sobi mojoj, zašto ja imajući drugih važnih poslova nikoga ne

mogu da saslušam.« Onda si dade donesti seljačke haljine, što mu ih župnik fra Ilija bijaše već spremio. Sad obuće široke gaće, noge zamota u debele vunene čarape i pritegne luke opanke; preko otvorene košulje obuće kratki gunj bez rukava; glavu si pokrije crnom kapom, te ju omota crvenim šalom. Tako odjeven izagje ujedno s fra Ilijom iz sobe, a nitko živ nije pomislio, da je to biskup Miletić.

— Eto, stari, de uzmi prtljag!

— Hoću — odvrati starac i premda mu 67 godina, naprti si on na legja teške bisage. Fra Ilija lijepo jaše kenja, dok fra Augustin za njim pješke ide. Iduci kroz sela pozdravlja narod fra Ilija sa „Hvaljen Isus!“ i sa „Blagoslovite!“ — a za starca ni ne mari nitko. Već se spustila tamna noć nad ravnu Posavinu. Naši se putnici tiho preko Save prevezli. Stari sluga unese prtljag u čamac, i opet ga onkraj Save iznese, samo da ne bude ni koje sumnje. Ovako dalje iduci prispiju do prve djakovačke župe, baš kad zorila zora. Fra Ilija probudit će župnika dobra si znanca i zamolit ga za kola, jer da je rad u pohode otici biskupu Raffayu. Župnik na to rado pristane, lijepo i bratski dočeka fra Iliju; a starcu vani u dvorištu dadu komad kruha i nešto vina, neka se okrijepi. Malo zatim na zapovijed fra Ilijinu priredi kola, smjesti tuj prtljag, pa će onda projuriti lijepom i ravnom slavonskom cestom tako, da se sve prašilo.

Oko podne stignu u župu, gdje biskup Raffay držao »kanonički pohod«. Biskup bio još u crkvi. Sada će se sluga — biskup još i više poniziti pred fra Ilijom, e bi svaku i najsitniju sumnju otklonuo. Teški prtljag na legjima ugje on u župni dvor, pa će tuj u prostoj sobici pričekati, dok se svrši krizma. Megju to vrati se i biskup iz crkve praćen od naroda i svećenstva svog. Poklonivši se fra Ilija bi-

skupu uze ga na samu, te mu povjeri veliku tajnu. Biskup Raffay sve drhće od radoći, što može sad očima svojim da vidi slavnoga Miletića. On pratnju svoju ostavi vani, a sám bez ikojeg svjedoka ugje u sobicu. O koliko je morao da se divi tolikoj krjeposti — poniznosti svoga brata u biskupskoj časti! Njega on htjede da dočeka onim slavljem, što doli-kuje takome biskupu, a sad eno ga vidje u siromašnom ruhu jednoga priprstoga seljaka — Bošnjaka! Nježno zagrli svetoga starca, a suze radosnice obliju i jednoga i drugoga Biskup Raffay čudom se čudi, ne znajući bi li se većma divio poniznosti Miletice-voj ili nježname obziru prijateljskome ili ugodnome i svetome razgovoru toga ugodnika Božijeg. Evo sada se konačno sastala dva velika muža, dva prijatelja Presv. Srca Isusova!

No o čemu im razgovor? Za cijelo o teškoj službi svojoj, o brigama svojim za stado Kristovo. Tuj jedan drugoga hrabri i sokoli i tješi nadom u bolju budućnost. Nema sumnje da je tad pala i koja o Presvetom Srcu Isusovu; ta oba su biskupa u velike štovali Božansko Srce; obadva su biskupa gledali, da u narodu svome promaknu pobožnost k Presv. Srcu Isusovu; oba su biskupa crpali iz toga vrela svjetlo i snagu, te uzmognu točno vršiti visoku službu; obojici je biskupa jedino pouzdanje bilo — Presveto Srcu Isusovo.*.) No tek kratko vrijeme trajao ovaj bratski sastanak; brzo se moradoše biskupi rastati, e ne bi mogao tko štogod naslutiti.

Napokon se diže i fra Ilija; i on mora da misli na povratak. Mnogi od prisutnih, a u prvoj redu svećenici isprate ga do pred župni dvor; skoro svaki izruči mu svoj duboki naklon presvjetlomu biskupu

*) Kako je biskup Raffay revnovao za Presv. Srcu Isusovo, o tom vidi naš Glasnik 1898. str. 38. 39.

bosanskomu fra Augustinu Miletiću.⁴ Nego gjekoji stali zanimati se i za starca, slugu fra Ilije. Jedan će ga pitati za ovo, drugi za ono. Ima koji pita: odakle si ti? koje ti ime? itd. Čuje to sve fra Ilija, i vidi starca svoga gotovo već u škripcu. Kako je naime fra Augustin ljubio istinu nada sve, i bio golubinje čudi: pobojna se župnik njegov, eće napokon sve izići na vidjelo. No brzo se zlu domisli, pa će stoga zagrmjeti: Eh, stari! što toliko razgovaraš? Kamo konji, kamo naš prtljag? Žuri se, dalek nam je put! Tako bi prekinuto svako daljne i znatiželjno pitanje. Stari sluga s mjesta posluša župnika, hitro i veselo spremi se, kao da je vijekom u službi bio. Nitko na sreću ne opazi ništa. Tek jedan kanonik, gledajući oštire slugi u lice, opazi da to visoko čelo i te značajne crte u licu odaju neku visoku osobu, štono se krije pod ovim priprostim likom. On s pravom posumnja, da to nije možda biskup bosanski, što se od straha pred Turcima preobukao u prostoga slугa. No kanonik ovaj bio mudra glava te znao, da sada šutjeti valja. I tako to ostade sve do sada tajnom; te mnogi ni ne znaju ništa o krasnom ovom događaju, u kome se lijepo zrcali ponizni biskup Miletić.

Što sve moralo trpjeti jedno dijete poradi prve svete pričesti?

*Blago onima, koji progonstvo
trpe radi pravde; jer je njihovo kra-
ljestvo nebesko.* (Mat. 5.)

Ve riječi Kristove tješe i krijepe svakoga, koji trpi progonstvo; no poglavito djeci daju one veliku moć i snagu.

Bilo to godine 1870. Netom započe opsada grada Pariza. Dijete bojažljivo i blijedo u licu, nu skromno i čedno u ponašanju bi dovedeno kateketi, imenom Delmaos, da ga upiše među pravopričesnike. A doveo ga jedan vrijedni radnik veleći: »Velečasni, evo Vam maloga, dobrog dječaka! Njegova me majka za to umolila. Ime mu je Ivan itd. Jadni Ivo smjede samo onako potajno doći, bez znanja svoga oca; jer ovaj buduć slobodoumni radnik, ne htjede da mu se sin podučaje u vjeri.

Katekete se ovaj dječak osobito dojmio, pa će ga upitati:

- Mali! jesu li učio katekizam?
- Nijesam, gospodine, nikada.
- Pa za što ne, dragi dijete moje?
- Ne da otac! — I sad obori dijete glavu, to postade nujno.

— Ali, Ivo, zar nijesi rad znati katekizam? Dječak dignuv glavu odvratil slatkim smiješkom:
— O, i te kako!
— U koju školu ideš?
— U protestansku, gospodine župniče!
— Gdje ti je stan?
— Baš pokraj kuće »školske braće«.
— Pa zašto ideš onda tako daleko u školu, kad ti je blizu škola?

— Ne da mi otac, da idem »školskoj braći«. Ivo je za tim slušao veoma pažljivo katekizam, što mu ga svećenik tumaćio. Molio je uza to tako skromno i od srca — kao anggeo.

Pri polasku morade obećati kateheti, da će opet doći. Nu on ne dogje. Otac saznavši što se zbilo, nemilo je izbio dječaka, i čuval ga pomno kao tamničar.

Uza sve to podučavala ga potajno u katekizmu i u vjerskim stvarima bogoljubna majka, a protestanti

ne mogoše ga nikako za se predobiti. Jedino što je mučilo i brige zadavalo dobroj ženi, bilo, što se bojala, da joj se sin ne će moći pričestiti. Revnost za spas duša, što ga je imao kateketa, oslobodi ju od te brige. Dogovoriše se, da se dijete isповједи, kad oca ne bude kod kuće. I tako bi.

Došavši u odregjeno vrijeme, — pripovijeda kateheta — k dječaku, pozdravi me ovaj veselo plaćuci od radosti: »Kako ste Vi добри, i kaka sam ja srećan, te se mogu pripraviti na prvu sv. pričest! — U uskoj kuhinji ispovjedio se dječak veoma sabrano, a ja se radovao videći živu vjeru i svesrdnu pobožnost djeteta. Kada ga na polasku blagoslovih, poljubi me u ruku, i kao da je štogod slutio, reče mi: »Obećajte mi, oče moji, bilo što mu dragoo, da ne cete dopustiti te ja umrem, a da nijesam prije primio Svetotajstvo!«

Istinabog dječak je bio silno iznemogao, glas mu je bio slab, i sve je na njemu jasno svjedočilo, koliko on mora da trpi od srca zbog sv. vjere svoje. Nu nije se opazilo, da bi mogao skoro umrijeti. Obećah mu sve, što je želio.

Dva dana kasnije vidjeh već u ranu zoru majku, gdje je u crkvi, a mnogo nemirniju nego li prije. Otac je opet nemilice iskalio srce svoje na plemenitom djetetu, što je otada u groznici bolesno ležao.

Kako i od koga je otac saznao naš sastanak? Ne htjedoh vjerovati, da nas je ko u potaji uhodio; dok mi majka ne saopći, da je od onoga dana u istoj kući i jedan učenik iz protestantske škole.

Tako se dakle doista moj mladi i hrabri kršćanin nadzire i pazi kao uznik u zatvoru!

— Ali kako ćemo to postići, da nam dijete dobije prvu sv. pričest? upitam majku.

— Jedino ovako si možemo pomoći. U prvom katu kuće naše sjedi kršćanska gospogia, koja je mome

Ivi jako sklona. Jutros mu ona priredi nešto čokolade; nego ja to moradoh odbiti bojeći se uhode. Kod ove gospogje načf cete dijete, ako Vam je pravo.

— Nu koliko će puta moći Ivo onamo da dogje, a da se ne izvrgne novim pogibeljima?

— Mnogo puta dakako ne može ići. U jedanput se mora sve obaviti. I to tim više, što mi je dijete vrlo slabo; bojati se moram, da mu ova bura ne prekine i onako tanku nit života.

— Oslonite se na mene, odvratim ja tužnoj majci; na prvi ču znak pohrli ovamo, i Ivo će primiti prvu sv. pričest, baš kako valja.

Na to dadem pobožnoj majci čislo za sina joj. Ivo je saznao za naš dogovor. Ova nova nada razveseli ga veoma. U licu postade opet veseliji, pa i zdravlje čini se, da je nešto bolje. I majka se ohrabri; al kad najednom podigne se nova bura, i osujeti prijašnje nade.

Jednom u večer dogje otac iz gostione kući, i baci se na postelju, gdje mu je sin spavao. Silom otvori dijetetu ruku i istrgne mu krunicu, što je pobožno dijete brižno sakrival. Baci krunicu na zemlju, kao bijesan i pomaman gazi ju nogama, te ju kida na komade. U to se Ivo probudi, i uzdahne duboko. Majka došavši da ga štiti čuje samo, kako je Ivo šaptao: »O mili Isuse, sve tebi za ljubav!

Time mu se duša silno potrese, i životna snaga slomi. Groznica se opet žestoko povrati, a sjutra dan jedva je mogao Ivo ustati iz postelje. Sada majka znala, što joj valja činiti.

Sa mnom se opet dogovori, a ja se ne mogoh dosta načuditi junaštву njezinu. Poslije sv. mise uzeh sobom Svetotajstvo, i klanjajući se Bogu, što sam ga nosio, stupao sam ulicama pariskim. Što su nekoć plemenite gospogje Rimljanke u prvoj Crkvi činile primajući proganjene vjernike pod krov svoj, za tim

se povela i ona gospogja u prvome spratu ove kuće, Malu si sobicu pretvorila u krasnu kapelicu, a za volju malome prognaniku. Na ormaru, koji je bio kao žrtvenik lijepo urešen, stajala su dva parožasta svijećnjaka; na njima su gorjele po tri svijeće; uz to bio i lijepi pozlaćeni križ, a naokolo prekrasno cvijeće. Klečeći i sklopiljenijih ruku isčekivao je Ivo svećenika. Činilo se, da moli žarko kao Seraf. Duboko se klanjajući i uz mnoge suze pozdravi bolesno dijete Boga i utješitelja nemoćnih. Na skoro čuje iz usta svećenika rijeći: »Tijelo Gospodina našega Isusa Krista sačuvalo ti dušu za život vječni!« Pobožna gospogja i majka Ivina bile su jedine prisutne ovome svećanome činu.

Tako primi Ivo prvu sv. pričest. Sve bilo naokolo tih i mirno. Neprestance su tekle suze radosnice niz blijedo mu lice. I majka je plakala. Sam svećenik bio je duboko ganut. Pošto se Ivo nekoliko časova klanjao Spasitelju, molio je kratko ali pobožno za svoga oca, majku i prijatelje.

Onda svršuje katehetka pripovijest svoju, »a kad ga ostavih, bilo mi je tako ugodno, kao da sam vidi angjela u raju, gdje se moli.« Doista u raju već na nj čekaju Isus i Marija. Blago usnu pobožno dijete osmi dan poslije sv. pričesti. Nakon kratkog ali teškog progonstva u dolini suza ugje mladi ovaj, regbi mučenik, u pravu domovinu, gdje ne ima niti suza, niti uzdisaja, niti tužbe: u carstvo mira i blaženstva vječnog.

— * * * —

Zlo štivo.

ko diše u pokvarenu zraku, škodi svomu zdravlju; tko uzima otrovna jela i pilu, prouzrokuje sam sebi boležljivost, a često već i brzu

smrt. Tako je u našemu životu! Svako, ko je pametan, čuvat će se s toga, da ne bi sam sebi prouzročio bolesti; on se jednostavno kloni svega, što mu može zdravlje narušiti.

Poglavarstvo hoteći štititi one, koji su nerazboriti i lakoumni, izdaje razne odluke gledom na prodaju otrovnih stvari. S toga ni ne smiju prodavati takih stvari oni, koji nijesu za to ovlašteni. S istoga razloga potječu i tolike naredbe, korisne po život i zdravlje radnikā, koji su u tvornicama, radionicama i stanovima radničkim. Sve to biva — za tjelesno zdravlje.

Ne treba se baš puno naprezati, te uvidimo, da nije drukčije ni s duhovnom hrana; naime sa čitanjem dobrih ili zlih knjiga i časopisa. Slavni biskup, Josip Kolmar, zove zlo štivo »velikim, možda najvećim zlom«, a papa Leo XIII. označuje zlo štivo »pogubnim otrovom« pa mu to ime i najbolje pristaje.

Zle knjige, novine i spisi, — a čita ih dan danas staro i mlado — djeluju kao pogubna kuga na maštu i volju. Oni zamamnim, no ujedno i otrovnim sadržajem, štetonosno utječu na pravac cijeloga života onih, koji to zlo štivo bi reć lakomo gutaju. Kako to? Evo ovako.

Nečudoredni spisi ili nečudoredne i nepristojne slike uzbune maštu i poremete zdrav razum, raspale zle požude, i sklone volju na nevaljale čine. Protuvjerske knjige i novine uzburkaju duhove; one pak, koji su slabo upućeni, dovest će do zdvojnosti; mnogima će istrgnuti iz srca mir i vjeru, uzdrmati pouzdanje u Boga; oslabiti one, koji su bili vjerni svojim dužnostima, te će ih tek nemarno obavljati.

Lako je sad shvatiti, zašto je dandanas na takoniske grane spalo društvo ljudsko. Već od toliko godina razlijeva se iz dana u dan gotovo čitava bujica otrovnoga štiva iz novina i časopisa preko puka.

Lako se puk zamamljuje laskavim predstavljanjem ili razvikanom hvalom t. zv. »današnje prosvjete« ili bujnim i slikovitim uresom; a tada eno ga već u mreži.

Ta pogubna duševna hrana, crpena poglavito iz židovskih novina, a čitavi milijuni njome se duševno hrane: uzrok je, što su mnogi svoju vjeru izgubili, ili im je barem u pogibelji i u pad natjerana. Jedni su bezvjerci, te rigaju psovke na sve, čega temeljito ne razumiju; dok drugi za vjeru više ne haju, nego se sve više udaljuju i od Crkve i od kršćanskih dužnosti. Kolike je čitanje romanâ i bezbožnih spisa zavelo na najveće zločine! Koliko li je moralo svoje zloče okajati u bolnicama, tamnicama ili na vješalamama, jer su nečudoredne knjige, zle novine ili zamamne romane za svoje svagdanje savjetnike i kućne prijatelje odabrali!

»Tko čagju uzima u ruke, ogarit će se. Kako Crkva po mogućnosti djecu svoju čuva od pokvarenih, bezbožnih, protukršćanskih knjiga: ona je izdala oštре naredbe proti pogubnim proizvodima ove vrsti. Zato oni proti svojoj savjesti griješe, koji uza sve to ovaj pogubni otrov čitaju. Piscima, koji stoje na kršćanskem temelju, Crkva preporučuje opreznost i savjesnu pomnu u pisanju; jer natiskana riječ neprestano djeluje.

U drugu opet ruku kako blagoslovno djeluju dobre, kršćanske knjige, novine i listovi! Što je putokaz za putnike, koji ne znaju pravoga puta; što je kompas za mornare na širokom moru; što zdrava hrana za tijelo: to su za duhovni napredak puka dobre valjane knjige, pisane i prožete kršćanskim duhom. Zato treba da budemo veoma oprezni birajući si štivo. Osobito roditeljima je sveta dužnost, da pomno paze na to, što im djeca, što li služinčad čitaju. »Kolike majke«, veli jedan bogoljubni pisac,

„nijesu zaplakale, ali prekasno, što nijesu u tako važnoj stvari bolje pazile na svoju djecu!“

Nemojmo dakle čitati onoga, što bi nam moglo umrljati dušu! Povedimo se za sv. Alojzijem! Ne samo da nije čitao zle knjige, nego ju odmah bacio u vatrū; dapače još bi si i ruke oprao, bojeći se, da si ih nije umrljao. Ali zato je on bio i ostao — angloški mladić.

Dopisi.

Čepin, 15. studenoga 1898.

Sinko, podaj mi srce svoje! — Tako nas milo pozivlje Srce Božanskog Spasitelja. O milog li, najmilijeg poziva Presv. Srca za sve nas! Ta srce nam se mora od milja rastapati, nad tolikom srećom Pa zar se možemo oglušiti pozivu tomu? O zaista ne! Ta mnoge pobožnosti Srca Isusova, koje se po svim krajevima mile nam domovine šire, svjedokom su, koliko nam je milo Presv. Srce. — Zato sam rad opisati veliko slavlje, kojim se počastilo Presv. Srce Isusovo i slatko Srce njegove ljubljene Majke kod nas u Čepinu. — 6. studeni pr. g jedan je od najsrđnijih dana, za svakoga kršćanina u Čepinu; jer se taj dan blagoslovio novi križ, te kip Presv. Srca Isusova i kip preslatkog Srca Marijina. Kipovi su nabavljeni iz Tirolske, i to dobrovoljnim miodarima. —

Mjesni župnik mnogo je doprinjeo, a tako i mjesni ravnajući učitelj, e bi se ta svečanost što dostojnije i ljepše obavila. Spremalo se na to i muško i žensko i staro i mlado, osobito članovi bratovštine Srca Isusova. Ista bratovština počela se ove godine u Čepinu osnivati, a pripojena je bratovštini Srca Isusova u Djakovu. Prvi osnovatelj iste bratovštine

jest veleč. g. Jakša Pliverić, taj opće poznati neu-morni širitelj pobožnosti Srca Isusova. Veleč. g Pliverić izjavio je svoju želju, da bi se u Čepinu osnovala bratovština Srca Isusova. Radosno se odazvao toj želji, a naš župnik, veleč. g. Franjo Bato, učinio je, te je ista bratovština u vrlo lijepom cvjetu, i broji preko 100 članova.

Već u petak dne 4. studenoga pripravljali se mnogi sv. ispovijegju na veliku svečanost; a tako i na sam dan slavlja, naime u nedjelju 6. studenoga. — Osvanu dan da ne može ljepši, a sila naroda zgrnula se već oko 7 sati na groblju, na urečenom mjestu sastanka. Bilo je naroda ne samo iz Čepina već i iz okolice čepinske, naime iz *Vuke, Širokog polja*, a bilo ih i iz *Viškovaca, Koritne i Satnice*. Veleč. g. župnik imao je pune ruke posla oko sv. ispovijedi. Sa groblja oputila se procesija oko 8 sati, pjevajući litanijske svih Sveti, k novom križu, koji je postavljen na početku sela. Dosada ne bijaše tamo križa, a naš vrijedni g. župnik uznastojao je, pak se je i to milodarima nabavilo. Križ je posvetio mjesni g. župnik, i nakon posvete rekao je krasnu propovijed o sv. križu, znaku spasa našega. Narod je bio vrlo dirnut tom propovijegju. Od ovud krenula procesija u crkvu; jedni pjevali Marijine pjesme, a drugi molili krunicu Bl. Gospe.

Crkva bijaše svečano iskićena umjetnim i naravnim cvijećem, a na nosiljkama cvijećem divno okičenim stoje kipovi; na jednoj *kip Srca Isusova*, a na drugoj kip Srca Marijina. Sad je g. župnik blagoslovio kipove. Na znak veleč. g. župnika podigoše dječaci, u podvorno crkveno ruko odjeveni, kip Srca Isusova, a djevojčice u bijelo obučene podigoše kip Srca Marijina. Bijaše još mnogo djevojčica u bijelo odjevenih. U mnogom usdrhta srce od ganuća, nad prekrasnim prizorom. Zvona zazvoniše, procesija

krenu, a sretan narod zaori poznatu pjesmu »U slavu sv. Srca.« Narod je pjevao glasno i složno, i mi obigjosmo u svečanom ophodu triput oko crkve, zatim unigjosmo u crkvu, a kipovi budu namješteni na glavni žrtvenik. S desna kip Srca Isusova, a s lijeve strane kip Srca Marijina. Sada je otpočela sv. misa, a poslije evangjelja rekao je veleč. g. župnik svečanu propovijed. Narod je bio opet dirnut propovjegju; svjedočile to suze, koje su se mnogomu od ganuća i veselja odronule. Poslije podne bijaše krasna večernjica, a poslije ove bijaše u župnom domu upisivanje novih članova u bratovštinu Srca Isusova i Srca Marijina. Eto tako se divno obavila ta svečanost u Čepinu.

Da se je to tako krasno svršilo, nastojao je ponajviše, kako jur spomenuh, veleč. g. Franjo Bato. Tri su godine otkako g. Bato boravi u Čepinu, i za to kratko vrijeme, poput brižna pastira, neumorno radi oko boljka stada svoga; a u najnovije vrijeme vrlo je revan širitelj pobožnosti presv. Srca Isusova. Božanski Spasitel bio mu u pomoći, te još dugo djelovao na čest Presv. Srca njegova i na vječni spas duša! —

A. R. — L.

Vrbnik (otok Krk) na Silvestrovo 1898.

Od 11. do 17. prosinca imali smo ovdje sv. Poštanje. Velečasni Oci Isusovci: E. Bontempo i M. Gattin uzornom revnošću poslovahu u vinogradu Gospodnjem isповijedajući i propovijedajući neu-morno. Ustanovilo se istodobno i »Apoštolsvo molitve«. Zadnjeg dana divna je bila procesija sa slikom Presv. Srca Isusova. Nadošla odasvuda množina naroda. Sve kuće, mimo kojih je ophod prolazio, bile su krasno okičene. Na trgu »Škujici« pod vedrim nebom služila se sv. misa uz propovijed.

Vrativ se procesija u župnu crkvu, zapjeva svećenik
»Tebe Boga hvalimo!«, a zatim bio blagoslov.

Na bogatom plodu ovog svetog poslanja bila
vječna hvala Preslatkomu Srcu Isusovu, pak vele-
časnim Ocima. Dobri Bog ovjenčao i u buduće spa-
sonosni njihov rad najljepšim uspjesima! K.

Blagodati Presv. Sreca Isusova.

Bosnica. Oboljelo mi dijete veoma, te po izjavi vrsna liječ-
nika bilo slabo nade, da će ozdraviti. Bolest krenula sve na gore
i u času, kad mu zapalismo svijetu — utekoh se uzdahom Božans-
komu Srcu, obećav devetnicu i javnu zabvalu, i za čudo, djetešće
onaj čas dogje k sebi, te je u brzo i ozdravilo. Hvalim stoga i
slavim Presveto Sreco Isusovo, taj najobilniji izvor milosti; i prepo-
ručam svim, osobito matkama, neka se vazda utječu čvrstim ufa-
njem i vraćom molitvom Presvetomu Srcu Isusova.

V. S. D.

Iz okolice Varasdinske. Bijah u teškoj duševnoj borbi i mu-
čama. Na 4. listopada prošle god. imale su postidi svoj vrhunac
se b'j ah, e tu počiniti kakova ludost. — Nu „Utočište grijeh-
nika“ i predobro Šrce njezinoga Božanskoga Sina, po molitvi sv.
kranice, umiriše i utišaše buru moje nutrinje. Duša mi je i danas
jošte mirna. U najveđoj smjernosti preponizano hvalim Božanskomu
i Presvetom Srcu Isusu i Marije na toj milosti.

I. T.

Zagreb. Zahvaljujem se iz dva srca svoga Presvetomu Srcu za sve nebrojene mi iskazane blagodati, a osobito za slijedeće:

1) Kćerka i sin položili su s odlikom ispite; i to kćerka učiteljski ispit, te je narah namještena u Bosni. Uz to je u dobroj kući, pa ima izgleda za dobru udaju; a sin mi dobio potporu. 2) Često sam dobila zamoljenu pomoć u velikim potrebama duševnim i tjelesnim, a grijekad kad se nisam gotovo ni nadala. 3) Djeca mi više puta ozdravila, a osobito mala kćerka već ponovno od upale pluća. 4) Nekoji put očuvana sam od velike nesreće, koja se mogla s neoprezinosti dogoditi. 5) Česta pomoć u stanbenim prilikama i gledje služinčadi. 6) Za milost, da mi bijaše moguće pribivati sv. duhovnim vježbam i sretan put kod hodočašća. 7) Za sve ostale iskazane mi milosti, kojih se možda ne sjećam više, a u svoje vrijeme obećah javno se zahvaliti. 8) Za svu pomoć kod usugđivanja i obučavanja povjerene mi mladeži.

Preporučujući i u buduće moje teško stanje premožnomu zagovoru i pomoći prešlatkog Srca Isusovog, Blaž. Djevici Mariji, sv. Josipu i ostalim možnim zagovornicima, kličem iz dna prezahvalnog srca:

„Velehvaljeno i slavljenio budi vazda i svuda: Presveto Sre Isusovo, Marijino i sv. Josipa, sada i vazda i u sve vijke vječova.“ Amen. [O. M.]

Mitrićica. Otvorila mi se na ruci rana sama od sebe i ne prestano se širila. Promjenio sam više lječnika i pokušao ih lječiti; ali sve uzalud. Kad sam se već istrošio i skoro zdvojio, što će biti iz mene i moje četvero sitne djetice, jer svi žive od mojih ruka — u to mi savjetova jedan štovatelj Presv. Srca Is. da se upišem u brat. S. Is. i molim devetnicu, ja poslušam, i rana polako sama od sebe isčezenje. Hvala i slava Pr. S. Is. pred svim svijetom! M. B.

Korlobag. Bila sam u velikoj nuždi, pak sam se devetnicom za pomoć utekla vrelu svake misli: Presv. Srcu Isusovu, prečistomu Srcu Marijinu, sv. Josipu i sv. Antunu Padovanskome. Još nijesam devetnicu ni smirila, i već sam bila uslišana. Isto tako treba da se zahvalim Presv. Srcu, što me je izlijecilo od Zubne boli. U svakoj drugoj potrebi, koja me snagje, čim se utečem Presv. Srcu Isusovu, ja budem pomožena. Vječna hvala i slava Presv. Srcu Isusovu, prečistomu Srcu Marijinu sv. Josipu i sv. Antunu! O. J.

Zagreb. Strašno me bio zub, a i od vratobolje više puta putim. Ja se tada moljih Presv. Srcu Isusovu, i obećah, da će oglasiti u „Glasniku“, ako mi bude bolje. I doista. Presv. Srcu Isusovo moju jo molitvu uslišalo. Neka bude za to hvaljeno i slavljeno do vijeka! S. S.

Subotica. Imagjasmu jedno bolesno dijete, ter odlučismo uteći se devetnicom Presv. Sreću Isusovu i to moleći krunicu Presv. Srca. Odmah iza odluke počelo djetetu ići na bolje, ma da s raznih poslova ne mogosmo namati početi devetnice. I danas, hvala Bogu, jest u potpunom zdravlju.

O, Presveto i ljubazno Sreću Isusovo, neka ti bude hvala, čast i dika od svih ljudi na vijek vjekova. Amen.

M. St.

Otočac. Najprije napali me moćni protivnici; zatim oboljelo mi jedno dijete vrlo opasno, i napokon poslovni ophrvali me tako da sam gotovo zdvojio. U velikoj stisici obratili se trajnim iskrenim molitvama Presvetomu Sreću Isusovu, da mi pomognae. I gde ēuda! Prolivnici postidjeni uvidješe, da su prazna meni nemoćni, i nemogahu mi naškoditi ništa: — dijete, koje držah za izgubljeno, ozdravi potpunoma; a vanredna ustrajnost i snaga, što mi ju neka tajna sila dade, učini, te sam sve svoje poslove posvršio i rješio se time velikih briga.

Vræći zavjet svoj, ja se evo za sva ta dobročinstva Presvetomu Sreću Isusovu sverdee i javno zahvaljujem.

N. S.

Namjena molitava i dobrih djela u travnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Siromašne redovnice u Italiji.

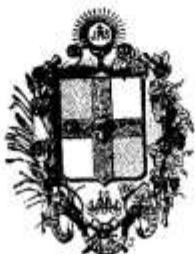
Nikada Crkvi Kristovoj ne će uzmanjkatи progonstva; — ta ona, budući zaručica njegova, treba da mu bude i u svemu slična. *Jer koje naprijed pozna, one i odredi, da budu jednak obličju Sina njegova.* (Rim 8, 29.) A i Gospodin sam to un-prijed kazao apoštolima: *opominjite se riječi, koju vam ja rekoh: nije sluha veći od gospodara svojega. Kad su mene proguli i vas čo progoniti.* (Iv. 15, 20.) Zato su neprijatelji Božji vazdali i neprijatelji svetoj Crkvi, te nikako nijesu mogli da gledaju mirnim okom baš one duše, koje se isključivo posvetile službi Božjoj, u duhovno-ne redu.

Pa i danas nije drugčije. Kad su ono neprijatelji Crkve silom si usvojili „baštinsu svetoga Petra“ t. j. „papijsku državu“ i tako orobili svetoga Oca papu: oni se odmah polakomili i za crkvenim dobrom, a prije svega oteli su veći dio dobara, što je bila svojina Bogu posvećenih djevice, koji po samostanima živu život kontemplativni^{*} t. j. život molitve. Ovim je redovnicama talijanska

vlada na najnepravedniji način dražbom (na bubanj) rasprodala njihova dobra nepokretna, a u zamjenu dava im tek kukavnu odštetu, — i to samo onima, koje su zavjete redovničke položile još prije god. 1870. Ove čđ. sestre ne smiju da primaju novakinjā, a po potovo nije im slobodno užeti opremu. Što se daje uz djevojku kad polazi u samostan. Imaju onamo i takovi samostani te čitava općina od 30 sestara nema da žive dnevice više od kojih 2 for 26 nyc. Nije li to skrajna nevolja? ne znači li to posve uništiti i onemoguđiti život redovnički? No opet pored svega toga čđ. sestre ostaju stalne i čvrste u svetome zvanju svojem. Oni što ne mogu da gledaju redovnicu, misle, e će ih gladom prisiliti, te one izagđu iz samostane; pa gle, divna postojanost ovih djevica jača je nego li mržnja zlikovaca.

„One su najljepši cvijetak svete Crkve“, nedavno reče Leon XIII., a rad je, koliko samo može, u pomoć priteći skrjnemu siromaštvu njihoru. Za to je i naredio sv. Otac uređniku lista: „Civiltà Cattolica“, o. Rafaelu Ballerini-u, neka bi ustrojio „pomoćno društvo“, koje ne će dati, da od glada poginu te junačkinje — redovnice. Iz zadnjera izvješća, što ga o. Ballerini u tome poslu podastro svetome Ocu, razabiremo, da je dosadašnja lemozina ne samo od katočika talijanskih, nego i drugih, dapaće i onih sa misija, omoguđila te se potpomaže više od 400 samostanima talijanskih redovnica. No kako nevolja dnevice biva veća, to je časopis „Civiltà Cattolica“ izdao poziv na katoličke cijeloga svijeta, neka se smiluju i pomognu ovim nesretnim žrtvama revolucije.

To je djelo kršćanske ljubavi osobito milo Ocu Leonu XIII., te on reče predsjedniku gore pomenutoga odbora: „Iza Petrova novčića nema lemozine, koja bi bila većma zaštužna za nebo, nego li ova što je.“

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 5.   Svibanj 1899.   God. VIII.

Isazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 34 novčić; za one, kojima se u knjizi donosi ili podstom žalje, 36 novčić.

Mladić na putu u vječnost.

Nema ništa milije, ništa dražesnije od miloga, bujnoga, lijepoga cvijeta mladosti! Ko se rado ne sjeća mladosti svoje? Zato najveća sreća, najbolji blagoslov, što ga mladu čovjeku želimo, jest ona narodna: »mladost se nanosio!« Mladost je mila, vedra i vesela. Mladost je smjela i poletna, pa se u misli, u odluci vije ko na krilima poput orla nebu pod oblake. Mladost je živa, krepka, odlučna, odvažna, brza, neustrašiva. Ona ne zna straha i trepteta. Ne boji se prijetnje, ni groze, nit ikakve sile dušmanske. Junačka, vedra lica leti i srće u krvavi boj, da se hrabro bori »za krst časni i slobodu zlatnu«.

O mladosti, mladosti,
Svega svjesta radosti.

V'jek nam budi zdrava, čila!
Bogu, ljudem ti si mila.

Mladiću se stavljuju na putu u vječnost često velike gore i brda raznih briga, poteškoća i napasti, što ih savladati ima, kad je rad bez zapreke i bez kolebanja sigurnim korakom stupati na svom putovanju. Katkad zagje, zaluta, izgubi se u gustoj šumi svjetske halabuke, svjetskoga veselja i njegovih nasađa. Katkad opet izbjije mladić na kakovo raskršće. Putovi se razdvajaju, razilaze se na sve strane, i on ne zna kuda će, kamo će.

Bože mili, kud sam zašo!

Ne znam puta, nē znam staze.

Na lijevu ili desnu, prema sjeveru ili prema istoku.

Mladi putnik stoji, pa gleda; misli, kamo bi zašao, kojim bi putem udario. Pita se sâm, na koju bi stranu krenuo, da stigne u vječnu domovinu, u nebo!

Kao da mu se je smrklo pred očima; kao da pipa pred sobom gustu maglušinu, pa ne vidi ni prsta pred očima. Strasti ga opsjenjuju, svijet ga k sebi privlači, savijest ga mori, uznemiruje, Bog ga k sebi zove, kazuje mu pravi put, put krjeposti i samozataje, put svetosti i junačkih čina.

Jednom riječu, kako pjesnik veli:

U tom je oku zv'jezda tr'jes,
U tom je oku Bog i b'jes.
U tom je oku pakđ, raj,
U tom je oku radost, vaj.
U tom je oku zanos, jad,
I blagi melem, trovan rt,
U tom je oku živjet, smrt.

S jedne strane kao da čuje glas svijeta, gdje govori: »Gle, ti si premlad! to je preveć za te biti krjeposnim, biti uvijek poslušnim, biti pod tugjom voljom! Ne, ti si za slobodu rogjen; ti treba da buđeš svoj! Progji se ti ovih ozbiljnih misli, progji se

sanjarija! Nauži se mladosti svoje, veselja svoga, udari širokim, ugodnim putem, što vodi do velike časti, do velika ugleda. Šta će ti poniznost, šta samozataja? Poniznost je i zabitnost samo za stare, slabe ljudi! Izgaji na vidjelo! izgaji, bolan ne bio, na bili svijet! Pokaži se ljudima; pokaži mudrost svoju, moć i slavu svoju!«

S druge strane čuje umiljati, ljupki glas Isusov:
•Ne daj se zavaratil ne daj se, sinko, zavesti! Ne vjeruj svjetu; svijet je lažan, prolazan, nestalan. Vjeruj, sinko, meni! *Ja sam put, istina i život!* Čuvaj se širokoga puta; široki put vodi u propast vječnu! Čuvaj se tašte slave svijeta! Svijet prolazi i sva slava njegova! Evo Srce moje otvoreno tebi stojil. Evo citaj u Srcu mojem, jedino pravi, jedino sigurni put, sto vodi u život. Citaj riječi: »*Poniznost.*« Uči se od mene, jer sam krotak i ponizan Srcem! Najveća čast tvoja, najveća slava u tome stoji, da se uspišeš do gore svete krještosti, da sretno stigneš do grada Gospodnjega, svetoga vječnoga Siona. Ako se sada, dok si mlad i jak, posla ne latiš; ako sada junački ne korakneš na svom putovanju: može biti prekasno ceš koraknuti! *Sad je vrijeme zgodno, sad su dani spas!* Radi, sinko, radi svom revnošću za budući život! Sakupljaj si blago dobrih djela! blago poštena, dobra ponašanja; zgrči, trudi se, uči se što čestito; moli se, dok još sila imaš, da postaneš danas sutra dika svojim roditeljima, a korist Crkvi svetoj i domovini tvojoj! Gle na te gleda nebo i zemlja! Za tobom se otimlje nebo i pakao; tebe zove k себi: Bog i sveta Crkva; ali i vrag i svijet. O tebi ovisi budućnost tvoja, sreća tvoja vremenita i vječna!«

Putniče moj mlagjani! Odaber, što hoćeš! Pred tobom je svijet i taština njégova; pred tobom lažna, prolazna slava svijeta; pred tobom su široka vrata,

široka cesta, što vodi u propast! Iznad tebe je nebo. Digni oči svoje, pa ćeš vidjeti u duhu, vidjet ćeš u svjetlu vjere neizmjernu, vječnu, neizrecivu, beskrajnu slavu tvoju, što te gore u rajske dvorovima čeka, ako poslušaš glas najboljega prijatelja tvoga, glas vječne Istine, Isusa, Sina Boga živoga!

Ja znam dobro, mlađiću moj! ti za svakim dobrom težiš, ti samo želiš što visoko, veličanstveno, poletno; ti želiš samo prava sreću imati! Znam, tvoje srce kuca za plemenitim, časnim, čistim Srcem Isusovim! Da ti srce nije plemenito, nije dobro i bezazleno: ti ne bi sigurno ni čitao ovih redaka, ne bi ni bio u broju štovateljā Srca Isusova. To je uprav znak, da ti samo pravu, samo vječnu sreću vječnu slavu tražiš u Srcu Isusovu. Blago tebi, mlađiću moj! ti ćeš naći zlatni potok sreće; ti ćeš hoditi najkraćim, najsigurnijim putem u vječnost. Ti ćeš onda usrećiti sebe, rod svoj, domovinu svoju, kad pogješ uskom stazom, koju ti Srce Isusovo kaže: stazom, što vodi u život!

Čudotvorna Gospa Velogopolja.

(Na otoku Visu u Dalmaciji.)

Ako ima otok, te se može nazvati »stanom Gospinim«, a to za cijelo moramo Vis tako prozvati. Na Visu, koji broji tri cigla mjesta (sa 10105 duša) Vis, Komižu i Velopolje — nalaze se četiri zavjetna svetišta Majke Božje. A to su: Gospa Velogopolja, Gospa Gusarica na Komiži, Gospa Utješenja na Kutu, i Gospa od Planike, što je nasred puta iz Visa put Komiže. Evo da u mjesecu Bl. Dj. Mariji posvećenom nešto čitaocima

Glasnika* javim o glasovitom svetištu »Gospe Velogapolja.«

Kao mnoge druge prilike Majke Božje, tako će bit za vrijeme »kipoboraca« i rečena prilika Gospe Velogopolja čudnovato prešla na mjesto, gdje se sad u Velompolju nalazi. Još kaže puk, da je prilika Majke Božje na morskoj klisuri ostavila zlamen, kada je prešla na Vis. Prvo mjesto na Visu bijaše Velopolje u sredini Visa, a vremenom iz Velogopolja nekoji se nastaniše u današnji Vis, i to na Kut; tako da je crkva Velogopolja matica svih crkava na Visu. Kažu, da su Višani, netom nagjoše Gospinu priliku na glavici Velogopolja, odmah ju htjeli prenesti u Vis; ali da se čudom ona prilika opet našla na prijašnjem mjestu. Videći to sazidaše odmah prvu crkvu, pa je tuj smjestiše. Tekom vremena više puta bi produljena i raširena rečena crkvica, a nazad malo godina potrošilo se 20.000 for. prigodom raširenja spomenute crkve; sve — milodari bogoljubnih štovatelja Čudotvorne Gospe Velogopolja. Sama je prilika Gospina prepuna zavjetnih, zlatnih predmeta svake ruke, a vazda ih možeš na Gospu vidjeti; ne kao na drugim prilikama Gospinim, da ih jedva za koji čas mogu kršćani vidjeti. Taka je bogoljubnost prema rečenoj Gospiji, da je malo crkava bogatijih u Dalmaciji od ove Velogopolja; sve — ostavštine pokojnih Višana. Pred večer Velike Gospe (14. kolovoza) i na sljedeći blagdan žive duše na Visu ne ostane, a da ne pohrli pomoliti se čudotvornoj Viškoj odvjetnici.

To svima služi za diku, što goje vjeru i ufanje svojih praotaca prema miloj nebeskoj Odvjetnici. Još ima živih svjedoka, koji su vidjeli čudesu, što su se zbila po utočištu Gospe Velogopolja. Samo je grjehota, što se još nije niže put vrata i prenesao veliki oltar, kako bi se odasvuda moglo vidjeti pri-

lku Majke Božje, pa i svećenika na oltaru, gdje govori svetu misu. To je velika pogreška, koja se može popraviti.

Što se tiče »Gospe Gusalice«, i to je krasna prilika Majke Božje, pokraj mora nagjena. Kažu, da je neki gusar (hajduk) — odatle joj ime »Gospe Gusalice« — jataganom (velikim nožem) po njoj udario, i da se i danas vidi biljeg udarca. Veliko je bogoljupstvo Komžanâ prema toj Gospinoj prilici, a svak se divi lijepome redu, kako je njena crkva držana; što je svakako na diku onim stanovnicima.

Glede »Gospe Utješenja« u crkvi sv. Ciprijana na Visu, to je malešan kip »Gospe presvetoga Pasa«. Bijaše to crkva »pustinjaka svetoga Augustina«. Vas se Vis sakupi u tu crkvu u nedjelju iza 28. kolovoza; ali izvanredno nema što da povijedam.

O »Gospi od Planike« zvanoj zato, što je pastiri nadjoše u jednoj planiki, rad bih takogjer koju spomenuo. Prastara je to slika »Bijeg u Egipat«; Majka Božja sa sv. Josipom i Isusom na magarcu bježi Egipat. Gdje se bijaše našla rečena slika, tu sazidaše Višani crkvicu, koja je slična tornju. Ne bi je nitko, mimo prolazeći prepoznao za crkvicu. Za čudo nam je, što je vavijek zatvorena: što je bližnje kuće dnevom ne će da otvore. Jednom odoh, da tuj reknem sv. misu; pa vidjeh sprjeda priliku »Pohoda Majke Božje k rogjakinji Elizabeti«. Poslijе svete mise — reći će mi jedan prijatelj, da se obazrem i vidim ostrag sliku. Ja tako i uradih, te opazih »Bijeg u Egipat«. Ja se ne malo začudih, kako se moglo tako što uraditi. Čemu da se ne ostavi javnome štovanju prvu sliku? Ako je bila u čemu pokvarena, moglo se ju popraviti. Znam, da se 2. srpnja svetuju blagdan u toj crkvi. A zašto ne dan odregjen za štovanje gore pomenutoga otajstva: »Bijega u Egipat?«

Izostavih peto Gospino svetište; a to je »Gospa Sedam Žalosti« u Komiži. Tuj ima krasna Gospina slika; i ja opazih, da je Komižani mnogo časte i lijepo rese.

Ovo malo redaka želio bih, da još više potakne Višane, te oni hodočaste glasovitome svetištu Velogopolja; i drugima da ostanu u znak osobitoga pouzdanja mojega prema »Čudnovatoj Gospi Velogopolja, a ujedno i harnosti nezaboravnim Višanima mojim.

(*Don Jakov Stipetić, bivši pomoćnik Viški).*

Prijatelji Presv. Sreca Isusova.

Biskup fra. Augustin Miletic.

(1763—1821.)

3. Strogi život fra. Augustina.

to se ono oko Srca Isusova vije kruta trnova kruna? Što je Srce Isusovo probola ona duboka rana, iz koje poteče krv i voda? Što nadvisuje Srce Isusovo onaj križ odozgo? — Znaci su to pregorkih muka, što ih pretrpjelo Srce Isusovo; onih teških muka, što ih Presveto Srce ili samo na se uzelo iz čiste i goruće ljubavi spram nas; ili mu ih neprestano zadaju nezahvalni ljudi nevjerom, hladnoćom, uvredama, grijesima.

Nu kako da ne nosi takove krune i onaj, što hoće te bude sličan Srcu Spasiteljevu? Kako bi prijatelj Presv. Srca mogao biti bez muke i bez križa? Lijepo li glede toga piše bl. Margareta Alacoque:

•S̄pasitelj mi nijerekao, da oni ne čeništa
tr̄jeti ni podnositi, koji štuju Presveto
Srce njegovo!•

A kako bilo našemu fra Augustinu? Već smo vidjeli, kako bi on savjesno upotrebio svaki časak dragocjenoga vremena, neprestano radeći i trudeći se za slavu Božju. Već smo čuli i za žrtve i naporne muke, što su ono doba skopčane bile s biskupskim službenim pohodom u Herceg-Bosni. S toga je sasma naravno, da si je biskup znao prikratiti isti noćni san, te je napokon dotle dotjerao u strogosti spram samoga sebe, da si je tek malo sati počinka noćnog priuštio. I u jelu on bi si mnogo toga otkidao od ustiju; strašom za to, da imadne više vremena za važne poslove svoje i za molitvu; a stranom da se trapi i tijelo da si umori. Tako n. pr. dok je još mlađji bio, a u samostanu boravio, ne bi on večerao; zadnjih desetak godina ne bi on ni doručkavao, već bi ostao na tačte sve do podne. Isto je tako boračeći u samostanu običavao sušiti dva dana na tjedan t. j. od četvrtka u podne pa do subote u podne živio bi samo o kruhu i o vodi. Petkom, dok su mu braća — redovnici objedovali, biskup bi u crkvi molio križni put i promatrao muku Isusovu.

Crkveni post toliko je cijenio, te se i u teškoj bolesti mučno dao nagovoriti, da omrsi na posni dan. Običaj, koji vlada po talijanskim samostanima, da se naime zimi ne loži peć, on je zadržao i za svoju sobu ovdje u našem oštrom podneblju, te proživio nekoliko oštih zima bez vatre u sobi.

Ovom dragovoljnem pokorom umnoži si fra Augustin duševnu snagu, te mogao veleđušno podnijeti velikih nezgoda i udaraca. Kako li teška nije bila biskupska služba u Bosni — Hercegovini početkom ovoga vijeka! Jeden ustanak slijedio za drugim u ovoj nesretnoj zemlji, jedan rat bio za drugim,

jedno nasilje zamijenilo drugo. Najradije bi udarali neprijatelji krsta na franjevce, na njihove crkve i samostane, globeći ih na sve strane. To tegotno stanje zadade prije svega bosanskome biskupu tisuću jada. On se morao nada sve brinuti, kako li će obraniti i crkve i manastire; i onako bijahu u cijeloj zemlji samo tri samostana, a uz njih po jedna crkva. Sad je bila ovdje crkva trošna ili samostan; tamo se rušio krov, a ne smiješ ni jedno ni drugo pod živu glavu ispraviti bez »fermana« (pismenoga dopuštenja) dobivena od turskoga cara. Nu kako si nabaviti »ferman«? Ne rijetko morala sama sv. Stolica posredovati kod kršćanskih vlasta, e da se ove zauzmu kod Sultana za siromašne franjevce. Koliko tad trebalo moljakanja i piskaranja! Pa dok se konačno izvadio »ferman«, koliko se moralо trošiti novaca! A taj silni novac tko je namaknuo drugi, van siromašni narod katolički, što je i onako stenjao pod jarmom svojih progonitelja? Onda malo po malo ponestajalo i crkvenog ruha i posugja, Šinozemstva nije ga se moglo dobaviti, budući granica bila zatvorena; a kod kuće opet nije bilo ljudi vještih tukome poslu. Koliko je to morilo biskupa, koga je *izjedala revnost za dom Gospodnji*, za sjaj službe Božje!

Još više ga mučila briga, kako li će umnožiti broj svećenika, kojih je sve manje bivalo, dok mu je duhovno stādo dnevice raslo. Zašta biskup Miletić mogaše reći s prorokom: *Umnožio si narod, a nijesi uveličao radosti* (Isaj. 9. 3.) Tā kažvi mu bijahu ti novi katolici došljaci? Većim dijelom bjegunci, iz susjednih zemalja prognani: ljudi propalice i vjerom i čudorednosti. Oni mu dakle dogjoše kao vuci među ovce. Kako gorko se s njih rastužilo biskupu srce!

Pak da bude kalež gorke muke sasvijem pun, zavlada god. 1813. crna kuga, a za njom — kao

obično — nadogje ljuti glad. Narod se razbjegao koje kuda, većinom u šumu, tražeći si tude spasa od tih nemilih gostiju. Jedni se iznevjerili svetoj vjeri svojih otaca; drugi izginuli tako, te i onako mali broj kršćanâ gotovo na polovicu spao. »Ako nam se brzo Bog ne smiluje«, — piše biskup u Rim — »onda će se još tek spominjati, da su ovdje nekoć bili katolici.«

O, kako su to bili gorki časovi za dobrogoga paštira, revnoga biskupa! Kako je i njegovo srce poput Srca Isušova bilo uronjeno u more žalosti! Kako je i fra Augustin tada s Isusom molio: *Oče moj! ako me ne može ova čaša mimo ići, da je ne pijem: neka bude volja tvoja!* Da nije u biskupa Miletića kucalo srce veliko, on bi bio klonuo duhom. Nu znao dobro biskup, gdje ima snagu crpti; a o tome dragi štioće, budući put.

Molitva.

(Za prose dane).

Mnogi tatarski narodi imaju »strojeve za molitvu«. To su mali mlinovi s krilima, koja tjeraju val. U nj se meću pruge papira ispisane molitvama. Kad pobožni Azijata hoće da se pomoli božanstvu svom, baci dotičnu molitvu u mlin, pa ide dalje; a vjetar će učiniti svoju.

Mi se smijemo neznašćima; no jesmo li mi kršćani bolji, kad usta šapču, jezik mlavi, a srce i pamet naša daleko je od Boga? Ili smo možda čak i gori! Poganin se moli kako tako, a mi često baš nikako. Koliko se misli i briga posvećuje stvorovima i ništetnim stvarima, a Stvoritelju? Tek od nužde. »Što imaš, a da nijesi dobio?« pita sv. Pismo (I.

Kor. 4. 7.) Pa kako hvališ g. Bogu za primljene darove i dobročinstva? I običnu čovjeku makar i ne tražio hvale ljudske, zahvalnost godi, potiče ga na nova dobročinstva; a nezahvalnost boli ga, ozlovljuje ga Kud i kamo više mora da vrijeđa nezahvalnost ljudska najvećega dobročinitelja, g. Boga, od koga nam je sve dobro! I obratno; zar ga djetinja zahvalnost i odanost ne zadužuje iznova? zar molitva pravednika ne prodire nebesa? (Crk. 35. 21)

Što čovjek jest, jest po milosti Božjoj, koju dobivamo molitvom. Što je hrana tijelu, to je molitva duši. Tko je zapušta, gubi malo po malo na duši. »*Bdijte i molite, da ne upadnete u napast.*« (Mat. 26. 41) opominje Spasitelj apoštola; a i nas. Cijeli život Kristov bila je jedna molitva; zadnji mu je uzdah bio: *Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!* (Luk. 23. 46) Hoćemo li s Kristom blaženo preminuti, to moramo poput njega za života bez prestanka moliti.

Kršćanski oci i majke! Umjesto da si djecu mučite kojekakim doskočicama, koje niti ne pristaju nježnoj dobi njihovoj; učite ih za rana moliti. »To je posao učitelja, svećenika; zato ih plaćamo. »Nao-pako kad ovako govorite. Vi ste prvi Bogom određeni uzgajatelji djece svoje. Kad tko makar samo riječju dirne u porod vaš, kako se žestite i ističete: ja sâm mu gospodar! A gde, u najvažnijem poslu hoćete da dадете prednost drugima. Kasno je i žalosno, ako se dijete uči moliti tek u školi. Ono mu se nigda ne utisne u dušu tako duboko, kao ono, čemu navikne na vašem koljenu. Molitva, koju je majka tepala nad koljevkom djeteta, vraća mu se i u kasnijoj dobi, makar i posve nesvesno, kad prekrstiv se osobito se srdačno Bogu preporuča. I tad se tek prene i sjeti: ah ta to je materinja molitva! Da — »pomozi Bože i Majčice Božja!« — to je priprosta,

ali materinja molitva, koja se nigda ne zaboravlja.
Samo da je takih molitvica više!

Ali nije dosta, da djecu samo pùtite i opominjate na molitvu; i vi morate s njome moliti. Kako je lijepo čuti, gdje sva čeljad kućna zajedno Boga slavi jutrom, večerom, prije i poslije jela! Na žalost u nas Hrvata nema toga pohvalnoga običaja. A skupnom se molitvom najčvršće upija duh molitve »Gdje su dva ili tri sabrani u ime moje, onđe sam i ja u sredini njihovoje« (Mat 18 20) kaže Gospodin. Pokušajte kršćanski roditelji, uvesti u obitelji svoje zajedničku molitvu; pa da vidite neće li se s njome nastaniti mir i blagoslov Božji, kako to obećaje Božansko Srce Isusovo!

Dvije tri mladićima i djevojkama.

Ja ništa zla pri tome ne mislim. O ne mojte me tako strogo suditi!

Kako često čuješ, gdje mladići i djevojke ovako govore, kad ih svjetuješ, neka se čuvaju onoga, što im je slatko, ali — pogibeljno!

»Ja ništa zla ne mislim. Jest, ja ti to vjerujem! No zato me čuj, mladiću! čuj, djevojko, da ti pričam o takim čeljadima što takogjer »ništa zla nisu mislili«, pa su opet jedni nastradali.

Bio sam u jednom kraju, gdje ljudi dosadne muhe tamane. A čime, misliš? S otrovnim medom. Baš mi bilo drago gledati, što se s ovim muhamama zbilo. Dok su one daleko bile od onoga klobnoga tanjura s medom, slobodno su i veselo letjele, kud ih volja, pa se radovale žicu svome. No istom je koja muha tek osjetila miris od meda, — već je nesretnica gotova bila. Ona uze sve bliže oko ta-

njura letjeti, sjede na kraj tanjura, stade lizati, i — med joj tako slatko išao u tek, te se više nije mogla od njega rastaviti. Doskora poče ona teturati — otrov je već djelovao, — i brzo je uginula. Pa ista huda kob stigla već hiljade njezinih sestara prije rje, a i poslije nje.

Zar misliš, da su ove muhe što zla mislile? Za cijelo ne; pa opet se otrovale, i uginule.

Upravo tako ćeš se i ti, mladeži mila, otrovati i poginuti. Taman tako, moj dragi mladiču, moja draga djevojko, — i ti ćeš se otrovati, pa poginuti (upropastići), ako ne ćeš da se kaniš onoga slatkoga otrova, — pogibeljne ljubavi, ma i hiljadu puta kazivali, da »ništa zla ne mislite«.

To još nije dosta, što nemaš zle nakane; treba da imaš dobru nakanu. A kakova je to dobra nakanu? Kad si iskreno govorio sa svojim roditeljima i sa svojim isповједnikom, pa ti oni kažu: dobra i krjeposna je ona djevojka, sretan ćeš biti, ako ju uzmeš — a možeš se već za kratko oženiti, — onda slobodno kaži, da imaš dobru nakanu. Nego s time još nijesam zadovoljan; već zahtijevam od tebe, da si roditelje i isповједnika pitaš, čega treba općeći da se držiš. Pa onda točno i svijesno radi baš onako, kako ti reknu. Tek tada ja ču ti kazati: sretno i čestito bilo! Imat ćeš blagoslov Božji!

Inače pak — govorio ti koliko te volja o svojoj posve čistoj ljubavi, o svojim lijepim, plemenitim čuствima, u kojima nalaziš svoj užitak — i kako još glase svi oni izrazi zaljubljenih duša — ja ču ti uvijek opetovati: to nije ništa drugo nego otrovni med, koji će te usmrtiti i upropastići.

Poznavao sam u nekom gradu jednoga mladića. Bio on u istinu krasan momak; sve se njemu radovalo, te mu proricalo lijepu budućnost; no sasma drukčije se zabilo. Kao da ga kuga zapuhnula, tako je

domala vehrnuo, klonio se društva plemenitih ljudi, bacio se u krilo opačini, te napokon bio nalik na zapuštene razvaline, koje putnik gledajući tužan mora da pomišlja na negdanje krasote i divote njezine.

A koji je tomu bio uzrok? Putena ljubav. Njoj je bio »posve nevin« početak, i »lijepa, plemenita čuvstva« pače divljenje poradi krjeposti one ljubljene osobe. Ali je staro iskustvo: kako god iz vina rado postaje ocat, tako i duhovna ljubav često se izvraća u putenu, a konačno i u nečistu ljubav.

Hoćeš li još dokaza? Gledaj samo natrag u prošlost; otkako ljudi pamte, uvijek i svagdje ćeš naći takovih primjera. Samson bijaše Bogom izabrani vogja i sudac izraelskog naroda. Nečuvena čudesna počini Bog po njemu; čitavi narod Filistejski ne smjede da se bori s ovim jedinim čovjekom. Pa ovaj junacića izgubi svu svoju čudnovatu silu, k tomu i vid, a napokon i sam život — poradi ljubavi prema jednoj ženi.

David bio mogućan kralj; orugje u rukama Božjih, da bi se podiglo veliko i silno židovsko kraljevstvo; što više: on bio Svetac i prorok. Pa opet i njega ljubav prema jednoj ženi zavela na strašne grijehе, s kojih vječna nevolja stiže kuću Davidovu, a još i dandanas — poslije 3 hiljade godina — sav svijet znade za veliku stramotu toga inače slavnoga kralja.

Sin mu Salomon bio najbogatiji kralj na zemlji, i tako mudar, da je kraljica od Sabe čak od istoka došla u Jeruzalem, samo da čuje mudrost Salomonovu. On je Bogu sagradio takov hram, te mu na cijelom svijetu nije bilo para. A i toga velikoga kralja ljubav je k ženama u stare mu dane tako obmanula, te je otpao od Boga svoga, i poganskim ženama za volju krivim bogovima gradio hramove.

Eto kako putena ljubav i najveće i najmudrije ljudi može zaslijepiti i upropasti! Ove je dogogjaje povijest zabilježila, jer su to bili ljudi slavnici i mogući na ovoj zemlji; no o mladićima i djevojkama bezbrojnim, što ih godimice putena ljubav u bezdno sramote i nevolje vodi; — o njima šuti povijest, a ne bi bilo gotovo ni moguće, sve te nesretnike pobijeziti.

Hoćeš li i ti da povećaš broj ovih kukavnih žrtava?

Ako hoćeš, a ti radi samo kao one muhe: leprši samo oko otrovnog meda, makar bez ikoje »zle nakanje« okusi od njega ma »samo jedan čas;« — a taj će čas dотле trajati, dok se ne otruješ i ne pokvariš.

A jesli rad znati, gdje ima takav tanjur s medom? Eno ga tamo na plesalištu, eno opet u »kolu,« eno na »prelu.« Tude i na sličnim mjestima naći ćeš, tko ti laska slatkim riječima, tko ti se ljubezno namjehuje, na ulicama se na te obazire . . . Eto ti meda, leprši samo oko njega, da osjetiš njegov slatki miomiris; — pa ja ne ču više puno dati za tvoju nevinost, jer će je doskora nestati; a ne ču ti više ni zavidjeti sreće, jer i ona već zapada.

Isto vrijedi, kad vidim u tebe kojekakve »romane« i slične im knjige, što će ti ugrijati maštu sa slikama i predstavama putene ljubavi.

Može biti da ćeš reći: »ta to su plemenita, idealna čuvstva.« — Na žalost obična je to opsjena u mladih ljudi. Počekaj de samo malo, pa ćeš raspoznati zmiju po repu. Ne dao Bog, te morao na nesreću svoju iskusiti i uvidjeti, kako su to bila čuvstva živinska, koja su te ne gore nego dolje vukla! Kasno će tada biti!

»Dakle ne smijem li nikako ljubiti?«
Evo tako napokon pitaš.

Ješt; ljubi, ali ne samo ovoga ili onoga, nego sve ljude; i to svetom, nadnaravnom, kršćanskom ljubavlju. To je ona ljubav, za koju je sv. Franjo Saleski rekao: O krasote! kad bismo se već na zemlji ljubili onako, kako ćemo se jednom i za vazdu na nebu ljubiti! U toj ljubavi nema dakako ništa puteno.

A od koga da se naučiš ovakoj ljubavi? — Od onoga, koji je rekao: *Nova vam zapovijed dajem: da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih* (Iv. 13, 34.) Od Srca Isusova mi ćemo se naučiti pravoj ljubavi, svetoj, nadnaravnoj, kršćanskoj ljubavi spram svih ljudi.

Kad jednom srce svoje u istinu iskreno pokloniš Srcu Isusovu, onda ne ćeš više čeznuti za zemaljskom putenom ljubavlju; jer će te ljubav Božanskoga prijatelja i vječnog zaručnika tvoga tako usreći, te se sve tvoje čeznuće utiša. Onda ćeš tek početi, da i druge ljude pravo ljubiš. O neizmjerna ljubavi Srca Božanskog! Ti unigje u srce naše; ti si ga prisvoji, izagnav iz njega svaku neurednu ljubav!

Vjesnik.

— Pobožnost k Presv. Srcu Isusovu kakono drugdje, tako bujno cvate i u biskupiji **Krčkoj**. Tude po želji tamošnjega presvjetloga biskupa drže misionari svete misije; a da bi se uzdržao plod ovih misija, uvode misionari pobožnost k Presv. Srcu poimence A poštovanju molitve.

Presvjetli g. biskup rad je ovo »osobito djelo bogoljubnosti« u biskupiji svojoj onako, kako treba, urediti; da ono ne bi, istom što je niklo, izginulo, ili tek kukavno — štono riječ — životarilo. Toga radi

u okružnici svojoj od 20. prosinca 1898. br. 2072., a u smislu § 8 »Pravila Apoštolskva molitve« imenova najprije preč g. Antuna Orlića, kakanika stolne crkve u Krku, za diecezanskog upravitelja Apoštolskva molitve u biskupiji Krčkoj. Po tom naredi, da lokalni (mjesni) upravitelji Apoštolskva molitve imaju godimice slati izvještaj o stanju Apoštolskva molitva u pojedinim župama. U tome godišnjem izvještaju oni će navesti, koliko ima članova tamošnje društvo Apoštolskva molitve; da li članovi, i koliko ih prima svakoga mjeseca naknadnu svetu pričest itd. Onda se nareguje upraviteljima Apoštolskva molitve u pojedinim župama, da prvoga petka ili prve nedjelje svakoga mjeseca drže u crkvi javnu pobožnost onako, kako je to u knjižici »Put k Srcu Isusovu« (U Senju 1898. Tisak i naklada T. Devčić i C. Cijena 20 novč., s poštom 23 novč.) Blagdan Presvetoga Srca ima se svetkovati osobitim slavlјem, i na taj dan obnoviti posveta Presvetomu Srcu. Napokon »diploma erectionis« ima se javno u crkvi izlžiti, a upravitelji Apoštolskva molitve imaju da točno upšu članove u dočični imenik.

Presvjetli g. biskup, kako revnuje za Božansko Srce, i u ovogodišnjoj »korizmenoj pastirskoj poslaniči« svojoj od 23. siječnja 1899, toplo preporuča iznovice Apoštolskva molitve. »Apoštolskrom molitve« veli on, svome duhovnomu stazu, »sudjelovat ćete kod svega, što se u Crkvi radi i trpi za raširenje kraljestva Božjega i za spasenje duša. Ova će vam pobožnost takojer otvoriti Božansko Srce vašega Otkupitelja, te vas uvesti u tajne njegove neizmjerne ljubavi. Ovdje upalit će se opet vatra ljubavi Božje u srcih vaših, gdje je možda već dugo ugašena...« Župe upisane u Apoštolsko molitve u biskupiji Krčkoj: 1) Veliki Lošinj, 2) Lubenice, 3) Orlec, 4) Neresine, 5) S. Fuska 6) Kik (grad), 7) Martinšćica

8) Dubašnica, 9) Poljice, 10) Dobrinj, 11) Vrbnik, [12)
Baškanova.

U novije doba u Apostolstvo molitve upisala se u biskipiji **senjsko-modruškoj**: Župa: Novi (u Vinodolu). — U Dragi uz veliku svečanost blagoslovena je 13. studenoga 1898. lijepa i dragocjena zaštava Presvetoga Srca, te je pravi ures onđešnje crkve U nadbiskupiji **zagrebačkoj**: Župa Štivica (u Slavoniji). — U Samoboru je lani (26.—28 studenoga) svečano uvedena bratovština Presvetoga Srca Isusova. Već prvih dana upišalo se u našadu bratovštinu preko 200 članova.

— Kako u Štivici, tako je nedavno u Novom (Vinodolskom) ustrojeno društvo djevojaka za na-knadnu sv. pričest. Još imaju takova društva: Polje i Dobrinj (u Krčkoj biskupiji). U Polju je društvo mješovito: za ljude, žene i djevojke. U Novom i u Dobrinju imaju i žene i djevojke takovo društvo. U Štivici se sad o tom radi, da se ustroji ovakovo društvo i za momke. Posvuda ova društva uspijevaju sjajno.

— Na 24. srpnja prošle godine preuzvišeni je gosp. nadbiskup Gorički, Dr. Jakov Missia, svećano posvetio svoju biskupiju Božanskome Srcu Isusovu. Pobožnost k Presvetome Srcu uzeo je nadbiskup i za predmet svojoj pastirskoj poslanici, koja odiše gorućom ljubavl i najvećim po-uzdanjem u Presveto Srce. »Ova riječ Srce Isu-sovo — veli nadbiskup — da u kratko reknem, zadača je cijelomu životu našemu. Slika Božanskoga Srca treba da nam vajike lebdi pred očima, i da upravi sve korake naše. Ovom posvetom mi hoćemo da postanemo svojinom Srca Isusova; hoćemo da ga branimo; hoćemo da budemo među prvim redovima onih, koji se posvetili službi njegovoj, e bismo u obilatoj mjeri i dionicu postali njegova Božanskog

milosrđa.⁴ A da bi se vazda živa ušćuvala spomen na ovu posvetu, naredio je nadbiskup da se ona ima obnoviti svake godine; i to u nedjelju u osmini svetkovine Presvetoga Srca.

— U svojoj ovogodišnjoj okružnici br. 256., upravljenoj svećenstvu, nadbiskup Vrhbosanski toplo preporuča, da se osobito ove i slijedeće godine pobožnost k Presv. Srcu Isusovu uvede i raširi po svim župama Vrbosanskim, što se više može; a to tim više sada, kada je sv. Stolica za nadbiskupiju Vrbosansku odobrila litanje o Presv. Srcu Isusovu. Nije dosta — veli nadbiskup — da se samo odnosne molitve obavljaju, nego je od potrebe, da se vjernici upute, neka bi svakog a prvo g petka ili svake prve nedjelje u mjesecu išli k sv. ispovijedi i pričesti. Ujedno nareguje za ovu i za slijedeću godinu, da se trodnevna pobožnost na čast Presv. Srcu Isusovu po svim župama obavi; i to uoči same svetkovine Presv. Srca Isusova, na samu svetkovinu, u subotu i u nedjelju iza tog. *) Po tom preporuča, da svaka župa slavi svetkovinu Presv. Srca Isusova svečano na samu svetkovinu (ljetos 9. lipnja) u svojoj župi; a u nedjelju iza svetkovine neka bi se župnici dekanije dogovorili, gdje da se sabere pučanstvo svih župa dekanije; i ondje neka bi se svečana procesija držala kao na Brašančevo, i svečana služba Božja obavljala. Napokon moli sve župnike, a i druge naše biskupe, neka bi nastojali, da ove a osobito slijedeće godine što više svijeta hodočasti u Sarajevo k Presvetomu Sreu Isusovu na samu svetkovinu Presvetoga Srca, i da se tako sva Bosna i Hercegovina kanoti jedno srce i jedna duša u Presv. Srcu Isusovu nagje, te ga jednodušno hvali, slavi i dići.

*) Ove godine od 8.—11. lipnja.

— Republika Kolumbija (u Južnoj Americi) svećano se i od strane tak igjer svjetovne vlasti posvetila Božanskome Srcu Isusovu god. 1892 Dok se gotovo posvuda bezboštvo širi i u tajnim društvima slavlje slavi: upravo divno cvjeta od onda u Kolumbiji život kršćansko katolički. Nedavno su senat i komora (sabor) stvorili zakon, uslijed koga će pri koncu ovoga, a u početku dojdućega vijeka republika Kolumbija u katedrali glavnoga grada Bogota podignuti na državne troške spomenik Isusu Kristu Spasitelju; a u zahvalu za dobročinstva, što ih je republika Kolumbija poglavito ovoga vijeka od Boga primila To je prvi sabor i prva vlada, što se lijepo složili, da ovako javno i svećano iskažu Spasitelju Božanskome dužnu hvalu i čast.

Ovako glasi tekst zakona, što ga poslanik Kolumbije, general Velez, predao svetome Ocu Leonu XIII., kad je ovaj o Božiću primao zastupnike raznih vladā, koje su zastupane u svete Stolice.

»Kolumbijski kongres zaključuje: Članak 1. Pri kraju ovoga vijeka, u kome je za republiku Kolumbiju otpočeo novi i slobodni život, čuti se ona dužnom, da javno i svećano prizna socialni ugled Isusa Krista, i da mu zahvali za primljena dobročinstva. Članak 2. U potvrdu toga priznanja i u znak zahvalnosti cijelog naroda, i na vječnu uspomenu ovoga djela od kongresa, ima se u katedrali u Bogoti, a dogovorno s crkvenom oblašću, podignuti spomenik. Članak 3. Jedan primjerak ovoga zakona ima se predati ovdješnjemu zastupniku svete Stolice; a drugi će primjerak poslanik republike Kolumbije uručiti Njegovoj Svetosti Leonu XIII., u znak privrženosti naroda Kolumbije Namjesniku Kristovu. Članak 4. U dojdući državni proračun ima se uvrstiti svota, što je potrebna, da se izvede ovaj zakon.«

— Šaljući »Zahvalnicu« za »Glasnik« piše nam jedan preč. g. kanonik-župnik iz Hrvatskoga Primorja: »Šaljem Vam »Zahvalnicu«, pa Vas molim da ju — po mogućnosti — u cijelosti priopćite u našem lijepom Glasniku, koji se u mojoj župi marljivo čita, i jedva očekuje da izajde. Ove zadnje mjesecе je ponešto znao zakasniti; pa da vidite, kako mi svaki dan dolaze pitati: je li prispiо »Glasnik?« Na životu nabožnom i lijepim uspjесima u svojoj župi ja mnogo imam zahvaliti Vašemu Glasniku. Ove godine imamo 96 preplatnika. Ja sam zadovoljan. Veseli me javiti Vam, da smo imali sv. misije cijelu osminu presv. Imena Isusova Misijama ravnali su naši dobitnioci Isusovci, gg. Gattin i Bašić, iz Kraljevice. Božansko Srce Isusovo bilo nam je veoma milostivo i podijelilo mnogo milosti i blagodati.«

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Novi u Vinodolu. Prije tri godine oboljeh teško na upali pluća. Preboljeh, no ipak mi osta pogreška u prsim, te sam mislila, da mi već nije lijeka. Pohagala sam razne lječnike, uzimala lijekove; ali boljka nikakva. —

No ne samo to. Još mi je veća bol morila dušu i ogorčavala život. Živjela sam u grijehu više vremena; živjela u duševnoj smrtnoj tmini, koja me je sa užasom napunjavala, te sam samo ginula i smatrala se pogubljenom. Uzdisala sam, zdvajala i željela si smrt; jer kako tad mišljah, ne ima mi lijeka, ni duši ni tijelu.

Prije godinu i po. — na jednu mladu nedjelju po podne, — kad je naš prečasni gošć, župnik obavljao sveti križni put, kao da sam se probudila od teške sna. Nikad, kao tada, nijesam odučjela takvog granuća ni pobožnosti. Bilo to baš kod četvrte postaje, gdje gospodin Isus susreće svoju tužnu Majku.

Pomislih: tu je umorni Gospodin Isus pog'edao svoju rascvijenu Majku i sjetio se sviju grješnika, — a napose mene, koja sam zadala mojim grijesima tolku bol presvetim njihovim Srcima. Sa molećim našim župnikom i ja vaph: milosrđe, o ljubazni Isuse! milosrđe, o mila majko!

I bijah utješena. Kao da mi se otvorilo srce, počeli vruće suze lijevali i kajati se za svoje grijeha. Od tada bilo mi je tako svaki put, kad god sam došla u našu crkvu pohoditi Gospodina u presvetom oltarskom sakramenu. Počela sam čitati nabežne knjige, a osobito oba Glasnika, te nagjebi i pouke i utjehe. Učimih stalnu odluku pomirili se s mojim Isusom. Da to čim prije bude, vruće sam se molila Presv. Srcu Isusovu i Marijinu i sv. Josipu. Obavljala sam devetnice njima u čast; i elo me spasene. Očistila sam si temeljito dušu na svetoj isповijedi od starih grijeha, otrešla iz duše zla svoja nagnuća, sve bludnje i opaćine; te sada mrzim i na najmanji grijeh, i želim, živo želim, ići jedino putem pokore i spasa.

Za sve budi vječna slava, hvala i čast Božanskom Srcu Isusovu, — slatkome Srcu Marijinu i sv. Josipu!

— a. —

Namjena molitava i dobrih djela u svibnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Poblaženje „Djevice orleanske“.

Cudna je u istinu pojавa u svjetskoj povijesti: ova junačka djevica, po imenu Ivana d' Arc, rođena 6. siječnja 1412. u Domrémy-u. Dijete jedne siromašne seljačke porodice bila ona sve do smrti uzor poslušnosti, stidljivosti, pobožnosti. Kad joj Englez domovinu, Francusku, pustošili, češće bi ona vidjela razne prikaze. Prvi put to bilo god. 1425. Tada ona čula ove riječi: „Ivano! budi uvijek pobožno, pošteno i krjeposno dijete, — pa će ti Bog pomoći.“

Padši Englez pod grad Orleans ukaza joj se sv. arkangelo Mihail i zapovjedi, da ide kralju svome u pomoć. Na to će ona: „Kako će ja jedno siromašno seljačko dijete to učiniti? Ja, koja se ne razumijem u boji.“ I sv. Margareta i sv. Katarina dolazile bi k' njoj tražeći, da ona spase Francusku. Kad su Englez prilisnuli Orleans, govorile su joj prikaze: „Žuri se Ivano! hajde u Vaucouleurs. Javi se tamo kapetanu kralja Karla VII. Dva puta će te odbiti, no treći put poslat će te kralju.“ Ne vidjevši ona nikada prije kralja, umah ga prepozna i reče, da je došla po naredbi Božjoj oslobođiti grad Orleans i kralja odvesti u Rheims na krunisanje. Uvjerivši se kraj da je tude čist posao, pokloni Ivanu oružje, vitešku odoru i konja, Djevica na to dade si prirediti zastavu, na kojoj bijaše lilijan i Angjelá, a među ovima i Majka Božja. Po tom krene s vojskom put Orleansa, da ga oslobodi od neprijatelja.

Na 20. travnja 1429. ugje Ivana jašući na bijelu i noseći na ruci svoju zastavu u Orleans. Klicanje naroda bilo neopisivo, jer su je držali za „Angela Božjega.“ Sad obuze Englezne neobičan strah; i oni su držali Ivana za nadčovječno biće. Francuzi uz Ivanu zauzimali jedan šamac neprijateljski za drugim, a napokon Englez 8. svibnja morali sasma ostaviti grad. Kao pobjediteljica vrati se Djevica uz neiskazano klicanje naroda u Orleans; gragjani i vojnici stanoj ljubiti skute i koljena.

Time dovrši Djevica svoje prvo veliko djelo. Jošte preosta drugo: da odvede kralja u Rheims na krunisanje. Svladavši sve zapreke okruni se 17. srpnja 1429. Karlo VII. za kralja francuskoga. Poslije ove svečanosti padne Ivana, koja je do sada stajala sa svojom zastavom uz oltar, na koljena pred kralja, i kroz plač progovori: „Plemeniti kralju! Sada se ispunila volja Božja, koja htjede, da Vi dobijete u Rheimu višu posvetu, i da se svemu svijetu po kaže, da ste Vi pravi kralj, komu Francuska pripada.“

Nego i time ne bijuše Djevica Orleanska posve zadovoljna; ona htjede da sasvim osloboди domovinu od neprijatelja. Za kratko nastavi ona rat s Englezima; no ovaj put viginja joj najave samo nesreću. Kralj Karlo VII. bijuše odiše tron, te je ne pomagše, kako bi trebalo. Prikaze joj bijahu sve to rjeđe; a kad joj dogru, jave joj samo, da će biti naskoro uhvaćena. Zato ona jednoga juira rekne u crkvi: „Moji prijatelji! ja sam prodana i izdana. Naskoro ću morati umrijeti. Molite se za me; jer ja ne ću više moći pomagati ni Francuskoj ni kralju.“ Sa nešto vojske zauze grad Compiegne; a kada 20. svibnja 1430. provali iz ovoga grada, bi uhvaćena i u Rouen od Englezâ odvedena. Tude ju bacise u tamnicu, te uđiniše, da ispije čašu mučeništva do dna. 21. veljače 1431. privedu je u okovima na sud, i optuživ je lažno, da je vještica i raskolnica, spališe je živu na lomači 31. svibnja 1431.

Tako umrije ova junakinja u plamenu zazivljujući u pomoć presvetog Ime Isusovo. God. 1450. bi njezina parnica na novo ispitana i pregledana, a god. 1466. nevinom bi Ivana proglašena. Nekot se spominjalo slavno ime Djevice Orleanske tek u zemljii, što ju ona opet bila predobila za kralja svoga. Danas, pošto je njena povijest bojima proučena, te se potankosti njena žida u potpunom svjetlu prikazale; danas Ivanu ne drže samo za žarku rodoljupkinju i neprestrašnu borilicu, koja je — neobičnim načinom — predvodila cijelu vojsku, nego — što je još više — za Sveticu. Za to se i jest kod svete Stolice započela t. zv. „kanonička parnica,“ eda se Ivani od svete Crkve dopitaju svetačke časti; da se Ivana uvrsti među Blažene.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 6. Lipanj 1899. God. VIII

Izlazi: svakoga mjeseca jedan put, i stoji na godinu 24 novč.; sa one, kojima se u knjizi donosi ili poštovaš, 26 novč.

Muž na putu u vječnost.

Muževno doba, krepko doba! Značajno, radino, ozbiljno doba! Kao jaka, čvrsta, debela, nepomična hraština, što stoji i koci se proti vjetru i oluji ljutoj, proti grčku i gromovnom trijesu: tako i muž u sili i naponu svome čvrsto стоји, i prkosim svim navalama neprijateljskim, što ga na putu u vječnost sretaju. Muž ne zalazi obično kao mladić u gustu, nepoznatu šumu raznih sanjarija i smetnji; ne do aži više na kakvo raskršće, gdje ne zna ni kud ni kamo. On je našao već svoj pravac: put svoj, što ga vodi ili u blaženu, sretnu, ili u prokletu i nesretnu vječnost. Njega više ne taru brige, šta će odabrat, u koji će stališ stupiti, na koja li vrata udati. On si je već odabrao stališ i zvanje. Muž obično

zrelijie misli, trezniye govorji, obzirnije na posao ide, nego mlad, neiskusan, vatren, nepromišljen čovjek. U njegovoju jakoj, krepkoj desnici sjaje često kraljevsko žezlo — znak sile moći. Na njegovoju mudroj, razbora punoj glavi blista zlatna kruna ili lovor vjenac časti i slave. Njegovo je srce veliko, plemenito junačko. Značajni muževi prave su ti zvijezde, što sjaju samo na nebu svete Crkve, i svojim sjajem razgone gustu tminu bludnje i laži, rasvjetljuju ljudstvo, i kažu mu pravu stazu, što vodi u vječni život!

Ali ćeš pitati: ima li zar doista takih ljudi na svijetu? Ima li takih velikana sada? I ako ih ima, gdje oni dozrijevaju, gdje i kako se uzbajaju, kako dolaze do tolike visine, do tako plemenita velikoga značaja? Ima ih, ima, — Bogu dragome hvala! I u naše doba sjaju take zvijezde! Ko su oni junački sinci, što prezreže svijet i taštinu njegovu, pogaziše blago i bogatstvo, pa se Bogu posvetiše, Srcu Isusovu zavjeriše? Niti sila morska, strahote njegove, niti zloba paklena i lukavost njegova, niti mržnja ljudi i oholost njihova, niti prijetnje smrti i okrutnost njegina ne mogu ih ustaviti na putu u vječnost, na stazi junačkoga, požrtvovnog djelovanja. Ko su ovi divni sinci? Koja li ih porodila majka? To su sinci svete majke Crkve! Sinci zadojeni mlijekom spasa, napojeni Duhom Svetim.

To su ti muževi, pravi muževi po Srcu Božjem! — Takovi junaci dozrijevaju samo na Srcu Isusovu, kô jako deblo na toplini žarkoga sunca. Takovih sincova i naša je porodila domovina. Zar nijesi čitao lani u Glasniku, kako se čitava sela, čitave župe, gradovi i gradići upravo natječu, ko će bolje, ljepše i dičnije proslaviti Srcu Isusovo? S kolikim zanosom, s kolikim uprav ponosom, s kolikom se radošću toliko ljudi posvetilo Srcu Isusovu! Onamo u kršnom Primorju hrvatskom tolikoga sjaja, tolikoga slavlja

jošte nije bilo. Vidjelo je to jadransko more, vidjele su dalmatinske gore, slušalo je nebo, a zemlja, se divila, kako тамо srca hrvatska svud veselo kliču; »Živjelo Srce Isusovo! Živjelo Srce Isusovo! Živjelo!« Pa ko je zanio оve ljude, ko ih je začarao, da tako burno, tako veselo poju i pjevaju Srcu Isusovu? Riječ dobrih pastira našega naroda pobudila je toliku vatrnu, toliki plamen nebeskoga žara razjarila u muževnoum srcu Hrvata. Ne samo žene, ne samo djeca sitna i mladići, već i muževi, odlični, časni, plemeniti muževi, sa škapularom Srca Isusova na prsimu, bacaju se na koljena, pa se posvećuju Srcu Isusovu. Nije ni čudo, da se naši ljudi natječu u pobožnosti i ljubavi k Srcu Isusovu. Kakav pastir, takvo stado. Ako su pastiri muževi po Srcu Isusovu, bit će i stado po Srcu Isusovu!

Što je danas glavna stvar?

Stioč. Još me srsi prolaze, sjećajući se onoga, što sam u Glasniku čitao; kako se naime jedan general iza svoje smrti u Moskvi pokazao, te rekao: »Ima pakao i ja sam onamo!« Nu obećao si mi dragi Glasniče, da ćeš mi još više takovik dogadjaja pri povijedati. Daj dakle, učini to danas, molim te, jer me to zanima.

Glasnik. Jest, ja će održati riječ svoju, ako Bog da; ali danas nije tomu zgodan čas, jer danas je nešto drugo glavna stvar.

Št. E pa šta?

Gl. Zar nije danas prvi dan lip? Kako indinja možeš još pitati, što je danas glavna stvar? Ti, jedan štovatelj Presvetog Srca!

Št. A, razumijem!

G1. Hvala Bogu, da razumiješ! Dakle danas ćemo da govorimo o tješljivijoj stvari, negoli je pakao. Mi počimamo danas svetkovinu od jednoga mjeseca. Dašto ne tim, da cijeloga jednoga mjeseca ništa ne radimo; nego time, da cijeloga mjeseca sve radimo na čast Božanskome Srcu. Lipanj mora sav da bude posvećen pobožnosti Presvetome Srcu Isusovu.

Št. Pa šta ćemo za to dobiti?

G1. E, zar moraš odmah pitati za plaću? Koji Spasitelja u istinu ljube, njih ljubav goni, da štuju Presveto Srce njegovo; sve, da ne bi ništa zato ni dobili.

Št. Ali i sveti Petar je ljubio Spasitelja, pa opet je kako no nedavno u propovijedi čusmo, Kristu Gospodinu rekao: *Eto, mi smo ostavili sve, i pošli smo za tobom, šta će dakle biti nam?* (Mat. 19, 27).

G1 Pravo imaš. Ali ja nijesam rekao, da ne smiješ misliti o nagradi; nego samo da mora biti ljubav k Spasitelju poglaviti razlog, zašto štuješ Pre-sveto Srce; a nagrada što ćeš ju dobiti, ima da je tek drugotni razlog.

Št. Jest, ja to uvigjam.

G1 No jer si me pitao za nagradu, kazat ću ti nešto. Nijesi li čitao, što sam već sve priopovjedao o blagodatima, koje su primili štovatelji Presv. Srca? Čitajući sve to mogao si vidjeti, kako Srce Isusovo štovatelje svoje nagraguje; kako im pomaže u svakoj potrebi, i kako im sve dobro daruje za dušu i za tijelo.

Št. Dā, to je istina. Kada ko čita one »blagodati«, što si ih priopćio, tada vidi, kako Isus drži svoja obećanja, n. pr.: »Ja ću iz moga Srca u obilju izliti blago milosti na sve štovatelje njegove,« »Ja ću im dati svaku pomoć potrebitu stališu njihovu.« »Ja ću im bla-

g oslovit, što god poduzmu. »Ja će povratiti slogu obiteljima razdvojenim;« itd. Sve to Gospodin vjerno drži, kada ko štuje njegovo Presv. Srce.

Gl. Tako je. A znaš li, što je Spasitelj rekao o blagdanu Presvetog Srca, što ga slavimo ovaj mjesec?

Št. Čuo sam to jednoć, eli slabo upamlio. Ded budi tako dobar, te mi pri povijedaj još jednom, kako je to bilo.

Gl. Godine 1675., 16. lipnja ukazao se Spasitelj blaženoj Margareti, te joj dao da gleda Presveto Srce njegovo u otvorenim prsim. Bilo je ono posve okruženo ognjem i plamenima, sjajno kao sunce, i prozračno kao ledac (kristal); vijenac od trnja bio na okolo, a križ kao usagjen u nj. Tada će Isus: *Gle ovo Srce, što je ljudi toliko ljubilo; te nije ništa poštalo, nego se iscrpilo i uništalo, samo da im pokaže ljubav svoju. A za hvalu od veće strane ljudi ne primam drugo van nezahvalnosti.... Zato od tebe tražim, da prvi petak iza osmine Tijelovske bude posebna svetkovina u slavi mojemu Srcu. Na taj dan neka se primi sv. prćest, i neka se Srcu mojemu svečanom olprošnjom povrati čast povrijegjena uvredama, koje su mu nanesene za vrijeme, dok je ono bilo izloženo na oltarima. A ja ti obećajem, da da će se Srce moje raširiti i milostima ljubavi svoje obilno nadariti one, koji mu iskašu oru počast, ili uznastoje, da mu je drugi iskašu.*

Št. To stoji, da će ljetos s pomoću Božjom revno slaviti blagdan Presv. Srca; jer to Isus tako silno želi. Nu kako je to: Spasitelj reče da u »petak« mora biti ta svetkovina, a u nas je u nedjelju?

Gl. Jer se svagdje ne može u petak slaviti svetkovina Presv. Srca, zato ju sveta Crkva u mnogim mjestima prenesla na nedjelju; niti ima Isus išta proti

tomu. A ima ih, koji ju dva puta slave: u petak i u nedjelju.

Št. To će i ja, ako Bog da. Mimo to, hoću da mi bude cijeli mjesec kao neprestani blagdan Presv. Srca, kako si ti prije rekao, Jer kad je Spasitelj već tolike milosti obećao onima, koji samo jedanput pobožno slave svetkovinu na čast Srca nje-gova: šta će istom oni dobiti, koji to čine kroz či-tavi mjesec!

Gl. Ta ti je u istinu pametna! Živio! A sad hajde pa to izvedi; i gledaj da što više i drugih ljudi zadobiješ za to.

Št. Još nešto, dragi Glasniče! Deder reci mi još, što da činim ovoga mjeseca u čast Presv. Srca?

Gl. Svašta možeš činiti po volji; n. pr. prvo: pomisli što je tebi ili drugima na duši i na tijelu naj-potrebitije; i za to svaki dan jednu stalnu molitvu Presv. Srcu pobožno i s pouzdanjem moli. Drugo: što češće primaj bogoljubno svete sakra-mente. Treće: druga dobra djela čini na slavu Presv. Srca, n. pr. podaj milostinju; trapi se, vjež-baj u onoj krjeposti, koja ti je nada sve potrebna, ka-noti: čistoća srca, krotkost, poniznost, ljubav prema bližnjemu. Četvrto: strpljivo podnosi svoje svag-danje muke iz ljubavi prema Srcu Isusovu, što je toliko iz ljubavi prema tebi trpjelo. Peto: širi po-božnost prema Presv. Srcu. Spasitelj je obećao, da će to sjajno nagraditi. To ćeš osobito uspješno činiti šireći »Glasnik«. — Ako to i slično činiš, u velike ćeš obradovati Srce Isusovo, pa će ono svoja obećanja na tebi obilno ispuniti.

Št. Hvala ti! Moli se i ti, Glasniče za me, dan dobijem sve od Srca Isusova, što mi treba, i što želim!

Gl. To i hoću. A ti se čvrsto uzdaj u Srce Spasiteljevo. Naš slavni sv. Otar papa Leo XIII. rekao je prije nekoliko godina: »Pobožnost k Presv.

Srcu Isusovu temelj nam je sviju nada za bolju budućnost. Hoćeš li se i ti nadati boljoj budućnosti? A ti štuj Presv. Srce Isusovo, osobito sada u lipnju!

Prijatelji Presv. Sreca Isusova.

Biskup fra. Augustin Miletić.

(1768—1831.)

4. Duh molitve.

uh Srce Isusova jest duh molitve. Što je blaga rosa za njivu; što je tiha kišica za suho polje; to je pobožna molitva za jednu dušu. Pa što više ova ima da trpi; što ju većma tište nevolje i križevi: to joj treba i obilnije okrepe, koju nalazi jedino u molitvi. Poput Spasitelja, koji je čitave noći znao u molitvi sprovesti (Luk. 6, 12). i molitvom se pripraviti za svoj Božanski rad, a na spas dušā: i naš fra Augustin crcao bi svu snagu svoju, okrepnu utjehu pouzdano opčeći s Bogom u gorućoj molitvi. Tā znao on dobro, kako Presveto Srce Isusovo kuca i za vjerno stado njemu povjeroeno u Bosni i Hercegovini; s toga on na prijateljsku u molitvi općio s Gospodinom, čiji je vinograd u ovim krajevinama svom pomnjom obragjivao. Tude u molitvi on bi gospodaru toga vinograda račun polagao; no tude bi si i izmolio obilati blagoslov s neba za dalnje teško djelovanje svoje.

Zato bi revni biskup u svako godišnje doba upravo zamjernom postojanosti ustajao iz postelje

još prije zore i bijelog danka, eda prvi od svoje braće pohodi Isusa u presv. sakramantu. Slušavši pobožno kad i kad i po više svetih misa, obukao se u biskupsko misno odijelo, te je vanrednom bogoljubnošću zatim odslužio svetu misu.

Koјi ga motrili kod ovoga najsvetijega čina, nijesu mogli a da se i duboko ne ganu, i da se ne

Biskup fra Augustin Miletić.

začude videći biskupa, kako se točno u svemu drži propisanih obreda. Iza svete mise dugo bi se u molitvi zabavljao s Gospodinom, od srca mu zahvaljujući za primljene milosti; tek onda okrijepljen blagoslovom Božanskim pošao bi k drugima svojim biskupskim službama.

Pod večer obustavio bi svoje poslove, te bi se praćen od jednoga svoje braće-redovnika malko prošetao. Najradije bi pošao do jedne velike stijene, koju i sad još Fojničani zovu: biskupova stijena. Nego i ovu nužnu šetnju on bi posvetio molitvom, moleći časoslov i krunicu Gospinu. Dok je još bio mlagji, ne bi on večerao, nego dok su mu braća sjedjela kod večere, biskup bi se povukao na kor crkveni; tude bi se on goruće Bogu molio, i do u kasnu noć više sati probavio u promatranju. Napokon ustao od molitve, kad je u samostanu sve već mirno bilo; onda lakin korakom — da ne bi koga probudio iza sna — pogje u svoju sobicu, da i sam nekoliko sati otpočine na tvrdoj postelji svojoj.

Ovaj duh molitve bijaše ona tajna sila, što je biskupa Miletića branila od svakoga nemilog udarca; ona mu podala neprekidnu svetu radost, što ga nikada ni za čas nije ostavila. Kad bi gotovo svi duhom klonuli, moglo se vidjeti na licu biskupovu pravo, nepokolebivo, nutarnje veselje, što ga je on lijepo umio pretočiti i u srce rascviljene si braće, koja željno izgledala čas, kada će opet barem na krizmi, ugledati svjetlo i veselo lice miloga si biskupa Miletića.

O zadruzi sv. Antuna Paduanskoga.

Veliiki Svetac i čudotvorac, sv. Antun Pad., rođio se je dne 15. kolovoza, g. 1195. u Lisabonu, u glavnom gradu Portugalije. Na sv. krstu dobio je ime Fernando. Otac mu bio u visokoj službi, naime zapovjednik kraljevskoga grada. Fernando navršiv 15 godina stupio je dozvolom svojih roditelja u red sv. Augustina, u samostan sv. Vinka,

izvan grada Lisabona. Budući ga ovdje roditelji i rođaci često pohagjali, te ga smuciivali u pobožnosti, zamoli svoje glavare, da ga premjeste u Koimbru, da može tu bez zapreke Bogu služiti. Tuj daleko od svoje domovine ostade 8 godina, i bude svećenikom.

Pô sata od Koimbre bio je mali samostan, u kojem su živjeli malobraćani reda sv. Franje. Fernando je dolazio često k njima, i čudio se, kako su prosti i ponizni, pak je svim srcem zaželio k njima prestupiti. God. 1220. stupi dakle u prvi red sv. Franje, te dobi ime sv. Antuna pustinjaka. Kad je tu položio sv. zavjete, izmoli od svojih poglavara, da pogje u Afriku kao vjerovjesnik. A kad je prispiuo u Afriku, teško se razbolio, groznica ga je tako tresla, da mu je prijetila smrt. Kad se je toga radi vratiti morao, baci bura brod k obali Italije. Tu je svim srcem želio, da jednom svojim očima vidi sv. oca Franju. Tada mu bilo 26 godina. U ono vrijeme sakupljao sv. Franjo u Asizu oko sebe poglavare svih samostana i mnogo svojih učenika. Tamo se zaputi i Antun. Odovud je išao u samostan Monte-paolo, gdje je čitavu godinu dana proživio u samoći.

God. 1222. držao se je veliki sastanak braće sv. Franje. Na njega su pozvali i Antuna. Na ovom je sastanku držao Antun takov govor, da su se svi divili. Kad je sv. Franjo saznao za toliku učenost Antuna, imenovao ga je propovjednikom za cijelu Italiju. Antun je bio odsele pravi apoštolski propovjednik, pun ognja Duha Svetoga. Sam je Bog često potvrdio njegove propovijedi očitim čudesima. Braća sv. Franje u Narboni si izaberu Antuna za svoga poglavara, i tako je proputovao svu Francesku, gdje je sve predobio svojom poniznošću i ljubavlju. Dne 4. listopada 1226. umro je sv. Franjo, te se je preselio u raj nebeski; trebalo mu je izabrati nasljednika, i to u gradu Asizu. I Antun morao ići na taj izbor. Teškim se

srcem rastavio s Franceskom, gdje je spasio hiljade duša. Poslije toga izbora otišao je u grad Padovu, po kojem je dobio ime Antun Paduanski. Tuj se mnogi gragjani njemu izručili; za ove nabavi on jednu kuću sa crkvicom. Ovdje su sprovodili zajednički život u pokori. U Padovi je najveće grješnike obratio. Godine 1231. govorio je svoje zadnje korizmene propovijedi; već je bio naime teško obolio. Osjecao je, da imade neizlječivu vodenu bolest. Najvećom pobožnošću primio sv. sakramente, te 13. lipnja g. 1231. izdahnuo svoju dušu, u 36. godini svoje dobe. Druge godine iza njegove smrti ubrojio ga tadašnji papa Grgur IX. medju Svece. U Padovi sagradiše krasnu crkvu, gdje se nalaze i njegove sv. moći. To je kratak životopis Sveca — čudotvorca: sv. Antuna Paduanskoga.

Godine 1895. dne 15. kolovoza slavila se je svećano 700 godišnjica, što se je sv. Antun rodio. Na uspomenu ovoga osnovala se u Rimu bratovština sv. Antuna Pad., te se već raširila po cijelom kršćanskom svijetu.

Pobliže treba znati o toj nabožnoj zadruzi sv. Antuna Padovanskoga: 1) njezinu svrhu, 2) dužnosti članova, 3) koristi.

1. — *Svrha* nabožne zadruge ili bratovštine sv. Antuna Padovanskoga je dvovrsna; prva: hvaliti Boga, što je sv. Antuna nadario tolikim izvanrednim milostima, te je proslavljen ne samo na nebesima, nego i po čitavom svijetu; — druga: moliti sv. Antuna, da oni, koji nemaju što im je potrebno za spas duše i tijela, ili koji traže najprije kraljestvo nebesko i njegovu pravednost, sve to nagju po zagovoru sv. Antuna, dakle:

1) da pogani, bezvjernici, židovi, krivovjerci i raskolnici nagju pravu vjeru, koje nijesu nikada imali, ili su je nesretni bili izgubili, — 2) da grješnici, koje

je tako silno ljubio sv. Antun, opet po pravoj pokori zadobiju milost Božju, koju su svojom krivnjom izgubili, — 3) da braća i sestre triju redova sv. Franje po svojem pravilu i određbama neprestano traže blago duha serafskoga, kao što ga je sv. Antun nada sve tražio; pak da ga napokon nagju, i da nagjeno pomnijivo čuvaju, — 4) da siromasi nagju svagdanji kruh, koji im je potreban za uzdržavanje života, — 5) da svoja dobra i dobar glas opet nagju, koji su ih po nesreći bili izgubili.

II. — Da se naznačena svrha postigne, imadu oni, koji se u ovu bratovštinu upišu: — 1) Moliti svaki dan tri puta »Slava Ocu« u zahvalu presv. Trojstvu, što je sv. Antunu podijelilo toliku moć zegovora. — 2) Moliti svaki dan nji čast sv. Antunu počast: »Ak čudesa tražiš«, ili tko to ne zna, jedan Očenaš, Zdravo Marija i Slava Ocu. — 3) Dati siromasima svaki put nešto milostinje, kada dobiju koju milost po zagovoru sv. Antuna. — 4) Poslati ravnatelu ove bratovštine ili nabožne zadruge opis milosti i utjehe, koje su dobili po milosti sv. Antuna. Taj opis — koji neka potpiše, ako je moguće, i ispovjednik, ili druga koja vjerodostojna osoba, — čuvat će se u pismohrami (arkivu) samostana sv. Antuna. — 5) Ispovjetiti se i pričestiti na svetkovinu sv. Antuna ili u osmini.

III. — Članovi ové bratovštine dobivaju velike koristi: 1) Svi vjernici, čim se upišu, postanu dionici jedne sv. mise, koja se u Rimu u crkvi sv. Antuna svakoga utorka služi za njih. — 2) Postanu dionici sviju molitava i dobrih djela, što se obavljaju u prvom redu sv. Franje. 3) Mogu dobiti mnoge potpune i nepotpune oproste.

Potpuni oprost se dobije:

- 1) Na dan, kad se upišu, ili u nedjelju, koja ne posredno slijedi. 2) Na svetkovinu sv. Antuna Pad.,

zaštitnika nabožne zadruge (13. lipnja). 3) Na svetkovinu prenosa njegovih svetih moći (15/2.) 4) Na svaki od trinaest utoraka, koji treba da neprekidno jedan za drugim slijede u kojegod vrijeme; no samo jedanput, onim članovima, koji na ove dane obavljaju

Sv. Anton Paduanski.

kakovu pobožnost na čast sv. Antunu; samo ako se na svaki od spomenutih utoraka skrušeno ispovijede i pričeste, te pohode koju crkvu ili javnu kapelu, i tamo se po nakani sv. Oca pape pomole. (6 Očenaša

i 6 Zdravo Marija i Slava). 5) Na smrtnom času, ako se ispovijede i pričeste, ili ako to ne bi mogli učiniti, neka pobožno zazovu ime Isus ustima ili barem srcem.

Nepotpune oproste mogu dobiti:

1) Od 7 godina i 280 dana za svaki dan devetnice pred svetkovinom sv. Antuna (13. lipnja). 2) Oprost od 100 dana, jedanput na dan oni, koji pobožno izmole tri put »Slava Ocu« u zahvalu presvetomu Trojstvu, što je podijelilo izvanredne darove sv. Antunu. 3) Oprost od 100 dana jedanput na dan oni, koji izmole koju molitvu, da nabožna zadruga postigne svoj cilj.

Svi ovi potpuni i nepotpuni oprosti mogu se namijeniti i dušama u čistilištu.

(Ružičnjak).

Sest nedjelja na čast sv. Alojziju.

Pobožnost šest nedjelja na čast sv. Alojziju ne možemo, kako bi trebalo, preporučiti, osobito mlađeži kršćanskoj, kojoj je Crkva podala svetoga Alojzija za zaštitnika. Plovodi ove gotovo po cijeloj Crkvi raširene pobožnosti jesu: sačuvanje nevinosti, nadnaravno svjetlo u izboru stališta, ljubav k Majci Božjoj, i blagoslov Božji u zvaničnim poslovima.

Da bi se što više potaknuli kršćani, a navlastito mlađež, na štovanje svetoga Alojzija, papa Klement XII. podijelio je otpisom II. prosinca 1739. i 7. siječnja 1740. potpuni oprost za svaku od šest nedjelja, ako se redom svetkuju na čast svetomu Alojziju. Te se nedjelje mogu svetkovati ili neposredno prije njegova blagdana, ili neposredno poslije njega, ili u koje drugo doba godine.

A da se taj oprost dobije, treba:

1) Na svaku od ovih šest nedjelja ispjedjiti se i pričestiti; nu može se i jedno i drugo obaviti već u subotu. (Otpis sv. Stolice 6. listopada 1870.)

2) Na te nedjelje treba u čast sv. Alojziju ili požno razmišljati ili nauštice moliti ili drugu koju kršćansku pobožnost ovršiti. (Ovaj se uvjet ne može već u subotu ispuniti.)

3) Ove nedjelje moraju slijediti i zase pce jedna za drugom. Tko bi ovu pobožnost otpočeo, pa jednu nedjelju s kojega mu draga uzroka prekinuo: on bi tu pobožnost na novo morao započeti.

4) Ta se pobožnost može obaviti u koje god doba godine, dapače i više puta u godini.

Naputak, kako se može obaviti ova pobožnost.

1) Primi svake nedjelje bogoljubno svete sakramente. Ovo je neophodno nužno.

2) Moli 6 Očenaša, 6 Zdravih Marija i 6 Slava Ocu (ako možeš pred slikom ili oltarom svetoga Alojzija) na uspomenu 6 godina, što ih je sv. Alojzij sveto sproveo u redovničkom stališu.

3) Moli pobožno svoje obične molitve, te dodaj još koju na čast sv. Alojziju.

4) Razmišljaj bogoljubno jednu ili drugu krjepost, u kojoj se sv. Alojzij osobito odlikovao; kanoti n. pr. izvanrednu čistoću duše i tijela, pobožnost k presv. sakramentu, ljubav k Majci Božjoj, ljubav k Bogu, ljubav k bližnjemu, poniznost itd. Obećaj po tom, da ćeš se u toj krjeposti za sv. Alojzijem povesti.

5) Gledaj, da se u to doba vježbaš pomnivo osobito u onoj krjeposti, koja ti je najviše potrebna.

* U tu svrhu preporučamo: „Šest nedjelja pobožnosti na čast sv. Alojziju“ str. 401 n. u „Životu sv. Alojzija“. S talijanskoga preveo I. Lang. Zagreb 1891. Tišak i naklada Antuna Scholza.

6) Čitaj štogod iz »života svetoga Alojzija« ili iz druge koje bogoljubne knjige, kanoti iz knjižice: »Naslijeduj Krista«.

Sv. Alojzij Gonzaga.

7) Čuvaj se u to doba velikom pomnjom svakoga grijeha, ne samo teškoga, nego i maloga, Nada sve pako se kloni zločestoga društva i grješne prilike.

8) Imaš li u kući sliku svetoga Alojzija, a ti

obavi pred njom klečeći svoje molitve; i često svetomu Alojziju izruči potrebe svoje.

9) U to doba nešto se i trapi. Uskrati si štogod i od onoga, što bi si inače mogao dopustiti; n. pr. u jelu, pilu, spavanju, igri. Uskrati si i koju dopuštenu zabavu. Pazi nada sve na oči svoje. Šuti u stanovitim prilikama.

10) Čini radije djela kršćanske ljubavi: n. pr. podaj, ako možeš, rado milostinju; odvraćaj bližnjega od zla; podaj mu dobar izgled; moli za obraćenje grješnikâ . . .

11) Probudi često dobру nakanu t. j. vrši svoje poslove bili oni duhovni (molitva, čitanje pobožnih knjiga . . .) ili tjelesni (jelo, šetnja, razgovor . . .) samo za to, da omiliš Bogu, na veću slavu Božju . . .

12) Gledaj, kako ćeš po mogućnosti i druge potaknuti na štovanje svetoga Alojzija.

Vjesnik.

— Litanije Presvetoga Srca Isusova — po svuda dozvoljene. Do sada su bile litanije Presv. Srca Isusova samo nekojim biskupijama i duhovnim družbama dopuštene; nu odlukom sv. Zbora za Obrede 2. travnja o. g. sv. Stolica dopustila je, da se od sada po svim crkvama smiju javno i pjevati i moliti. Mimo to sv. Otac Leon XIII. podijelio je i 300 dana oprosta onima, koji će pobožno moliti ove litanije.

Nego sve to još nije dosta našemu svetomu Ocu papi, koji i sam u velike štuje Božansko Srce Isusovo, pa je rad, da ga i drugi štuju i ljube. Zato je Leon XIII. naumio, da će on sa vškoliki svijet posvetiti Presv. Srcu Isusovu; a na sam

blagdan Božanskoga Srca, eda bi time rodu ljudskome podao možno i sigurno sredstvo protiv zala, što ga tište. Pa da bi se ova posveta što svečanija obavila, hoće sv. Otac, da kršćani čine trodnevnu pobožnost prije blagdana Presvetoga Srca Isusova, te u to ime pobožno da mole ove litanije. Same litanije vidi u »Glasniku« br. 3. str. 64 ss.¹⁾

— Početkom ove godine u Novom Vindolskom upravo prekrasno se proslavilo Božansko Srce Isusovo. Za spas svojih župljana puno revnujući tamošnji preč. g. kanonik i župnik dao držati stazu svome sveto poslanje (misiju), što je trajalo cijelu osminu preslatkoga Imena Isusova. Već prije on nabavio milodarima lijepi, novi oltar sa kipom Božanskoga Srca; a u nakani, da na izmaku ovoga vijeka u svojoj katedrali, kao matici svih župa modruške biskupije, podigne oltarom Božanskogu Srcu spomenik Spasitelju i Gospodinu našemu Isusu Kristu, te ovim javno isповједi, ozivi i učvrsti svetu vjeru našu.

Na početku svetih misija svečano se blagoslovio kip Božanskoga Srca; a po tom je slijedila zanosna propovijed o ljubavi, moći i pomoći Presvetoga Srca Isusova. Dani svetih misija bijahu doista dani duhovnoga života po cijelu župu. Narod pustio djelo i sve drugo, pa hrpmice letio u crkvu na propovijedi i na sv. isповјед. Muškarci naši svi navalili, da se pomire s dragim Bogom, s kojim nekoji možda odavno već nijesu računa svoga izmirili. Četiri isповједnika ne prestano isповijedala od 5 sati u jutru do podne, i od 3 sata poslije podne do kasno u večer.

Uspjeh svetih misija bio krasan; najbolje to znade

¹⁾ Ove litanije napose otisnute — mogu se dobiti u tiskari Antuna Scholza, u Zagrebu, Gajeva ulica 7. — Jedan komad stoji 1 novčić, 100 komada 70 novčić.

sam dobri Isus i pokornici skrušeni, koji izmirivši se s Bogom, opet nagjoše pravi mir duševni. Presveto Srce Isusovo prava je čudesa tvorilo u slučajevima starih nepravda, jur davno počinjenih. Potajno se vraćali predmeti i novci nepravedno prisvojeni. Jedna osoba donesla župniku svome oveću svotu novaca, što si netko jednom nepravedno posvojio, da se uruči trećemu. Druga opet rano u jutru našla na prozoru dobačeni omot starih krpa, a u njima novac i odrezak papira s napisom: »ovo za sada, — drugo će isto ovako slijediti.« Bila toj osobi već odavna nestala poveća svota novaca, — a sada je eto povraćena.

Vrlo utješljiv i ganutljiv bio prizor međusobnog izmirenja i oprštanja međusobnih uvreda. U 8 sati iza propovijedi zazvonilo veliko zvono, i zvonilo cijeli po sata, kao poziv Isusov na međusobno pomirenje i oprštanje. Zvono zazvonilo, a ljudi to nazvali: »glas straha Božjega.« I tad se pošlo, kao u seobu, po mjestu. Čitave obitelji isle od kuće do kuće miriti se, grliti se i oprštati, do u kasnu noć. Tako se odstranile vrlo stare mržnje, a trajne osvete posve zaboravile. — Za cijelo krasan plod svetih misija!

Ele dogje i konac misija: 22. siječnja. Toga dana imalo slavlje doseći vrhunac pobožnosti i ljubavi k Presv. Srcu. Sve se na to spremalo, da se Božanskому Srcu dadne javna počast svečanim ophodom po mjesetu. U predvečerje pravili se slavoluci sa zgodnim napišima, kanoti n. pr. u Božansko Srce, utjeho naša — smiluj se nam! »Slava Presvetome Srcu! »Tvoja krvca — naš spas!« Sav se pak sjaj razvio s uskrasom pijace »pred križem;« tude se imao podijeliti papinski blagoslov, obaviti posveta župe Božanskому Srcu, i završiti sv. misije. Stari istrošeni križ dao vele revni župnik zamijeniti novim od domaćega mramora, s tijelom Kristovim od

lijevanoga željeza a pozlaćenim, sa čvrstim u cementu uzidanim temeljem, i sa žejeznom rešetkom na okolo. Vrhu križa lebdio lijep slavoluk sav isprepletan zelenilom i zastavama, a s napisom: »Srce Isusovo, budi s nama!«

Osvanula nedjelja, 22 siječnja. Iz Selaca u 9:30 došla duga povorka naroda u lijepoj procesiji. Sva stolna crkva u Novome do zadnjega je mjesta bila ispunjena pobožnim narodom; pun je i trg pred crkvom, i sve ulice sa strane. Svikolici u svečanom odijelu, a škapular Presvetoga Srca svakome na prsima. Sveta se misa započela. Iza evangelija oslovio je narod misijonar, o. Gattin D. I., svečanim govorom o Božanskom Srcu, i protumačio: trnovu krunu, križ i plamen, što opkoljuju Božansko Srce. Po tom svekolike pozvao, da sve više i više ljube Srce Isusovo. Poslije svete mise započe se procesija uz prekrasno proljetno vrijeme. Svećenici s g. prepoštom modruškim opkolili kip Božanskoga Srca, što su ga pod nebom nosili okićeni mladići naši. Preko sto djevojaka u bjelini oko svećenstva i pred njim, jedne sipaju cvijeće i zelenilo pred kipom, druge idu vjenčima okićene, a treće opet kao pjevačice s pjevacima, pokrite narodnim crven-kapama pjevaju razne pjesme u slavu Božanskome Srcu. Putem svi moljahu Gospinu krunicu. Iza svake desetke molitvu zamjena bogoljubna pjesma. Mužari ispod Kalvarije gruvali cijelo vrijeme i pozdravlјali Božansko Srce. Prekrasna to bila isповijest svete vjere, i javna naknada Božanskome Srcu za učinjene njemu uvrede.

Napokon procesija dospje »pred križ« na «placi.« O. Gattin stupio na improviziranu propovjedaonicu, rekao lijepu propovijed, te svima podijelio — s križem u ruci — papinski blagoslov. Za tim će župnik na propovjedaonicu, i s cijelim narodom, riječ po riječ, na glas izrekao posvetu župe Presvetom Srcu

I s u s o v u. Pri svršetku pjevalo se oduševljeno: »Tebe Boga hvalimo», Iza toga veselo i ganuto opet se poslo istim redom u stolnu crkvu, gdje nakon ispjevane molitve domaći župnik podijelio blagoslov sa Presvetim.

Ovom se zgodom upisalo u Apoštolsvo molitve 1216 članova. Ispovjedilo se i pričestilo 1750 duša. Ustanovilo se društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest. Glavna dužnost članova ovoga društva jest: dolaziti na mjesecnu sv. pričest, u naknadu za uvrede Isusu nanesene; — onda ne polaziti bučna društva (kolo, plesove) na dane velikih pobožnosti, i u sveto zabranjeno vrijeme, i uopće: čudoredno i krjeposno se vladati. Društvo ima za sada 78 članova. Svaki dan u mjesecu dogju 2 ili 3 na sv. pričest. Na njih pazi 5 revniteljica, a glavni nadzor vođi župnik. Svaki prvi petak u mjesecu društveni je sastanak i propisana pobožnost. — Isto ovako društvo ustrojilo se i od muževa i žena sa tri odjela: u svakom po 30 članova.

Ova proslava Božanskoga Srca ispala upravo — sjajno, veličanstveno. A Gospodin ukrijepio i blagoslovio sve, štogod je tad djelovao u dušama njemu odanim!

(Po »Katol. Listu«).

Blagodati Presv. Sreća Isusova.

Nasice. Bijah opasno oboljela na utrobi tako, da liječnička i ina pomoć ne pomože. Pet punih godina trpeći grozno, da nesnošljivo, trošeći silno na lijekove. Svu sam nadu izgubila na ozdravljenje. Kad se jednom opetovno i najskrošenije obratih molbom Majki Božjoj, sv. Josipu i Svim Svecima, da mi bar dadu lijek nadž. I za kratko vrijeme njih došla liječniku vještaku, koji reče: opasno je, no da jamči sigurnu pomoć, ali uz volju Božju. S toga obavih prije općenitu isповјед, i primih sv. pričest na dan sv. Ružarija 1896. u crkvi milosrdne braće u Zagrebu. Slijedeći dan bijaše ope-

racija obavljena s najboljim uspjehom. Od onda sam hvala i slava najveća Božanskomu Srcu i nebeskim zaštitnicima mojim potpuno zdrava, te vršim svoje zvanične dužnosti.

Na isti način najponznuje hvalim Presv. Srcu Isusovu, prečistome Srcu Marijini, sv. Josipu i sv. Alojziju, što me iz znatne neprilike i u brzo osloboдиše.

J. B.

Našice. Snašle me prevelike i nesnošljive tuge i žalosti u mom bračnom i obiteljskom životu preko dvije godine, te sam već mislila, da moram zdvojeti. U ovoj žalosti obavish devetnicu Presv. Srcu Isusovu, preč. Srcu Marijinu te sv. Josipu, koju završih sv. Ispovijegju i pričešću, da me izbave iz te nevolje. Sad se čutim umirenjem. Izahvalnost dajem ovo u Glasnik, ne bi li time potakla i druge, da se u sličnim potrebama obrate Presvetim Srima, jedinome blagu pravovjernikā.

K. F.

Vrbnik. Srdačno se zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu Bl. Dj. Mariji od Pompeja i Loreta, što je mojemu suprugu zdravlje na bolje pokrenulo.

M. L.

Zagreb. Ja oboljeh. Nešto mi dogje u vrat, te ne mogoh ništa jesti niti piti; pa se pobojah, da ne bi na zlo krenulo. Pomoži sve sv. Josipu i poslije malo dana progje bol. Za to hvala i slava Presv. Srcu Isusovu i Marijinu i sv. Josipu!

M. V.

Cavtat (kod Dubrovnika). Dvije sestre starog kršćanskog kova, koliko pobožne toliko željne glasiti slavu Presv. Sreca Isusova očituju, kako želeći one urediti njake svoje kućne poslove, preporučiše ih životom vjerom Presv. Srcu Isusovu, i započeše odnosnu devetnicu. I eto vidjeće se milostivo uslišene obilnom mjerom, t. j. i bolje nego su željele! Hvaljeno budi na vjeke Presv. Sreca Isusovu! Pošto su bile obećale (ako budu uslišane) to objaviti u „Gla-niku“, ne bi li tim i druge potakle, da se u sličnijim potrebama i oni obrate onamo, gdje je prava i jedina kršćanska utjeha. Eto danas bogoljubno i radosno ispunjavaju obećanje svoje.

F. M. P.

Fuzine. Brat naš Filip radnik u dalekoj Americi, u radu nastradao; i bijaše u pogibelji, da mu moraju nogu odrezati. Kroz puna dva mjeseca bijaše u bolnici. Mi se zavjetovasmo Presv. Srcu sa devetnicom i zlatnom krunicom; i naše su molbe uslišane. On ozdravio bez rezanja noge, a mi se ovim Presv. Srcu zahvaljujemo i preporučamo.

Sestre D. i P.

Osijek. Prije nekoliko tjedana obolje mi majka. Vrlo se pobojah vidjeviš da joj je jako zlo. Odmah se utekoh Presv. Srcu Isusovu, tražeći u njega pomoći. Počeh naime obdržavati devetnicu te odlučih prikazati, za moju toli ljubljeuu majku, sv. pričest. Če-

tvrti dan vidjeh, da joj je bolje; a šesti dan već je mogla iz postelje izaći. Eto kako je brzo pomoglo Presv. Sreća Isusovo!

Zato se javno zahvaljujem, i savjetujem svima, koji se u mala kakovoj nevolji i mužzi nalaze, neka se uteku Presv. Srcu Isusovu, jer samo tamo će modi naći utjehu, pomoći mir, koji svijet dati ne može.

K. E.

Babinagreda. Moja je sestra Marija i troje njene sitne dječice teško bolovalo. Ja sam za njih molila devetnici Presvetome Srcu Isusovu; i već drugi dan bilo svima bolje. Kadno svrših poštosi, oni ozdraviše. Samo su još slabi iza teške bolesti.

M. Št.

Izgubljeno marvinče od naše zadruge nagjeno je peti dan, Ja se utekoh sv. Antuna, da me zagovori kod Presv. Sreća Isusova. Obecah, da će to oglasiti, bude li mi uslišana molba. Hvaljeno budi Presv. Sreća Isusovo!

M. Št.

Petrovaradin. Ja sam teško oboljela, tako da sam ja i roditelji izgubili već bili tako rekuć svaku nadu, da će ikad ozdraviti. U toj tuzi i nevolji obratimo se na Presveto Sreću Isusovo s obećanjem, da čemo, ako ozdravim, zahvalu Presv. Srcu u Glasniku objelodaniti. — Ja sam ozdravila, a dika, hvala i slava budi Presv. Srcu Isusovu.

J. M.

Gračani. Moj je kćerki već 1 godina i po, a nikako nije mogla da prohodi, dok su joj vršnjakuje odavna ved prehodile. S toga sam ja bio tužan i žalostan. U toj se žalosti utekoh vrućom molitvom k Isusu u presv. oltarskom sakramantu, i k Božanskemu Srcu njegovu, eda bi mi kćerka prohodala što prije. I Presveto Srcu molitvu mi je uslišalo. Za to se javno i najtoplje zahvaljujem Presvetome Srcu Isusovu, pa se i nadalje izručam zaštiti i pomoći njegovoj.

L. Gj.

Namjena molitava i dobrih djela u lipnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Raširenje Apoštolskya molitve.

Nekoliko godina poslije uzašašća Kristova na nebo sveti Pavao na srce stavlja prvim kršćanima jednu od poglaviti dužnosti, dok im ovo piše: *Molim dakle prije svega da se čine iskanju, molitve, moljenja, zahvaljivanja za sve ljudе . . . . Jer je ovo dobro i priyatno pred Spasiteljem našim Bogom, koji hoće da se sei ljudi spasni . . . . Isus Krist, koji sebe dade u otkup za sve. Iza svetoga Pavla pozornica regbi znatno se povedala. Ne radi se više o tome, da se obrati k Bogu rimsko carstvo i*

neki obližnji mu krajevi. Sada se već o tome radi, kako bi se Boga obratio u askoliki i svijet poganski, što se sad otvorio za sv. evangjelje. Ne radi se više o tome, da se u svetoj vjeri učvrste jedan ili dva milijuna katolika progonjenih od prokonsula rimskih; već se sada o tome radi, da se uzdrži u svetoj Crkvi 250,000.000 katolika, kojima velika prijeti pogibelj, bud od bezvjerstva bud od nekoga nehaja vjerskoga.

Za to nam Bog dragi posla Apoštolsivo molitve baš u dobar čas. Ovo izlazi pred kršćane 19. vijeka s istim ciljevima, što ih sv. Pavao iznesao pred prve kršćane. A to je spas svijetu ljudi, raširenje svete vjere kod poganskih naroda, oživljavanje svete vjere u kršćanskim zemljama; riječ u jednu — da kraljevstvo Božje potpuno dogje na zemlju po molitvama Božanskoga Srca Isusova. Evo, to je uvišeni cilj, za kojim ide Apoštolsivo molitve.

Pa kojim će sredstvima da dogje do ovoga cilja? Nikojim drugima van onima, što ih gore naveo sveti Pavao. Apoštol narodu ne prestaje moliti prve kršćane, da jednako Bogu prikazuju za spasenje svijeta gorude molitve; pa de im za to navesti sveko like načinu moljenja: *iskanja, molitev, moljenja, zahvaljivanja*. Apoštolsivo molitve prisvojivši si ovu divnu nisuao Pavlovu službu gotovo i riječima njegovim, dok hoće da svi članovi Apoštolskog pričazu Bogu — zajedno s Presvetim Srećem Isusovim — za spasenje svijeta sve molitve, sva djela i sva trpljenja svoja. Ono im preporuča, da se istodobno uteku moćnoma *zagovoru Bl. Dje. Marije*, zaštitnicu i uzoru svih apostola; i najzad, da u istu svrhu često primaju na knadnu sv. pričest.

Hoteći sv. Pavao odusevitati svoje kršćane, da se oni Bogu mole za spasenje svijeta, predečeju im Gospodina našeg, gdjeno umire na križu, eda bi otkupio svijet. Na sličan način i Apoštolsivo molitve članovima svojim pokazuje Sreću Isusovo, odakle je potekla dragocjena krv, što je oprala duše naše; i po tom hoće da mi sjedinimo molitve svoje s molitvama Božanskoga Srca. I tako nas Apoštolsivo molitve nakon 19. vjekova podsjeća zapovijedi Gospodina našega, koju prekrasno tumači Učenik njegov: ono nije drugo van odjek nauka Kristova i velikoga Naučitelja naroda : svetoga Pavla.

Jesmo li radi, da proširimo evo u izvrsnom smislu „Djelo apoštolsko“ i to onako, kako to ono zasljužuje: onda ga moramo a) visoko cijeniti, posmatrajući ga u svjetlu svete vjere; b) po tom ga moramo vršiti, jer je to neophodno nužno, da ga, kako valja dobro shvatimo; c) napokoo treba da ga i širim o, jer je to jedno djelo, što u toliko cilju svome odgovara, u koliko je rašireno.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 7.   Srpanj 1899.   God. VIII.

slazi svakoga mjeseca jedanput, i steji na godinu 24 novč. ; sa one, kojima se u knjizi donosi ili poštom salje, 36 novč.

Pjesma o Presv. Srcu Isusovu.

susa Srce slatko, premilo!
Poklon i pozdrav dužni primi!
Ljubavi svete vrutak si čisti;
Plamen to kaže kojim goris.

Trn, križ i rana, koja te muči,
Biljeg je mukâ, koje provodiš.
Tebe neharnost grješnikâ izrani.
Obavi trnjem, križ ti usadi.

Srce mi rani, rano preslatka!
Trnovu krunu sad daj nosit!
Na križu propet pusti da s tobom
Umrem; za živjet bez prestanka!*)

*) Prijoslana iz Spljeta (u Dalmaciji.)

Naša mila Gospa — Pompejska.

Kako je postala pobožnost k Pompejskoj Gospi?

Bit će da si, dragi čitaoče, često čuo govoriti u ovo zadnje doba o nekoj pobožnosti k Pompejskoj Djevici; ali može biti da ne znaš, kako je ta pobožnost postala? kako se je po cijelom svijetu raširila? u čemu ona sastoji? S togo eto me danas, da te po »Glasniku« uputim u kratko u ovu pobožnost, što je našoj nebeskoj Majci veoma mila. A kako da Glasnik Presvetoga Srca Isusova o tome koju ne reče? Tā on mora da ti vjerno kaže želje toga Presv. Srca; a znaj, da je prevruća želja njegova, da ljubiš i štuješ njegovu a i tvoju Majku, onako kako to ona hoće i želi. Da uzmognes dakle na taj način časiti Bl. Dj. Mariju, i tako ugoditi Presv. Srcu Isusovu: reći ēu ti koju o pobožnosti k Pompejskoj Gospici.

U južnoj Italiji, blizu grada Napulja, dizao se u stara vremena veliki grad, imenom Pompej. U tom gradu vladala velika iskvarenost. Ljudi, gotovo svi pogani, klanjali se lažnim bogovima, i bijahu se podali svakoj zloči i opačini. Bog ih s toga strogo kazni, slično kakono Sodomu i Gomoru; uništi im naime vas grad. Pompejska dolina od tada osta pusta razvalina; malo ko tu zalazio; tek lupežima i hajducima pružala ona sigurno utocište. U novija vremena tu nije bilo nego malo potleušica, u kojima stanovalo oko 3000 ljudi, zapuštenih u svemu, a osobito u vjerskim stvarima. Nego dobri Bog se smiluje tim bijednim dušama. Dogje tu natrag malo više od kojih 25 godina jedan pobožni i odlični gospodin; odvjetcnik Bartul Longo, sa svojom krjeposnom gospojom, hoteći da tuj sprovedu ljeto. Opaze naskoro oni, kako taj puk žive ne poznajući ni temeljnih

istina naše sv. vjere, bez svećenika; a s jednom malom crkvicom, koja je svaki čas prijetila da će prekriti one, koji bi se usudili unutra ući. To ih u srcu zazebe, te stanu misliti, kako da to nevoljno stanje malo podignu. Znajući oni da je sv. Ružarje vrlo shodno sredstvo, te se prosvijetle neuki, obrate grješnici i učvrste pravednici: počnu dijeliti puku Gospih kruničica, učiti ga način, kako se moli sv. Ružurje, i podučavati ga u sv. vjeri. Njihovim nasto-

Sv. Ana.

janjem dogju tuj i sv. misije, te se odmah podigne i bratovština presv. Ružarja, koje je cijelo selo svaki dan bogoljubno molilo.

U malo vremena puk se sasvim preporodio; malo selo pretvorilo se u lijepi bujni grad, a bogoljubni se život baš krasno rascvao. Nego jošte nije bilo tuđe crkve; odvažni gospodin u dogovoru s dočićnim biskupom i za to se poče brinuti; njegovo pouzdanje bilo je sv. Ružarje. I nije se prevario; nu dok se crkva sagradi, trebalo je naći barem jednu

sliku Gospe Ružarja, pred kojom će vjernici moliti sv. krunicu. Da to dobavi, pogje u Napulj; ali slaba ga sreća pratila. Samo da se ne povrati golih ruku, neki dobri Dominikanac dade mu na dar jednu staru izlizanu sliku. Na njoj bila naslikana Gospa Ružarja, pred njom sv. Dominik i sv. Katarina Sijenska; a u času kad primaju od Majke Božje sveto Ružarje. Dobri gospodin uže taj starež, ali pošto ne moguće u željeznici da ga sobom ponese, predade ga dobro omotana nekom pompejskom težaku. Ovaj, niti ne gledajući, što li je, stavi ga na svoja kola, na kojima je vukao gnoj iz štala napuljskih za Pompej. Tako prispije u Pompej ta stara, izlizana slika. Siromašni težaci, kako bolje mogahu, polože je na oltar crkvice, koja se već počela rušiti; pred njom počnu moliti sv. Ružarje.

Gle sad čuda! Od toga časa ta prilika počne činiti na sve strane bučnih čudesa. Sara i zabačena slika »Gospe svetog Ružarja«, donesena u Pompej na kolima od gnoja, pretvorila se u čudotvornu sliku Pompejske Gospe! Mnogi samo što bi zazvali u pomoć Ime Pompejske Gospe od presv. Ružarja, poljubili sliku njezinu, ili njoj na čast učinili koju devetnicu: već bi dobili na čudnovati način bud zdravljie bud druge izvanredne milosti, duhovne i vremene. Već za prve dvije godine čitala se n. p. među ostalim i četiri čudnovata, nenadana ozdravljenja od skupih najtežih bolesti. Takovih čudesa i u napredak slijedilo, pa još i svaki dan po cijelom svijetu na stotine slijedi, kako to svaki put donosi glasilo toga svetišta* Ali jedno od najvećih čudesa Pompejske Gospe jest hram i svetište podignuto »Kraljici Ružarja« u istoj dolini; a za tim i okolišne zgrade. Ve-

* „Il Rosario e La Nuova Pompei“ (Ružarje i Novi Pompej); krasni list, što širi slavu nebeske Kraljice.

nički taj hram izragjen je najukusnije; mramorno prestolje, na kome sjedi ona »stara i zabačena slika »Gospe presvetoga Ružarja«, vrijedi preko dvijesto hiljada kruna; Gospina kruna sastoji od sedamsto sjajnih, pravih dragulja, i od četiri skupa smaragda, darovana od dva obraćena Židova. Hram ima sedam krasnih oltara. Tu se nahodi veliko mnoštvo finoga, crkvenoga odijela, zlatnih kaleža, srebrnih svjetiljka, skupocjenih paoma. Oko hrama dva su velika, krasno uređjena zavoda za zapuštenu mušku i žensku djecu. Tu ima tiskara, knjigovežnica, zgrada za razne uredе i vlakove, zgrade za radnje i utočište nevolnjikā; a sve to rasvjetljeno električnim svjetlom. Sve ovo godimice pohagaju mnogobrojni vjernici, koji idu, da se poklone Pompejskoj Kraljici presvetog Ružarja. Riječ u jednu: ovako je za malo godina postalo — kako se izrazio i sám papa Leon XIII. — jedno od najvećih prošeništa Kraljice nebeske.

A sad pitamo: ko je toliki novac od više milijuna kruna sakupio? ko je, što onamo toliko svijeta vabi? — Ko ne vidi tu prst Kraljice nebeske? Da, sve je to djelo Marijino. Marija je mnogobrojnim čudesima i izvanrednim milostima dokazala, da joj je Pompejska Dolina milo prebivalište; da je htjela, te joj se tude podigne slavno prestolje; da ona želi, neka ju vjernici zazivlju u pomoć ovim slavnim imenom: Kraljice presv. Ružarja, ali Kraljice Ružarja u Pompejskoj dolini, naime: Pompejske Kraljice Ružarja. Bl. Dj. Marija i u drugim, raznim prikazanjima ovu je svoju želju bistro i jasno očitovala.

Nema dakle sumnje, da je Bl. Dj. Mariji to ime veoma milo; da joj je ta pobožnost osobito draga, što nije drugo nego pobožnost spram Kraljice presv. Ružarja, čašćene u Pompejskoj Dolini; u dolini, koju si je Gospa odabrala za slavno prestolje,

otkle je rada na sve strane tvoriti čudesa i milosti
dijeliti. Uprav s toga slika Pompejske Gospe i
nije drugo nego slika Gospe presv. Ružarja.

Jesi li, mili čitaoče, rad, uđovoljiti vrućoj želji
nebeske si Majke; a ti se često uteći krasnom i mo-
gućom molitvom sv. Ružarja Bl. Dj. Mariji Kraljici
Ružarja u Pompejskoj Dolini. Ona će te
sigurno uslišati, jer joj je ovo Ime veora milo, a i
nama je veoma korisno. *Pompejska Kraljice Presv.
Ružarja moli za nas!* F. M. J.

Prijatelji Presv. Sreće Isusova.

Biskup fra. Augustin Miletic.

(1763—1831.)

5. Siromaštvo fra Augustina.

to da reknemo o siromaštvu
njegovu, na koje smo do sada je-
dnako nailazili? Sve da fra Augu-
stin i nije bio sin siromašnoga sv.
Franje, opet bi on u tadanjim ža-
lošnim prilikama svagđie i svagđa
bio morao živjeti posve na siro-
mašku. Ali on bje redovnikom,
te što bi mu bila naložila grda
nužda, to on upotrijebia, da se vježba u krjeposti.
Već na pragu života svoga redovničkog, u novici-
jatu fra Augustin lijepo je shvatio duh svetoga oca
svoga, sv. Franje; a taj duh doista nije drugi, van-
dih dragovoljnog siromaštva, siromaštva evan-
gelijskog. Sv. Franjo u toliko je zavolio sveto siro-
maštvo, te se s njime i zaručio. Onaj nalog Kristov;
da mu učenici ne nose ni kese ni torbe ni obuće

(Luk. 10, 4.) sveti je Franjo doslovce ispunio, te braći svojoj kao pravilo ostavio.

Pa time je duhom odisao i biskup Miletic. Ne samo dok je u samostanu živio kanoti prošti redovnik franjevac; nego i kanoti biskup on se ni za dlaku ne odmaće od omiljene mu staze svetoga siromaštva. Glavni ures njegovoj siromašnoj, jednostavnoj sobici bilo jedno veliko propelo. Ovako on htjede da mu bude vazda pred očima slika skrajnog siromaštva, što si ga Isus odabrao; koji umirući niti je imao postelje do li križa, niti pokrivala do li krvi i svetih rana, niti uzglavnice do li trnove krune. U dnu ovoga propela bila jedna mrtvačka glava, što si ju biskup bio ponio iz Italije; a bila to glava jednoga od njegovih prijatelja, koga mu nagla smrt otela. Tā nije li pomisao na smrt najbolja učiteljica, što nas uči, kako su prolazne sve stvari zemaljske; i po tom najbolja učiteljica siromaštva evangeoskog?

A drugo pokućstvo siromašne sobice siromašnoga biskupa, kakvo je bilo? Čisto i jednostavno, siromašno, i gotovo bez ikojega nakita. Ne bi se on stadio, kao ni sv. Pavao apostol (I. Kor. 4, 12), rukama svojim raditi. Moglo se vidjeti biskupa, gdje si sam krpa »habit«. Staro i već trošno odijelo nosio bi pod »habitom«, samo da bi što god ušedio, i od malene plaće svoje darivati mogao siromake, koji mu — budući braća Kristova — uvijek bijahu prva briga. Kad bi pošao na sv. krizmu, ponio bi duhovnoj si dječici raznih malenih darova, kanci: krunicā, križicā, slikā, medaljā itd. A da bi sām primio štograd od vjernikā, na to se ne dade nikako sklonuti.

Znalo bi se dogoditi, te mu koji seljak ponudio kacu sira, ili bi mu koji Hercegovac dotjerao mješinu vina, ili mu koja ženska ponudila bud rubac bud ručnik, nu — kako je to dolikovalo biskupu —

veoma ukusno izvezen. Šta će sad biskup? Kako je bio nježna srca, nije mogao da ikoga i u najmanjoj stvari uvrijedi. S toga bi isprva uzeo taj darak, onda bi lijepo zahvalio govoreći: hvala ti brate, na ljubavi! Bog te, sinko, blagoslovio, i svaku ti sreću podijelio! Nego sada uzmi de i od mene uzdarje! Evo ti vraćam ovaj dar onom ljubavlju, s kojom si ga ti meni dao. Gle, sad imaš i ti uspomenu od biskupa. — Tako rekv povrati on dar sa svom ljubaznošću, te se nije nitko mogao uvrijediti; no podjedno ostade i vjeran svome načelu, da ne će uzeti darova od siromašnoga stada svoga.

Ovako je živio vijek svoj ovaj veliki štovatelj i prijatelj Presv. Srca Isusova; u svemu vjeran nasljednik Spasitelja svoga, koji je po svjedočanstvu svetoga Pisma (Djel. apošt. 10, 38) *prošao kroz* ovaj svijet svima *dobro činedi*. Umro je pak ovaj veliki biskup — kako gore rekli (str. 6t) — kanoti žrtva svete revnosti svoje. Je li onda čudo, što ga je puk odmah poslije smrti počeo štovati i zazivati kanoti Svecu? Je li čudo, što su se Livnjaci otimali za njegove smrtnе ostanke, za njegovo mrtvo tijelo? Je li čudo, što se veoma rastužili, kadno fojnički franjevci zahtijevali, da se fra Augustin u rodnom si mjestu, u Fojnici, sahrani? No opet videći fojnički gvardijan, kako se Livnjaci ne mogu rastaviti ni od mrtvoga si biskupa, privolje se napokon, premda nerado, da se biskup sahrani kod Livna. Poslije bi smrtni ostanci Mileticevi svečano preneseni u lijepi novi franjevački samostan Livanjski; i tude slavni biskup čeka sudnji dan, u koji će primiti potpunu plaću od Božanskoga si učitelja, koga je nada sve ljubio, za koga je toliko radio i trpio.

* * *

Preostaje još, da ove kratke životopisne crticice biskupa Miletića popunimo nekim dodacima, što se

izravno tiču njegove pobožnosti spram Božanskoga Srca Isusova.

Bl. Bernardin Realini. (3. srpnja).

Koncem godine 1817. posla biskup svome svećenstvu uz »direktorij« (crkveni koledar), za novu

godinu 1818., i jednu lijepu molitvu na čast Presvetoga Srca Isusova; pa živo želi, neka bi svaki svećenik dnevice ovu molitvicu izmolio, a u svrhu, da bi donekle uzvratili ljubav Presvetome Srcu, koje nas ljubi, neizmjerno upravo ljubi. »Oh, kad bih to od Vas mogao dostignuti, piše fra Augustin, »te bi tu pobožnost k Presv. Srcu Isusovu, kako u Vas tako i u stadi vašem mogao uzbuditi! Ja bih tada bez sumnje najljepših i najspasenosnijih plodova u svima Vama ugledao . . . .¹⁾

Na posljetku ćemo da dodamo dvije iz oporuke biskupove gledom na Srce Isusovo. Pri kraju oporuke svoje ovako govori fra Augustin: »Svakoga i pojedinoga (starještine, braču, župnike, duhovne pomoći ike, dobroćinitelje i savkoliki kršćanski puk) ja uključujem u Presveto Srce Isusovo, kanoti u spasonosni kovčeg.²⁾

Kako biskup bio posve siromašan, gotovo ništa nije imao pod kraj života svoga, što bi komu iz smrti ostavio. Tek nešto svjeća bilo mu preostalo, pa i te će kanoti baštinu ostaviti Presvetomu Srcu Isusovu. Zato naredi on u oporuci ovo, što slijedi: »Poklen se za mene po običaju obavile pogrebne svečanosti, i mrtvo se tijelo moje ukopalo: onda neka se odregjene svijeće u crkvi i u mojoj sobici pokupe; neka se slože i pohrane u jedan od mojih sanduka, koji će se po tom zaključati. Dojdućih pako godina, dok se poslije objeda pjeva po običaju »Uze nas Gospod«³⁾ neka na oltaru svetoga Franje, a pred slikom Presvetoga Srca Isusova, gore najmanje dvije od ovih svijeća; pa tako u naprijed, dok sve ne izgore«.

¹⁾ Omnes et singulos (superiores, fratres, parochos, capellanos, benefactores, totum populum christianum) in SS i Cordis Iesu salutiferau arcam includo. ²⁾ Sr. Glasnik 1897. str. 220: Suscepit Dominus in sinum . . . .

Još godine 1894. zadnja je od ovih svjeća do-gorjela; a da se nije i u drugim prilikama te svijeće upotrebljavalo, sva je prilika, te bi one bile potrajale 100 godina, kako je to bio bogoljubni biskup i zamislio.

O, da je ovaj revnik i prijatelj Presve-toga Srca Isusova unaprijed mogao gledati ono vrijeme, što ga mi sada boravimo; vrijeme potpune slobode vjerske, gdje se slobodno podižu crkve i zvona zvone po Herceg-Bosni; vrijeme, gdje je pre-kraćna prвostona crkva, njegova u Bosni na-naslijednika u biskupskoj službi, posvećena Pre-svetomu Srcu Isusovu! O, kako bi to bilo ovome mukotrpnome biskupu puno zasladiло gorku čašu mukā! Toga on istina ne doživje; ali zato bez sumnje sad uživa u rajsкоj slavi, na Srcu Isu-sovu, plodove renoviranja svoga za Boga, za Presv. Srce, za sv. Crkvu, za spas dušā.

- *** -

Obitelj nadvojvodska — posvetila se Bo-žanskome Srcu.

Upiši si, zeleni Lošinju, zlatnim slovima u povijest svoju 10. svibnja 1899., kada si svjetlosti dokom postao tolikoga slavlja Srca Spasitelja našega! Na onaj bo dan ne samo što su dvije nadvojvotkinje u župnoj crkvi Velikog Lošinja najsvećanijim načinom primile prvu sv. pričest, nego se je i cijela nadvojvodska obitelj Karla Stjepana javno, pred svim svjetom, posvetila Presvetomu Srcu Spasitelja našega. Evo me očevica, da milomu si hrvatskome Glasniku sve redom ispričam, što je i kako je bilo.

Nego najprije ču vas upitati: znate li vi svi, tko

je taj nadvojvoda: Karlo Sijepan? Primorci će ga dakako dobro poznavati, pošto je on pomorski podvojvoda (Contre-Admiral), te s toga najviše boravi uz sinje jadransko more. Nerijetko mogu oni i vidjeti prekrasni bijeli parobrod »Osvero« ili »Osore«, vlasništvo njegove carske visosti, gdje se ponosito koči u luci Puljskoj ili Riječkoj, ili gdje poput bijela labuda morem plovi. Njim nadvojvoda, pravi vještak u plovidbi, sam ravna; a to mu je najmilija zabava. Sva mu je gotovo momčad na njegovu parobrodu hrvatska; pa i sam prejasni nadvojvoda hrvatski govori, da ga je slast slušati. Pitate l' vi dalje, evo vam još nekoliko podataka. Nadvojvoda Karlo Stjepan je neposredni potomak onoga preslavnoga nadvojvode Karla, koji je prvi potukao nasilnika Napoleona. On je brat kraljice Španjolske Kristine. On je vrlo darovit i izobražen čovjek, te je upravo za čudo, kako on lako govoriti sedam jezika, ne brojeći latinskoga i grčkoga. On je prejasnoj supruzi svojoj, nadvojvotkinji Mariji Tereziji, vjeran drug, a šestorici djece nježan otac. On je pravi čelik-značaj. Ni pred čitavim svijetom ne bi se on stadio pokazati, da je kršćanin katolik. Jednomu je sinčiću, šest godišnjemu nadvojvodi Leonu, kumom sam papa Leon XIII., a sretnim bi se otac scijenio, kada bi mu koji sin postao svećenikom. On ne dokučuje, kako se može naći čovjek, koji Boga mječe; on to drži putem pretvaranjem; jer, veli, otvori li čovjek samo oči, pa mu sva priroda viće, da je sve od Boga stvoreno. On više cijeni pravoga muhamedanca ili pravoga izraeličana, nego li pokrštena bezvjerca. A spiritiste? Kada je carević Rudolfo otkrio prijevare spiritistâ, baš je nadvojvoda Karlo Sijepan osobito pri tom sudjelovao. Dok se je u tamnoj sobi ukazivao tobožnji duh cara Maksimilijana iz Meksika, a on pritisne na nekakvo električno tiskalo, te u isti

se čas štropotom vrata prilupnu, kamo bi varalica spiritista pobjeći mogao, pa ujedno silno dvoranom zasja munjevno svjetlo, i mjesto duha cara Maksimilijana, eto varalice spiritiste uhvacena i zabunjena. Na njem nagjoše pretankih haljina iz nekakve tvari, koja u tami svjetluca.

Osobitom se zahvalnošću nadvojvoda spominje svojega strica, nadvojvode Albrehta, slavnoga lobitnika, kojemu ljetos u Beču podigoše spomenik. Taj se je junak za kršćanski uzgoj svojih nečaka brinuo kao otac.

Tko se u Boga uzdaje, tomu Bog i pomaže. Puno zna o t. m pripovijedati vrli nadvojvoda Karlo Stjepan. Koliko je pogibelji već doživio na moru, koliko li na kopnu! Tako n. pr. novu je palaču sagradio bio; odviše je dao ložiti u zimi, ne bi li se što prije osušila. No grede stale se pušiti i trunuti. Iza godine i po nekoliko se siropa od jednoć srušilo, pa ipak nikomu ne bi ništa. Jedna se soba srušila upravo malo časova prije, no će prvorogjenac u njoj da legne na počinak. Drugi put uhvatili prerijetku, golemu ribu; uzeli isto tako golemi kotao, da ribu svu najedenput iskuhaju. Nekakvom tajnom siutnjom potaknut sam nadvojvoda zagje u kuhinju. Gle užasa! riba pliva u otrovnoj galici! Kotao bio od mјedi, a u vodu za kuhanje biše ulili i octa. Kuhač nije to ni opazio. Sva bi se nadvojvodска obitelj onom kobnom ribom, kojoj se u velike radovahu, mogla i otrovati. Nu eto ih providnost Božja opet od nesreće sačuvala. Lanjske se godine prejasni nadvojvoda morao podvrći veoma pogibeljnoj operaciji. On se zavjetova Majci Božjoj loretskoj; pa da na to ni mislio nije, odabra za operaciju upravo 10. svibnja, dan prenesenja svete kuće nazaretske u Loreto. I doista, po zagovoru Majke Božjeispala operacija, da nije mog a bolje. Na spomen ovoj mi-

losti odabrao je upravo 10. svibnja, da bi se na taj dan prvi put pričestile njegove kćeri: nadvojvotkinje Eleonora i Renata, i prvi put ispovjedio prvorogjenac desetgodišnji nadvojvoda Karlo. A mi se radujemo osobito, što je tomu prizoru pozorištem postao naš mili Lošinj.

Zeleni vam je Lošinj najmilije boravište nadvojvodi Karlu Stjepanu. Sve ga nešto onamo vuče. Nije čudo; ta Lošinj je pravi biser jadranskoga mora. Nebo gotovo uvijek vedro; vazduh blag i čist; čitav otok kao zimzelena bašča; pravi raj, vječno proljeće. Ovaj čarobni, mirni otok činio se je kao stvoren, da se tuj nadvojvodska djeca daleko od buke svjetske tiho i bogoljubno priprave na sv. sakramente. Uz to su još i pozvali jednog svećenika Družbe Isusove. Ovaj će dakle za pet dana redom držati po konferenciju carskim visostima i njihovu dvoru; a ostalo će se vrijeme sav posvetiti miloj nadvojvodskoj djeci. Mali nadvojvoda Karlo tako je pametan, darovit, a opet tako veseo i ljubazan đečak, da mu je teško naći para. Svojim bi pitanjima često iznenadio učitelja, svojim odgovorima odavao bi prebitar sud. A i srce mu zlatno i bogoljubno. Malo dana prije prve ispovijedi prišapne svojemu uzgojitelju, časniku, tajinstveno u uho, neka mu u večer dogje u sobu, jer da mu ima nešto kazati. Kad on tamo, a mali će mu nadvojvoda: »Uvidjeh danas, da je to laki grijeh, kada Vas ne slušam. S toga sam danas tvrdo odlučio, da ne ću više biti neposlušnim. Kada bih ja zaboravio, a Vi me samo sjetite na današnju moju odluku.« — Pred ulazom u bašču opazih siromašnoga odrpanoga đečaka. »Evo,« rekoše mi, »to je onaj đečak, za kojega si nadvojvoda Karlo koješta otkida od ustiju, da bi ga tijem darivao.« — Prije no bi legnuo spavati, on bi svećeniku najvećom iskrenošću položio račun o čitavom danu. Zajedno onda kle-

koše, te probudiše savršeno pokajanje. Takova angeličića i pravljati na prvu sv. ispovjed, nije li to prava slast srcu svećeničkomu?

A šta će kazati o bogoljubnim mladim nadvojvotkinjama, koje se radovahu danu prve sv. pričesti, kô najljepšemu danu života svojega? Zadnja tri dana sasvijem su odijeljene bile od braće i manje sestrice; jedina im je briga bila priprava na prvu sv. pričest. Svećenik Isusovac držao im je u to ime duhovne vježbe, a bio prisutan i nadvojvoda Karlo. Mjestom za ova predavanja služila mila kapelica Srca Isusova u blžnjem samostanu češke sestare sv. Križa. Tamo pred velikom slikom Srca Isusova bogoljubne su nadvojvotkinje pažljivo slušale riječi misnikove. Poslije svakoga razmatranja izmolila se jedna »Zdrava Marija« s usklonom: »Presveto Srce Isusovo, smiluj nam se!« Razumije se, da je Isusovac, koji je i suradnik našega »Glasnika«, nerijetko znao uplesti koju o Srcu Spasiteljevu; a osobito im je na srce stavljao, da bi se na dan prve svete pričesti sasvijem i za uvijek posvetile preslatkому Srcu Isusovu. Ovaj su prijedlog većma rado primile. Ta, ona tri dana ne bi tako rekuć na drugo niti mislile, nego na dragoga Isusa. Svaku bi večer svaka za se svećeniku ispričala, koje je mane taj dan počinila, koje li žrtvice Isusu prikazala, koliko li puta duhovnu pričest primila. Zadnji su dan posve u šutnji probavile, i o svem se životu ispovjedile.

Jednu je zaželio svećenik. Ne bi li to krasno bilo, kada bi se prejasne prvo pričesnice javno i svežano i na glas posvetile Presv. Srcu? Nu tomu se je htjela privola od oca njihova, samoga nadvojvode Karla Stjepana. Ali nije li se zar pravom mogao nadati ovoj privoli? Već se je prije malo dana nadvojvoda s vlc. ocem o pobožnosti k Pre-

svetomu Srcu razgovarao do u kasnu noć; drugi mu je opet put priznao, da ga u zadnje vrijeme ova bogoljubnost nekako neobično privlači. Veleč. otac usmjeli se dakle uoči 10. svibnja, te će upitati car-sku visost: bi li mu to po volji bilo, kada bi se nadvojvotkinje iza prve sv. pričesti javno posvetile Srcu Isusovu? A on će na to živahno: »Za što ne? Dapače, ne bi li se ovom prilikom čitava moja obitelj mogla posvetiti Božanskomu Srcu?« Tomu se odgovoru ni sam svećenik nije bio nadasio. Pun slatke radosti namah je sve dogovarao i uregjivao za ovo jutrašnje prerijetko slavlje Srca Isusova. Stvar je došla tako iznenada, te nije nitko u gradu za to ništa saznao, ama ni sam biskup, presvjetli g. dr. Mahnić, veliki štovatelj Srca Isusova. Ala će se sutra svi iznenaditi!

Nebo se naoblaciло, vlažan vjetar duvao; svi se bojasmo kiše, koja bi nam u velike pokvarila rrijetku svečanost. No kad u jutru jutro osvanulo, a nebo vedro ko ribje oko. Mnogi je tada iza svega srca uskliknuo: »Hvala Bogul sve će lijepo biti!« U $7\frac{1}{4}$ krenuše iz nadvojvodskog ljetnikovca. Pred vratima od bašće čekala već gradska gospoda, mnoge u bijelo obučene djevojčice, koje su putem sipale cvijeće, i mnogobrojan narod. Same nadvojvotkinje prvpričesnice bile obučene kao zaručnice, što idu u susret nebeskomu zaručniku: sve u bjelini, s dugom koprenom, s vijencem na glavi, s molitvenikom i svijećom u rukama. Čedno i sabrano stupaju, ko da ne znaju, što se oko njih zbiva, nego su sve misli u jednu skupile: kako će što bolje dočekati dragoga Isusa.

U crkvi već je čekao na njih presvjetli gosp. biskup. On započe sv. misu. Iza evangjelja prozbori mladim nadvojvotkinjama, te im još jedan put raz-

loži velike tajne presvetog oltarnog sakramenta. Na koncu im govori o ljubavi Srca Isusova, koje već željno izgleda čas, kada će se prvi put s njima sjediniti. Zajedno s djecom i presretni su roditelji i sav dvor primili sv. pričest iz ruku biskupovih. Svršila se sv. misa; etc sad iznenagjenja. Čitava prejasna nadvojvodska obitelj klekne pred oltar. Šta će to biti? Vlč. o. isusovac popne se na oltar, i navijesti narodu, koji dupkom napunio crkvu, o čemu se radi. On im saopći, da će se na želju prejasnoga nadvojvode Karla Stjepana sva obitelj njegova posvetiti Božanskomu Srcu.

Nasta velika tišina. Svaki dušu u se. Bio je vrlo svečan čas. Sluga Božji čitao posvetu, a sva ju prejasna nadvojvodska obitelj za njim, riječ po riječ, na glas opetovala. Kako se je tomu prizoru radovao presvjetli gosp biskup, koji o tom ništa ni slutio ne bijaše! Kako je u čudu gledao dvor na bogoljubne carske visosti! Kako se je u srcu ganuo dobri lošinjski narod! U mnogome oku tad zablistala suza radosnica. Čitav se je dan s ushitom govorilo o tom nezaboravnom času. Za takovo slavlje Srca Isusova treba da znadu i pozniji naraštaji. Odlučilo se je dakle, da će se u spomen postaviti u crkvi mramorna ploča s latinskim natpisom. Prejasna pak obitelj svoju je posvetu još i napisala na posebnu hartiju, neka se za uvijek čuva. »Uzmi onoga listovnoga papira, kojim običaješ pisati caru!« kazala je nadvojvotkinja prejasnomu svojemu suprugu. A svi su napisali svoje ime, i najmanja djeca, koja su još nevješta pisanju, a ručice im vodili roditelji; najprije nadvojvode: Karlo Stjepan, Karlo, Leon, Vilim; onda nadvojvotkinje: Marija Terezija, Eleonora, Renata, Mehtilda. Primiše radosno još i taj prijedlog, da bi se sva prejasna obitelj dala upisati u bratovštinu Srca Isusova, a to upravo u onu,

koja se je prva u Austriji podigla, baš prije dvjesto godina, t. j. godine 1699., a pod pokroviteljstvom nadvojvotkinje Jelisave. Ta je bratovština kod Uršulinaka u Beću.

Poslije podne opet je sva prejasna obitelj pošla u župnu crkvu. Sada će visoke propričesnice svečano ponoviti krsni zavjet. To učiniše bistrim i krepkim glasom, što je jasno odavao njihovo tvrdo uvjerenje. Tad Isusovac opet progovori nekoliko riječi, i zaglavi po prilici ovako: »Vaša je prva sv. pričest, drage nadvojvotkinje, povodom bila posveti cijele Vaše prejasne obitelji Presvetomu Srcu. Nadajmo se, da će to uskoriti žugjeni čas, kada će se se čitavom našom monarkijom uz carevku oriti i savezna pjesma Srcu Isusovu!«

Pcd noć htjeli dobiti Lošinjani u slavlju ovoga prekrasnoga dana, da puste male zrakoplove sa svjetilkama, neka lete nebu pod oblake, te se kriješe poput zvjezdica sjajnih. Kada to zvuču nadvojvoda, lijepo im se zahvali; no ujedno i umoli, da bi to odgodili na slijedeći dan. Bojao se je, da bi ova svjetska radost bogoljubne propričesnice odviše rastresti mogla ovoga svetoga dana. Mjesto toga upraviše opet korake svoje k tihoj kapelici Presv. Srca. Tamo su se brže sakupile sve časne sestre, i sve svijeće na oltaru zapalile, te izmoliše harnim srcem litanije Srca Isusova i otprošnju. Ove se užgane molitvice sigurno više uzvinule k nebu nego li zrakoplovi, i ljepe kriješile pred prijetoljem Božnjim, nego li zvijezdice zla:ne!

Evo dakle povijesti 10. svibnja 1899. na Lošinju. Nezaboravni je to dan za Lošinjane i za sve štovatelje Srca Isusova! Slijedeći dan evo »Osora« gdje se puši ispred Velikog Lošinja. Sam nadvojvoda hoće da svu je goste na svojem parobrodu otprati. Evo uz obalu

lakoga čamca, koji će ih prevesti na parobrod. Ugjoše nadvojvoda Karlo Stjepan, desetgodišnji nadvojvoda Karlo sa svojim časnikom, biskup i isusovac Krepka hrvatska momčad veslala, te čamac samo letio morem. Eno pristanu već uz parobrod. Najprije krenu put Krka. Tamo se iskrca prsvjetli g. biskup, jer mu je tuj biskupski dyor. Nu i ostali idu gledati prelijepi gradić. U prвostolnoj crkvi opazi njegova carska visost oltar Srca Isusova. Namah klekne pred njim, pa zovne sinčića, da i on obavi svoju pobožnost pred slikom Božanskoga Srca.

Povratiše se za tim na parobrod, a u večer vlč otac drži hrvatskoj momčadi hrvatsku propovijed. I nadvojvoda s'usao propovijed. Svi se za tim na parobrodu isповједili. Nadvojvoda je bc želio, da bi se sljedećega jutra sv. misa na parobrodu čitala, i sva momčad s njim se pričestila. Sve lijepo, samo tko će dvoriti kod sv. mise?

Njedan od mornara nije toga umio. To nadvojvode n' najmanje ne smeta. Nije li on baštinik slavne habsburške pobožnosti k presv. oltarnom sakramantu? Već prije dva, tri dana ponudio se je vlč. ocu, da će mu sam dvoriti kod sv. mise. I doista prejasni član carske obitelji, brat kraljice španjolske i podvojvoda pomorski, eno sam oblači misnika, sam dvori kod sv. mise, ponizno klečeći od početka do kraja, sam prenosi knjigu, toči vina i vode, zvoni zvoncem, moli Confiteor i pričešće se sa svojom hrvatskom momčadi. Tko se nije morao silno ganuti na takav prizor? Mli nadvojvoda Karlo, koji je prisutan bic, hrće li on ikada moći zaboraviti ovaj divni primjer žive habsburške vjere svojega prejasnoga oca? Možete si pomisliti, s kakovim se je čuvstvima iza sv. mise vlč. otac zahvalio carskoj visosti. Taj dan, 12 svibnja, bio je petak, pa je svećenik čitao zavjetnu misu Božanskoga Srca. Nadvoj-

voda naloži, neka se njegov parobrod odsada pretplati na mili naš hrvatski »Glasnik Presvetoga Srca Isusova«.

Malo iza sv. mije nastaviše put, ploviše pokraj Kraljevice, zaviriše u zaljev Bakarski i pristadoše uz Rijeku. Tamo posjetiše svetište Majke Božje Trsatske. Da ste tu vidjeli carske visosti, oca i sinčića, kako su bogoljubno klečali na tvrdoj kamenitoj stepenici kod željezne rešetke ispred velikoga oltara! S kakovim je za tim zanimanjem promatrao nadvojvoda, on pomorski časnik, one zavjetne slike, što prikazuju lagje usred morske oluje. »Znam ovu lagulu!« — »Znam i onu!« — »Takovu sam oluju i ja doživio!« Ovakove i slične primjedbe prišapnu svojemu sinčiću milomu nadvojvodi Karlu. A ispred crkve, kako li su one stare Hrvatice sa svojom na božnom robom sve na oklad navalile na ovu gospodu! »Evo Majke Božje Trsatske!« jedna će nujgati. »De, gospodine!«, druga će, »uzmite i od mene nešto; ne sve od one!« — »Imam i ja takovih medaljica!« opet će treća. »Evo još ovih lijepih sličica!« — »Eno, to je baš za maloga!« Bilo je pravo guranje i tiskanje oko onoga prijaznoga gospodina, koji i naški govori, i oko onoga miloga dječaka, odjevena na mornarsku. Za cijelo, kada su one dobre bake slijedeće noći još u snu sanjale o današnjem lijepom dobitku; nijesu slutile, da su danas imale posla čak s prejasnim carskim visostima!

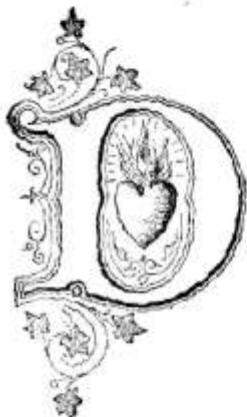
Razumije se, da su gospoda još i posjetila slavni kašteo i razvaline frankopanskoga dvora, te čitala ju nački natpis: Decrevi! (t. j. »Odlučio sam!« naime krenuti u svetu križarsku vojnu); a malo za tim tužnu nadgrobnicu: »Mir junaku!«

Napokon valjalo se rastaviti. Carske se visosti vratile u Lošinj, a o. isusovac u Beč. Rastadoše se

s nadom, da će se posveta Božanskomu Srcu u prejasnoj obitelji godimice ponoviti.

Evo vam, dragi čitatelji, presjajnoga izgleda: ne bili se i vaše obitelji posvetile Božanskomu Srcu Spasiteљa našega!

— * —
Vjesnik.

ekret svete Stolice, kojim se posvuda u Crkvi dopuštaju litanije Presv. Sreća Isusova:

Rim i svijetu.

Presveti Gospodin naš papa Leon XIII., odlukom svetoga Zbora za Obrede, izdanom 27. lipnja prošle godine, odobrio je litanije Presvetogga Srca Isusova, te milostivo dopustio, da se one mogu javno moliti ili pjevati po crkvama i kapelicama biskupija Marselske i Autunske, pa i u Redu od Pohoda Bl. Dj. Marije. Od ono doba stigoše Apoštolskoj Stolici tolike mešbenice od biskupâ i redovničkih obitelji i bogoljubnih zadruga, da se vidjelo, kako je opća želja, te bi se posvuda proširila ovim odobrenim molitvama veća čast i slava Presvetoga Srca, a time i bogoljubnost unapredila; kao što krišćani po cijelom svijetu javno i općenito slave Presveto Ime Isusovo posebnim litanijama, koje se nalaze u obredniku rimskom. Sviše Presveti Gospodin naš, plamteći od pohožnosti k preljubaznomu Srcu

Isusovu, i želeći lijeka naći tolikome zlu, što nas danomice sve više tišti, naumio je istome Presv. Srcu posvetiti savkoliki svijet. A da bi se ova posveta što svećanje obavila, odlučio je, da će doskora narediti trodnevne molitve, uz gore pomenute litanje. Toga radi Presveti Gospodin naš milostivo je dopustio, da se posvuda u Crkvi katoličkoj i privatno i javno smiju moliti i pjevati jurve odobrenе litanije Presv. Srca Isusova, za koje još podario 300 dana oprosta.*

Na 2 travnja 1899.

C. biskup Prenestinski Card. Mazzella
Sv. Zbora za Obrede nadstojnik.

— **Godina 1900. — svata jubilarna godina.** Na Spasovo objavljeno je u Rimu, u predvorju crkve sv. Petra, papinsko pismo (»bullae«), kojim Leon XIII dođeću godinu (1900.) proglašuje sve općom, jubilarnom godinom. Ova se »sveta godina« počinje poslije podne 24. prosinca 1899., i traje do 24. prosinca slijedeće godine (1900).

To je u ovome vijeku druga jubilarna godina, a u svemu bit će ona dvadeseta sveta godina. Prva je bila za pape Bonifacija VIII. god. 1300. Tada je sv. Otac podijelio potpuni oprost svim Rimljanim, koji bi za 30 dana bar jedanput svaki dan pohodili crkve sv. Petra i Pavla u Rimu, i mimo to se isповjedili i pričestili; stranci su mogli dobiti taj oprost, ako bi to činili kroz 15 dana. Kažu, da je god. 1300. došlo do $2\frac{1}{2}$ milijuna kršćana h dočasnika u Rim; veći dio od njih došao je iz daleka, i to pješice. Klement VI odredio je, da svaka pedeseta godina ima biti jubilarnom. Urban VI. skratio je taj rok, naredivši, da se jubilarna godina ima slaviti svake trideset i treće godine. Pavao II. napokon je taj ustanovio za svaku dvadeset i petu godinu.

Papa Aleksander VI. propisao je god. 1500. i posebne obrede za tu svečanost. Uoči Božića ide sv. Otar u svećanoj procesiji u crkvu sv. Petra. Tada on tri puta pokuca čekićem na zazidana vrata crkve sv. Petra. Nakon toga ova se vrata otvore i ostanu otvorena do 24. prosinca dojduće godine.

— U zagrebačkoj nadbiskupiji u mjesecu travnju o. g. uz obične svečanosti, podignute su tri bratovštine Presv. Srca Isusova; naime u Hercegovcu, u Lipovljima i u Orubici. Već prvi dan u svaku se od ovih bratovština upisalo preko 200 članova. I tude je Božansko Srce u obilju dijelilo milosti, što se pokazalo osobito u sakramantu pokore; jer se mnogi i mnogi od svoje volje ispovjedili; pa i takovi, kojih po više godina (i do 30) nije već bilo na sv. ispovjedi.

Namjena molitava i dobrih djela u srpnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Apoštolstvo u svagdanjem životu.

Svi članovi ove naše slike treba da bude apoštoli. U prvome redu dakako „apoštoli molitve“; onda apostoli time, što snažno i nesebično sudjeluju kod raznih djela katoličkih, kao što su n. pr. razna društva katolička. Ali mimohodno to ima još jednu vrstu apostolstva; a svaki valjan kršćanin-katolik imaće bi da tude štogod priradi. Mi mislimo: apostolstvo u svagdanjem životu.

Svaki dan mi dolazimo manje više u dodir s mnogim i raznim ljudima; nas spajaju s njima veže rođinstonja, prijateljstva, susjedstva, poslovanja . . . Samo ako hoćemo i umijemo, možemo mi na sve ove djelovati poput apostola; samo ako mudro nastojimo, možemo mi njima štogod dobra učiniti; u svakoga od ovih mi moramo ili na novo probuditi ili većnu uspiriti ljubav spram Gospodina našega. Kako to?

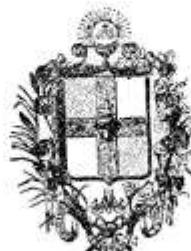
Prije svega — i to je naša najsvetija dužnost — mi im moramo iskazati barem toliko dobra, da im ne budemo nikad na sa-

bazar, te ih nikad ne smutimo. I to je već neka vrst apostaštva. Po onoj Kristovoj: »*Tako da se svijetli vaše svjetlo pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega, koji je na nebesima.*« (Mat. 5. 16). neka nas vide ljudi gdje smo od sreća bogoljubni, gdje rado, i često idemo u crkvu, gdje rado tvorimo dobra djela. Nego onda će oni i zahtijevati, da vide na nama krpštost u vječnoj mjeri, nego li u običajnih ljudi. Ugleđaju li poko, gdje mi uz ona djela bogoljubnosti ipak nijesno sasmosti prošti od neke taštine i duha svjetskoga; vide li nas odviše osjetljive i neustrpljive; čuju li iz ustiju naših, gdje proizlaze riječi neistinite, nauglagljene, odviše slobodne; ne će li onda zar sami sebi reći: tå kako mogu pristati tolike manje i slabode i pogriješke uz ona djela bogoljubnosti? Ne će li se tad smutiti? Zato gledajmo, da ne bude na nama ništa, što bi ljudima, što bi zlim jezicima moglo biti povodom, te oni zlo misle i govore o sv. vjeri i bogoljubnosti.

All to još nije dosta. U svagdanjem općenju s drugima traža nastojati, da bližnjemu vazda dobro što činimo; svatko od nas neka ode bolji, nego li je k nama došao. Ovakvo su Sveci radili; oni su nastojali, da na okolinu svoju uplivu u blagotvorno.

U tome dajmo se i mi povedimo za njima. Za to nije treba, da jednako prodičemo; to bi kad i kad moglo upravo i škoditi. Ponajviše puta bit će dovoljno, ako rekнемo koju lijepu, ali od sreća i na svome mjestu; riječ ljubaznu, utječnu, sudutnu, punu odanosti. Sve će to uz pomoć Božju više koristiti, nego li kad bismo za dugo htjeli da prodičemo. Ukažemo li se povrh toga jošte i uslužni, to ćemo još bojima djelovati na bližnjega; osobito ako je takova usluga skopćana s kojom žrtvom sa strane naše.

Ljubav i poniznost — dvije su poglavite poluge ovoga svagdanjega apostolstva. Dok s njima zajedno radimo, onda nam je rad naš za bližnjega u istinu i sladan i mio i ljubezani: apostolski.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 8. Kolovoz 1899. God. VIII.

Islas: svakoga mjeseca jedanput, i steći na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili polatom šalje, 36 novč.

Okružnica

o

Posveti svijeta Presv. Srcu Isusovu.

Prem smo htjeli, da u prijašnjem broju (7.) donešemo ovu okružnicu sv. Oca pape Leona XIII.: opet toga nijesmo nikako mogli, jer nam je okružnica prekasno stigla, a slogan br. 7. već bio gotov. Mi barem sada štampamo ovdje taj službeni spis, koji je za povijest pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu svakako od velike znamenitosti. Vadimo pako hrvatski prijevod te okružnice iz službenoga »Glasnika« djakovačke biskupije 1899. br. 10.

Časnoj braći patrijarsima, primatima, nadbiskupima, biskupima i drugim natpastirima, koji su u miru i u svezi s apoštolskem Stolicom

Leon PP. XIII.

Časna braćo, mir i apoštolski blagoslov!

Nedavno smo apoštolskim pismom proglašili, kako Vam je dobro znano, da se u ovom časnom gradu ima, prema običaju i naredbi naših predčasnika u skoro proslaviti sveta Godina. Danas pak, u nadi i želji, da se ova vrlo pobožna slava što svetije ovrši, svjetujemo osobito važnu stvar, od koje se pravom nadamo, ako ju svi od srca i dragovoljno prihvate, da će donijeti obilne i trajne plodove po najprije kršćanstvu, a onda cijelom ljudskom društvu.

Osobito uspješnu pobožnost, koja se sastoji u štovanju Presvetog Srca Isusova, nastojali smo po primjeru naših predčasnika Inocenta XII., Benedikta XIII., Klimenta XIII., Pija VI., VII. i IX. već više puta srdačno preporučiti i u što sjajnijem svjetlu prikazati osobito onda, kada smo dne 28. juna 1899. naložili, da se isti blagdan slavi obredom prvoga reda. A sada mislimo na još ljepši način časti, koja bi bila usavršenje i kruna svih onih počasti, koje se običavaju iskazivati Presvetom Srcu; a nadamo se, da će ona Isusu Kristu Otkupitelju biti osobito mila. To doduše nije prvi put, da se o toj stvari, o kojoj govorimo, raspravlja. Prije dvadeset i pet godina naime kada se opetovano približavala svečanost stogodišnjice, otkako je blažena Margareta Marija de Alacoque primila božanski nalog, da širi štovanje Božanskog Srca, ne samo da su iz raznih strana privatni, već su i biskupi poslali mnoge molbe Piju IX., da bi sav rod ljudski posvetio Presvetom Srcu Isusovu. Stvar se onda odgodila, dok se zrelije prosudi, ali je međutim bilo dozvoljeno, da se gradovi, koji bi htjeli, pojedince posvete; i bio je određen način po-

božnosti. Nu kako su sada nadošli novi razlozi, sudimo da je stvar dozrela, da se izvede.

Pa taj najuzvišeniji i najveći dokaz štovanja i pobožnosti sasvim i pristaje Isusu Kristu, jer je on vrhovni kralj i gospodar. Ta njegova vlast ne proteže se samo na katoličke narode, ili na one samo, koji su valjano svetim krštenjem oprani, koji dakako spadaju na Crkvu, ako gledaš na pravo, ali ih je zabluda mišjenja zavela na stranputice, ili ih je nesuglasje sa ljubavlju rastavilo; već se odnosi i na one, koji ne znaju za kršćansku vjeru, tako da je sav rod ljudski u istinu u vlasti Isusa Krista. Jer onaj, koji je Jednorigjeni Boga Oca, i koji je s njime jedne naravi: *odsjev slave i slike bića njegova*¹⁾ nužno je, da ima sve, što ima Otac, dosljedno i vrhovnu vlast nad svim stvarima. Zato govori kod proroka Sin Božji o samom sebi: *ja sam postavljen za kralja na Sionu svetom njegovom brdu. — Gospodin mi je rekao: Ti si Sin moj, ja sam te danas rodio. Išči od mene i dat ču ti narode baštinu twoju i posjed twoj granice zemlje.*²⁾ Time je izjavio, da je primio od Boga vlast kao nad svom Crkvom, koja se razumjeva pod brdom Sionom, tako i nad ostalom zemljom, ma kako daleko sizale njene granice. Na čemu se pako osniva ova vrhovna vlast, dovoljno pokazuju riječi: *dat ču ti narode baštinu twoju.* Slično govori apoštol Pavao: *koga je učinio baštinikom svega.*³⁾

Nu treba nada sve promatrati ono, što je Isus Krist tvrdio o svom kraljevstvu, ne više po apostolima i prorocima, već sam svojim riječima. Kada ga je rimski upravitelj zapitao: *Dakle ti si kralj?* bez oklijevanja odgovorio je: *ti veliš da sam ja kralj.*⁴⁾ A kako je velika ta vlast i neograničeno to kraljevstvo, jasnije potvrđuju riječi, koje je rekao učenicima: *Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji.*⁵⁾ Ako je Kristu dana sva vlast, nužno slijedi, da njegovo kra-

ljevstvo mora biti najveće, absolutno, nit zavisno od ičije volje, tako da mu ništa ne ima ni ravno ni slično; a jer mu je dana vlast na nebu i na zemlji, treba da mu je nebo i zemlja podvržena. On je u istinu ovo osobito i njemu samovlasno pravo i vršio, kada je apostolima naložio, da šire njegovu nauku, da sakupljaju ljude u jedno tijelo Crkve po pranju spasa, da stvaraju zakone, kojima se nitko ne može oprijeti bez pogibelji za vječno spasenje.

Nu to još nije sve. Krist ne vlada samo po prirođenom mu pravu, jer je Jedinorogjeni od Boga, već i po stečenom pravu. On nas je naime istrgnuo iz vlasti tmina,⁶⁾ on je samog sebe dao kao otkupninu za mnoge.⁷⁾ I tako su postali njegov narod, koji je kupio.⁸⁾ ne samo katolici, i svi, koji su valjano primili pomast krštenja, već svaki čovjek i svi ljudi. Ob ovoj stvari zgodno govori sv. Augustin: Pitate što je kupio? Gledajte što je dao, pa ćete vidjeti što je kupio. Krv Kristova to je cijena A što ona vrijedi? Zar ne sav svijet? Zar ne sve narode? Za sve je dao, koliko je dao!⁹⁾

A zašto su i sami nevjernici pod vlašću i gospodstvom Isusa Krista, tomu je naveo razlog i protumačio ga sv. Toma. Pošto je naime raspravljaо о njegovoj sudsackoj vlasti, da li se ona proteže na sve ljude; i pošto je ustvrdio, da njegova sudsacka vlast izvire iz njegove kraljevske vlasti, zaključuje: Kristu je sve podvrženo gledom na njegovu vlast, ako mu i nije još sve podvrženo gledom na izvršivanje njegove vlasti.¹⁰⁾ Ova vlast i uprava Kristova nad svim ljudima vrši se preko istine, preko pravde a najviše preko ljubavi.

K ovoj dvostrukoj osnovi njegove vlasti i gospodstva, sam nam je milostivo dozvolio, da mi dodamo, ako hoćemo još i to, da mu se svojevoljno podvrgnemo. Isus Krist, Bog ujedno i Otkupitelj naš, bogat je u potpunom i savršenom posjedu svih stvari, a mi smo tako oskudni i siromašni, da ništa svoga ne imamo, čim bi ga mogli darivati. Nu ipak u prevelikoj svojoj dobroti i ljubavi ne odbija, da mu ono što je njegovo, tako dajemo i prikazujemo, kao da je naše; ali ne samo da ne odbija, već išće i moli: *Sinko, daj mi srce twoje.* Dakle mi mu se možemo zahvaljivati voljom i čuvstvom srca. Jer kada mu se sami posvećujemo, ne samo da otvoreno i rado priznajemo i podvrgavamo se njegovoj vlasti, već ujedno zasvjedočavamo, kad bi ono naše bilo, čim ga daramo, da bi mu najdragovoljnije dali, i molimo ga, da se udostoji primiti od nas ono, što je i onako njegovo. To je ono, o čem radimo; to je smisao naših riječi — Pošto je u Presvetom Srcu znak i izrazita slika beskonačne ljubavi Isusa Krista, koja nas nuka, da ga u zamjenu ljubimo, s toga je zgodno da se preslavnom Njegovom Srcu i posvetimo: a to nije ništa drugo, nego predati se i obvezati Isusu Kristu; jer svaka čast, poštivanje i pobožnost, koja se iskazuje Božanskom Srcu, u istinu i u pravom smislu iskazuje se samom Kristu.

Mi dakle svjetujemo i potičemo sve, koji poznaju i ljube Božansko Srce, da dragovoljno prime ovo posvećenje; i vruće želimo, da to svi u jedan dan učine, da se izjave tolike tisuće srdaca, kojiisto želete, u isto vrijeme uzdignu do nebeskih dvorova. — Nu zar ćemo dopustiti, da kraj toga na mnoge one zaboravimo, kojima kršćanska istina još nije zasjala? Ta mi zastupamo osobu Onoga, koji je došao spasiti, što je propalo; koji je krv svoju prikazao za spas cijelog ljudskog roda. Zato kao što

brižno nastojimo, da na pravi život potaknemo one, koji sjede u smrtnoj sjeni, kada na sve strane šaljemo Kristove vjesnike, da ih poduče; tako i sada, žaleći njihovo stanje, preporučamo ih na osobiti način i koliko je to do nas, posvećujemo ih Presvetom Srcu Isusovu. — Na ovaj način svima će pobožnost koristiti, koju svima preporučamo. Po njoj naime lako će oni, koji poznавaju i ljube Isusa Krista osjetiti, kako im vjera i ljubav raste. Onim pak, koji poznaju Krista, ali njegove zapovijedi i njegov zakone vrše, dana je prilika, da se na Presvetom Srcu zapale vatrom ljubavi. Za one napokon tužne jadnike, koji se bore sa slijepim praznovjerjem, svi ćemo jednim srcem zaprositi nebesku pomoć, da ih Isus Krist jednoć sebi podvrgne gledom na izvršivanje svoje vlasti, kao što su mu podvrgnuti s obzirom na samu vlast; i to ne samo u budućem vijeku, kada će se na svima ispuniti njegova volja, pošto je jedne spasio, a druge kaznio,¹¹⁾ već i u ovom samrtnom životu, poklonivši im vjeru i svetost, da po ovim krjepostima uzmognu štovati Boga, kako je dostoјno, te dospjeti do vječne sreće u nebu.

Ova posveta donosi i državama nadu sretnije budućnosti; pošto ona može obnoviti i učvrstiti one sveze, koje državu po naravi spajaju s Bogom. — U zadnje ovo doba osobito se nastojalo oko toga, da se između Crkve i države digne kao neki zid. U poretku i ugravi država ništa se ne pazi na ugled svetog i božanskog prava, u tu svrhu, da ne bi sila vjere splivala na uredbe javnog života. To je gotovo isto, što i uništiti Kristovu vjeru, pa kada bi to moguće bilo, i samog Boga sa zemlje protjerati. Kraj tolike drske oholosti, koje čudo, što je rod ljudski ponajviše zapao u zabunu; i što ga nose valovi, koji svima prijete strahom i pogibelju? Pošto se za-

nemarila vjera, nužno je, da se ruše sigurne utvrde javne sigurnosti. Nu Bog, da pravedno i zaslужeno kazni izdajnike ove, predao ih je u njihovu vlastitu samovolju, da služe strastima, i da sami sebe pretjeranom slobodom unište.

Odatle sila onih zala, koja nās već dugo okružuju, i koja željno išču da se potraži pomoć u nekoga, čijom bi se silom odagnala. A tko je to drugi, već Isus Krist Jedinorogjeni od Boga? *Jer ni nije drugo ime pod nebom dano ljudima, u kom bi se mi imali spasiti.*¹²⁾ K njemu se dakle imamo uteći, koji je *put, istina i život*. Zašlo se: neka se vrati na put; umne pokrile su duhove; nek se otrese tama svjetлом istine; smrt je zavladala; neka se prihvati život. Tada će se iscijeliti tolike rane, tada će svako pravo nadom prvotnog ugleda opet zazeleniti se, i obnoviti se uresi mira, iz ruku past će mač, nestati oružja: kada svi pristanu uz Kristovu vlast i dragovoljno joj se podvrgnu, *pa će svaki jezik ispovjediti, da je Gospodin Isus Krist u slavi Boga Oca*.¹³⁾

Kada je Crkva u početku svoga opstanka stenjala pod jarmom carstva, pokazao se na nebu mlađom caru križ, vjesnik i začetnik sjajne pobjede, koju je doskora izvojevao. Evo danas se ukazao očima našima drugi presretni i božanski znak: Presveto Srce Isusovo, na komu je križ, koji među plamenom svjetli žarkim svjetлом. Na nj' neka se osloni svaka nuda, od njega neka ljudi išču i isčekivaju spas.

Napokon ne ćemo prešutjeti, da nas je i ovaj ured, koji je doduše naš osobni, ali ipak dosta pravedan i važan, potaknuo, da ovu stvar poduzmemos: što nas je Bog, koji je začetnik svakog dobra, nedavno sačuvao, oslobodiv nas teške bolesti. Pošto smo sarla umnožali štovanje Presvetog Srca Isusova, želimo, da to bude javna uspomena i zahvala, za toliko iskazano nam dobročinstvo.

Nalažemo dakle, da se devetog, desetog i jedanaestog dana slijedećeg mjeseca junija u svakom gradu i mjestu u glavnoj crkvi obave propisane molitve kojima se imaju svaki dan dodati litanije Presvetog Srca Isusova po nama odobrene; a zadnji dan neka se izmoli posvetna molitva, koju Vam časna braćo, zajedno s ovim pismom šaljemo.

Kao zalog nebeskih darova, i u znak naše naklonosti dajemo od srca Vam časna braćo, svećenstvu i puku Vašem apoštolski blagoslov u Gospodinu.

Dano u Rimu kod svetog Petra dana XXV. svibnja godine MDCCCLXXXIX. papstva našega dvadeset i druge.

Leon PP. XIII.

Posvetna molitva k Presv. Srcu Isusovu.

Preslatki Isuse, Otkupitelju roda ljudskoga, pogledaj na nas, koji ponizno pred tvojim oltarom klečimo. Tvoji smo, i Tvoji hoćemo da budemo; a da uzmognemo biti što tjesnije s Tobom zdrženi, evo se svaki od nas danas dragovoljno posvećuje Presvetom Srcu Tvomu. — Mnogi Te doduše nijesu nikad upoznali; a mnogi su Te odbili prezrijevši zapovijedi Tvoje. Smiluj se, predobri Isuse, jednima i drugima, pa ih privini na sveto Srce Tvoje. Budi kraljem, Gospodine, ne samo vjernicima, koji se nikad nijesu od Tebe rastali, nego i rasipnim sinovima, koji su te ostavili. Učini, da se oni što prije povrate u očinsku kuću; da od nevolje i gladi ne poginu. Budi kraljem i onima, koje je zavela zabluda mišljenja, ili ih rastavila nesloga; pa ih privedi u luku spasa i k jedinstvu Crkve, da u skoro bude jedna ovčarnica i jedan pastir. Budi napokon kraljem i svim onima, koji se nalaze u praznovjérju starih pogana; izbavi ih iz tmina i privedi

ih u svjetlo i kraljevstvo božje. Podaj Gospodine, Crkvi svojoj sigurnu i stalnu slobodu; daj svim narodima mir poretka, učini da se od jednog do drugog kraja zemlje čuje jedan glas: Hvala budi Božanskomu Srcu, po kom nam je dano spasenje. Njemu budi slava, njemu čast u vijeke. Amen.

---

¹⁾ Hebr. 1, 3. ²⁾ Psalm 2. ³⁾ Hebr. 1, 2. ⁴⁾ Iv. 18, 37.
⁵⁾ Mat. 28, 18. ⁶⁾ Kološ. 1, 13. ⁷⁾ 1. Timot. 2, 6. ⁸⁾ 1. Petr. 2, 9.
⁹⁾ Tract. in Joan. 120. ¹⁰⁾ 3, qu. 59, a 4. ¹¹⁾ S. Thom. I. c. ¹²⁾
Djel. ap. 4, 12. ¹³⁾ Filip. 2, 11.

Naša mila Gospa — Pompejska.

Kako je sv. Ružarje postalo i brzo se raširilo?

Raznjem broju našega »Glasnika« rekao sam ti, čitaoče, dragi, u kratko koju o štovanju Gospe Pompejske-Kraljice Presv. Ružarja. Ja sam ti razjasnio, kako štovati i ljubiti Pompejsku Djesticu nije drugo, nego štovati i ljubiti milu Majku Mariju, pod milim joj imenom: Kraljice Presv. Ružarja, čašćene u sretnoj Pompejskoj Dolini, gdje si je ona podigla prijestô, s koga dijeli na sve strane svijeta velikih i vanrednih milosti.

Kad je tako, može li, pitam, koje bogoljupstvo Pompejskoj Djesticici, Kraljici Ružarja, biti draže i milije od molitve svetoga Ružarja? Ne. Ružarje je molitva Marijina. Ona je ista — slavna Kraljica Ružarja — ocitovala, da je Ružarje, poslije sv. mise, njoj i Srcu njenog Božanskoga Sina molitva najmilija, a nama najkorisnija. Zato da i ti zavoliš sv. Ružarje, i tako ugodiš nebeskoj Majci, a duši svojoj koristiš, odlučih zabavit te koji put u »Glas-

niku* o toj premiloj i premogućoj molitvi. I danas
ću započeti sa postankom sv. Ružarja.

U žalosnom stanju nalazila nam se u 13. vijeku
sv. mati Crkva; u stanju, koje ti i nehote suzu na
oko vabi. Sa svih strana primala teških rana, jer se
na sve strane dizao veliki broj bogumarskih krivovje-
raca. Ali rak-rana bijaše joj onamo u Francuskoj. Tu
se naime bijaše ugnjezdila jedna strašna vrst krivo-
vjernika, imenom Albigensa. Tim nesretnicima
ništa nije bilo sveto; sve, što Bogu bilo posvećeno,
grdili i uništavali. Taj se otrov diljem širio.

Više vjerovjesnika tu dolazilo, ali gotovo bez
uspjeha; gotovo svi nakon malo vremena odustajali.
Samo jedan bijaše još ostao tvrd i neustrašiv na
bojnom polju; bio to sveti Dominik. Pet godina
ovaj hrabri junak propovijedao, revnovao, znojio se,
a uz to molio i tešku pokoru činio; ali uspjeha nije
vijjevalo. Nu on još ne zdvaja. Vidjevši gdje mu rad
slabo uspijeva, zatvori se u tamnu šilju, te odluči,
da sada neprestanom molitvom, najstrožim postom i
gvozdenim bičima, a poglavito posredovanjem moguće
Majke Božje utazi srdžbu pravednoga Boga. I gle!
Trećega dana Dominik vidje čudno vijjenje. Pri-
kaza mu se kraljica neba i zemlje u rajsкоj svjetlosti.
Obodriviš ga materinskom ljubavlju, reče mu: »Je-
dina pomoći na uspješniji lijek, Dominiće
mili, svemu zlu bit će ovo moje Ružarje,
koje ti predajem; — bogoljubno naime
razmišljanje otajstvā iz života, muke, smrti
i slave Sina moga i moje, izgovarajući
ujedno molitvu Gospodinovu i onaj po-

* Ko bi htio opširno čitati što o sv. Ružaru, neka uzme
krasnu knjižicu „Rukovodnik braće i sestara sv. Ružarja“.
Prizedio o. Angeo M. Miškov. Reda sv. Dominika. U Splitu 1884.
Cijena 70 novč., s poštom 75 novč. ,

zdrav, kojim me pozdravio nebeski Angjeo.
Ovo bogoljupstvo propovijedaj i širi posvuda; sve vjernike potakni, da ga mole,

Majka Božja.

jer je meni i Srcu Sina moga molitva najmilija, Crkvi pomoć najsnažnija, a dušama melem najkorisniji. — Sad ga Bl. Dj. Marija

uputi, koja otajstva ima razmišljati, koje molitve moliti, koliko i kojim redom nizati ih.

Dominik srcem pun utjehe i pouzdanja u Marijinu zaštitu, poče posvuda propovijedati i širiti sv. Ružarje, a obilati se plod na sve strane odmah stade pokazivati. Sv. Ružarje tvorilo toliku čudesu, postizavao svakovrsne milosti, i božji blagoslov izljevalo na one, koji su ga bogoljubno molili. Pravednici po Ružarju postajali pravedniji, mlaki bivali gorljivi, grješnici se obraćali, a krivotvrdci vraćali se u krilo sv. majke Crkve. Od sada kano da nije bilo više nijednoga vjernika niti Marijina štovatelja, koji ne bi bogoljubno nizao zrnca sv. Ružarja. Pape po Ružarju odbijali od Crkve i države pogibelji, što su im prijetile, kraljevi po Ružarju tražili i nalazili pomoć i savjet u najtežim neprilikama, redovnici i svećenici, na Ružarju ogrijavali svoje Bogu posvećeno srce, a svjetovnjaci Ružarjem bježali, uklanjali se zamkama paklenog neprijatelja i pokvarenog svijeta; svi pak po Ružarju odbijali od sebe bić pravednosti Božje. Krunicu si vigjevao u rukama najviših crkvnih dostojanstvenika i vrhovnih svjetovnih zapovjednika, kneginja i gospoginja, bogataša i siromahâ, učenjakâ i prostakâ, trgovacâ i radnikâ. Molili ju putnici na kopnu, mornari na moru, seljaci na polju, domaćice kod ognjišta, pa i isti hrabri vojnici prije bitke na bojnom polju. Osobito dobri kršćani ne bi pustili, da se duša koga od njihovih milih i dragih od tijela rastavi, a da je ne bi prije uz postelju umirućega Ružarjem Bl. Dj. Mariji preporučili, te umirućemu krunicu u ruke dali.

Riječ u jednu: Ružarje postade molitva najobičnija, najobiljubljenija, najslagja, dok je opet Majka Božja čudesima i vanrednim milostima bez broja pokazala, kako joj je Ružarje milo i ugodno. Nije s toga čudo, što se sv. Ružarje tako

brzo raširilo. A k tomu nije li Ružarje molitva tako užvišena i duboka, da se i najučeniji njome mogu zabavljati; a opet tako prosta i jednostavna, te ju i svaki najprostiji seljak može moliti? Ta sveto je Ružarje molitva, po kojoj se razgovaramo s osobom nad sve druge mogućom, blagodarnom i milom; nebeskom naime našom Majkom, te zato i mora da nam srce takne, srcu da nam godi.

Uza sve to ne da se ipak poreći, da se je za neko vrijeme sv. Ružarje bilo dosta zapustilo; pa i to je bio jedan od žalosnih uzroka, da je vjera oslabila, a kršćansko življenje na gore krenulo. Ali — hvala milom Isusu i Majci Mariji — opet je sv. Ružarje počelo posvuda na novi život se probuditi; i mi se nadamo, da ćemo doskora vidjeti, gdje vjerni kršćani bez straha ljudskog kruniću uza se nose, na njoj Marijine pozdrave nižu razmišljajuć duboka otajstva naše sv. vjere. A tad će iznova vjera oživjeti, kreposno življenje u kršćanskog puka procvasti. Dao dobri Bog po zagovoru Marijinu, da to što prije ugledamo!

F. M. J.

U s u t o n.

(Crnica).

Sunce već palo za vrhunce. Titrali još malko grimizni traci i rasplinuli se — — — — Tlho, tihoo spušta se večernji sumrak na snenom krilašcu sitnog daška, i lagano obavija maleno srce.

Tamo u dolini tone i župna crkvica u hladu starih lipa, ali sama — — — —

S veselih pašnjaka skakuće veselo stado: bar tako predvodnik glasi.

Na prolazu mimo crkvicu stanu ovčice, i nekud regbi razumno uzdižu glavice put mlade pastirice. Ona im se zahvalno osmjeđnu, pa kleknu podnu prozora.

Tajinstveno polutamu, što nekim strahom padaše svetištu u krilo, probijaše slabašno svjetlo, i kô lju-bezna jutrenja danica pobožno šaptaše: Venite, adoremus! — Dogjite, poklonimo se!

Naša čobanica bijaše zadubena i sićano micaše usnicama — — —

I za čas ote mrak krdo s pastiricom.

Svjetlo svetišta sveudilj titralo i šaputalo tihoj
nojci tajinstveni poziv: Venite, adoremus! Do-
gjite, poklonimo se!

Mladi mučenici.

D oista, i ako mnogi i mnogi kršćani ne mare za Presv. Srce, za nas ljutom sulicom na križu probodeno; opet ima i dobrih duša, koje skromno ljube milog Isusa, i svim silama nastoje, da i drugi prionu uz Presv. Srce. Takove duše mirno nose križ svoj, te ne će sustati, sve ako i naigru na odpor šireći bogoljubnost; one će iskrenim pouzdanjem i žarkim molitvama obratiti se svome Spasitelju, da im priskoči u pomoć. Elago takovim dušama, jer će ih dobiti Isus obilato nagraditi! On naime reče bl. Margariti Alacoque: »Ime osobâ, koje tu po božnost rasprostiru, bit će upisano u mo-

jem Srcu, i ne će se nikada iz njega izbrisati.

Jedna od takovih dobrih duša jest i neka revnica, koja mi među ostalim saopći i ovaj slučaj, što u kratkim potezima riše nepredobivu ljubav prema Presv. Srcu.

Jednom — piše ona — kad sam bila pred crkvom, vidim malo podalje djevojčiću lijepih poteza, nu bliju. Njena mi se slika zasadi u srce, pa se približih, i upitah je, zašto je izišla iz crkve. Na što mi odgovori: »Mila sestro, ja nijesam potpuno zdrava, Stojim dalje Vrhgorca u jednom selu, te svako jutro dolazim ovamo na sv. misu: tад radim u duvanari (gdje se redi duvan) od velike muke, jer trpim u kući progonstvo. Otač me bije, majka isto; a ja sam odlučila, da budem zaručnicom Isusovom. Nazad pet godina htjedoh u samostan; nu, jer nijesam još punoljetna, ne dadoše mi. Sada radim, da uštedim štogod, eda se moja goruća želja ispuniti; a zdravlje mi to ne dopušta — — —.«

To su Vam riječi ne samo njezine, već svih djevojčica. U našoj crkvi kad god bude kogod i na sat poslije ponoci. Sad idu pet — šest u »Družb u Malenog Isusa«, u Sarajevo. Oh! da vam je vidjeti, kako li je u mojem rodnom mjestu Vrhgorcu! Mislim, da bi se ganuo i čovjek kamenog srca. Ima devet »Zborova«, koji ne mogu da se svi ispovijede u prvi petak u mjesecu, jer nema nego jedan svećenik. Svaki dan pristupa ih do trideset na sv. pričest. Tu je prislužena sva mladost, koja više od tri dijela od malenih nogu pokloni Isusu svoje djevičanstvo, i trpi neizmjerno progonstvo od roditelja. Nu njihova je vjera temeljita, a Božanski Zaručnik jedina njihova utjeha i radost.

Zaista je utješljivo ovo pismo. U njemu se zrcali postojanost mlađih duša u pobožnosti prema Presv.

Srcu, a podjedno i gorljivost same revnica. Dao dobit Bog, te se i ostala naša hrvatska mladež ugledala u ovaj lijepi primjer Vrhgorske mladosti!

Nego u opće na žalost nagje se roditeljā, koji priječe djecu u pobožnosti. Iz iskuštva znam, kako je jedna majka, kad je zamoliše, da pusti svoje dvije male upisati u »Zbor devet služab«, odgorila: O! stariji su posli, nego te pobožnosti. Nijesam ni ja toga vršila, pak sam ipak dobra kršćanka. — Teško ti Crkvi po takvim kršćanima! Teško kući, gdje su takvi stariji! Zaista nad njom ne bdije angelo mira i blagoslova. Pa i kako bi, kad je stariji posao, nego li Bog. Onda tužbe na zlu godinu, onda jadikovke, da ih je Bog zaboravio.

Roditelji, ne varajte se! Ne priječite djecu u zvanju, da vas ne stigne pravedna kazna Božja. Kojom iskrenošću danomice izgovorate »budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji«, kad tu istu Božiju volju gušite u srcu djece svoje? Kojom iskrenošću pristupate k stolu Gospodnjemu, da primite u prsi Presv. Tijelo, kad ne dopuštate, da vaša djeca posebnim načinom štuju Presv. Srce? Što ćete odgovoriti, kad vas pravedni Sudac pozove na račun? Mislite li zar, da pravi odgoj stoji samo u tome, da vam djeca postanu radina i uzljube trud? Varate se, i ljuto se varate, ako tako mislite.

Neka djeca na oštrinu roditelja zbilja sustanu na putu, i uguše onaj nježni nutarnji glas, Isusov glas, koji ih ljubezno zove u svoje srce, da ih ražeže svojom ljubavlju i obaspe cvijećem milosti: tko je onda tomu kriv? Vi, roditelji — neroditelji! Mjesto da svoju djecu vodite k Presv. Srcu, vi ih od Njega odvraćate. Kako se samo možete oglušiti na poziv Isusov: »Pustite djecu, neka dolaze k meni, i nemojte im braniti; jer je takovih kraljevstvo Božje« (Luk. 18, 16).

Neka pak djeca ostanu nepomična kô hrid, te

se ne boje ni prijetnje ni udarca, već strpljive i us trajno neka slijede Isusa, koji im dovikuje: »Sve što imaš, prodaj i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu; i dogđi, hajde za mnom«. (Luk. 18, 24.) Eto — to su mladi mučenici.

(*Štovatelj Presv. Srca*).

— 28 —

Dopisi.

Varoš kod Broda n/S.

Velecijenjeni i veleč. gosp. uredniče!

Ne možemo a da Vam ne javimo izvanredno veselje, koje nam obuzimlje srce s toga, što smo se barem u malome i neznatnome mogli odužiti dragome Bogu za preveliku ljubav Presvetoga Srca Gospodina našega Isusa Krista.

Mi smo naime žuljevima svojim podigli malu kapelu u selu svojem, i postavili tude kip Presvetoga Srca Isusova. Ovaj nas kip ima sve više i više opominjati onoga Presvetoga i pune ljubavi Srca, što je na križu za nas slomljeno i probodeno, a sada ob desnu Boga Oca za nas kuca, i obiljem blagodati svojih jednakostobasipije.

Kapela je ova blagoslovena na Mladi Uskrs, i to uz sjajan ophod s krasnim kipom. Nama se uprav to činilo kao onaj slavni ulaz Gospodinov na cvjetnicu u grad Jerusalem; pa i mi radosna srca klicasmo Spasu svome »Hosana na nebesih!«

Podjedno Vamjavljamo i tu preradosnu vijest, da su sva tri filijala Brodske župe po svome revnom dušobrižnom svećenstvu posve pripravljena, da stupe u divno društvo (bratovštinu?) Presv. Srca Isusova, i da sada nastoje i sam Brod pripraviti, kako

će se jednoga dana cijela župa posvetiti osobitome štovanju presv. Srca Isusova*).

Mi ne ćemo da tude iznesemo ičiju hvalu za trud onima, koji ga pri ovome svetome djelu uložiše; zašto smo radi ostaviti to samome Presv. Srcu našega na vijeće Gospodina.

Krasica.

Nastojanjem revnog kapelana našeg uvedeno je i kod nas poput onog društva u Štivici »Društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest«. 12. ožujka bio je prvi sastanak djevojaka, te bi zaključeno, da će se prva naknadna sv. pričest obaviti na blagdan »Naviještenja Bl. D. Marije (25. ožujka). Na taj se dan usprkos velikoj buri i nevremenu sabralo do 50 djevojaka, te je 50 pobožnih djevojačkih srdaca primilo presveto Tijelo Božanskog Otkupitelja i prikazalo taj najdragocjeniji dar na oltar predrage Majke Božje i svoje, da ona najbliža i krjepostima i slavom Božanskomu Srcu, prikaže 50 presvetih pričesti Njemu, da mu u tom presvetom sakramentu vrati ljubav za ljubav i smanji prezir, nepristojnost, svetogrgja i hladnoću svijeta.

Divna li prizora! Do 50 djevojaka, skrušenih i pobožnih, kleći na podnožju oltara Kraljice nebeske! 50 djevojačkih srdaca grijje samo jedna misao, misao kako će ugoditi Božanskomu Otkupitelju; do 50 djevojačkih srdaca kuca samo jednim kucajem, kuca za slavu Kristovu! Koje veselje za pobožne ljude, koji ponos za bogoljubne majke, koje su burnim drhtanjem srca i suznim očima motrile sveti taj čin! Koji opet poraz za bezbožne vikače, koji su nastojali djevojke i milom i silom od sv. društva odvratiti.

Bit će, da je ta „Posveta“ jurve obavljena prigodom „Opće Posvete“ na ovogodišnji blagdan Presv. Sreća. (Op. uredn.).

Već prva ova sv. pričest donijela je dobre plo-dove; upisalo se naime u društvo opet sedam novih članova.

Društvo ima za glavaricu: Josipu Vimer, učiteljicu, i sedam odbornica: Stanku i Božicu Mikuličić, Katicu Antić, Ivku Vičić, Zoru Soić, Sofiju Pavletić i Franjku Vičić.

Vrijedno je spomena i to, da je taj dan kod ove sv. pričesti prvi put rabio ciborij u novosagradijenoj crkvi Krasice.

Na svemu tome hvala Božanskomu Srcu Isusovu, koje se udostojalo primiti službu bjeđnih kćeri svojih, i prečistoj Djevici Mariji, koja je tu milost u Božanskog Srca isprosila!

Vjesnik.

— Kako čitamo u službenom »Glasniku« djaka-vičke biskupije*) odlučio je preuzvišeni g. biskup J. J. Strossmayer sljedeće godine, koja je **jubilarna**, cijelu svoju biskupiju napose posvetiti **Božanskomu Srcu Isusovu**. A s toga rad je ponajprije, da točno sazna i sadanje stanje i blagotvorno djelovanje bratovština Presv. Srca Isusova u biskupiji svojoj. Zato pozivlje preuzvišeni gospodin sve župnike, župe upravitelje i sve predstojnike bratovština Presv. Srca Isusova, da ga svom točnošću izvješće glede ovih upita: 1. Je li u Vašoj župi raširena po-božnost k Presv. Srcu Isusovu? 2. Ima li u Vašoj župi crkva, kapelica ili oltar posvećen Presv. Srcu Isusovu? 3. Opstoje li kanonički podignuta bra-tovština Presv. Srca Isusova? 4. Koliko ima čla-

*) Sr. »Glasnik biskupija bosanske i srijemske« 1899. br. 10.
str. 88.

nova muških, koliko ženskih? 5. Ima li u crkvi ovećih kipova ili slika Presv. Srca Isusova? 6. Jesu li u porabi zastave, škapulari, medaljice Presv. Srca Isusova? 7. Kako se obavljaju mjesecne, a kako godišnja pobožnost k Presv. Srcu Isusovu? 8. Kako puk shvaća pretežnim dijelom tu pobožnost? 9. Ima li središte Apostolstva molitve u Vašoj župi? 10. Koliki je broj članova Apostolstva molitve, broj zelatora i godišnji broj pomirovnih (naknadnih) pričesti?

— Na Spasovo (15 svibnja o. g.) u **Maradiku** (župa Irig, biskupija djakovačka) svečano je blagosloven i u kapelu sv. Ane unesen **kip Presvetoga Srca Isusova**. Ovaj će dan u povijesti Maradičke kapele sv. Ane ostati ubilježen zlatnim slovinom; a u životu samih žitelja ostavio je potresnih časova, koji su bez sumnje učinili odlučan preokret u kršćanskom životu njihovom u opće, a napose u shvaćanju njihovu gledom na božanstvenost sv. vjere i nauka njenoga.

Već prošle godine osnovana je ovdje bratovština Presv. Srca Isusova. Ima ona i lijepi broj članova, koji se ističu pravom pobožnošću, poglavito mjesecnom ispovijegu i mnogobrojnim pohagjanjem službe Božje i svagdanje, i još više nedjeljom i blagdanom. Za samu ovu slavu pripravljalo se trodnevnom pobožnošću. Mnogo je bogoljubnih duša primilo sv. sakramente. Amo su došle procesije iz Iriga, Golubinaca, Ingjije i Šatrinaca. Preč. g. dekan, Mato Strac, blagoslovio kip, što je bio smješten na privremenom, lijepo nakićenom oltaru, podignutom u crkvenom dvorištu. Iza toga ponesoše kip Presv. Srca četiri za to odregjena mladića. U kraj kipa išle su u bjelini odjevene djevojke pjevajući: »U slavi sv. Srca« i druge pobožne pjesme. Maradičani, Golubinčani, Irižani i Šatoničani sa svojim zastavama krenuše naprvo;

za njima u bjelini obućene djevojčice; za ovima kip Presv. Srca; za kipom pet svećenika, a na čelu im dični dekan, čijim marom i jest nabavljen kip. Za svećenikom pružila se prekrasna procesija iz Ingrijje. Cijela procesija bila tako impozantna i svojim velikim brojem i uzornim redom, te bi se njome mogli ponositi i najveći gradovi Hrvatske.

Kada se procesija vratila u crkveno dvorište, bude kip Presv. Srca uzdignut na uzvišeno mjesto za žrtvenikom, a pod baldahinom. Sada je sve — kao na zapovijed — palo na koljena. Po tom je slijedila propovijed i tiha sv. misa. Iza ove bila opet propovijed »o ljubavi Presv. Srca«, a nakon toga slijedila je svečana sv. misa, služena preč. dekanom, uz assistenciju trojice svećenika. Poslije podne bila popoldnevna pobožnost. Domaći kapelan razložio prije svega u propovijedi, kako treba obavljati pobožnost k Presv. Srcu pred ovim kipom; onda protumačio, što sve znači trnova kruna, plameni križ i rane, što je na kipu Presv. Srca; najzad bila večernja i blagoslov s presv. sakramenton. Iza dovršene službe Božje popoldnevne dijelile se spomen-slike na tu svečanost.

Bilo i to na što veću slavu Božanskoga Srca Isusova i na spas bogoljubnoga naroda!

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Lekenički. Djeca moja igraju se u susjednom dvorištu, kamo bje taj čas dovežen val (za valjanje oraničá) iz polja. Moj šest godišnjki sinčić, htijući se voziti, poletio nesrećom na val, koji ga trenom smotao poda se. Nadošavši susjeda htjela je viknuti na dijete; nu bilo je prekasno, jer je sve to bilo u jednom času, da nije mogla ni usta otvoriti. Već je mali ležao pod valom, i val se opet dalje valjan.

Ona potreći do njega, držedi za stalno, da je sav smrvišen od teškoga vala. Nagje ga svijesna; nije se mogao maknuti; a kad je pod večer zvonilo za „Svibanjsku pobožnost“ — ustalo je moje bolesno dijete posve lako, i išlo sa mnom, da zahvalimo na tom prevelikom dobročinstvu dragome Bogu i Bl. Dj. Mariji Svibnja Kraljici.

Iste godine pred Božićem uvidjeh po drugi put preveliku milost i dobrotu Božanskoga Srca Isusova. Nosila sam lonac kipućom vodom. Kako se okrenuh, nijesam vidjela, da mi je poletio sinčić (manji od onog prvog) pod noge, i trkne glavom o lonac, i tako mu prolil vodu po glavi. U groznim mukama, što ih je jedno dijete tripteti moralo, preporučih ga milosti Božjoj, obećav moliti devetnicom na čast Presv. Sreću Isusovom. I malomu bijaše danomicse sve bolje, prem smo sa strahom očekivali, da niti na oko vidjeti ne će, jer mu ga od otekline nije bilo ni vidjeli. K tomu niti vlasti nijesu mu otiskli; — a držali smo, da će za stalno otici svi do jednoga.

Kako na opisanom, tako isto i za treću iskazanu mi veliku milost hvalim Presv. Sreću Isusovome, Blaž. Djev. Mariji i sv. Josipu, — te iznosim javnosti ova prevelika čuda dohotre Božje, — moleći svakoga, koji ovo uščita, neka slavi Božansko Srce Isusovo, more neizmjerne dobrote; i neka potiče svakoga, koga uzmognye, da što više štue i zazivlje to „Milostivo Srce“, koje preobidno nragajuje — svakoga, koji se u nj uzda. L. D.

Sv. Ilija. Sestra bila mi kroz više mjeseci bez mjesta. U brizi za nju utekoh se devetnicom Presvetomu Sreću Isusovu. Ne progju ni dva tjedna iza obavljene devetnice — i sestra bi namještena na povoljnou mjestu. Hvala bila po sve vijke Presv. Sreću Isusovu, u kojem i po kojem je sve moguće. F. H.

Rakovac. Čast i hvala Božanskomu Sreću Isusovu, predistome Sreću Marijinu i sv. Josipu za pomoć u napasti duševnoj i tjelesnoj. V. V.

Krasica. Službovala sam u mjestu, gdje mi je zdravlju škodio zrak. Obrekla sam, da ču se javno zahvaliti, dobijem li drugo mjesto. Božansko mi je Sreću Isusovo svojim milosrgjem, a prečisto Sreću Marijino svojom prošnjom pomoglo, te sam premještena u drugi kraj, gdje mi se zdravlje opet pomalo vraća.

Vršedi svelu dužnost svoju, kliči-m: „Budi hvaljeno i čašćeno Božansko Srce Isusovo, i bezgrješno Sreću Marijino!“ J. V.

Zagreb. Veoma me opasno boljela ruka. U toj velikoj nevolji i pogibli ja se utekla pouzdanom molitvom Božanskome Sreću Isusovu. Domala, i svake je pogibli nestalo. Sada sam posve zdrava i za to hvalim i slavim neizmjernu dobrotu Božanskoga Sreća. M. G.

Kl. Ivančić. Bila su mi djeca vrlo bolesna od „difterije*. Dadoh im liječničku pomoć, ali zahudu; boli se tolikom brzinom povećale, da se za nekoliko uva kasnije na jednom djetetu pojavili znakovi od smrti. Gledaći ja kako se nedužni stvor s dušom dijeli, pade mi na um, da ima još jedan liječnik, koji može i mrtve oživjeti, a kamo li ne bi bolesne izravio. To je preslatko Sreća Isusa, Marije i sv. Josipa. Ja se njima utekoh s molbom, i obedah, da će ih se javno zahvaliti u „Glasniku“, ako mi djetetu povrate zdravlje. Pa gle! Onaj čas moja molba bijaše uslišana; jer je djetetu bol popustila, a za nekoliko je dana posve ozdravilo. — Ispunjujući ovime svoje obećanje zahvaljujem se Presv. Srcu Isusa, Marije i Josipa.

K. Š.

Racićevci (Slavonija). Prošle godine u proljeću razbolje nam dijete; i to od nesmiljene bolesti padavice. U toj nevolji mi ne počasimo ni časa, nego propitivamo u puku, da li bi tko znao i mogao pomoci. Po tom kušasmo, ikogod bi što rekao. Ali kraj svega toga ne bi bolje. Kako držim Glasnik Presv. Srca Isusova, i u njemu čitam zahvale za razne blagodati: to odlučisemo i mi, pa čemo se uteći tome vrelim ljubavi, Božanskoumu Srcu. Mi molimo devetnicu, i obećamo, da čemo se u „Glasniku“ javno zahvaliti, ako nam Presveto Srcu usliša vruću molbu, i dijete nam ozdravi. I do ista, sad nam je dijete zdravo. Kao roditelji ne možemo na ino, a da ne kliknemo: Budi hvaljeno i slavljeno Presveto Srcu Isusovo na vijke vjekova!

G. i R. K.

Još se javno zahvaljuju Presvetome Srcu: N. N. iz *Kostrene sv. Barbare* za dobivenu milost iza dvije obavljene devetnice. K. Z. iz *Prištake*, jer ju Presv. Srci izbavilo iz velike neprilike, za koju je mislila, da je odatle nitko izbaviti neće. H. P. iz *Preloga*, jer je Presv. Srci pomoglo u velikoj boli u očima. R. M. iz *Babinegreda*, jer je ozdravila, pošto se punim zaufanjem molila Presvetome Srcu.

Namjena molitava i dobrih djela u kolovozu.

(Blagoslovens od sv. Oca pape Leona XIII.)

Nada u pobjedu sv. Oca.

(Prigodom stogodišnjice smrti Pija VI.)

Sveti sv. Otac papa, Pijo VI., umrije kao zatočnik u Valence-u (Francuska), 29. kolovoza 1799. Revolucija je njega iz Rima progнала i u zatočje otpremila.

Prevratnici, koji su prošloga vijeka tako strašno nili pritisnuli Francusku, ne bješe zadovoljni time, da ruše prijestolja; oni u svome ludilu i bijesnilu pogioše još dalje, to se ogriješiše i o naj-višu vlast, što je imala na zemlji. Ovi jedni ljudi bijahu se nadali, da će im podi za rukom, te će uništiti i ovu — duhovnu — vlast, kakono bijahu na mnogim mjestima skršili vlast svjetovnu. Ali oni ili nijesu znali ili bijahu zaboravili, da onaj starac, što siedi na Petrovoj stolici i upravlja Crkvom, ima za se riječ Božju, da *trata paklena ne će nadeladati Crkve.* (Mat. 16.)

Pijo VI. umrije u zatočju. Na ljudsku sudeći moglo se činiti, da je on zadnji u velikom čisu rimskih biskupa i papâ. Pa doista, bezbožni prevratnici bijahu tada gotovo svuda u Europi zavladali. U Francuskoj oni zatvaraju crkve; ono malo biskupâ i svećenika, što se bilo nekako otelo smrti, moralo kukavno živjeti — kano prognanici — izvan svoje domovine, a stado im duhovno bilo bez pastura; kardinali bili koje kuda raslijerani, niti se oni mogli na okupu naci u Rimu, da izaberu nasljednika papi, umrlome u zatočju. Ali Bog bao nad Crkvom svojom: napokon se ipak sastali u Mlecima. Pijo VII. preuze u čvrste ruke kormilo lagijice Petrove, sv. Crkve, te domala s velikim slavljem unigje u vječiti grad — Rim.

Ova je stogodišnjica od veće znamenitosti nego li tolike druge — a nezpatne u istinu — godišnjice, kojih su pune naše novine; ova stogodišnjica i poučna je za nas, i podržava nam čvrstu nadu u pobjedu sv. Crkve. *I trata paklena ne će je nadeladati.* (Mat. 16.) Progonstva, što ih u zadnje doba moraju pape da podnose, na prvi pogled nijesu onako silovita, kao što su bila u prijašnja vremena; ali su teže, što su dugotrajnija. Grožnje i prijetnje jednakor regbi lebde nad glavom pape, koji je zasužen u palaci svojoj.

Katolici po cijelome svijetu razasuti treba da jednako prosvjeđuju proti otimačini, počinjenoj na sv. Stolici; oni treba da jednako istu, neka jednom već bude kraj toj groznoj nepravdi. Katolici neka ni malo ne gube nade; neka se ne plaže, sve kad bi bile stvari i još gore; Stolica je Petrowa na pečini, koju *trata paklena nadeladati ne će.*

Molimo se Presvetome Srcu Isusovu za našega sv. Oca u Rimu; sveta je to dužnost naša. No nemojmo dragoga Boga vrijegjati time, što bismo se uzbojali za Crkvu njegovu; ona propasti ne može.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 9. Rujan 1899. God. VIII.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novčić; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 26 novčić.

Večernji uzdasi.

Noć kad tiha — razastre crni svoj veo,
Nebom zv'jezda — zablista kada se trak;
I kad zvonce večernje zatrepta smjelo,
Željnom kada počinku sprema se svak:
U tom mraku Isuse tihom i blagom;
Ti me čuvaš — naručju slatkom i dragom!

Tašta sv'jeta varavih ne bojim s' zamka,
U zaštiti Tvojoj — hrabrost mi je sva;
A pobjeda j' stalna, jer čuvaru sanka
Klečeć vapim, — skrušena od srca sva:
»O Isuse! u rane tvoje presvete
Moleći daj, zakloni svoje si d'jete!«

Gr'jehom ako moja okajana duša,
Nema mjesta svetim u ranama ti, —
Ne daj ipak, da vječni pakao kuša.

Čuj glas molbe, preblagi Isuse mi:
»Krv presveta, što s' križa prolila na me —
Oproštenje Tvoje nek isprosi za me!«

M. V.

Slavlje Presv. Srca Isusova.

(11. lipnja 1899.)

U cijeloj povijesti po-
božnosti k Presv. Srcu
Isusovu teško da ima koji
dan tako znamenit, kao što
je 11. lipnja 1899. Na taj
dan slavilo je Presv. Srce
Isusovo slavlje ne u
pojedinim mjestima i kra-
jevima, nego širom cije-
loga svijeta.

U Rimu posvetio je sam
Namjesnik Kristov, sv. Otac
papa Leon XIII., Božans.
Srcu cijeli svijet. U Vati-
kanu, u župnoj kapeli obavio je sv. Otac trodnevnu

pobožnost uoči blagdana Presvetoga Srca, a II. lipnja bila je posveta. Leon XIII. služio tad sv. misu; zatim će jedan od kapelana Njegove Svetosti reći sv. misu, koju je sv. Otac bogoljubno slušao. Iza toga bio izložen presv. oltarski sakramenat, i pred izloženim Otajstvom Namjesnik Kristov molio je zvonkim glasom posvetnu molitvu. Pošto se otpjevale litanijske Presv. Srca Isusova, podijelio je sv. Otac blagoslov s presv. sakramentom. Kod ovoga posvetnoga čina bila su prisutna dva kardinala, poklisiari katoličkih vlasti (austro-ugarski i španjolski) kod Sv. Stolice, i mnogi drugi dostojanstvenici.

U Beču je II. lipnja ogromna prvostolna crkva sv. Stjepana, prvoga mučenika, bila dupkom puna. Osobito se sviju dojmila prisutnost Nj. Veličanstva, cara-kralja Franje Josipa, i mnogih članova previšnje vladalačke kuće. Posvetu je obavio posvećeni biskup Dr. Schneider, jer je kardinal-nadbiskup bečki bio bolestan. Njegovo je Veličanstvo izgovaralo na glas riječ po riječ za biskupom posvetnu molitvu; po tom je čitava crkva glasno počela moliti.

I u nas se ova posveta lijepo i svečano obavila. U Sarajevu, gdje ima prvostolna crkva posvećena Presv. Srcu Isusovu, svake se godine svečano slavi blagdan Presv. Srca, i drži se u to doba trodnevna pobožnost u čast Bož. Srca. No ljetos je to slavlje bilo još veće, povodom posvete cijelog svijeta u slavu Presv. Srca. Presvjetli g. nadbiskup služio je II. lipnja pontifikalnu sv. misu uz mnogobrojnu svečanu podvorbu. Iza evangjelja rekao je pontifikat zanosnu propovijed o Presv. Srcu Isusovu; a predmet propovjedi bila posvetna molitva. *Tvoji smo, Tvoji hoćemo da budemo* progovarala je svaka misao u toj apoštolskoj riječi. Iza propovijedi molio je presvjetli g. nadbiskup sa pro-

povjedaonice naprijed posvetnu molitvu, a za njim vas u crkvi narod i svećenstvo. Ganutljivo bilo slušati tu lijepu molitvu, što je ispunjala svu crkvu.

Poslijе sv. mise pošla procesija, do sada možebit najveličanstvenija u Sarajevu. Broju svijeta na Bršančevu — piše Vrhbosna, iz koje uzimamo ove vesti — moglo se još pribrojiti preko 3000 duša, što je stiglo iz raznih krajeva Bosne. Vrijeme bilo prekrasno. Odiegjeni svećenici držali su narod u najljepšem redu. Vojnička glazba, svećenstvo redovno i svjetovno, što pjevalo s bogoslovima latinske svetotajstvene pjesme, četrdeset u bijelo obučenih djevojčica, tolike Marijine kongregacije sa znakovima svojim, naši seljani, koji pjevahu svoju omiljelu starinsku pjesmu: *Zdravo, tijelo Isusovo*, i drugi svijet, koji je na glas molio krunicu, zastave, miloglasna zvona sviju naših crkava: sve je to iskazivalo čast, hvalu i klanjanje Božanskomu Srcu u svetotajstvu, što ga uz veliku podvorbu pod nebom nosio presvjetli g. nadbiskup.

Pod večer u 5 i pô držao je presvjetli g. uz podvorbu kanonikâ i bogoslovâ u katedralci večernjicu i »Te Deum«. Nije trijebe ni spominjati, da je upravo ogroman broj vjernikâ na taj dan primio svete sakramente. Pri koncu dodajemo, da je arhidiakon vrhbosanskoga kaptola, preč. g. V. Palunko, izdao ovoj posveti Bož. Srcu namijenjenu i vješto sastavljenu knjižicu: *K Srcu Isusovu!* Ova je lijepa knjižica besplatno ovdje u Sarajevu među narod porazdijeljena u kojih 1000 komada, a u Travniku — kako čujemo — u 2000 komada.

Iza Sarajeva teško da se igdje u hrvatskoj našoj domovini tako svečano obavilo ovo slavlje Presv. Srca, kao što u Travniku. Opet vadimo odnosne vesti iz diecezanskoga glasila, dične »Vrhbosne.«

Ovim slavljem na novo zasvjedočiše i kršni

Travnik i ubava mu okolica, da u istinu ljube, časte i štuju Bož. Srce. Poput brze munje prosula se što usmeno što pismeno onamo na sve četiri strane radosna vijest, da sv. Otar posvećuje cijelu katoličku Crkvu, pa i cijeli svijet Božanskому Srcu, a na sam blagdan istoga Bož. Srca. Bijeli Travnik sad se preobrazio, obukao misne haljine svoje, pa hajde danas, hajde sutra, hajde u subotu, hajde u nedjelju i na misu i na prorovijed i na isповijed.

U četvrtak (8. lipnja) bio početak svečanoj trodnevniči u čast Presv. Srca, a u središtu bratovštine Presv. Srca, u sjemenišnoj crkvi sv. Alojzija. Svaki dan propovijed i svečana sv. misa. U subotu poslije podne stalo se kititi i resiti pročelje sjemenišne crkve. U nedjelju već u 3 sata u jutru stao se svijet kupiti i tiskati oko ispojedaonica. U 5 i po izloži se presv. sakramenat, te osta izložen za klanjanje punih 12 sati. Poslije propovijedi bila svečana pjevana sv. misa uz sjajnu podvorbu. Iza sv. mise krenula procesija kroz nakićene ulice. Naroda, kažu, da još nikada nije bilo toliko u Travniku. Nakon dovršene procesije u crkvi baci se svećenstvo, a s njime i savoliki narod na koljena pred Isusom u presv. sakramantu; a po tom izreče oficijator posvetnu molitvu. Poslije podne u 5 sati bio svečani blagoslov, pjevane litanije Presv. Srca i »Te Deum«. — I tude je primilo oko 1400 duša sv. sakramente.

Nego ovaj izvnnredni i nezaboravni dan nije smio proći, a da ne bi i naša omladina gimnazijska dala oduška ushićenomu srcu svojemu; zašto i u te mladeži vrije žarka ljubav, žive duboka harnost, bije oduševljenje golemo za preslatko Srce miloga nam Spasitelja. Gimnazijalci prirediše svečanu akademiju, kojoj bila tema: *Ljubav za ljubav*. Veoma žalimo što radi premalenoga prostora ne možemo donesti ni po sadržaju ove vrlo lijepo uspjelo akademije;

no opet ne možemo da prešutimo dvije baš divne kitice. U pjesmi: »Bosna i Srce Isusovo« pjeva mladi pjesnik:

Nema puno, Bosno mila!
Kako si se probudila;
Ali za kratko vrjeme ovo
Postala si zemlja sasvim nova,
Pod barjakom Srca Isusova.
To je tvoje sunce novo.

Drugi opet slovi u »Molitvi«:

Darivam Ti, što je moje;
Darivam Ti srce svoje.
Ispuni mi samo velje
Vrućeg srca žarke želje!
Prva želja jest mi ova:
Papu Srca Isusova
Ti uzdrži još na svjetu!
Neka diči Crkvu svetu!
I čuvaj mi eca dragog,
Natpastira čuvaj blagog!
I brani mi domovinu!
Nek joj ljepši dani sinu!
Neka ljubav u njoj cvate!
Nek Hrvatska živi za Te!

Crna noć već bijaše ovila dan u koprenu svoju, kad oko 9 sati zašta pročelje kolegija Isusovačkog i gimnazije: DIKA SRCU ISUSOVU! — Zablistala »transparenti« na prozorima. A domala dizali se u zrak vatrometi izmjenjujući se s glasovima sjemenišne glazbe.

Iz Zagreba imamo tek malo vijesti; no i tude je prema želji sv. Oca obavljena posveta Božanskому Srcu — koliko znamo — u četiri crkve. U crkvi sv. Vinka bila trodnevničica prije ove posvete. Ranim jutrom — piše »Kršćanska Škola« —

II. lipnja hrlila djeca veselo u svečanim bijelim odoricama k cvjećem okičenome kipu Presv. Srca, u vrtu samostanskog č. sestara; skupljale se i pripravnice, takogjer u bjelini. U 9 sati bila je crkvica dupkom puna. Svečanu sv. misu služio je presvjetli g. poglavar samostana. Poslije evangjelja prozborio je zanosnu propovijed o Božanskom Srcu. Iza sv. mise krenu svečana procesija s presvetim sakramentom kroz gусте redove školske mlađeži do kipa Božanskog-a Srca u samostanskom vrtu. U bjelini, okičene bijelim rtižicama a gorućim svijećama u ruci, stupale su pripravnice pred otajstvenim Bogom, pjevajući pjesme u slavu Presv. Srca. Svima tad bila jedina želja: da poput svjeća, što su vjetrom raspirene plamte jasnim plamenom, plamte i gore njihova srca trajnom ljubavi spram Srca Božanskog.

Stigavši kapelici savit bi veliki živi vijenac oko kipa Presvetoga Srca, te prignuvši koljena sve uprlooci u Božanskoga Spasitelja. Na to se izmolile litanijs o Presv. Srcu i posvetna molitva; po tom bi dan blagoslov, i onda se redala pjesma za pjesmom. I pjesmom se vratиše u crkvu, gdje se opet zapjevalo „Tantum ergo...“ Samo kod č. sestara pol druga hiljada mlađeži posvetila se Božanskomu Srcu.

I u crkvi franjevačkoj lijepo je obavljena posveta uz trodnevnicu. A u crkvi sv. Katarine posvetila se mlađež gornjogradske gimnazije i ženskoga liceja. Mlada gimnazijska kongregacija Marijina, koja već po pravilima svojim štuje Presv. Srce Isusovo, lijepo se najprije pripravila kroz tri dana na tu svečanost; pa se onda svečano posvetila Bož. Srcu. Oj, kako je to negdje milo moralo biti Srcu Sina Božjeg, koji je pravi prijatelj mlađeži; koji nada sve voli nevinu mladež! No sretne i presretne mlađeži,

koja s pravom može reći: *Djeca smo Presvetoga Srca!*

I u župnoj crkvi sv. Marka itd. obavila se posveta.

Ne samo u glavnome gradu, i u sijelu nadbiskupije, u Zagrebu, nego i po drugim mjestima u istinu svećano se obavila posveta. Nešto je o tome donio i »Katolički List«, a nekoji su »Dopisi« glede toga stigli i na ovo uredništvo. Pošto nam nije moguće u cijelosti donesti ovih »Dopisa«, navest ćemo tek poglavitije točke.

U Pitomači s osobitim oduševljenjem držala se trodnevница. U petak (9. lipnja) na sam blagdan Presv. Srca bila svećana sv. misa uz pödvorbu i propovijed o Presv. Srcu. U nedjelju (11. lipnja) opet propovijed, velika svećana sv. misa i blagoslov krasne velike slike Srca Isusova, što ju jedan dobročinitelj poklonio bratovštini Božanskoga Srca. Najganutljiviji momenat bio, kada je župnik pred slikom klečeći molio na glas »posvetu«, a drugo svećenstvo i puk za njim opetovao rječi posvetne. Poslije toga bila veličanstvena procesija sa slikom Presv. Srca, prekrasno urešenom. Četiri djevojke u bjel'ni nosile tu sliku, dok su druge (40?) isto tako u bjelini činile »špalire« pred slikom i sipale cvijeće. Kažu, da je bilo na procesiji oko 5000 duša i sedam svećenika. Svi prozori, i najsiromašnijih ljudi, bijahu nakićeni cvijećem i pobožnim slikama, kuda je procesija prolazila. U tri ulice bile namještene sjenice, kamo se postavilo sliku Presv. Srca, i pred njom se molila krunica Srca Isusova. — Nije li to predivno za jedno selo? (Primjedba ured.)

Tek sada bila svećana sv. misa, a poslije podne u 3 i pol sata večernjica, kao i u prijašnja tri dana. Dodajmo još, da se svaki dan ispredalo, no osobito mnogo u nedjelju (11. lipnja).

I u Šandrovcu vrlo je svečano proslavljen blagdan Presv. Srca (II. lipnja). Na procesiji bilo do 2000 ljudi. Tude ima bratovština Presv. Srca 1421 člana; među ovima su mnogi iz susjednih župa. Narod želi imati i bratovštinu prečistoga Srca Marijina. Lijepo se u crkvi župnoj pokraj velikog oltara vide kipovi Srca Isusova i Srca Marijina.

U Lipovljanimu su knjižice »K Srcu Isusovu« regbi od naroda razgrabljene. Na blagdan Presv. Srca crkva — puna; pjevana sv. misa i rana i poldašnja pred izloženim Otajstvom s litanijama, otpošnjom itd. Ispovjedima nije bilo kraja. Plod veliki. Svake prve nedjelje u mjesecu drži se ovdje pobožnost k Presv. Srcu. Svi su članovi vrlo oduševljeni.

Davorska župa uzela si kao zavjet, da blagdan Presv. Srca najsvečanije proslavi; i nema ni jednoga, koji bi na taj dan radio. Nije dakle čudo, što se onamo ovogodišnje vanredno slavlje Presv. Srca i u Davoru po mogućnosti slavilo. Iza sv. mise s propovijegju o Presv. Srcu bila procesija, za ovu malu i siromašnu župu vrlo sjajna. Sve, što je moglo, našlo se na njoj. Poslije procesije »Te Deum« i »posvetna molitva«. Poslije podne večernjica na čast Presv. Srca.

Jednako su lijepo štovali Presv. Srce u Bođeševcima i u Hercegovcu. U ovoj zadnjoj župi bila cijeli mjesec lipanj pobožnost k Presv. Srcu Isusovu. U nedjelju II. lipnja dolazile ovamo procesije iz susjednih župa. Ljudi se divili slavlju do onda ne viginomu. Mnogi, koji prije po pet godina nije išao u crkvu, sad — hvala Presvetome Srcu — dolazi svaki dan na pobožnost. Eto, kako već počela djelovati pobožnost k Presv. Srcu Isusovu!

Na ovaj i sličan način i po drugim župama za-

grebačke nadbiskupije bez sumnje lijepo je slavilo slavlje Božansko Srce Isusovo 11. lipnja; kanoti: u Samoboru, Mihaljevcu, Krapini, Svibovcu itd., osobito onđe, gdje ima bratovština Presv. Srca.

Kao što u zagrebačkoj i vrhbosanskoj nadbiskupiji, tako i u biskupiji djakovačkoj i senjskoj sigurno prema tamošnjim prilikama — koliko se dalo — posvuda se proslavio 11. lipnja.

U Djakovu bila ta svečanost u samoj katedralki, »Glasnik« (str. 187) već je javio kako je preuzvišeni g. biskup J. J. Strossmayer odlučio, slijedeće godine cijelu svoju biskupiju na pose posvetiti Božanskому Srcu Isusovu U Zemunu na taj je dan i kanonički podignuta bratovština Presv. Srca Isusova, te pripojena rimskoj prabratovštini. Kakova je u Vodjincima bila slava, o tom donosimo posebni članak u ovome »Glasniku«.

U senjskoj biskupiji, u našem kršnom Primorju, gdje se osobitim načinom i u velike štuje Božansko Srce, kako da ne bi naši bogoljubni Primorci po mogućnosti upravo divno proslavili 11. lipnja, te prigodom opće posvete na novo se posvetili i izručili milosti Presv. Srca Isusova? »Vrhbosna« br. 13. donesla je lijepi opis, kako je župa Zavaljska proslavila blagdan Presv. Srca. Da ne budemo predugi, moramo izostaviti ove pojedinosti.

Napokon i u Dalmaciji i u Istri: riječju — posvuda šrom naše domovine činilo se za cijelo, što se moglo, e bi se dostoјno obavila posveta Presvetome Srcu Isusovu. Tek potanjih vijesti ov čas mi nemamo.

Pri kraju ovoga dosta dugoga članka hoćemo da završimo lijepim riječima »Vrhbosne« (str. 205.): Stojmo mi samo uvijek čvrsto uz barjak Srca Isusova! Vjerni mi ostanimo Srcu Božjemu! Vas krasni

hrvatski kraju, ogrij mi se na Srcu Spasiteljevu;
pa ćeš cvjetat, rasti i napredovati. Jest:

Na zemlji dolji, na nebu gori,
Nek slava Tvoja, Isuse, ori:
Tvoj je vasioni svjet i vjek;
Tvoji mi smo svi, Tvoji za uvjek!

— *** —

Slava Presv. Srca Isusova u Vodjincima.

Sa slavlja na slavlje! Bože moj, kako se vesi duša čovječja, što se sve ljepše i ljepše štuje ljubav Presv. Srca Isusova! Iz Sarajeva — ognjišta pobožnosti — došli smo natrag jutarnjim vlakom u naše Vodjince, upravo u nedjelju. U Sarajevu smo izgubili što šta lijepo vidjeti, poimence prekrasnu procesiju sa presv. olt. otajstvom; — jedno ipak nijesmo požalili, jer smo se vratili doma oduševljeni, što je u Sarajevu živa vjera, i što su nas se oni krasni primjeri pobožnosti dojmili, te nas potakli, da ih i mi slijedimo.

Kad sigosmo s vlaka u Vodjincima, i približiv se crkvici našoj, od radosti nam se zasja suzica u oku; a mužari se odazvaše glasom, da pozdrave svećani dan, tako nam mio i srcu pritastao: dan preslatkog Srca Isusova. Za tih čas nagrne svijet u crkvu i na sv. ispovijed. Nu domaći nijesu mogli dobiti reda, jer je mnogo svijeta sa strane navalilo. Bilo ih je tu iz Šiškovaca, Retkovaca, Prkovaca, Novih Mikanovaca, Vrbice, Gjurgjanaca; a iz Starih Mikanovaca došla je i procesija do 40 njih. Došle bi sigurno i još iz nekih mjesta procesije, ali je dan prije — u subotu — kiša pala, pa je svijet bio malo zbumjen. Oko $10\frac{1}{2}$ sati završio sam sa sv. ispovijegju, prem je još mnogo na-

roda ostalo neispovjegljeno; a onda sam propovijedao na čast i slavu Presv. Srca Isusova. Pod sv. misom bilo je izloženo i presv. otajstvo, sve do poslije večernje; te je pobožni narod upotrebio zgodu da se pokloni Dobrotvoru svome, da mu izjada srce svoje, da mu otkrije teško svoje, — da mu suzom u oku blaži one rane kojim ga zatladjelo čovječanstvo u zahvalu nagradi. Oltar Presv. Srca Isusova bio je sav u cvijecu i svijećama; a kip Isusa dragog, na kojem kao da je živo srce kucalo, tako je bio mio i mistično razdragan, da je izgledalo: Isus će dragi svaki čas maknuti rukom svojom, i blagosloviti taj narod, koji ga je još do jučer tako teško svojim porokom vrijeđao, a danas raskajan baca se pred kipom njegovim, i u suzama moli oproštenje. — Poslije podne bila opet propovijedi i večernjica Presv. Srcu Isusovu sa posvetnom molitvom. Što je hvale vrijedno spomenuti naše su djevojke upisane sve u bratovštinu Presv. Srca Isusova, pak se točno svakoga mjeseca i ispovijedaju.

Taj dan, punim pravom možemo reći, bio je dan iskrene i oduševljene pobožnosti. Neka nam se samo Presv. Srce Isusovo smiluje, i ona iskra pobožnosti, koja se je porodila u srcima našima, da ne ugasne, nego da se razgori u živi plam ljubavi. — Do godine pako, ako nas dragi Bog pozivi, mi ćemo iz crkve na taj dan izaci i sa procesijom, i nositi presv. olt. otajstvo — to čudo ljubavi Božanskoga Srca Isusova.

Tā:

Nek' hvaljeno i slavljeno
U svaki bude čas,
To divno sveto Srce
U kom je jedin spas!

J. V.

Starac na putu u vječnost.

Jesi li ikad, čitatelji mili, promatrao
što se sve zbiva, kad nastane zima?
Jesi li vidio, kako se onda čitava pri-
roda Božja promjeni? kako sve
drugi oblik, drugo lice primi? Umi-
nuli su onda veseli proljetni dani;
nestalo je one sunčane žege, onih
munja i gromova silnih, štono ljeti
zrakom križaju, u vrhe gorā udaraju,
stabla i zgrade obaraju, zemljom po-
tresaju; prošla je i lijepa plodonosna
jesen i sva dražest njezina!

A sada evo sve zamuklo, sve se
natrag povuklo! S neba pada ljuta
studen, a guste, tamne oblačine pri-
krivaju lice suncu; magla se vuca, i vije se po do-
linama i gorama, sipajući svuda mraznu rosu po gru-
dima zemlje. Zemlja ledena, tvrda, ukočena kô ledeni
kamen. Šume i dubrave izgubile svoje zeleno, cvjetno
ruho, pa se obukle u bijelo krvno snijegom izvezeno.
Ljudi se obukli u vuneno, toplo odijelo, te se ponaj-
više zavukli u kuće svoje.

Vidi, čitatelju mili, ovo ti je živa slika starosti.
Kad mine dražesno proljeće djetinstva, kad prestanu
ljetni dani mladosti i plodonosno doba muževnosti
se izgubi u moru vječnosti; onda se pokaže stroga
zima starosti. Nestalo je onda ljepote i dražesti, ne-
stalo onoga mlađenackog žara i zanosa, nestalo ja-
kosti i krepkih muževnih mišića. Noge slabe klecaju,
polagano kroče; ruke dršću, kosa progrušana, glava sa-
geta na prsa pada, brada bijela u njedra se krije Po
licu i čelu pukle brazgotine, oči upale, jezik težak, zubi
ispadaju. Kô da već čuti starac drevni, kako ga sve ostavlja,
kako mu se ispred očiju sve izmiče i gubi. Kô da već

motri pred sobom otvoreni grob, u koji će brzo pasti, pa će duboko uzdahnuti: »O mladosti, lijepa moja mladost! kako brzo minu!« Gdje je onaj najljepši dan mojega žiča, kad sam prvi put smio pristupiti k stolu Gospodnjem, prvi put se krijepiti kruhom života, presvetim tijelom Isusovim? O sretni i presretni oni dani moga žiča, kad sam još nevin i nedužan u milosti Božjoj živio! kad sam kao malo dijete uz majku si u crkvi klečao, ruke pobožno sklapao, oči k nebu dizao, pa se milo molio i sveta imena: »Isus i Marija« tako slatko izgovarao! Gdje su sada ona veselja, oni burni dani mladosti moje? Gdje su igre i zabave, gdje oni prijatelji i oni drugovi moji, s kojima sam toliko godina živio, toliko zla i dobra viđio? Ah! sve je prošlo! svega je nestalo! Drugovi moji davno već u grobu leže! A jedan ili dva koraka, pa eto i mene za njima u grob hladni! Sad istom jasno vidim, da je sve taština, sve varka i laž, što nam svijet nugja, a od Boga nas odvraća. Sad spoznajem, da je najpametniji na svijetu onaj, koji dobro živi, koji se valjano i brižno pripravi za put u vječnost! Sada dobro razumjem onu veliku istinu naše svete vjere: *Što koristi čovjeku, ako sav svijet dobije, a dušu svoju izgubi.* (Mat 16, 26) Tako uzdiše starac sjedi na putu u vječnost.

Često puta se stisne dobromu starcu suza niz lice, kad vidi nevinu mladež. Često on prizove k sebi dječicu, pa je miluje, na dobro je upućuje. A djeca se rado oko staroga kupe, da im štogod povijeda, što je doživio, da ih razveseli. Starac pakо digne glavu, otvorи svoje slabe oči, pa će onda: »Dječico mila, radosti moja! Čujte, što vam stari dédo veli: Kad sam bio tako mlad i nejak, kô i vi sada, svako bi me jutro moja dobra majka, (pokoj joj lijepoj duši!) uzela za ruku, pa me odvela u crkvu k sv. misi. Prstom bi mi pokazivala na oltar govoreć:

»Vidiš, sinko, tamo je Isus dragi! On nas sada gleda. Kod njega su mnogi Angjeli na okolo stali, pa mu se duboko klanjaju, i za nas se mole. A ona velika slika nad oltarom vidiš, to je slika Srca Isusova! Eno, gledaj, kako Isus jednom rukom pokazuje na Srce svoje, a drugu pruža, kao da nješto prosi od tebe; veli: *Sinko, podaj mi srce svoje!* De, reci sinko Isusu: Evo, Isuse dragi, rado ti darujem srce svoje! Primi ga, neka tvoje bude za uvijeke! Kod kuće bi majka čudo lijepih stvari o Srcu Isusovu priповijedala; a ja, stani, pa slušaj po čitave sate.

Ja nijesam nikad zaboravio onih lijepih dana, onih zgoda, kad mi je majka tako lijepo priповijedala o Srcu Isusovu. I sad mi je u pameti sve ono, na što me je svjetovalo, upućivala me, učila me: da se čuvam grijeha kô guje ljute, da Boga ljubim iz sve duše svoje! Zato, djeco, znajte, da je najveće blago za vas, ako imate dobру majku, koja vas na dobro upućuje, moliti vas uči i Bogu služiti i Presv. Srce Isusovo štovati! Hvalite Bogu od svega srca, ako vam je tako dobру majku dao, i slušajte ju uvijek s pomnjom.

Ele tako umno može govoriti dobri starac; samo onaj, koji u životu imao dobre roditelje i plemenito srce, pa činio sve, što Bog i njegova duša iziskuju! Stara čeljadi! ugledajte se u takova staraca, na putu u vječnost! Pazite, da mladež ne sablaznite vašim govorima, vašim životom i primjerom!

Sve, što stari čine, to čine rado i mladi! Svaka riječ starih ljudi duboko se prima srca neiskusne mladeži. Znajte, da svaka vaša dobra, spasonona opomena kod mladeži zlata vrijedi! Gledajte, da vas iza smrti narod blagosilje, da vas se sa radošću, za zanosom i svetim oduševljem sjeća! Gledajte, da nam mladež, pouzdanicu našu, vodite na pravoj stazi, koja vodi u blaženu vječnost!

Majka Božja i Cetinski potres.

(Dopis.)

Na sami dan Pohoda Bl. Dj. Marije pohodio je Gospodin Bog god. 1898. groznom šibom kazne, biva strašnim potresom, Cetinsku okolicu u Dalmaciji. U $5\frac{1}{2}$ u jutru nigda nečuvena gromoolujna huka zaori dubinom i visinom, ter zareda dahom vatrengog povjetarca potres, što uzgira polja i planine. Dogodi se ona čudna Bogom poslana objava, koju živući ljudi na onaj strašni način upamtili nijesu, što protrnu grješničko srce, jer učini da tjelesne drijemljive oči vide istinu volje Božje.

Stade vika i žamor na sve strane pitajući; što je ovo, što je ovo? Istina zaključuje: ovo je ponukovanje Božje, ovo je Pohod Marijin. Sretni takovi uvjerenjaci pobjeguju pomoću Božjom kao uvijek tako i sada na ruševinama potresa, gdje nalaze sjajnih čudesa Božjih i milostivih zaštita Marijinih. Eto prvoga čuda u crkvi sv. Jurja na Vojnićim. Crkva je gromovito razdrmana, oltari se zasuli i na tle pali; ali uza sve to raspadanje ostade netaknu presveti oltarski sakramenat i kip posvećen Majci Božjoj Mariji.

Ljudi se na razne čudnovate načine otklonili ispod pogibeljnih pokrova, te većinom isповjediše, da ih je milosrđe Božje i zaštita Gospina od smrti oslobođila. Bilo ih je zasutih u drvlje i kamenje, a otkapajući našli se zdravi bez boli i bez udaraca sjecajući se Pohoda Marijina. Jedno dijete bilo pod ogromnom razrušenom pločom, a na nevinom licu

posmješ. Drugo opet dijete mirno spava pod pločom,
koja se svakud obara, samo ne nad posteljom nje-
govom Pa da tude ne vidiš, kako očevidno Angeo
Čuvar brani i čuva štićenike svoje ?

Angeos Čuvar.

Sve nam priznaje zahvalnim srcem, da je Majka Božja Pohodom svojim izbavila mnoge od smrti, a ovim udarcem od potresa ukazala put, da joj se utje-

čemo, zašto nam je ona prava milostiva majka. U toj nadi pohrlio je vjerni puk pred čudotvornu Gospinu priliku u Sinju, moleći se Majci Mariji, da nas sačuva od nemiloga bića — potresa; pa nas je prema pokori našoj i milostivo sačuvala. Već je godina dana, što se potresi zavraćaju. Ponajviše oni dolaze na svetkovine Marijine. Ne kažu li nam jasno, što smo dužni Kraljici nebeskoj? Štovanje i poslušnost.

S. P.

— * * * —

Dopis.

Širokopolje koncem travnja 1899.

Sironom mile nam domovine odjekuju hvalospjevi, dižu se iz srca žabožnih kršćana vruće molitve do uzvišenoga prijestola nebeske ljubavi, — do Presvetoga Srca Isusova. — Tako i treba! Ta Srce je Isusovo našega Boga, našega Spasitelja, našega brata. Srce njegovo je Srce svete ljubavi, ljubavi Božanske; a te ljubavi trebamo osobito danas, kada se prečeše nadvijati tmurni oblaci nad našim najvećim svetinjama. Pa i mi u našemu skromnomu selu Širokom polju, u toj ljubavi našega Spasitelja nalazimo svoju vjeru, svoju nadu i jedini uvjet svoga opstanka.

Slijedeći očinski glas Preuzvišenoga našega vladike djakovačkoga: »Kupimo se u društva i bratovštine Presv. Srca Isusova, i krije-pimo se i napredujmo svaki dan u svetoj vjeri, u sv. ufanju, osobito pak u svetoj ljubavi«, počesmo razmišljati o tom, kako bi u našoj skromnoj crkvi sagradili oltar i podigli kip Presv. Srca Isusova. Ali kako? Ta naše je selo maleno, a ljudi s kojekakvih nepogoda dobrano propali.

Nu ljubav Isusova sve svladala, i mi podigosmo li-
jepi oltar od kamena, i nabavismo krasan kip Presv.
Srca. Sve je došlo do 250 for. — Tko sađa rados-
niji od nas! Ne da se opisati, kolikim veseljem gle-
damo na ovaj divni ures naše crkve. Staro i mlado
sa čuvtvom pobožnosti pogleda na ono milo i blago
lice, na ono probodeno, puno ljubavi Srce, na onu
očinsku ruku, koja je uzdigнутa, da nas sve blago-
slovi, da nas pomogne i da nas spasi.

Za blagoslov odregjena je treća nedjelja po Us-
krsu. Članovi društva Presv. Srca obavljali su de-
vetnicu, a i drugi svijet hrlio je već prije u crkvu,
da se i duševno dostoјno pripravi za toliku slavu. U
predvečerje nakitimo crkvu cvijećem i zelenilom.
Već prije umolismo veleuč g. Dr J Pliverića, neu-
mornoga širitelja pobožnosti Presv. Srca, da bi k
nama došao, te svojom poznatom vještinom pripo-
mogao uzveličanju toga za nas radosnoga dana. Vele-
učeni gospodin najpripravnije se odazvao pozivu, te
je već u subotu došao u Širokopoliće.

U šest sati najaviše mužari selu i okolici poče-
tek slave. Po dovršenoj večernji nastavila se sv.
ispovijed sve do 9 sati. U nedjelju mužari opet ranim
jutrom zagrimiše, svijet skače na nege, ali svima ra-
dot pomutiše oblaci, koji se počeše nadvijati nad
obzorjem, te smo već misili, da je sve pokvareno.
Ipak nam se Presv. Srce smilovalo, te smo mogli
dovršiti procesiju. Uz pratnju zvonova dodjoše Vu-
čani i Jurjevčani, a došlo bi svijeta i iz dragih
sela, da se nijesu bojali nepogodna vremena.

U $9\frac{1}{2}$ sati započe blagoslov. Veleuč. g. župnik,
Tomislav Benko, po dobivenoj dozvoli od preč. duh.
Stola blagoslovi oltar i kip Presvetoga Srca. Poslije
toga pogje kroz selo procesija. Četiri mlađica sa
trobojnicom preko ramena ponesoše kip, a uz sva-
koga po jedna djevojčica. Bože mili, divna li prizora!

Po putu zelenilc, na prozorima čilići, mužari gruvaju a zvona prate narod, koji pjeva od srca: »U slavi svetog Srca, nek je kne pjesme glas.« Gledajući sve ovo, uzdahnuo sam pun svetoga tronuća: »O Božansko Srce, uzdrži i jači ovaj dobri narod! Obrani ga, dragi Spasitelju, od tolikih dušmana, koji ga sa svih strana okružuju.«

Kada se vratimo u crkvu, započe propovijed. Vjetar i kiša ne dadoše, da se propovijeda pred crkvom, gdje je bila podignuta propovjedaonica. — Veleuč. g. Pliverić govorio je o našim nevoljama, i o uzrocima našega propadanja, čemu možemo naći lijeka jedino u Presv. Srcu Isusovu. Govor ovaj je odjek prave ljubavi ovoga dičnoga svećenika prema Bogu i našemu narodu. Njegove riječi ostat će nam neizbrisive u pameti; samo se moramo moliti vruće i pobočno moliti Presv. Srcu, da nam udijeli svoju milost, kojom bi mogli odstraniti one rane, što nas ubijaju, i s kojih propadamo. Te su rane naša psovka, kletva, naša gizda kod mladeži, a osobito nemar za Boga i njegove sv. zapovijedi.

Po dovršenoj propovijedi bila je velika misa na novom oltaru; a poslije podne večernja, gdje je bila propovijed o Majki Božjoj. Dokazivao je propovjednik, da je Srce Marijino otvor i vrata k Srcu Isusovu; pokazao je takogjer, kako velike milosti dobivamo od Boga po zagovoru Bl. Dj. Marije, osobito po sv. škapularu.

Presv. Srce Isusovo naplatilo veleuč. gospodinu sav njegov trud! Ova će slava ostati i nama i našoj djeci u trajnoj uspomeni. A pri kraju velim: Velikim marom dragi moji Široko poljci došli smo do toga blaga, veliki poklad imamo u svojoj sredini. Veliki naš zaštitnik, sv. Izidor uči nas, da je i seljak određen za nebesku slavu; on nas uči i poziva, da u svemu slijedimo njega; a da to uzmognemo, eto nam

Presv. Srca Isusova. U tomu preslatkom Srca tražimo pomoć u svim potrebama; tražimo milost, da uzmognemo uvijek stupati pravim putem, kao katolici i Hrvati boljoj vremenitoj budućnosti a i vječnomu spasu! Bože daj!

L.

Hodočašća.

Nema sumnje, da se čestim mnogobrojnim i redovitim hodočašćima diže sveta vjera u narodu, a i neizbrojene se milosti od Boga tim putem dobivaju. Pomislimo samo na glasovita hodočašća u Lurdru i Loretu. Nego i to ne smijemo da svrgnemo s uma, da je onamo, gdje su hodočašća regbi neprestana i bezbrojna, tome poglaviti uzrok taj, što se i svećenici i svjetovnjaci zajedno za to zauzimaju, o tome se dogovaraju, u osobite se odbore u tu svrhu sakupljaju, kako bi sve više promaknuli, proširili i uredili razna hodočašća.

Pustimo s vida druge zemlje, pa poglegjimo samo na domovinu našu. Evo ti hvarske biskupije u Dalmaciji. Tuj na Hvaru imamo starodavno svetište »Gospe od Zdravlja« u Jesi, i drugo svetište Blažene Gospe u Dolu. Još se stari naši spominju, da nazad pedeset godina blagopokojni biskup Juraj Duboković, i to po naredbi primljenoj iz Rima, bijaše naredio, da u pojedine dane svako selo u procesiji hodočasti k crkvi Blažene Gospe u Dolu, ili »Blaženoj Gospod Zdravlja« u Jesi; a na Braču neka mjesta da idu Bl. Gospa »Donjeg Humca«, a druga opet onoj »Gornjeg Humca«: dvije prastare zavjetne crkve na otoku Braču, osim trećega — Sv. Klementa u gori nedaleko Gornjeg Humca.

Pa zašto se svake godine ne bi mogla urediti spomenuta hodočašća k rečenim crkvama? ili preko

osmine poglavitoga blagdana¹⁾ onih crkava, ili kroz osminu Velike Gospe? Zašto se prigodom velikih blagdana, na koje hrle hodočasnici, ne drži osobiti govor (panegirik)? Ta imamo eto hvala Bogu i Dominikanaca i Franjevaca! Do potrebe i dva takova govora mogla bi se držati, jer za hodočasnike, što rano dolaze, i slušaju u zoru svetu misu, i po tom se kući vraćaju, neka bi bio prvi govor na ranoj svetoj misi. Drugi pako govor mogao bi se reći na podnevnoj svetoj misi, kako to poхvalно biva po drugim mjestima, kanoti u Podgori, na sv. Duju, na sv. Stošiji u Spljetu, u Zadru. Riječ Božja prostrjeljuje i natvrgja srca.

Zašto se ne bi nastojalo svake godine iz cijele Dalmacije²⁾ prirediti jedno hodošće u Loreto a drugo parobrodom, što bi ticao Zadar-Spljet-Dubrovnik-Bari, a iz Bari-a željeznicom put Napulja k svetištu »Gospe od Pompeja« ili prigodom 8. svibnja ili Ružarice (Gospe presvete Krunice)? Sinovi tminā vazda bdiju, a mi — što činimo?³⁾

(*Don Jakov Stipetić.*)

¹⁾ Pa i iz Hrvatske i Slavonije. (Primjedba urednu).

²⁾ Zašto se ne bi svake godine hodočastilo daj budu k našim domaćim svetištima, kanoti n. pr. k Majci Božjoj na Trsatu (kraj Rijeke), u Bistricu itd.? (Primjedba urednu.)

Blagodati Presv. Sreću Isusova.

Stubica Dolna. Sin mi je jako obolio niz ruku, i u velikoj žalosti ja se utekoh devetnicom Božanskemu Sreću Isusovu. Ovo je moju molitvu uslijalo, te mi sin posve ozdravio. Zato budu uvijek hvala i slava Božanskemu Sreću Isusovu! E. H.

Na mojem tijelu bila sam oboljela tako, te sam mislila, da mi više nema pomoci. Ja se tad vraćom molitvom utekla Presvetome Sreću Isusovu, Marijinu i Josipovu. I opet mi je molitva bila

uslišana. Neka je neprestano hvaljeno i slavljeno Presv. Srce Isu-
sovo i Marijino i sv. Josip! E. M.

Krušljevo Šelo. Bila mi je kćerka bolesna na vratu, tako da
se nijesam ni od kuda nadao pomoći. Ja pozovem liječnika; ali on
reče, da će se teško pomoći. Onda se obratim na liječnika najbo-
ljega: na Sice Božanskoga Spasitelja. Njemu na čast otpočeh de-
vetnicu; pa obećah, bude li mi molba uslišana, da će to javno objelo-
daniti — u „Glasniku“. Nakon dovršene devetnice treci dan kćerka
mi sa postelje ustala. Zato hvalim Božanskemu Srcu Isusovu i
bezgrješnome Srcu Marijinu. B. M.

Koločep. Bijah teško oboljela od grla. Utrošek se i ja i moji
roditelji devetnicom Presvetome Srcu uz obećanje, da će to
oglasiti u Glasniku, ako ozdravim. Pročuća maja i roditelja mojih
bila uslišana; i sada iz dna duše zahvaljujemo Presv. Srcu Isu-
sovu, Bl. Dj. Mariji i sv. Josipu. B. M.

Vinica. Kadosnim srcem udovoljavam obeđanju svojem, kojim
se javno od sveg srca zahvaljujem Presv. Srcu Isusa, Bl. Dj. Ma-
rije i sv. Josipu, što mi ozdravila teško bolesnu majku.

Svakome ovime preporučam, ma snašla ga ikakova bolest,
bijeda i nevolja, da se pouzdano i ponizno uteče možnom zago-
voru Bl. Dj. Marije. Ona će nedvojbeno isprositi mu pomoć kod
Božanskog Srcu svojega Sina. Mene nije nikad odbila ta milostiva
majka; na čemu joj potovna hvala i slava!

Z. T.

Delnice. Mjeseca lipnja prošle godine bijaše mi majka uslijed
strašne boli na umoru, pa i sam liječnik izrazio se je, da je opas-
nost za nju velika. Zabrinuta za blag život njezin utečem se, baš
kada je majka primila sv. pričest, odmah devetnicom k Presv.
Srcu Isusa moledi svaki dan „zlatnu krunicu“ i zazivajuć Presveto
Srcu Isusovo s obećanjem, da će zahvalnost za uslišanje izreći u
„Glasniku“. Božansko Srcu mene je uslišalo, i majka mi je tek što
sam devetnicu započela, ozdravila. Zato neka bude isto i uvijek i
posvuda hvaljeno i slavljeno! B. M.

Namjena molitava i dobrih djela u rujnu.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Borba proti tajnim društvima.

Hora je, da podignemo regbi bojnu viku proti ovim pogub-
nim društvima, sada kad se najgadnije osnove sniju pro-
ti Crkvi; i to tako vješto, kano da ih je sūm pakao

zamislio. U Francuskoj osobito moramo da gledamo, kako su iznova, na gjavolsku upravo, uzeli muziti i bjesnjeti pristaše ovih društava, što se zakleše, e će uništiti sv. vjeru krđansku. Znamo mi istina, da im ne će podi za rukom, te bi oni uzdrmali temeljni kamen onoj zgradi, što ju sagradio sám Sin Božji; no opet oni i odviše duša vode u propast vječnu.

Treba dakle da se i svi krćani složno opru ovoj pogubnoj bujici; treba da oni složno mole i složno da rade, kako bi osuđili bogumirske nanjere neprijatelja sv. Crkve. Zato se prije svega hoće molitva. Ta mi nikada ne smijemo smetnuti s uma, da Bog dragi, ma da i može bez nas uništiti neprijatelje i svoje i naše: opet hoće, da mu se za to pouzdano molimo. S toga mi, koji štujemo Presv. Srce Isusovo, te smo članovi Apostolstva molitve, ove velike udruge od kojih 25,000,000 članova, podignimo svikolici i oči i ruke i sreca k nebu. Molimo rado onu molitvu, što je po načelu sv. Oca pape poslije sv. mise po svim crkvama svijeta mole svećenici ujedno s pukom; molimo se sv. Mihovilu arkangjelu, da nas brani u borbi, te nam bude na pomoć proti pakosti i zasjedama gjavija.

Ali treba da podupremo molitvu i djelima svojim. Ponajprije činimo, što je do nas, te prevratnici ne dobiju novih sila. Budimo budnim okom nad mladeži našom; uputimo je gledom na pogiblje, što joj prijete u tajnim društvinama. Ako se ova društva i prikazuju neiskusnoj mladeži kanotu bezazljene, ipak u istinu ne idu za drugim, van da je porinu u opačino svake ruke.

Po tom najstojimo, da progledaju i oni, koji su zavarani, te blude u tminama ovih bezbožnih udruga. Tajna društva ne kriju više svojih crnih namjera, već ih na krimima stampe povsuda raznose; i čovjek bi morao biti odviše slijep, a da bi i sada još mogao vjerovati, da t. zv. tajna društva nijesu ni malo pogubna.

Napokon treba da upotrebimo sva dopuštena sredstva proti ovim tajnim društvinama, što idu za tim, da iskvare i za uvijek nesretne učine duše, krviju Sina Božjega otkupljene. Kanoti jedno od najuspješnijih u te svrhu sredstava preporuča jedan vanjski, izvrsni, katolički list: da niti štogod kupimo od onih, koji pripadaju ovim tajnim društvinama, niti da ih uzmemo u službu svoju, niti da im dadnemo prilike, kako bi si mogli štogod zaraditi. Zahtosno je — veli isti list — kad krćani, svećenici i redovnici kupuju stvari u židova i slobođenih zidara; pa im time davaju novac, koji ovi poslije upotrebe protiv Crkve katoličke. Izvrsno je to sredstvo: dajmo ga upotrebimo bez ikog straha! Branimo se!

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 10. Listopad 1899. God. VIII.

Izlaže svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novčić; za one, kojima se u kući donosi ili polaču Žalje, 28 novčić.

Svjetovnjaci na putu u vječnost.

Da nam je stati na kakovu veliku, visoku goru, s koje se gotovo vasko-liki svijet vidi; pa da nam je pogledati s ote gore na sve strane zemlje! Znaš li, što bi sve vidjeli? Vidjeli bi čudo — čudo ljudi! Vidjeli bi ljude na sjeveru i jugu, u ledenom snijegu, gdje se ribom hrane i kožom divlje zvjeradi odijevaju; vidjeli bi ih na istoku i zapadu, u gustim šumama, u pustari i poljima, na selu, u gradovima; vidjeli bi ih na silnim otocima, vidjeli bi bijelih i crnih, malih i velikih, starih i mladih, bogatih i siromašnih, zdravih i bolesnih, veselih i žalosnih! A znaš li, koliko bi iznosilo, kad bi ih sve

nabrojiti htio? Punih petnaest stotina milijuna ljudi mogao bi nabrojiti!

Svi ovi ljudi putuju u vječnost, u tri velika razreda poredani. U prvome su razredu svjetovnjaci, u drugome svećenici, a u trećem redovnici. Prvi je razred najveći, najmnogobrojniji. Ovdje ima ljudi svake vrsti i zanata. Ovdje su ti ratari, obrtnici, težaci, vojnici, činovnici, učenjaci, državnici, poglavari i kraljevi i carevi. Kao što u prvom razredu koje škole n. pr. pučke škole ili gimnazije, obično ima najviše učenika, slabih i darovitih, oštroumnih i tupih, dobrih i zlih; isto tako ima i u prvom razredu zemnoga putovanja najviše ljudi. Ima ih tuj dobrih i zlih, plemenith i prostih, valjanih i nevaljanih, radnih i besposlenih, sretnih i nesretnih, pobožnih i bezbožnih. Oni, što su nevaljani i lezvjeri, zovu se *djeca tmine*; jer u tmini hodaju na putu u vječnost, bez svjetla vjere, bez svjetla milosti Božje, podajući se duhu nečastivome u svemu, što misle, govore i čine. Oni će udariti stranputice, zalutat će, skrenut će s puta, što vodi u život vječni, pa će tako u tmini, ne znajući ni gdje su, najednom pasti u ponor vječni, ako im se Bog ne smiluje, ako im Srce Isusovo ne otvorí očiju, i ne pokaže pravu stazu, što vodi u blaženu vječnost.

Ali oni ljudi, što dobro i pošteno živu u svijetu, što imaju plemenito, kršćansko srce, što Bogu vjerno služe, grijeha se čuvaju, vjeru svetu kô dragi kamen u srcu svomu čuvaju: ovi se zovu djeca *svjetla*, jer u svjetlu i sjaju vjere hodaju, ne zalazeći u tamne krajeve bezvjeverstva i zlobe. U ovom svjetlu i sjaju svete vjere oni vide pravi put, jedino sigurnu stazu, što vodi u nebo. Ovim sjajem rasvijetljeni vide oni sve stranputice, sve krive puteve, sve pogibeljne klance i ponore, u koje bi pasti mogli; pa se mudro svakoj ludosti i bludnji svijeta uklanjaju, stupajući sigurnim korakom u vječnost. Zovu se i djeca *Božja*, jer Boga

ljube kao oca svoga nebeskoga; u njega vjeruju, u njegovu se očinsku brigu, ljubav i moć uzdaju, k njemu se utječu u svakoj nuždi i nevolji, u svakoj nezgodi i neprilici, u napasti i bolesti, u tugi i žalosti, u kušnji i siromaštvu, u pogibelji i nesreći.

Djeca tmine traže si naobrazbu i prosvjetu u krivoj, lažnoj nauci nadr-mudraca, prevratnika, lažnih proroka. Djeca svjetla crpaju svoju naobrazbu i prosvjetu iz vrela mudrosti vječne, iz Srca Sina Božjega, Isusa Krista. Djeca tmine ponose se svojim zemaljskim blagom i bogatstvom; samo onoga drže blaženim, koji na zemlji sve uživa, što mu god putene strasti, što mu tijelo i narav pokvarena traže. Djeca svjetla ponose se samo nebeskim blagom, što ga u srcu nose; blagom milosti Božje, blagom svesti i kršćanske krjeposti; samo onoga zovu blaženim, koji Bogu vjerno služi, i za spas neumrle se duše brine. Djeca tmine smiju se i rugaju se svemu, što je sveto, što je vjersko; pa kod koga vide, gdje savjesno u crkvu ide, sakramente prima, moli se pobožno prije i poslije jela: pokazuju na njega prstom, preziru ga i šapću megju sobom: »Gle toga pobožnjaka, gle Sveca!«

Djeca svjetla nikoga ne preziru, nikomu se ne rugaju, ne smiju se nikomu, kad vide, da on svoje vjerske dužnosti savjesno i vjerno vrši. Oni hvale takova muža, štuju ga i ljube od srca, kao pravoga slуга Božjega. Djeca svjetla preziru sve tlapnje, sve lude govore sinova tmine i za ništa ih drže Ne stide se oni pobožno kleknuti, ruke sklopiti, pa s Bogom, s neizmjernim veličanstvom, govoriti. Ne stide se upisati se u bratovštinu Srca Isusova, Glasnik Srca Isusova čitati, i sve milosti, sve darove i čudesa ljubavi njegove veličati i po cijelom svijetu glasiti! Ne stide se oni javno pokazati se kao pravi katolici, kao prava djeca svete majke Crkve. S križem u ruci, sa škapu-

larom Srca Isusova na prsima, idu oni javno u procesiji, nose sveti barjak Srca Isusova u desnici, pjevaju, mole se, hvale i slave Srce Isusovo na vas glas! A Srce Isušovo sipa na svoje vjerne sluge blago milosti, blago ljubavi, milosrđja i dobrote. Slika Srca Isusova visi na zidu u sobama njegovih štovatelja, svjetiljka se pred njom često svjetluca, a Isus kao da iz slike govori: »Ja ću blagosloviti svaku kuću, u kojoj se izloži i stavlja slika mojega Srca«.

Ljudi svjetovnjaci! ljudi, što u svijetu živete, u svijetu — u prvom razredu — putujete u vječnost, pazite: da vas valovi uzburkanog mora života u svijetu ne прогутају! Pazite, da vam sidro vjere i nade, sidro spasa ne pokrenu ljudi bezbožni, ljudi zli i opaki, sinovi tmina.

Ne bojte se! Srce je Isusovo vaša lagja, Srce Isusovo vaša nada, vaš spas! U Srcu Isusovu, i to jedino u Srcu Isusovu, vi ćete sretno ploviti, sretno u vječnost putovati, sretno u luku spasa doploviti!

Što priča jedna č. sestra sv. Križa?

Tko je to?

Idući ulicama grada I. u T. znao bih češće susresti predstojnicu č.č. »sestara sv. Križa«. Još i sada kao da je vidim, gdje pogнутa od bremena teških godina, ipak žurnim korakom hrli bilo od kuće k bolesnicima, bilo od bolesnika opet kući. No bez one svoje dobro poznate, žute košarice nikad je ne ugledah; kao da joj je priraslila uz ruku. Da ti je bilo malko zaviriti u tu košaricu, svu bi je našao nakrcatu okreplnom hranom i svakojakim ljekarijama, i još koječim drugim: sve za mile joj bolesnike.

Kad god bih ja ugledao ovoga »angjela ljubavi kršćanske,« s velikim bi je počitanjem pozdravio. A sve ju pozdravljalo i staro i mlado, zašto je ona po cijelome gradu bila dobro poznata. Dobra neka kob htjede, te se ja s njcme izbliže upoznado. Lijepa mi se naime pružila zgoda, te ja mogoh služiti sv. misu u lijepoj, tihoj kapelici samostana njenog. Iza sv. mise znala bi ona kad i kad doći, da me razgovori, pa da si je vidio onda, kad se opomenu duge prošlosti svoje! Dobra starica tad kano povladila; tako živahno i lijepo bi ona znala pričati (pričovijedati), da se je čovjek sav razdragan nije mogao sit naslušati.

»Ja, da znate, velečasni Oče« govorila bi ona, »ima tomu već 46 godina, kako sam ja sestra sv. Križa. Pomislite si: 46 godina, sve uz same bolesnike i umiruće! Mili Bože! Šta li nijesam tude sve doživjela, šta li sve na ove svoje oči gledala! — koliko neočekivanih ozdravljenja po primanju sv. sakramenata; koliko pravih čudesa milosrđa Božanskoga Srca, gdje se prije smrti obratili stari, okorjeli grješnici. No gdjekad, uh, crne žalosti! vidjela sam i najužasnij h primjera neraskajane duše na samrti u samome, regbi paklenom očajanju, da me je sva duša zebla, a koža mi se naježila.«

Ovako bi znala govoriti sestra; a ja nukaj i potići, neka mi štogod potanje saopći od svojih doživljaja.

»Ali, velečasni, što da Vam pričam? Ta ni u čitave knjige mislim, ne bi stalo, što sam sve doživjela.«

»A Vi mi der pričovijedajte dajbudi jednu ili drugu najzanimiviju. Jer, da znate, mogli biste time i drugima koristiti.«

»Šta to, Velečasni?«

»Kada bih na priliku nešto toga objelodanio u hrvatskom Glasniku Presv. Srca.« —

»Joj, kuda Vi mislite? zar iznijeti na bijeli svijet

doživljaje jedne stare, grbave koludrice, za koju ni
malo dijete ne haje?«

»A što ne bih, č. sestro? Znate, Vi samo lijepo
priopijedajte, sve na slavu Božju; a za ostalo ne
brinite se ni malo; brinut će se dragi Bog i ja.«

»Kad je tako, Velečasni, učiniti ću Vam po volji,
kako već uzmognem. Samo još jedno molim.«

»A šta je to? Da čujem!«

»Molim Vas, ako doista štogod od ovoga dad-
nete štampati, a to nemojte barem nikako izdati mog
imena. Evo, samo ovo molim. Stid bi me bilo, kada
bi svijet za mene kukavici znao.«

»E, kad nije drugo, ovu ću Vam želju rado is-
puniti.«

»Pa mi to, Velečasni, i obećajete?«

»Obećajem,« sestro. Nego danas smo oduljili.
Sutra, kad opet dogjem, prvu ćete mi ispričati.«

»Hoću, Velečasni.«

»A megjutim uskrisite svoje stare uspomene.«

»Hoću, Velečasni.«

Ozdravio dušom.

Bilo to, velečasni Oče, oko godine 1876. Ja sam
tada živjela u Friburgu, u Brizgavi. Pozvali me
bolesniku, da ga dvorim. To Vam je bio vrlo imućan
gospodin. Još momkom iselio se on u Ameriku. Ta
šta ćete? Nadao se mladić, da će mu tamo svašta
bolje biti. Ostao u Americi, dok ga nije ljuta spo-
pala sušica u grlu. Tada mu liječnici savjetovali,
neka se što brže povrati u Evropu, ne bi li se opo-
ravio u zaviča nom zraku. Stigav dakle teškom mukom
u Friburg, sve se lijeći i lijeći; ali sve zaludu.
Kô da mu nemila smrt već sjedi za vratom.

A da mu je samo smrt sjela za vrat, još mi ga
toliko ne bi ni žao bilo. Nego uza smrt sjedio mu na

duši — da nam Bog prosti! — i sâm nečastivi. Jer uza sve što se je strašnom brzinom približavao odlučnemu času smrti, on za svetu vjeru hajao i ne hajao. Doista mu bio položaj da ne može biti žalosniji. Biće mu najviše pedeset godina; a nema mu druge već umrijeti. Što bi ga sad moglo utješiti, nego sveta vjera, koja zna uliti melema i u najluču ranu? On pako, kada ga spopale teške боли, nije znao za drugu polakšicu, već bi, kako je bio nestrpljiv, stao psovati i kleti tako grozno i bogumrsko, te me sve zeblo u duši. I sami gjavli u paklu ne znam, da li gore psuju i kunu.

»Ne čete li već jedared prestati?« upanem mu jednoć u psovke njegove.

»A zašto bih prestao?« odvrati, izbuljiv oči u mene.

»Ja bih imala nešto da Vam reknem!« To sam s takovim osobitim naglaskom izgovorila, da me on nekako znatiželjno gledao.

»E, da čujem! reče nestrpljivo. A ja onda stam pred nj, pogledav mu oštros u oko; onda će mu veoma ozbiljno:

»Recite mi, gospodine, zar Vi ne znate, da ste već na rubu groba? Zar Vi ne znate, da ćete za malo sa strahom i trepetom stajati pred najstrožim Sucem, koji će Vam suditi po pravu i pravici? A u to smijete izazvati na se srdžbu Božju? Vi, tako nejako i bijedno stvorene, pa onako izazivljati na se srdžbu svemožnoga, strašnoga Boga? Nego znate li, što bi Vam trebalo? Trebalo bi Vam, i te kako, da se jedared, i to što prije, pomirite s dragim Bogom: trebalo bi, da se jedanput skrušeno isповједite.«

Nije se tomu nadao bolesnik, da će mu onako čisto i jasno kazati istinu u brk. Kô da ga grom ošinuo. Slušao me otvorenih ustiju, sav smučen i

smeten. No kad spomenuh isповијед, skoči, kô da ga ujela ljutica guja.

»Šta velite?« poviće, ja da se isповиједим? Znajte, ima tomu već trideset i šest godina, otkako se nijesam isповијedio!«

»Upravo s toga još potrebitija Vam je sveta isповијед!« prihvatih ja, te mu ne dadoh ni oduška, već nastavih: »Kada Vi ovakav umrete, šta mislite: kuda će vam duša? Zar ni ovačav u nebo? Ama ni u čistilište; već znadete li kuda? Upravo usred pakla! Ne bojte se; ne ćete tamo biti sami; dospio je onamo još svaki, koji je onako bogumrsko psovao kao Vi, te umro, ne pomiriv se s dragim Bogom. Upamtite to dobro, gospodine! Kad dogđete na sud Božji, Vi ćete se sjećati ovih mojih riječi!«

Izrekav ovo sve najvećom ozbiljnošću, ne čekah odgovora, nego se što brže udaljih iz sobe i ostavih ga sama, neka razmišlja o mojim rijećima. Tâ takovo što za cijelo već odavna nije on čuo. Pa sam dobro i zamijetila, da mu se srca kosnule one dvije, tri. On sad sjedi u sobi, a ne smije se gotovo ri maknuti. Kakove mu se ono misli po glavi mute? Bit će da se sjetio svoje mladosti, kada je nevinim djetetom živio u svojem zavičaju; kada se još Bogu molio i sv. sakramente bogoljubno primao. Za cijelo je tada i sretan bio. No u zao čas odnijelo ga nešto u Ameriku. Našao tam, istina, srebra i zlata; no uz to izgubio je najveće blago: sv. vjeru, sreću i pokoj srca. I starica majka, koja je jošte živjela, u taj čas bit će mu sigurno došla na pamet. Sretnih li dana, kada ga dobra majka učila lijepo molitvice moliti; kada ga upućivala u pobožnost Blaženoj Gospi i Presv. Srcu Isusovu; kada ga prihvatiла za ručice i vodila u crkvu, a ona sjajno rasvjetljena; kada ga zabrinutim glasom svjetovala na dobar i kršćanski život. I kada se on ukrcavao da ode u Ameriku,

koliko li puta majka ga opominjala i zaklinjala: »Sinko, nemoj da zaboraviš na Boga tamo daleko u Americi!« A on obećao sve, i uvjeravao majku, da ne će s uma smetnuti ni jedne opomene njezine. No kud je onda zašao, kuda li zabasao, u koji li kao ugreznuo? A jadna majka sve plači za zabludjelim. sinom, sve moli te moli Božansko Srce Spasiteljevo, da mu se smiluje, te se barem prije smrti opameti. O kako je sada starica majka u brizi bila, čuvši za tešku bolest svojega sina! Ali ustraj samo, ustraj, starice majko, u vrućoj molitvi. Kucaj! — kucaj na Srce Božje, dok se ono opet ne otvori i tvome nesrenomne sinu, te ga puno milosrgja ne primi u ono zaklonište jadnih griešnika!

A taj čas spasa i smilovanja u istinu je napokon došao za sina njezina. Eno bolesn'ka; on mi poruči, ne bih li došla k njemu. Kad ja tamo, a on miran i čedan, te me lijepo moli, da bih mu dozvala svećenika, jer da će se ispovijediti. Nijesam istom čekala, da mi to po drugi put kaže; već ja brže nego pošalji, da potraži svećenika. »A kad ga nاجете,« opominjah sltgu do dva, do tri puta,« a Vi ga silno molite, neka bi samo izvolio što prije doći, jer bolesniku će skoro odzvoniti.«

Teško sad izgledah svećenika. Opel i opet gledam, nije li već došao. Napokon evo ga Ja mu pogjem u susret, pa mu prišapnem: »Velečasni gospodine, ovakoga ne ćete biti svaki dan! Znajte, da je tomu već 36 godina, otkako se nije ispovjedio. A psovati Vam umije kao paklena sotona.«

Svećenik me umiri, te naloži, neka se samo Bogu molim. A ja se dakako moli Božanskome Srcu i Bl. Gospu i svim Svecima, neka mu pomognu, te se dobro ispovijedi. I tako ja čekaj te čekaj, kad će se svršiti sv. ispovijed. Nu svećenika nema te nema iz sobe. Mišljah za pô dana ne će biti kraja. Napokon eto ti

svećenika Ali ga suze obliile! »Časna sestro« reče mi, »za ovoga se ne bojte ni malo. Ispovjedio se tako lijepo i skrušeno, da se već bolje i ne može!«

Na to mi odlahnulo, kô da mi svališ kamen od srca. »Bogu hvala!« zavaph iz dna duše Onda brže pripravim u sobi bolesnikovoj sve, što treba za zadnju sv. pomast i za sv. popudbinu. Pokrijem malen stol bijelim platnom, stavim u sredinu raspeло, uza nj dvije voštanice, a s desne strane sliku Srca Isusova i s lijeve sliku bezgrješnog Srca Marijina.

Iza kako je bolesnik primio sv. sakramente, htjedoh opet odstraniti onaj oltarić. Ali sada da ste vidjeli bolesnika! Kad on opazi, gdje hoću da odstranim oltarić, stade me sklopljenim rukama moliti: »Časna sestro, ne bi li smio ostati oltarić? Ta Vi i ne sluite, na koliku mi je utjehu, kada ga gledam!« Dašto da sam mu rado ispunila želju. I doista opazih, gdje mu se oči opet i opet optimaju na onaj oltarić, te kako ganuta srca promatra čas sliku Srca Isusova čas sliku Srca Marijina.

»Ne bih li,« opet će on, »ne bih li i sutra smio primiti sv. pričest? Jer, da znate, sutra mi je zadnji dan; sutra ću ja umrijeti.« Potonje riječi s neobičnim je uvjerenjem izustio; a nije se u tom ni prevario.

»A sada, č. sestro, samo bih Vas još za jedno molio. Zadnja mi je to želja. Budite tako dobri, te brže otpremite brzjavku mojoj starici majci, ne bi li ona namah došla k meni. Ona sve misli, da u mene sv. vjeri ni traga više nema. Oj molim Vas, opravite s mjesta brzjavku, ne bi li majka još prije smrti prispjela; ne bi li i sama vidjela, gdje se je njezin sin opet pomirio s dragim Bogom.«

Pošto majka življaše u bližnjem gradu, još je za vrijeme stigla do smrtne postelje sina svojega. O, kako su joj se pomiješale suze žalosnice s radosni-

cama! Kako joj u jednu ruku teško bilo, da će joj nemila smrt skoro ugrabiti sina, tako joj u drugu bilo na neizrecivu utjehu, što joj se sin, za kojega se je toliko molila bila Presv. Srcu, iza 36 godina napokon, i to iskreno i raskajano Bogu obratio. Jedva je mogla shvatiti ovo čudo Božjeg milosrgja, te opet i opet hvalila Božanskome Srcu, što je ljutoga vuka pretvorilo u blago janje.

Megutim se na bolesniku pokazivali sve jasniji znakovi blize smrti. Teškom mukom dīhao, a znoj ga stūdeni oblio. Ja sam mu od časa do časa govorila koju kratku strjelovitu molitvicu; a to njemu vrlo po volji bilo. Osobito sam ga sokolila, neka se izruči moćnoj zaštiti Bl. Gospe, i neka se pouzdano zakloni u preslatko Srce Spasiteljevo.

Jedan put obrati se umirući na majku svoju, pa će joj glasom, što odavao nutarnje zadovoljstvo: »Majčice, ne vidiš li, kako č. sestra hoće da se još u zadnji čas baš visoko popnem u nebo!« A meni će prostodušno: »Ali, č. sestro, recite mi po duši, hoće li biti veselja u nebu, kad se tamo pomoli ovako bijedan griešnik kô ja što sam bio?« »A ja mu tronutim glasom na to: »Ne bojte se, dragi gospodine! «Bit će u nebu više radosti poradi Vas, nego li poradi devedeset i devet pravednika! Na ove riječi blažen je smješak zatitroa na njegovu blijeđu licu

Malo je zatim preminuo. Sve do zadnjeg časa pun tvrdog pouzdanja u milosrgje Srca Isusova, što se na njemu već tako sjajno očitovalo. Pokoj mu duši, i laka mu zemljica bila!

Š t a m p a.

Irazna sredstva za širenje pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu ide bez sumnje — i to možda u prвome redu — štampa. Što na stotine Svetaca otvorivši oči utekoše iz bučnoga svijeta u luku pravoga pokaja, u Presveto Srce Isusovo: nemaju li to zahvaliti dobrim knjigama, t. j. štampi? Primjera radi navodimo samo: sv. Augustina i sv. Ignaciju Lojolskoga

Na žalost više ima kršćanâ, koji mjesto da traže zdrave i krjepke duševne hrane u pobožnim knjigama, vole za skupi novac plaćati nutarnji otrov, što im ga pružaju nevaljane knjige. S toga sam rad istaknuti ovdje koješta, neka bi čitaoci uvidjeli strogu dužnost svakoga kršćanina, da podupre i širi u svome krugu dobre knjige i listove; a da svim mogućim načinom iskorjeni zle knjige i listove, što ne dišu duhom kršćanskim.

Ima ti svake vrsti kršćanâ, koji su pribrojeni raznim društvima. Tu mnogi zatvaraju oči i ogluhnu, kada su dužni ustatи proti uvedenju kakvoga lista iz »framunske« ili recimo finije »liberalne« kovačnice, gdje ćeš svagda naći kakvi nemoralni događaj, kako naime žena uteče od muža drugomu ljubovniku, kako ti se truje, ubija, pali u možgjane radi ljubovnih odnošaja; taj fino izvršava kradnju, amo porugljivo piše o svetim stvarima . . . . Same stvari, što vrijeđaju čud kršćansku. Čemu dakle još držati takove novine i svojim ih novcem podupirati? Nije li to grijeh? A zašto ne dignuti glas, da se samo kršćanske novine imaju naći u čitaonicama? Ugjite, molim, u čitaonice naše! Povirite, ima li tuj mjesta Vrhbosni, Glasnicima, Gospinoi Krunici, Kršćanskoj Školi, Katoličkome Listu? . . . . Ugledat ćete dosta protukršćanskih i židovskih novina i listova,

dok se za časopise i dnevниke odišuće duhom kršćanskim ni ne zna. Opazio sam i kod gospoja i gospojica, da u đzepu drže čislo, krunicu; a na stolu — „romana“ i kakovih!

Što dakle treba da radimo? Evo nekih mojih opomena.

1) Svaki član u sjednicama nek neda mira, i jednako poput onoga staroga Rimjanina nek vapi: *van s bezbožnim novinama!*

2) Ne uspije li, a on nek odmah ostavi slična društva; pa nek i druge prijatelje na to potakne.

3) On i drugovi mu: tko na jednu, tko na drugu od spomenutih dobrih novina i listova nek se prebroji, i između sebe nek si ih izmjenjuju.

4) Nek se što više pretplatnika sakupi osobito *Glasnicima*, koji su uprav puku omiljeli. Ni jednoga da ne bude sela, gdje ne bi bio lijepi broj pretplatnika na *Glasnike*.

5) Od velike bi bilo koristi, kad bi se našli u svakoj crkvi razni molitvenici, pa i druge pobožne knjige, kanoti: Filotea sv. Franje Saleskoga, Duhovna razmatranja, Naslijeduj Krista, Pobožnost k Presv. Srcu od P. Croiseta, Život Švetaca itd. Mnogi bo dolaze i preko dana u crkvu, da se Bogu pomole; pa bi već iz znatiželjnosti zavirili u te knjige, a onda si ih sami i nabavili.

6) Lijepo bi bilo, kad bi se o tome radilo, da se i u nas ustroje t. zv. »knjižnice katoličke«, iz kojih bi svatko si mogao uzajmiti lijepih i korisnih knjiga. Drugi od nas napredniji narodi imaju već davno takovih knjižnica; kao što su n. pr. talijanske: »biblioteche cattoliche circolanti«. Veliku bi se kod Boga stekli bogati, kad bi se sjetili ovako važnih ustanova.

7) Nek se »Glasnicima« više dopisnika prijavi, kako bi se razne vrsti članaka u »Glasnicima« tiskali

kanoti: poučni članci, životi Svetaca, povjesničke crtice o raznim Svecima s odnosnim slikama, zbirka poučnih dogagjaja, što ih dopisnik može poput marne pčelice iz raznih časopisa sakupiti . . .

8) Od velike bi potrebe bilo, da se mogućniji katolici sastanu te pokrenu jedan list, što bi izlazio svaki dan. Bolje je, da jedan cvate i posvuda se širi, nego da mnogi tek izajdu, a teškom mukom da se drže.

Don Jakov Stipetić (Vrbanj, Dalmacija).

— *** —

Što je carica Marija Terezija dala na put svome sinu Leopoldu II.?

God 1762. imenovan bi Leopold, drugi sin carice Marije Terezije, za velikoga vojvodu Toskanskog. Prije no što će iz Beča put Toskane mladi Leopold, dade mu carica — mati na put ovo pisano »pravilo za život«, a njega sveto trebao da se drži.

Carica naregjuje mladome Velikome vojvodi, da svagdanjoj jutarnjoj molitvi doda i duhovno čitanje, a poslije podne da moli krunicu. Nedjeljom i blagdanom neka ide sa cijelim dvorom na svečanu sv. misu i propovijed. Barem svakih 14 dana, dâ, ako je ikako moguće, i svakih 8 dana neka se ispovijedi, a sva-kako jedanput na mjesec neka se pričesti. Ako oboli Veliki vojvoda, to neka ga isповједник danomice dva puta pohodi, jutarnje molitve i duhovno čitanje obavi, a poslije podne krunicu izmoli. Veliki vojvoda neka se pobrine, da se bilo prije Božića bilo zadnjih dana stare godine po cijeloj Toskani drže duhovne vježbe, onako kako to već odavna biva u

Beću; Veliki vojvoda i čitav mu dvor neka bude kod ovih duhovnih vježba, u samoći provodeći ove dane, no tako te državni poslovi toga radi nikako ne bi zapeli. Ako bi opasno obolio, odmah i to javno, neka primi sv. sakramente. »I samome sebi, a i na-
rodu tvome ti si dužan podati ovaj izgled; toga radi
nитко прије не ће умрјети. Nemoj da odnemariš zad-
nju pomast; tek slabici od nje zaziru. Koji poznaju
svou sv. vjeru, te živu poput dobrih kršćana: oni
željkaju za ovim sv. obredima, pa se u njih uzdaju,
zašto su ustanovljeni ne toliko da pospješe smrt,
koliko da tijelu vrate zdravlje.«

Gdje su sada takove majke?

Znate li katekizam?

Veliki štovatelj Presvetoga Srca Isusova i mučenik predsjednik republike Ekvadorske u Americi, Garcia Moreno, rado bi dolazio na sveučilišne ispite, e bi se sobom uvjeroj, da li su mu činovnici u istinu sposobni za državnu službu. Jednom bi, te neki pravnik upravo sjajnim uspjehom položio »stroge ispite« iz prava, i postao »doktor prava«. Garcia Moreno čestitati će mladomu »doktoru« taj lijepi uspjeh u visokim naucima. Po tom će mu: »Vi ste nam dokazali, kako ste marljivo učili prava; ali znate li Vi i katekizam? Vrli činovnik treba prije svega da dobro poznaje zakon Božji; tek onda će on moći pravdu krojiti.« Po tom stavi predsjednik republike neka pitanja mladome doktoru, no ovaj ne znade na njih da odgovori.

»Gospodine moje, reče na to Garcia Moreno, »Vi ste ovčas uzdignuti na čast »doktora prava«;

megju to prije no čete Vi službu svoju nastupiti, valja da pogjete na nekoliko dana k franjevcima, i tamo učite katekizam.

Deset uzgojnih zapovijedi.

1) Uzgajaj si djecu u duhu svete vjere! Ne propusti nikada kućnih pobožnosti (svaku veče moli barem jedno koljence svete krunice, svaku subotu ili nedjelju čitaj nešto iz knjige bogoljubne)! Pomozi djeci te se dobro priprave za sv. ispovjed, pričest i krizmu!

2) Ne trpi psovke — pa niti u služinčadi! Ne daj, da se djeca bogmaju!

3) Svake nedjelje i svakoga blagdana idite k službi Božjoj! Gledaj, da se u kući svetkuje dan Gospodnji! Uzdrži se subotom takovih zabava, što nijesu lijepa priprava za dan Gospodnji!

4) Gledajte, da vas učučani štujv i slušaju; a to ćete postići životom neporočnim. Brinite se za dušu i tijelo svoje služinčadi! Šaljite si djecu u školu i na kršćanski nauk; a odrasle djece ne šaljite u bezvjerske škole i zavode!

5) Ne trpite u kući neprijateljstva! Gledajte, da vam budu djeca uljudna! Učite ju, kako će si čuvati zdravlje; kaznite ju, kad ona životinje muče; neka su ponizna, krotka milostiva!

6) Uložite svu pomnu, da budu nevina i djeca i odrasli! Pazite, s kime se druže, što čitaju i misle! Sotona obilazi takogjer i sobu, gdje mladež spava, i traži koga da proždere. Otvrđnite si djecu, nu razborito!

7) Gledajte, da vam djeca budu poštena i u najmanjim stvarima!

8) Strogo kaznite dijete, što naumice slaže; a kaznite blago, kada dijete samo od sebe prizna svoju pogrješku!

9) Naučite si djecu razne strjelovite molitvice, i da često probude dobru nakanu; e im ne bi na pamet došle misli nevaljane!

10) Uzgajajte si djecu, te budu štedljiva, zadowljiva, priprosta u jelu i u odijelu! Neka su nevinu vesela!

I s k r i c e.

Nezahvalnost ljudska više me boli nego sve, što sam pretrpio u muci svojoj: tako te ja ne bih za stvar veliku držao sve ono, što za njih uradih; a želio bih još više za njih učiniti, kad bi to bilo moguće, samo kad bi mi oni kakogod uzvratili ljubav. No u njih je srce hladno i oporno za sva napreza moja, da im učinim dobro. Ti barem daj mi ugodi, te zadovolji, koliko samo možeš, za nezahvalnost njihovu.

(Isus — blaženoj Margareti Alacoque).

To mi je najveća muka što ne mogu da osvetim uvrede, koje se nanose Spasitelju mojemu u presvetom oltarskom sakramantu!

O Bože! da mi je hiljadu srđaca i hiljadu života: ja bi ti ih sve žrtvovala! Ja bi htjela da imam hiljadu tjelesa, kako bi za tebe trpjela; i hiljadu duša, kako bi ti se klanjala i tebe ljubila!

(Bl. Margareta Alacoque).

U svaku čašu radosti uspe ruka Providnosti i kap gorkosti, e da nas sjeti, da je pravo nepomućeno veselje pridižano tek raju nad zvijezdama.

Nestašno djetešće poigrava, poskakiva; i svaki

bi čas moglo nastradati, da ga ne pridržava bržna materina ruka.

Ljubimo i mi zahvalno očinsku desnicu, koja nas na zamamljivom ali opasnom putu života pridržava i čuva stradanja vječnog!

Dopisi.

Babinagreda, početkom srpnja 1899.

Babinagreda doživjela je dne drugog srpnja toliku slavu, da će ona godine i god. ostati u pameti svima, koji mogu pamtitи taj dan. Toga dana svećano je osnovana bratovština Presv. Srca Isusova u župnoj crkvi.

U predvečerje toga dana pripravio se narod za sutrašnju svećanost večernjicom na čast Presv. Srcu; a pod večernjicom rekao je velč. g. Aleksander Anet, profesor u djakovačkom sjemeništu, zgodnu propovijed, u kojoj je puku protumačio, kako je nastala pobožnost Presv. Srcu Isusovu, i što mi u toj pobožnosti štujemo. Osim toga ispojedilo se mnogo naroda, da sutrašnji dan okrijepljen presv. tijelom uzmogne što dostojnije pribivati onom času, kada bude svećano osnovana bratovština Presv. Srca. Drugi dan došle su u Babinugred u 3 velike procesije: iz Gundinaca, Sikirevaca i Štitara. Oko deset sati bilo je sabrano već oko četiri tisuće naroda. Sada su uz gruvanje topova preneseni kipovi Presv. Srca Isusova i Srca Marijina u crkvu, gdje ih je župnik babogredski svećano blagoslovio, pa je iz crkve krenula tada procesija sa presv. oltarskim sakramentom. Ova procesija bila je upravo veličanstvena. Tisuće naroda u najvećem oduševljenju pratio je Isusa u presv. olt. sakramantu, te najvećim

počitanjem i ljubavlju pokazivalo svoju vjeru u ovo otajstvo. Poslije toga rekao je veleć. g. Pavličić, tatkogjer profesor u Djakovu, lijepu propovijed, u kojoj je rastumačio veliku Isusovu ljubav, poradi koje je žrtvovao svoj život za nas, i pozvao narod, da ljubi Presv. Srce Isusovo, koje se je na novi način nastalo po bratovštini u selu. Poslije toga bila je svećana služba Božja. Koje u predvečerje a koje u nedjelju u jutro isповједило se i pričestilo oko sedam sto i pedeset duša.

Poslije podne je bila još zaključna propovijed, u kojoj se narodu protumačilo, kolike blagodati i milosti nosi sobom pobožnost k Presv. Srcu. Poslije večernjice počeo se narod razilaziti: a Babogreci ispraćivali procesije, koje se svraćale u svoje župe. Narod je pošao svojoj kući utješen u srcu, i uvjeren da je onim danom Bog prosuo obilje svoje milosti nad selom, koje ne će ostati bez ploda.

Dao dobri Bog, da babogredska mladež nagje u bratovštini obilje zaštite od mnoge pogibelji, kojoj je dosele bila izložena. Mjesto sastanaka, na kojima je rijetko prošlo bez grijeha, sastajat će se mladež oko Presv. Srca Isusova, koje će ju napuniti ljubavlju za sveti zakon Božji. Tu će se ona sve više priučiti ovoj istini, koju je dobri naš Spasitelj stavio kao geslo za svoje učenike: »*Vi ćete biti moji prijatelji, učinite li, što vam ja zapovijedam.*“ Mi smo osvijedočeni, da je drugi srpanj 1899. godine za Babinugredu dan nove dobe, osnova bolje budućnosti, početak sretnog naraštaja, koji će se razgrijevati na neiscrpivom vrelu milosti i ljubavi Pre-svetog Srca Isusova. — Bog dragi blagoslovni mladu babogrelsку bratovštinu!

Andrijaševci, 28. lipnja 1899.

Živio Isus!

Andrijaševci je selo kakovih 800 duša. Ima tu, koji štuju Presv. Srce Isusovo, pak si milodarima kupiše krasan kip Presv. Srca Isusova za 80 for. Dana 25. lipnja bila je posveta toga kipa.

Već uoči toga dana na 24. dogje procesijom iz Nuštra silni narod, da proslavi Presv. Srce Isusovo; a na dan posvete ranom zorom hrlio je iz okolice: Retkovaca, Prkovaca, Ivankova, Privlake, Otoka staro i mlado k crkvi sv. Andrije, gdje ima žrtvenik Presv. Srca. Oko 6 sati dogje i g. kapelan iz Ivankova, da bude pomoći našemu g. dekanu, koji je blagoslovio kip. Oko 8 sati bila je tiba misa na oltaru Presv. Srca. Pri tijoh misi pjevala je bratovština iz Nuštra krasnu pjesmu: »Pjevajmo braćo kršćani!« Oko 8 $\frac{1}{2}$ prispje procesija iz Vukovara, malo kašnje iz naše župe: Vinkovci, a oko 9 sati procesija iz Černe. Sv. isповјед trajala dugo; z svećenika nijesu dostala, da udovolje željama svih pokornika. U 10 sati bila propovijed o Presv. Srcu. Mnoga je tad pala suza radosnica, osobito kada propovjednik milim svojim glasom i živom besjedom reče: »Oh, sretni vi Andrijaševci. Ta vama je danas opet sinulo sunce pravde, zašto ste vi od danas — selo Srca Isusova! Pri koncu propovijedi bijasmo svi ljupko pozvani, da se upišemo u bratovštinu Presv. Srca. Iza toga bila je posveta kipa Presv. Srca. Sv. misu služio je preč. g. dekan, a pod misom lijepo se pjevalo uz pratnju orgulja.

Poslije podne upisali smo se u bratovštinu Presv. Srca; dobismo škapulare, krunice medaljice i križiće. Najzad bila večernjica, te se cijela svečanost svršila blagoslovom s presv. sakramentom.

Svaštice.

— **Misije kod poganskih naroda.** U katoličkim misijama djeluju za obraćenje pogana 40 duhovnih zadruga (redova), što sastoje od svećenika, i 20, što ne sastoje od svećenika. Broj tih misionara jest odsjekom 18.000; među njima bit će do 600 benediktinaca, 2500 franjevaca, 700 kapucina, 700 trapista, 500 dominikanaca, 5–600 lazarista i odsjekom 4000 isusovaca.

Mimo to s velikim uspjehom obraguju to polje i mnogobrojna društva, što su u novije doba upravo »za misije« podignuta; pa i lijepa četica od 2–3000 svećenika svjetovnih. Sviše je 19. vijek misionarima priveo i posve novoga saveznika, koji je od prevelike koristi po misiji. A to su časne sestre raznih redova i kongregacija. Barem 120 različitih ovakih duhovnih zadruga ženskih s 52.000 sestara (od ovih ima urogjenih sestara 10.000) posluju u tom »vinogradu Gospodnjem«. Mi nijesmo tuj ubrojili onih plemenitih i nesebeznalih gospoja i gospojica stališa svjetskog, što u Kini i po drugim misijama pomažu širiti carstvo Božje na zemlji. Prema tome rade u misijama za Krista-Boga i za spas bližnjaga svog odsjekom 70.000 duša. Za ovoga je stoljeća mučeničku snrt podnijelo 200 i više misionara, ne ubroviv amo čč. sestara ni hiljada drugih, štono istošiše sile svoje baš u misijama.

— **Koliko ima ljudi na svijetu?** Po najnovijim štatističkim podacima ima kojih 1478 milijuna ljudi na čitavome svijetu. Između njih ima 330 milijuna katolika, 95 milijuna grčko-istočnjaka, 145 milijuna protestanata, 180 milijuna muhamedanaca, 5 milijuna židova, 150 milijuna brahma, 450 milijuna budhista, 130 milijuna pogana i bezvjerača.

Katoličkom crkvom upravlja sv. Otač papa Leon XIII. i 1163 biskupa. Zadnjih 5 godina narastao je broj biskupskih stolica preko 30.

Gledom na broj duša najveće su biskupije; Pariz sa 3,141.595, Vratislava sa 2.500.000, Köln sa 2.062.612, Bahia (u Braziliji, Amerika) sa 2.053.179 i Rio da Janeiro (u Braziliji) sa 2.053.905 duša.

Evropa ima što nadbiskupija što biskupija 525, Azija 107, Afrika 13, Amerika 215, Australija 22.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Brod. Bili me sa svih strana obasuli neprijatelji, te već mišljah, da ću morati čak i u zavtor. Pomoci ni od kuda; i u samoga branitelja izgubih nadu. — Onda me opet snaila teška bolest, te mi ni jedan liječnik nije mogao pomoci. U oba slučaja devenicicom se utekoh Presvetome Srcu Isusovu i Marijinu. Pa gde! Od neprijatelja se oslobođih; nevinost se moja dokazala. A tako isto sasma ozdravih i od bolesti. — Napokon i kćerka moja imala puno trpjeti od zločestoga muža svog. Imajući ja već puno zaufanja u Presveto Srce Isusovo i Marijino, na novo se obratih devenicom za pomoć, koju i zadobili. Za to ovim hvalim i slavim Presveta Srca Isusovo i Marijino. L. L.

Brod. Pred Božić prošle godine zbole me oči, i ja izgubih nadu u svu čovječju pomoć, te se utekoh devenicicom Presvetome Srcu Isusovu i Marijinu. Ujedno obećah, da ću, budem li uslišana, javno se zahvaliti u Glasniku. Sada ju dubro vidiš; sva je bol s očiju minula. S toga vršim ovime svoje obećanje, te zahvalna kličem: hvala i slava Presvetim Šćima Isusa i Marije!

B. J.

Gradec. Mali moj sinčić bio obolio od velike nahlade, tako te sam i ja i cijela obitelj izgubili nadu, da će nam ikada ozdraviti. U ovoj svojoj velikoj žalosti utičem se sa svojom obitelju skrušenom molitvom i devenicom svetoj Obitelji: Isusu, Mariji i sv. Josipu; i obećam, bude li mi uslišana molitva, da ću se na tom velikom daru zahvaliti u Glasniku. Istom mi počeli devenicu, i već krenulo djetetu na bolje. Sad je gotovo sasvim zdravo. Zato se na ovom neprocjenjenom daru najtoplje zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu, precistomu Srcu Marijinu i sv. Josipu. M. J.

Senj. U najveđoj teškodi utekoh se Presv. Srcu miloga Spasitelja s srđnom molitvom i obećajem, da će objelodaniti dobivenu milost. Bjež uslišana, Hvalim mu zato tisućputa, i ſekm, da cio svijet užljubi i uštaje ovo Presv. Srce!

L. I.

Senj. Presvetomu Srcu Isusovu i slatkoj njegovoj Majci izričem tek sada najponizniju hvalu, što su mi obitelj očuvali od prijepćive bolesti, koja je oko mre stana prilično bježnjela. Onda obecāh javno se zahvaliti, a tek sada činim. Molim eto i javno oba ta presveta Sreca, da mi oproste, a ja obećajm po mogućnosti širiti pobožnost Presv. Srcu Isusovome.

a—d.

Dolac Donji. Bo sam teško obolio u jeseni prošaste godine. Upotrebio sam, da mi se povrati izgubljeno zdravlje, običajne ljekarije: ali bez uspjeha. Onda se obratim Presv. Srcu Isusovu devetnicom. Odmah prvih dana krenu mi zdravlje na bolje, te u malo vremena sasvim sam ozdravio. — Ovoliko hotio sam objelodaniti na čast i slavu Presv. Srcu Isusova, a u znak moje dužne harnosti i zahvalnosti, pa i za utjehu štovateljā Presv. Srcu Isusova.

D. L.

— 240 —

Namjena molitava i dobrih djela u listopadu.

(Blageslovena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Društvo sv. Vinka.

Ro je društvo postalo u Parizu god. 1833., a poglavita mu je svrlja da služe Gospodina našega u osobi siromaha. Posve je naravski, što si je društvo, isprva sastavljeno od samih mladića kršćanskih, uzele za zaštitnika sv. Vinka Paulskoga, koji se mimo druge Sveće osobito istaknuo u ljubavi spram bližnjega. S vremenom ovo se društvo sve ljepše stalno razvijati i širiti. Sada nema gotovo katoličke zemlje, gdje ne bi bilo i društvo sv. Vinka. U Hrvatskoj ono postoji još od 8. listopada 1858., sjedište mu u Zagrebu, u samostanu čč. sestara milosrdnica.

Za Spasitelja našeg veli sv. Pismo, da *Iesus počet činiti i nčiti* (Djel. ap. 1, 1.); pa tako i članovi ovoga društva idu za tim, da se međusobno potiču i potpomažu u kršćanskom životu. To biva osobito djelima milosrđja. Članovi su naime dužni siromahu u stanovima njihovim pohagati i donositi im prema potrebi milostinju, ili ju doznačiti, te si ju ovi sami podignu. Ova milostinja

sastoji obično u hrani i odijelu; tek u vanrednim slučajevima daje se i u novcu. A s tješovnom pomoći umiju članovi podati i duhovnu, imajući na pameti riječi Kristove: *Ne čini čovjek o svom hlebu, nego o svakoj riječi, koja izlazi iz usta Božjih,* (Mat. 4.)

Jedni su članovi društva poslujući, a dragi podupirajući. Oni dolaze na „društvene sastanke,” istražuju siromaše, dijele milostinju vrijednima i potrebnima. Ovi budući zaprijećeni poslovima svojim podupira društvo ugledom svojim, novčanim prinosima, molitvama . . . .

Poslujući članovi često se sastaju u „sjednicu,” što se počinje molitvom i duhovnim čitanjem. Tad se iznose prijedlozi, preporučuju siromašne obitelji i u opće nevoljnici, da im se dopita potpora, pošto ih je jedan od poslujućih članova pohodio, te se uvjerio u potrebi njihovo. Tom zgodom doprinosi takogjer svaki od prisutnih članova po koji darak u društvene svrhe tako *te ne zna Ijevica, što čini desnica* (Mat. 6.) Još se na „sastancima izvješćuju o darovima podupirajućih članova. Zapisknik o sjednicama vodi društveni tajnik, a novac u društvene svrhe sabire blagajnik. Sjednica se zaključuje molitvom.

Svi su članovi dionici obilnih oprosta, što ih daje sv. Crkva članvincima toga društva, Sv. Otac papi Leon lijepo je poхvalio ovo društvo, kadno je 4. veljače 1838. ovo društvo deputaciju odasalo Nj. Svetosti.

Ono što mi ovaj mjesec osobito preporučamo našim čitateljima, i za što znamo, da je bez sumnje milo Božanskomu Srcu, jest ovo dvoje: 1) da se mole, te se ovo u istinu „kršćansko“ društvo sve to više raširi; 2) da istomu društvu pribave novih članova.

Od štovatelja Presvetoga Srca Isusova i od članova Apostolstva molitve ne bi se odveć zahtijevalo, kad bi se svima toplo preporučilo, da se i oni upisu u članove društva sv. Vinka, ako već imaju njih takovo društvo; ako li ga pak nema, da barem nastoje o tom, te se ono podigne. Neka nam se ne rekne, da toga ne dopuštaju njihovi razni poslovi, siromašlje itd. Tá svi i svaki, i oni, koji su najviše zaposleni, i oni što nijesu baš bogati mogu — uz nešto dobre volje — svakog tjedna, nešto malo vremena, pa i novca pridužiti nevoljnoj braći svojoj. To bi njima samim doneslo više koristi, nego li onima, kojima se daje ova milostinja. Oni bi si time zasluzili samoga Spasitelja, koji no reče: *Štогод учините jednomu od moje najmanje braće, meni учините* (Lik. 21).

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 11. Studeni 1899. God. VIII

Isus: svakoga mjeseca jedanput, i stoji na god na 24 novčić; za nac., kojima se u kćer donosi ili poštova Isiju, 28 novč.

Neprijatelj na putu u vječnost.

Slavni francuski slikar, Dr. Doré, mnogo nam je lijepih zgoda iz svetoga Pisma staroga i novoga zavjeta vještim kistom svojim prikazao. Za njegove slike kažu, da su prava remek-djela. Da vidiš, kako on umije slikati, jednu će ti sliku sada pokazati.

Kad pogledaš ovu sliku, vidiš pred sobom dolje po dnu slike veliki crni jaz, pun tame i grozote. Iz jaza se pomalja strašni zmaj. Sedam glava na sebi nosi! Velike strašne oči, zinuo, glavu digao, zviždi, puše, plazi, pjenu u vis baca. Strahota je pogledati! Iznad bezdna gore vidiš veliki sjaj nebeski! U sjaju stoji Bl. Dj. Marija, sa 12 zvijezda okrunjena, drži maloga Isusa na ruci. Naokolo se

poredale nebrojene čete Angjelā, pa pjevaju Djevi u slavu. Ispod nogū Marijinih zalijeću se drugi Angjeli u bjelini, s mačem u ruci prema silnome zmaju, što se pomalja iz tmina; kao da brane Blaženu Gospu i djetešće Isusa od navale grdnoga zmaja.

Ova ti slika predočuje, citatelju mili, tvoga glavnoga neprijatelja na putu u vječnost. Zove se: vrag, sotona, glava svih vragova, stara zmija, neprijatelj roda ljudskoga. Ono sedam glava, što na sebi nosi, znači sedam glavnih grejeha, na koje nas navesti hoće. Taj neprijatelj roda ljudskoga sav je garav, crn kao ugljen, leži u tmini vječnoj. A to znači, da su sva mu dje a crna, tamna kao mrka noć; pa i mjesto, gdje on stoji, mjesto je tame, mjesto noći vječne u paklu. A zato tako strašno gleda, bipesni i pjenu baca u vis proti svjetlu, proti Mariji i malome Isusu, jer je neprijatelj svjetlu, neprijatelj i Djevici Majci Božjoj; jer mu je ona *glavu satrila* i donijela nam *sunce pravde*, Isusa Boga našega, koji nas izbavi od ropstva grejeha, od ropstva vraga paklenoga, i dade nam život vječni.

Gdje je taj neprijatelj vrag, tuj nema svjetla, nema sjaja milosti; nema ni radosti, ni sreće ni blaženstva; tuj je samo vječna muka, samo vječni strah, vječna grižnja savjesti, tuga i žalost vječna. Teško onoj duši u kojoj Bog i kraljestvo Božje milosti ne vlada, već vrag i kraljevstvo tmime se širi! Teško onomu čovjeku, koji se sasvim predao u pandže ovoga najgrovnjeg neprijatelja. Nema zvijeri tako okrutne, tako krivočne, kao što je ova neman paklena, vrag. Jesi li ikad vidio opsjednute, bjesomučne ljude? O što oni trpe, što podnose, ne da se ni izreći! Ljudi opsjednuti često posve izgube pamet, govore, buncaju svašta, psuju, ruže, kunu se, laju kao psi, viču, urliču, rokču kao svinje, plaču, kao malo dijete, skaču amo tamo kao muha bez glave, bacaju se u vodu, u vatru; sve

se od muke po zemlju valjaju, pjene se, viju se i previjaju kao prebijen crvak !

Ali pomisli, čitatelju mili, kada vrag pakleni tijelo tako muči, koliko će on mučiti istom dušu u paklu ! dušu, koju je odvratio s puta života, s puta krjeposti i svetosti ; pa ju odvukao sa sobom u ponor vječni. Bože nas sačuvaj od tolike nesreće !

Dokle god živimo u ovoj dolini suza, nikad nijesmo posve sigurni od zasjeda njegovih. On uvijek obilazi okolo kao ričući lav, gledajući koga bi proždro ! (I. Petr. 5.)

Nema mjesta, nema zemlje, nema države, nema grada, nema sela, nema kuće, gdje ne bi neprijatelj roda ljudskoga bio ; gdje ne bi na ljude vrebao, i zamke im pred noge bacao. Bio ti, ne znam, gdje ; bio sam ili u društvu, bio u kući ili na putu, bio na kopnu ili moru, bio na poslu ili na igri, bio na javi ili u snu : posvuda je uza te neprijatelj tvoj, svuda on vreba na te, gleda kako će te na grijeh navesti i u propast vječnu oboriti ! Kada se moliš, on ti donosi svakojake misli, rastresa te, uznenimira te. Kada učiš ili kada si u školi, on te nagovara, da čitaš što je zabranjeno, da govorиш u vrijeme zabranjeno, da se razgledaš, u druge zadirkuješ, druge lutiš, u nauci smetaš. Znaj, kada ti god nastanu nečiste ružne misli, slike u glavi, koje, te na grijeh vuku : to je djelo ovoga crnoga neprijatelja, duha paklenoga. I ako mu se odmah iz početka ne opreš, ako se s njim upustiš u razgovor : već si gotovo uhvaćen, već si regbi u zamki, u mreži njegovoj.

Zmiji se paklenoj treba odmah iz početka oprti svom silom duše. Znaš li, šta ćeš činiti, kad te »crni« na kakav grijeh napastuje ; kad ti gleda put u nebo zapriječiti ? Cini isto, što je učinio i sv. Juraj s onim zmajem, o kome pučka pjesma priča.

Juraj viknu: Isus i Marijo!
Bojnim kopljem zmaja udario;
Pak je svilen pojaz otpasao.
Oko vrata zmaju svezao.

Pojaz daje gizdavoj d'jevojci,
Ljuta zmaja da vodi u ruci
Preko svega grada bijelogra;
Čak do dvora kralja Širenskoga.

Tada Jure sablju povadio,
Ljutu zmaju glavu otsjekao.

— - - - -

Čini i ti tako s paklenim zmajem! Kada se on
pomoli iz mutnoga jezera paklene napasti, da te ustavi
na tvom putu u vječnost: a ti uzmi koplje vjere
i pouzdanja u Boga, pa udri prokletnika.

Sveži ga onda pasom poniznosti, samozataje
i poslušnosti, da se ni maknuti ne može! Uzni
zatim oštiri mač ljubavi Božje, pa njime sijeci nepri-
jatelja paklenoga, da ti nikad više ne dogje, nikad
ti se ne pokaže u strahoti svojoj! Kada se god po-
niziš i rekneš u sebi: Bože moj i sve dobro moje!
sve ču ovo podnijeti na čast i slavu tvoju! Srce Isu-
sovo! ti si bilo krotko i ponizno, iz ljubavi napram
tebi hoću i ja da budem krotak i ponizan! Iz ljubavi
napram tebi, preslatko Srce Isusovo, oprostit ču sve
uvrede svojim neprijateljima; molit ču se za one, koji
me mrze, bit ču danas poslušan na svaki mig svojih
roditelja, svojih učitelja i poglavara! Danas ču se
dobro vladati, dobro učiti, paziti u školi, klonut ču
se zle prigode, čuvat se ružnih govora, kletevi i pro-
klinjanja, ne ču ništa gledati, što bi mi moglo dušu
raniti itd. Kad god ti ovako govorиш, onda ti bacaš
ovome neprijatelju svome regbi konopac za vrat, pa
ga vežeš, da ti ništa nauditi ne može!

Junački se dakle drži, mili čitatelju, proti ovome

ljutom protivniku! Ma podigao se proti tebi cijeli pakao ma pucali gromovi i sijevale munje i zemlja se tresla; ma sa svih strana na te zmaj pakleni navaljivao: ne boj se! Srce Isusovo je s tobom. Srce Isusovo bit će ti sigurno zaklonište proti svim nvalama duha paklenoga. Ti ćeš u ovom Srcu sigurno stupati u blaženu vječnost.

Za mile pokojnike.

Štio c. Glasniče dragi, protumači mi nešto!

Glasnik. Pa što to?

Štio c. Ja ne vidim, zašto treba da se molimo za duše u čistilištu. Tu one su i onako već sretne; jer sigurno znaju, da će doći u nebo. Ej, kad bih i ja samo bio u čistilištu!

Glasnik. A da si sada doista u čistilištu, n'šta ne bi toliko želio, nego da bi se i drugi na te smilovali, i tebe iz onih muka izbavili. Onda bi ti uvidio, koliko je to djelo ljubavi, i zašto je sv. Crkva već od početka svoga toliko činila za duše u čistilištu. Već stari Tertulijan, koji je živio onamo nazad 1600 god., piše, da je običaj sv. misu prikazati za duše u čistilištu tako općenit u Crkvi, te se ne može posumjati, da on potječe od sv. apoštola. Pa već i u samom starom zavjetu čitamo, da je *sveta i spasonosna misao moliti se za pokojnike, da se oslobole grija svojih.* (2. Mak. 12., 6.)

Štio c. Dobro dakle; ja ti vjerujem, da je to bogoljubno djelo. Nego ja držim, da je Bogu još milije djelo moliti se za žive, budući se ovi nalaze u velikoj pogibli za spas duševni, dok su duše u čistilištu sretno svladale sve pogibli.

Glasnik. Istina i za žive treba se Bogu moliti; no i za mrtve. *Ono treba činiti, a ovo ne ostaviti.* (Mat. 23.) Ma da i jesu ljudi na zemlji još mnogim pogiblima izvrgnuti: opet su duše u čistilištu to nevoljnije, što si same ni malo ne mogu pomoći. Pomisli samo, da si u ognjenoj peći sapet gvozdenim lancima na rukama i nogama, tako te se ni maknuti ne bi mogao. Sve da si se prije lijepo ispovjedio i pričestio, te bi se s pravom mogao nadati, da ćeš u nebo: — opet bi ti vikao, što te grlo nosi, neka te izbave iz ove ognjenene peći.

Gle, u takome su stanju duše u čistilištu, a oganj tamošnji gori dugo; za mnoge i puno godina.

Što i c. Pravo veliš; treba da žalimo ove nevoljne duše.

Glasnik. Dašto; pa to je i tebi od prevelike koristi. Čuj samo, što pripovijeda veliki papa Benedikt XIII. Krištof Ugo bio raskalašen mladić, prije nego je otisao u Dominikance. On se sasvim podao igri, razuzdanosti i neprijateljstvu, te tako hrlio prijekim putem u vječnu propast. Tek jednoga djela bogoljubnosti ne bi on nikada propustio: dnevice bi on molio sedam pokornih psalama za ispokoj dušu u čistilištu. I gle, ovoj bogoljubnosti ima on da zahvali spas svoj. Jednoga dana, i sâm ne znade kako, osjeti, da mu se srce ama sasvim promjenilo. Rasvijetljen milošću Božjom odreće se svijeta, pogje u Dominikance, i tude posta svetim redovnikom.

Ako se dakle molиш za duše u čistilištu, to će ti one od Boga isprositi mnoge i velike milosti, i nebo ti otvoriti. Tako bih ti mogao navesti još i mnoge druge dogadjaje; odakle bi video, kako duše u čistilištu umiju pomoći i u tjelesnim potrebama onima, koji se za njih Bogu mole.

Što i c. Ded, Glasniče, kaži takav primjer!

Glasnik. Evo što pripovijeda jedan knjižar iz

Kolina, po imenu Vilko Freyssen. On piše engleskome Isusovcu, Munfordu, da su mu duše u čistilištu iska-zale dva osobito velika dobročinstva, zato što se mnogo za njih molio, pa i druga dobra djela Bogu za njih prikazao. One su, veli, i djetetu mojemu i ženi mojoj život spasle, povrativši im čudesnim načinom potpuno zdravlje.

Vidi dakle, kako su duše u čistilištu regbi neiz-mjerno zahvalne za svako, pa i najmanje djelo ljubavi spram njih.

Štioč E., valja da priznam; ti si me uvjerio, mili Glasniče, kako je vrlo spasonosno i korisno po-moći dušama vjernih mrtvih, da se izbave čistilišta. Samo te još molim, da mi kažeš, šta bih ja mogao za njih uraditi?

Glasnik. Nada sve možeš se za njih Bogu moliti, dati za njih odslužiti sv. mise, ili barem sám bogoljubno slušati sv. misu za ote duše. Onda možeš Bogu prikazati svako dobro djelo u prilog dušama u čistilištu, svaku sv. pričest, svaku milostinju, svako trapljenje, post itd. Po tom imaju mnogi opro-sti potpuni i nepotpuni; ove oproste možeš ti lako, samo ako hoćeš, dobiti, i namijeniti ovim dušama. N. pr. ako se svakoga mjeseca pričestiš jedan ili dva puta na čast Božanskog. Srca Isusova, to svaki put dobiješ potpuni oprost.

Štioč. Od srca ti hvala, što si me tako lijepo svjetovao. Ja cu uraditi onako, kako si rekao; pa cu do smrti, a poglavito ovoga mjeseca, svaki dan štogogj učiniti za duše u čistilištu.

Glasnik. Blago tebi, učiniš li tako; ti se zato nikada kajati ne ceš. Blago milosrdnim, jer će oni milosrgje postici. (Mat. 5. 7.)

Što priča jedna č. sestra sv. Križa?

Ozdravila tijelom.

Opet je bilo u Friburgu, u Brizgavi, a oko godine 1873. Jedna se gospogja razboljela: spopala ju, mislim, sušica. Njezin muž, veoma imućan gospodin, bio protestanat, pa uz to još i slobodni zidar. Uza sve to dao je, na molbu svoje bolesne žene, dozvati jednu sestruru sv. Križa, koja bi ju njegovala.

Došli dakle k meni, koja sam tada bila poglavicom; a ja poslala jednu od mojih mlađih č. sestara. Nu ona se za malo povratila k meni, sva blijeda i uplašena, te će mi: »Oprostite, časna majko, onamo niko od nas ne može ostati. Čujte samo, što mi se je dogodilo. Tek što ja zakročih u kuću onoga slobodnoga zidara, a on kô pomaman stao vikati na me: »Eno, eno koludrice! Daleko s onim crnim haljinama! Ne mogu ja toga gledati! Obucite druge halje, kô što se nose druge žene! A mojoj suprugi da nije progovorili ni bijele ni crne ni o nebu ni o paklu! Jeste li razumjeli?« Ja stajala i plaho gledala onu ljutu zvijer. No kad vidjeh, da mu nije ni malo do šale, šta će č. majko, već se s mjesta povratila k Vama.«

Toga ja ni najmanje ne zamjerih sestri, već u sebi pomislih: »Idi sama, i pokušaj sreću; pa što Bog da!«

Odoh dakle zamišljena prema kući onoga slobodnoga zidara. Istom me on ugledao, a već počeo bješnjeti i vikati, kô da je sišao s uma: »Svlačite ove crne haljine; ja ih ne mogu gledati!«

»Znate li šta, gospodine?« odvratim mu posve mirno, pogledav mu neustrašivo u oko; »znate li šta? Eno tamo ulicom prolazi neki gospodin: zovnite ga,

pa mu recite, neka on svuče svoje haljine. Rada bih vidjeti, što li će Vam na to odgovoriti.

Slobodni zidar kô da i ne čuje, nego dalje viće:
»A ove knjige (bili su to molitvenici) daleko s njima!
Bacite ih!«

»Hoću, gospodine!« odvratim mirno; »samo Vi prije dajte bacite u vatru sve svoje bogumirske slobodnozidarske knjige!«

Po tom se obrati ženi svojoj, koja blijeda i slaba u postelji ležala; pa joj povice: »Ovu zar kletu koludricu hoćeš da imas uza se?«

»Hoću,« odvrati ona slabašnim glasom, »a ti je pusti u miru; pusti je k meni.«

Bilo to u večer. Mrak se jur hvatao. Prije nego će se slobodni zidar udaljiti, i mene samu ostaviti kod žene svoje, stao mi opet i opet zapovjedati: »Upamite dobro, što Vam kažem! Da mi nijeste govorili ženi ni o nebu ni o paklu, ama ni cigle rijeći! Jeste li to dobro razumjeli? Inače s mjesta ču Vas izbaciti iz svoje kuće, pa ču sam ostati kod svoje žene.«

Ja ga sasvijem mirno saslušah, no ne odvratih mu ni riječice. On se napokon udalji, te pogje u sobu. Ja dakle sama bdjela uz jadnu bolesnicu, koja teško disala. Bilo već gluho doba noći. Sve naokolo tihoo i mirno. Ja uz postelju bolesnice sjedila, šuteći i moleći. Od časa do časa čujem, gdje slobodni zidar, što je spavao u susjednoj sobi, nemirno skočio s kreveta, te se polako i tihoo približio vratima, da kroz ključanicu prisluškuje, ne govorim li ja njegovoj ženi što god o nebu ili o paklu. »Baš si mi prava bena« rekoh u sebi; »misliš li zar, da sam tako nepametna, te ču ni pet ni šest namah početi o nebu ili o paklu?«

Slijedećeg jutra upitat će slobodni zidar ženu si: »Jesi li zadovoljna s onom koludricom?« — »Je-

sam ; i te kako !« odvrati ona. »Ostanite dakle,« osorno
će meni, «ali dobro pamtite, što Vam sinoć rekoh.«

Kad bude prema podne, dogju liječnici da razvиде bolesnicu. Jedan mi liječnik tibo prišapnuo :
»Čujte, č. sestro! Gledajte, da se bolesnici podijele
sv. sakramenti; jer, kako je slaba, po svoj će prilici
umrijeti već dojdute noći.«

»Podijeliti bolesnici sv. sakramente?« pomislih
u sebi, »i to u kući onako bijesnoga zidara? Jest lako
je to reći, nu teško i preteško izvesti! Svaki čas on
dotazi, da vidi, ne govorim li ženi njegovoj što god
o nebu ili o paklu. Bože sveti! Preslatko Srce Isu-
sovo! Bl. Gospol! pomozite nam!«

Napokon dodijalo slobodnu zidaru kod kuće.
Kako me sve do podne nije zatekao, gdje govorim
njegovoj ženi o nebu ili o paklu, ufao se, da će i
nadalje šutjeti, te izagje iz kuće. Tko zna kuda?
Možda u slobodnozidarsku ložu.

Evo me dakle gdje sam bez svjedoka, sama s
bolesnicom. Sjetih se, da je došao odlučni čas. Ili
sad ili nikad.

»Čujete?« počnem bolesnici, »mislim, gospogjo,
Vi i sama osjećate, da Vam je zlo, vrlo zlo.«

»Kako ne bih osjećala, č. sestro? Dapače osjećam,
kako se svakim časom približujem smrti. Domala
i ja sam doživjela vijek svoj.« Uz to izvinuo se težak
uzdah iz grudi njezinih.«

»A nijeste li Vi, draga gospogjo, uzgojena u
katoličkoj vjeri?«

»Jesam, č. sestro.«

»Pa sada na umoru zar ne biste htjela, da Vam
se zovne svećenik?«

»Oh, draga sestro, želim to iz svega srca. Bog
to znade. Ali joj, ne da se! Ta, šta bi na to moj
suprug? Č. sestro, Vi i sami vidite, kakav li je.«

»Vidim, vidim, draga gospogjo; vidim kakav je.

Nego znate^{te} sta? Pustite muža, nek umre po svojo
vjeri; a Vi^z umrite po svojoj. Ta ne će on u vječ-

Prikazuje Bl. Dj. Matije (2), „tucenoga“.

nosti z: Vas podmetnu legja, ili se za vas žrtvo-
vati, da gori u paklu mjesto Vas!«

»Pravo velite, č. sestro! O kako bih rado primila sv. sakramente! Ali kako ču? Uh! goropadnog li muža! Svetujte me, č. sestro, ako znate; po Bogu pomozite mi!«

»Nije tuj druge, draga gospogjo, nego kada Vam se povrati muž. Vi ćete mu posve odlučno izjaviti, da svakako hoćete primiti sv. sakramente. Neka on ide sam k vragu, ako ga je baš volja; a Vi da hoćete po što po to umrijeti po svojoj sv. katoličkoj vjeri. Evo dakle, šta ćete!«

»Joj, č. sestro, kamo mislite? Pobijesnit će muž, kada mu što takovo i spomenem.«

»Draga gospogjo, ufaјte se samo u pomoć Božanskoga Srca Isusova! Molimo se njemu zaufano; a ono će nam sigurno pomoći. Ne bojte se! Bog će dati, sve će dobro biti!«

Još jednom gospogja bolno uzdahne, sjetiv se jadu; a po tom reče odlučno: »Hoću, č. sestro, hoću, kad se već radi o neumroj duši mojoj!«

Što reče, to i ne poreče. Ja se za kratko vrijeđem povratih u samostan, da vidim, šta li mi rade moje č. sestre. Megju to vratio se i slobodni zidar kući. Žena ga zovne k sebi, pa će mu slabim glasom ovako:

»Dragi mužu! Evo vidiš, gdje umirem. Ne буди dakle tako nečovječan i okrutan, te bi mi uskratio jednu jedinu — i to zadnju želju.«

»A što bi ti u ime zadnje želje?« upitat će on.

»Daj prije, dragi moji,« opet će ona, »daj prije da te upitam, jesam li tebi vjernom drugaricom bila, sve do same smrti?«

»Jesi, dušo! Ali šta ćeš time?«

»Evo hoću da te upitam, da li ćeš mi uskratiti ono, za što te u ime moje vjerne do smrti ljubavi molim i zaklinjem.« — Muž bio ponešto ganut, ili se barem ovakav pričinjao. Šta dakle želiš, draga ženo?«

»Hoćeš li mi doista ispuniti zadnju želju?« »Hoću, ako samo mogu.« »Dragi mužu! Ja ništa drugo od tebe ne ištem, nego što je za cijelo najpravednije na svijetu.« »Ali kaži napokon, što bi rada«, upane joj muž sav nestrpljiv, »čemu me tako dugo na muke stavljaš? — »Evo sad ču da ti kažem. Moja je zadnja želja« — zapne joj opet riječ u grlu, i još jedan put pogleda nekako plašljivo muža, koji uz nju sjeđio. Napokon se usmijeli, te će slabim no odlučnim glasom: »Moja je zadnja želja, da prije smrt primim sv. sakramente!«

Ali sad da si vidio muža! Kô da ga ujela ljutica guja. Skoči na noge, drše na čitavom tijelu, oči mu se kriješe kô žeravica, a strašnim će glasom: »Ženo? zar ovo? Do bijesa? U moju kuću da pustim katoličkoga svećenika? Jesi li poludjela? Zar si zaboravila, kako na njih mrzim? I dalje je bijesnio. Nužena mu ne odvrati drugo već ovo: Obećao si mi, da mi ne češ uskratiš zadnje želje! Ne češ ti za me umrijeti; pusti dakle da ja umrem, kako je meni bolje.«

Dok se oni ovako razgovaraju, evo mene, te se vratim bolesnici. Već s daleka čujem buku i naslučujem s mjesta, o čemu se radi. Tek što me ugleda bijesni slobodni zidar, svali sav svoj gnjev na mene. Da sam mu zapalila kuću, odista ne bi gore mogao.

»Nijesam li Vam rekao,« poviče, »da ne smijete mojoj ženi ništa govoriti ni o nebu ni o paklu; ama ni cigle rijeći! I drugo je svašta pobrkao u svojoj ljutini. No ja mirno stajala i šutjela, poput hridi u moru, što se o njoj odbijaju valovi.«

Kad on vidje, da me sve to ni malo ne dira, opet će se obratiti siromašnoj ženi, koju već teški oblio znoj, a suze joj niz lice curkom curile. Onda ju upita: Dakle odista hoćeš svećenika? — »Hoću,

velim ti; hoću svakako. — »A kojega li hoćeš?«
— »Nečaka nadbiskupova.«

Kad ja ovo razumijeh, i vidjeh, da će slobodni zidar ipak nekako popustiti, ja ne budu lijena, već ravno odleti samome nadbiskupu, te mu brže ispričaj, sve što i kako je bilo. Nadbiskup živim me zanimanjem slušao. »Žalim,« reče napokon, »živo žalim, što mi nečak nije kod kuće. A Vi idite do gradskoga župnika. Bit će Vam on veoma rado na uslugu. Iz palače nadbiskupove poletim dakle u župni stan, ali ni župnika ne bje kod kuće. S toga zamolim pomoćnika njegova. Bio on još vrlo mlađ, a uz to slabašan, no pobožan i čedan; ma znate, baš kao da je drugi sv. Alojzij. »Molim Vas, velečasni, reknem mu na koncu, »molim Vas, požurite se! Boiesnica, kako je slaba, bojati se je svaki čas, da se ne će onesvijestiti.«

Sad ja odleti opet bolesnici, e ju obavijestim o njegovu dolasku. Muž nije bio kod nje, već se nekamo povukao. Malo za tim ugledam s prozora sve čenika, gdje dolazi. Sad će dakle namah ući u sobu. Nu ja čekaj te čekaj, a njega nema te nema. Stanem se napokon nešto uznemirivati; teške me zaokupiše brige. »Šta će to biti? što ga jošte nema? Idem da gledam, šta je.«

Izagjem iz sobe, pa imam šta i vidjeti! Mili Bože! Nijesam, istina nikad vidjela, kako vuk grabi janje. Ali mislim, ne može biti gore, nego kako je onaj bijesni slobodni zidar spopao bio mladoga, slabašnoga svećenika. Pograbio ga za ovratnik, tresao njime i vukao ga amo tamo: bojala sam se, ugušit će ga. Ni pisnut nije mogao. Šta ču ja slaba žena? Ne mogu mu pomoći. Kad vidi slobodni zidar, gdje su vrata sobe otvorene, poviće svojoj ženi: »Ovoga zar hoćeš?« »Hoću, a ti ga pusti u miru; pusti ga unutra.« — »Evo ga!« Još jedan put grdno njim potrese, pa ga napokon pusti, zavuče se u svoju sobu, gdje je i nadalje bijesnio.

Zlostavljeni svećenik među to ispjedio bolesnicu. Ja pripravila stol za presv. sakramenat, što ga svećenik sobom ponio. No odakle za oltarić pobožne slike? Onaj zakleti neprijatelj sv. vjere u čitavoj kući svojoj ni najmanjega kršćanskog znaka nije trpio. Srećom bolesnica potajno čuvala bila jedno malo propelo; bila to, mislim, uspomena na njezinu pokojnu majku. Ovo dakle raspolo bio jedini ures oltariču, na koji je svećenik postavio presv. Tijelo Isusovo. Možete si pomisliti, s kakovom je utjehom bolesnica primila sv. popudbinu i zadnju sv. pomast. Bila to za cijelo najveća sreća i najljepši dan, što je ona ikada doživjela u kući bezbožnoga si muža. Jedva je smogla rijeći; da se zahvali dobromu svećeniku. Sve ga molila, da joj oprosti, što je i nehotice povodom bila onakova zlostavljanju od strane svojega supruga.

Svećenik ju tješio i mirio, kazujući, da je sve to za ime Božje učinio; da je tijem samo ispunio dužnost svoju.

Nu ipak morali ga negdje srsi prolaziti, kad je pomislio, da mu se isto i kod povratka može dogoditi; a tko zna, neće li drugom i gore proći? Kako će dakle, da ne upane iznova u šake onome mahnitome čovjeku? Ja se iz dna duše moljah Bošanskom e Srcu i svim Svecima Božjim: »Oj,štite mi dobroga mladog svećenika od one okrutne zvijeri!« Sad otvorismo vrata što se ikako opreznije moglo, neka ne čuje slobodni zidar; a mlađi svećenik sve tiho i polako izšao iz kuće. Kako je negdje Bogu hvalio, što je živu iznio glavu iz te zlokobne kuće!

Slobodni zidar od same ljutosti nije se više ni pokazao do slijedećeg juria, kada su došla dva liječnika na običan posjet. Jedan je bio katolik, a drugi protestanat. Nijesu drugo ni isčekivali, nego da je bolesnica već umrla. Ali se oni začudili, kada je nagru

ne samo živu, već kud i kamo bolje joj bilo, nego li dan prije. Nije im to nikako išlo u glavu. Ispituju bolesnicu; ali sve im umijeće nije moglo riješiti ove čudne promjene. »Kako je to samo moguće, da je bolesnici danaž onako dobro, pošto joj jučer duša bila već na jeziku? Što se to dogodilo s njome?« Bace jedan pogled i na mene, koja sam tamo stajala, te se radovala. »Gospodo« reknem, »nije se s bolesnicom ništa neobično zabilo, već samo da je jučer primila sv. sakramente katoličke Crkve. Na te riječi zamislili se liječnici. Napokon jedan od njih, a to baš onaj protestanat, povuče slobodnog zidara sobom u susjednu sobu, te će mu otvoreno: »Gospodine! Ako vam ozdravi žena, onda znajte, da to imate jedino zahvaliti sakramentima, što ih ona primila. Mi liječnici proti ovakovoj bolesti ne mogosmo n'šta!«

Odoše li ečnici. Ja sam opet sama bila s bolesnicom. Tada se otvore vrata, a unigje slobodni zidar; no sasma drukčije ovaj put nego li otprije! Mirno, čedno s nekim upravo strahopočitanjem najprije će u mene pogledati, a onda će kleknuti pred me: Č. sestro, oprostite sve! Dobra sestro, oj, molim Vas i zaklinjem, ozdravite još posve moju ženu! Na to će mu ja: »Znate l' šta, gospodine? Vi morate ostaviti slobodnu zidariju; Vi morate opet vjerovati, pošto ste na svoje oči vidjeli, kakvu čudesnu moć imaju sv. sakramenti!« On ustane i zamišljen vrati se u svoju sobu.

Odsada bio ovaj gospodin uvijek veoma prijazan i učitiv prema meni. Žena je njegova u istinu sasvim ozdravila, tako te se liječnici nijesu načuditi mogli.

Kad bude na Tijelovo, vidjeh ja, kako je u ophodu uz svoju ozdravljenu ženu skromno koracao i — njezin suprug! On je ostavio bio slobodnu zidariju, ali nije se odrekao protestanske vjere. Godinu dana iza

toga on umrije. Žena ga dakle preživjela; a dok sam ju znala, bila je zdrava zdravca. Da li i sada još žive, ne znam; zašto ja davno već ostavih Friburg.

Oj, velečasni Oče, nije to jedini primjer, što sam ga doživjela, kako su bolesnici regbi čudesnim načinom ozdravili uslijed primanja sv. sakramenata. Ali kud bih ja, da sve to ispričam? Čitave bih dane o tom mogla pripovijedati; smrklo bi se, a još ne bih našla ni kraja ni konca!

Vjesnik.

— **Sv. Stolica** (sv. Zbor za obrede 21. srpnja) o. g. upravila je na biskupe cijelog svijeta pismo o raširenju pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu. Tude se spominje, kako je sv. Ocu papi osobito bilo drago, što se savkoliki svijet posvetio Božanskomu Srcu; i kako se sv. Otac nada, da će po ovoj posveti na novo oživjeti sv. vjera i ravnost kršćanska. Pa da se to još u obilatijoj mjeri zbude, moli »prefekt sv. Zbora za obrede, kardinal Mazzella, svekolike biskupe, neka bi u svojim biskupijama, naredili zgodne pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu, po glavito za mjesec lipanj. Onda se osobito preporučaju nove litanije o Presv. Srcu Isusovu. Napokon sv. Otac Leon XIII. silno želi, da bi se mladež, a u prvome redu ona, što se knjigom bavi, prikupljala u bogoljubna društva, a pod zaštitom Presvetoga Srca Isusova. To su naime iakova društva, u koja idu mladići od drage volje; pa se na određeni dan u tjednu sastaju bud u crkvi bud u kapelici, te pod upravom kojega svećenika obavljaju razne pobožnosti u čast Božanskemu Srcu.

— **Proslava posvete k Presv. Srcu u zagrebačkoj nadbiskupiji.** Sv. Otac papa, Leon XIII.,

kako je već poznato, odredio je 25. svibnja o. g., da se sav svijet posveti Presvetomu Srcu Isusovu na završetku 19. vijeka. Budući da je okružnica sv. Oca prekasno stigla u zagrebačku nadbiskupiju, a da bi se mogle prema njoj shodne odredbe izdati za kler i za puk, kako da se i u zagrebačkoj nadbiskupiji ova posveta obavi; to je preuzvišeni g. nadbiskup zagrebački odredio ovo, što slijedi:

Sva gg. dušobrižnici neka 15. nedjelju poslije Duhova (t. j. 3. rujna) o. g. naregjenu pobožnost vjernicima svojim uz shodnu propovijed oglase, na blagdan Narogjenja Bl. Dj. Marije i slijedeće subote poslije sv. mise mole litanije o Presv. Srcu Isusovu, a u nedjelju 16 poslije Duhova neka poslije sv. mise, koja se imade služiti pred izloženim sv. otajstvom, i poslije litanija o Presv. Srcu Isusovu zajedno sa vjernim pukom mole od sv. Oca propisanu posvetnu molitvu.

Uslijed ove naredbe i jest se proslava posvete Presv. Srca Isusova u zagrebačkoj nadbiskupiji lijepo obavila. U prвovostolnici zagrebačkoj upravo je vrlo lijepo prema tamošnjim prilikama ta posveta ispala. Na Malu Gospojinu bila crkva dupkom puna bogoljubnoga svijeta. A i u drugi, prem dјelatni dan, došlo je prilično brojno općinstvo u crkvu. U treći — posvetni dan — (10 rujna), služio je uz svečanu asistenciju svečanu sv. misu sam preuzvišeni g. nadbiskup. Prvi (8. rujna) i treći (10 rujna) dan držao je u slavu Presv. Srca Isusova vrlo zgodnu propovijed preč. g. Ivan Hangi, kanonik. Na oltaru Majke Božje bio je ispostavljen lijep, oveči kip Presvetoga Srca Isusova, okičen cvijećem i mnogobrojnim svijećama. Iza dovršene sv. mise s propovjedaonice preč. g. Pavao Leber, kanonik, na glas je molio litanije o Presv. Srcu Isusovu, a puk je na glas odgovarao; zatim je preč. gospodin zajedno sa

pukom izmolio molitvu posvetnu. Najzad bi dan sa Presvetim blagoslov, i tako bi ta lijepa svečanost svršena.

Na ovaj ili sličan način posvuda se u prostranoj nadbiskupiji obavila ova »posveta«. Mi imamo ov čas pred sobom, makar i kratak izvještaj o toj »posveti« u Sv. Ivanu Žabno, u Krašiću, u Remetah. Da istoga ne opetujemo, spomenut ćemo samo, da se tom prigodom u Remetah posvetio i lijepi oltar s kipom Presvetoga Srca Isusova!

Bilo sve to na veću slаву Božanskome Srcu Isusovu, a nadbiskupiji zagrebačkoj doneslo obilatoga blagoslova s neba!!!

Na „Muđeničkoj gori“ (Montmartre u Parizu) pripravljalo se kroz 9 dana na tu vanrednu svečanost. Bazilika Presv. Srca bila je puna puncata ljudi, što se molili Presvetome Srcu, t8. lipnja sâm je kardinal-nadbiskup Richard, jer zato zamoljen obavio svečanu posvetu.

— **Kip Bl. Dj. Marije.** Na gorskom vrhuncu Rocciamelone (Italija), visoku 3537 metara, najvišoj gorskoj kosi u Sjevernom Piemantu, podignut je i blagosloven 28. kolovoza o. g. kip Bl. Dj. Marije, visok 8 metara. Taj kip Marijin, taj spomenik religiozni, tako je visoko postavljen, kao ni jedan dosele u Europi, pa i na čitavom svijetu. A da bi se podigao, za to su doprinosila osobito djeca tako, te je prinose svoje podalo preko 130.000 školske djece. Toga radi i ima s jedne strane natpis: »Italska djeca Mariji. Posvetni natpis sastavio je sam sv. Otar papa, Leon XIII. U njemu on nazivlje Mariju: »nive candidior«. (»Od snijega bjelija«). Na dan otkrića služila se u 5 sati u jutro sv. misa na brdu, zatim je kip blagosloven i otkriven. Prisustvovale su tome svečanome činu sve crkvene i svjetovne oblasti.

(*Katolički list.*)

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Križ-vac. Hvala i slava Presv. Srcu Isusovu, što nas je po zagovoru Bl. Djevice Marije i sv. Florijana očuvalo od požara!

Jelenje. Srdačno se zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu, što mi sinčić ozdravio, a ja sretno položih ispit. P. Z.

Draga. Bio mi je više vremena muž bez posla, a ja se u svojoj nuždi utekoh Presvetomu Srcu Isusovu. Prošnja mi je uslišana; muž dobio posla. Zato hvala Presv. Srcu Isusovomu i sv. Josipu na dobivenoj milosti. P. M.

Ivančić gral. Ja se ponizno zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu, milo Majci Mariji, sv. Josipu i sv. Antunu Padovanskom, koji su mi u vijek pomagali proti mojim tjelesnim i duševnim neprijateljima, a i u drugim slabim neprilikama. Nadalje se zahvaljujem Presv. Srcu I-usuovu i preč. Srcu Majke Božje, sv. Josipa i Antunu Padovanskom, koji su mi pomagali u mojoj bolesti, te sam njihovom pomoću i miloštu bez lijekova ozdravila. Zato neka bude Presv. Srcu Isusovu i Marijinom, sv. Josipu i Majci sv. krunice, sv. Antunu hvala i slava na sve vjeke vječova! I. R.

Ivančić grad. Skrošenom milotvorni i devetnicom uslišana mi molba. Zato se najponosnije zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu, Prečistome Srcu Marije, Majke Božje i sv. Josipu, kojim budi uviđek hvala i slava! M. K.

Sinj. Još nazad 8 godina trpio sam nemilu bolest u grlu, koja bi mi se povraćala na godinu po dva tri put. Odem u vojnicu, tu sam jednako bio na mukama. Mučili se liječnici sa mnogo na svaku ruku; nu sve zahudu. Pošlu me dakle u bolnicu, učine mi operaciju; — prividno bio sam zdrav. Kad ja opet kući, to ti se bolest opet vraća, — kô da ništa nije ni bilo. Muči se, lijebi, privijaj; aj bo, neće da progje. U toj nevolji zavjetujem se Presv. Srcu Isusovu, da će mi biti svegerni štovatelj. Kad sutra, zdrav kô evancika; od tad: nu nikad više nema ni traga bolesti, prema su evo prošle tri godine. — Nek bude i ovo novi dokaz ljubavi Presv. Srca, i poticalo njegovom štovateljima na ustrajnost! P. V.

Martinci. Prije 10 godina oboljela sam teško i potrošila mnogo na lijekove. U ovoj bijedi obavim devetnicu Presv. Srcu Isusovu, i primim sv. sakramente moled milosrdao Srcu Spasiteljevo, da mi pomogne. Molba mi bjez uslišana. Ove godine smagje me opet strašna prsobolja i umah se utekoh Bož. Srcu Isusovu i Majci Božjoj Bistričkoj. Hvala i slava Bož. Srcu Isusovu, što mi u oba slučaja milostivo pomože. S. A.

Čarle. Moja kćerka jest bolovala na reumatizmu i oteklini kojena na toliko, da nije mogla niti koraka utinuti bez pomoci svojih roditelja. Liječili smo tu bol na razne načine, i pozvali liječnika

jednoga i drugoga; ali ne bi pomoci, dok se nijesmo utekli Bož. Sreću i presv. Obitelji sa devetnicama, i bolest je kretala sve na bolje i bolje na toliko, da sada posve dobro hodи. I oteklika u koljenu je znatno manja i danomice gabi se. Česa radi tisuću puta zahvaljujemo se Bož. Sreću i svetoj Obitelji. F. Z.

Sr. Ivan. Nekakova bijela mreža poput koticice navukla se djetetu mojom na oko; liječnik mi rekao, da moram poći s djetetom u Zagreb na operaciju, a to mi je bilo teško. Molila sam se Presv. Sreću Isusovu, prečistom Sreću Marijinu i sv. Vidu, Oko je ozdravilo, dijete progledalo i bez operacije; na čem hvalim Presv. Sreću Isusovu, prečistom Sreću Marijinu i sv. Vicu. M. Z.

Erod n. S. Navalische na me neprijatelji sa sviju strana. Što da jadan? Svjetska nijesam imao ni okluda. Utečem se vrućom molitvom kroz 9 dana Presv. Sreću Isusovu; i gle — ne samo da je moja nevinost bila dokazana, nego i dušmani moji pustiše me u miru Hvala i dika Presv. Sreću na uvijek! L. L.

Martinci. Moju najmanju kćerku snagje teška bolest, koja se čitavu godinu u stanovito vrijeme ponavljala, kano neka vrst srđanih grēeva. Ja se utekoh devetnicom Presv. Sreću Isusovu, i obedah u Glasniku javiti, ako mi dijete ozdravi. Hvaljeno budi Presv. Sreću Isusovo, što mi osliša molitvu. H. A.

Varadim. Posuđu budi slavljeni i veličano Božansko Sreća Isusovo, što je našemu zavodu podijelilo mnoge i mnoga milosti po zagovoru prečiste Djevice Marije i sv. Josipa! U. S.

Mitrovica. Imam kćerku Angelinu, koja je duže vremena bila bolesljiva i veoma slaba tako, da od slabosti i vrućice nije mogla ništa jesti niti što uzimati u se. Uslijed toga je sve većma slabila, te je već bilo malo nade, da će ostati u životu. Na to se ja sa svojom starjom kćerkom zavjetujem Presv. Sreću Isusovu, da ćemo izmolići devetnicu, ne bi li nam Ono помогло u ovoj teškoj nevolji i zbilja poslije nekoliko dana okrene joj zdravlje na bolje, i za kratko vrijeme posve ozdravi. K. F.

Kuna (Dalmacija). Zahvaljujem se Presv. Sreću Isusovu, koja mi je помогло, da sam očev i svoj dug vratio. Nazad 12 godina izgubio sam svoje roditelje, ostao u dugu od 1050 torinti. Što ću da učinim? plaći i jadaj. — U toj tuzi i nevolji utjecao sam se Presv. Sreću Isusovu, obavljao devetnice obějavajući, da ću svakoga po mogućnosti svjetovat na pobožnost, ljubljenoga Sreću Isusova. I pomože mi! Blagoslovilo je trud moga vinograda, i eto dug sam lijepo vratio. Hvala i slava mu budi! L. M.

Gorica. Dobijem vijest, da mi je majka oboijela. U toj žalosti utekoh se R. D. M. i Bož. Sreću Isusovu, mojedi se za zdravlje majčino. Običah, ako mi bude molba uslišeta, da ću se javno zahvaliti u Glasniku Presv. Sreća.

Za nekoliko dana dobijem drugu vijest, da je brat kod voj-

nika obolio. Svršavao je svoju vojničku službu, ali mjesto da dogje kući, morade u boinicu. Utekoh se i sada Bl. Dj. Mariji i Bož. Sreću Isusovu.

Pošto mi molbe biće uslišane, vršim ovim obećanje svoje, te se iz dnu duše zahvaljujem Preslatkoumu Sreću Isusovu i Bl. Dj. Mariji.

I. G.

Severin. Bijah u velikoj neprijetici, a meni manje glavom: uteći se moćnoj zaštiti sv. Franje Žaveru. Odmah počeh djevetnicu Ja sve molim, i — sv. Franjo oslobođio me muke.

Pa i drugi put mi pomoće sv. Franjo. Ved mnogo godina ja očutjeh u sebi glos Božji, što me zvao i natačao na odlučan i po spas duše moje preznamenit korak. S raznih zapreka ne mogoh izvesti odluke, za koju znadoh, da je od Boga. Opet se utekoh djevetnicom svome zagovorniku sv. Franji Žaveru. Netom svrših djevetnicu, a eto mi lista od rodbine; zapreka bjež uklonjena. Oh, hvala i slava za obje milosti sv. Franji Žaveru!

A. B.

Petrovaradin. Oboljeh na upali porebriča ljuto. U toj nevolji obratim se na Presv. Sreću Isusovo moliti ga usrdno, da mi bolest skoro propie, i da mi nikakva pogriješka ne ostane. Slatko Sreću Isusovo uslišalo me, pa sam i zaostatak u naučima uz Njegovu pomoć lako nadoknadio. Harna sreća zato kličem: Hvaljeno i slavljenio budi Sreću Isusovo, izvore svih milosti!

F. M.

Osim toga stigose ove zahvalnice: *Babinagreda* (Slavonija), hvala sv. Antunu, izgubljene stvari našla i oslobođila se teškoča. M. V. — *Bog*, sretan uspjeh na ispitima, B. G. — *Bogja*, groznica prestala, S. T. — *Berga* (Istra), rogjak spasio se iz smrtnne pogibije, A. G. — *Brod n. S.* (Slavonija), očinih vid se popravio, B. J. — *Budimpešta*, oslobođio se nesreće, S. S. — *Cerna* (Slavonija), sretna smart, M. A. — *Cahor* (Hrvatska), spasilo mi se dijete, M. A. — *Dolac Donji* (Dalmacija), primio mnogo osobitih dobročinstava, S. N. — *Dotjani* (Slavonija), bolovao dvije godine na slezenima i ozdravio S. J. — *Dubrovenik* (Dalmacija), dobio željeno mjesto, J. P. — *Fojnica* (Bosna), razboli mi se dijete opasno, kušala sve lijekove, ali nije bilo bolje, dok se ne utekoh Presv. Sreću, M. J. — *Gorica*, sestra mi ozdravila, M. T. — *Gruđina* (Slavonija), od pošasti blago sačuvano, M. M. — *Gruđinci* (Slavonija), salijetale me razne nevelje i mnoge pogibelji; i bolesti bilo u kući — i budem uslišan, M. K. — *Kloštar Ivanjic* (Hrvatska), ozdravio i dobio novčanu potporu, L. V. — *Kalocsep* (Dalmacija), godinu dana bolovala i ozdravila, P. T. — *Korčula*, oslobođio mi se brat vojništva, A. B. — *Kocačevac*, utjeha u velikoj tuzi, I. J. — *Kraljevica* (Hrvatska), blagajnički ispit dobro položio, N. M.

Namjena molitava i dobrih djela u studenom.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leon XIII.)

Kršćanski uzgoj u obitelji

Gle svijeta", reče jednom sv. Terezija videći maleno dijete. Kakva budu dječa vaša, dragi roditelji, takov će biti svijet, takov će biti 20. vijek.

Dijete nekako krije ili nebo ili pakao u malešnom srcu svatne. U tom je srcu klica svakome dobru, pa možebiti i svakome zlu. Po stvorenju, a još većna po sv. krštenju zasadio je Bog u djetinju dušu klice svakojakih vrline i krpjosti; zli neprijatelj ljudskog roda ved za rana bacio sjeme svakoga kukolja i grijeha u tu plenumitu zemljinu.

Čija će biti djeca? Božja ili vražja? To stoji poglavito do tebe, kršćanski oče, kršćanska majko! Uzgajaš li dijete svoje za Boga, bit de Božje; propuštiš li ga strastima i neprijateljima mlađezi, postat će robom grijeha i glavla.

Koliko li je blago Bog tebi povjerio u djeci tvojoj! Kako je lijep i dragocjen taj alem-kamen, besmrtna duša djetinja! Pravo veli jedan pobožni pisac: „Kraj žalostnih posljedica istočnoga grijeha trostruka nam je uspomena na rajske sredu ostala: zvijezde na nočnom nebu, cvijeće na zemlji, i blažene oči nevine dječice“. Iz tih očiju kano da sijeva rajsко blaženstvo. Pa kako će dugo trajati ovo blaženstvo djetinje duše? — Blaženo će biti dijete, dok mu je duša čista, dok je u milosti Božjoj, dok roditelji znaju cijeniti i čuvati nebesko blago djece svoje.

Hodeš li kršćanska majko, da saznaš pravu cijenu djeteta svog, a ti pitaj Božanskoga prijatelja mlađezi. *Pustite dječen, neka dolaze k meni jer je takavih kraljevstava nebesko* (Mark. 10, 14.) Dijete tvoje više vrijedi nego nebo, jer je nebo za nj stvoreno. Što dakle vrijedi dijete? Izbroj sve muke i patnje Isusove, izbroj sve kaplje krvi i znoja, sve suze Spasiteljeve! Evo ti cijene tvojeg djeteta! Dragocjena krvlju svojom Isus otkupi tvoje dijete; pa vjeruj mi, vječna Mudrost ne će ništa preskupo otkupiti; Isus ne će uzalud krv svoje prolići.

Reci der sada, dobra majko, šta bi ti radila, kad bi iznebuha vatru u crkvi boknula, a svećenik bi smjestio presveti oltarski sakramenat baš u tvoju kuću, da ti čevaš tijelo Isusovo za vrijeme požara? — Kako bi lijepo očistila sobu, u kojoj će se Bog nastaniti! Kako bi se cijenila presretnom, što je tebe zapala ova vanredna čast! Kako bi pazila i revnovala, da se presveti oltarski sakramenat ne obeščasti svetogrđnom rukom!

Nuto, čuvaj besmrtnu dušu djece svoje od grijeha; pa si očuvala blago, za koje je Isus predao tijelo svoje i krv svoju.

Djeca su blago, ali žive blago; ne zakopano u zemlju, niti sahranjeno u ormar; već blago izvrgnuto nebrojenim neprijateljima. Ovo je blago našik na jednu plemenitu blžku, koju sam Bog presadi u tvoj vrt, da ju ponino gojiš i njeguješ. Uzgajati treba dječu za Bođa! To je prva i najveća dužnost roditelja.

Već na malome čedu pokazuju se uz vrline i zlaagnuća, kao: srećnost, samovolja, raznačenost, srditost, neustrpljivost, zavist, ljepost. Sv. Augustin pripovijeda: Vidio sam i iskušao jedno zavidnodijete. Još nije progovorilo, ali je bljedim i kselim licem gledalo na drugo dijete, što je s njime sisalo. Koliko puta mali sebičnjak hoće da plačem i vikom svojom prisiti roditelje, te mu sve urade po njegovoj čudi! Ovih strastina mora kršćanski otac ili majka za rana da stane na put, što ljubaznom opomenom, što prijetujom i ukorom, što primjereno kuzinom „Ko stedi šiba, merzi mu suna svoga“ tako veli Duh Sveti. Teško si ga djeletu, što nije već u krilu majčina naučilo krotiti svoja zlaagnuća i slušati starice!

I dobra svojstva djece valja što prije svom pomjaju razvijati. Sretne li djece, pred kojom pobožna majka već u koljevec nemorno iznosiće presvetu Imenu, „Zdravu Mariju“ i molitvicu k sv. Angjelu Čuvaru. A još sretnija su ona dječa, koja kod kuće vide i oči, gdje se često kršta sv. križem, te s njima rado molji Oče naš, ili ih poučava u kršćanskom nauku. Lijep je običaj mnogih kršćanskih roditelja, da dječe milostinju siromaku, kašigod mogu, preko djece svoje. Ovakvo će se djeće najlakše i najbrže naučiti milosrđnosti, pa će onda i samo sebi štograd otkinuti od usta, nek ima i bogac čime da živi. Dijeliš li djetetu kakavu blagodat, ma bilo tek komad hruha: evo ti prilike, da ga naučiš, kako će Bogu i tebi bivala za dar davati. Kudis li dječe, kazniš li ga: uputi ga, kako će te moliti za oproštenje, ili obediti, da će se popraviti.

U svibnju ove godine umrje oslijed prehладa kod krizmanja kardinal i kneznačbiskup Praški: grof Šehūnborn. Malo sati prije smrti svoje načoži još prijatelju svećeniku, da u njegovo ime zahtvali starici majci, što ga je u djetinstvu tako dobro uzgajala. — „Vidite“ reće kardinal onom sveđeniku negdu inim, vidite, koliko, dobra može riječ majčina kod djece tvoriti. Plemenita majka moja nemorno bi mi u mladosti ove riječi opetovala: Šinko, znaš koliko te ljubim: ali znaj, voljela bih gledati te mrtva u lijesu, nego živa u grijehu? Ove riječi majčine toliko mi se usadiše u pamet i u dušu, te su mi poslije u borbama i napastima ovoza života najjačom obranom bile. Zato beskonačna hrvača budi dobroj mi majci na toj riječi i na kršćanskom uzgoju*.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 12. Prosinac 1899. God. VIII.

Isak: svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novčić; ta vise, kojima se u kući dozvoli tih poštovaša, žije novčić.

Vogja na putu u vječnost!

Bez dobra, valjana vogje na dugom, nepoznatom, pogibeljnem putu ne zna čovjek ni kud ni kamo. Zalutat će, izgubit će se, i može biti da nikada ne će stignuti u demovinu svoju, nikad vidjeti lica svojih milih i dragih. Blago si ga onome, koji ima dobra i vjerna i močna vogju na putu u vječnost!

Kad se mladi Tobija spremao na daleki put u tugji svijet, otac mu i majka bili u velikoj brizi, tko će im ga voditi, tko ga sretno kući natrag dovesti. Zabrinuti tako progovori stari otac mladome Tobiji: Sinko! Ti ne smiješ sam otići; ne smiješ bez dobra vogje poći u daleki svijet; već idi na ulicu, pa gledaj, ne bi li koga našao, da te sretno odvede, i sretno nama vrati.

Mladi Tobija posluša oca, izleti na ulicu, i nagje jednoga mladića mila i blaga lica, spremna za put. To je bio Angjeo Božji; a Tobija ne znajući da je to Angjeo, pozdravi ga i zapita: zna li put u, Mediju? A kad mladić odgovori, da zna, povede ga Tobija k ocu svojemu. A stari Tobija reče mladiću: *Bi li mi ti mogao odvesti sina ka Čabelu u Rages, grad Medijski?* Na to odgovori Angjeo: *Ja ću ga odvesti onamo i dovesti natrag tebi.* Tada reče Tobija: *Sretno putovali, i Bog bio s vama na putu, i Angjeo vas njegov pratio!* (Tob. 5)

Ode Tobija u tugjinu, otisnu se na daleki put sa svojim vrlim vogjom. Osta otac, osta majka kod kod kuće, zabrinuti i suze roneći. Vogja njegov vješt putu, dobar i umlijat, vodio ga sretno preko gora i dolina, preko šuma i guščara; jačio ga, tješio ga, branio i štitio ga od svakoga zla; doveo ga bez ikakve pogibelji u tugjinu, te ga natrag povratio s mnogim velikim blagom na preveliku radost njegovih roditelja. Ovaj dobri mladić, što je vodio Tobiju, bijaše Ar-kangjeo Rafael.

I tebi je, čitatelju mili, poslao. Otac nebeski takova vogju. I tebi je dao Angjela Čuvara, da te vodi na putu ovoga života u zemlju vječne sreće, u nebesku domovinu.

Odmah, kad si ugledao svijet, Angjeo je tvoj Čuvar bdio kod tebe, čuvao te, da ti se što zla ne dogodi. Kad si malko ponarastao, i počeo hodati; kad si veselo i bezazleno poskakivao amo tamо: Angjeo tvoj bijaše uza te, gledao na te, i svaki korak tvoj brižno ravnao, od nesreće i pogibelji te čuvao. Kad si pošao prvi put na svetu ispovijed; kad si prvi put pristupio stolu Gospodnjevu, da primiš presveto tijelo Isusovo: Angjeo je tvoj išao s tobom, radovao se s tobom onoga blaženoga dana. Kad si zašao u kakvo pogibeljno mjesto, uza te bijaše nebeski vogja tvoj; An-

gjeo Čavar tvoj, svuda te štitio. Koliko si puta čuo, da je ovaj ili onaj pao s kakva užvišena mjesta, s kuće ili sa stabla, da se je na kakvu divlju krvoločnu zvijer namjerio; da je golom nogom po zmijama gazio: pa mu se ipak ništa zla nije dogodilo, nije vrata slomio, niti ga je zvijer proždrla, niti ga ljutica zmja ujela! Često se puta dogodi za vrijeme poplave, da voda čitave kuće, čitava sela uništi, sve sa sobom nosi i valja, ruši i obara, nitko izmaći ne može, nitko se živ spasiti ne zna: pa ipak se vidi, kako posred silnih valova mala kolijevčica mirno plovi, a u njoj dršće nejako djetešće, još zdravo i čitavo. Često puta munja sijevne, grom udari, zemlja se potrese, kuće se ruše, stabla se obaraju; i opet se dogodi usred ovih strahota, da nitko ne pogine, nitko od ljudi ne propane.

Odakle ovo dolazi? To se nije slučajno zbilo. Kod Boga dragoga nema nikakva slučaja. On sve zna već unaprijed, što će se dogoditi. On sve svojom providnošću upravlja na svoju veću slavu i na našu veću korist. On šalje Angjele svoje, vjerne, hitre sluge svoje, da vrše volju presvetu njegovu, da ljudima budu u pomoći, da ih brane od svakoga zla duše i tijela; da ih opominju, upućuju na stazi pravoj, što vodi u život vječni. Često puta se ukaže Anggeo Božji ljudma u prilici divnog mladića, kao što smo kod Tobije vidjeli; pa vidljivo, očevidno pomaže, iz tisuću pogibelji izbavlja mnoge. Anggeo Božji izbavi ona tri mladića iz usijane peći, da im ni vlas s glave vatra ne oprzi; Anggeo Božji bijaše s Danijelom u jami lavskoj; da ga strašne zvijeri ne rastrgaše, već kô krotki janjci do nogu mu ležahu. Angjeli su Božji navijestili ljudma porod Spasiteljev, kadno nad Betlehemskom štalicom u visini zapjevaše: »*Slava Bogu u visini, a mir ljudma na zemlji, koji su dobre volje!*«

Anggeo će Božji, čitatelu mili, i tebe voditi kroz sve pogibelji života tvoga. On će te braniti od svih

neprijatelja tvojih vidljivih i nevidljivih. On će te u tugi i nevolji tješiti i jačiti; on će te bodriti, kad na te nasrnu svakojake poteškoće i napasti. Padneš li, on će ti ruku pružiti, da se digneš iz pada tvoga, iz grijeha tvoga. Kada duhom kloneš u borbi ljutoj proti vragu, proti svijetu i putenosti tvojoj, kad staneš od straha drhtati pred neprijateljem tvojim, kad se u bijeg podaš: on će reći: ne boj se, ne boj, štićeniče moj! Mene šalje k tebi vrhovni vojskovogja, vrhovni Gospodar neba i zemlje, da u ime njegovo, u sili i moći njegovoj, tebe branim, sve protivnike tvoje razbijem, i raspršim kao prah i pepeo, što ga vjetar nosi. Ja ču se s tobom boriti u sili Svevišnjega. Ne boj se dakle! samo čvrsto uza me stoj, i slušaj vazda pozorno krjepki glas moj, i vijenac slave vijekom bi će tvoj!

Poslušaj za to, mili čitatelju, poslušaj umiljati glas tvoga nebeskoga vogje, Angjela Čuvara svoga! Zovi ga u pomoć u borbi, u napasti svakoj sjeti ga se, kad se moliš, kad si u crkvi, kad putuješ, kad se s drugima družiš, kad govorиш: sjeti se, da te Angieo Božji gleda, da kod tebe bdiće danju i noću! Kad legneš da spavaš, njemu preporuči dušu i tijelo, neka te ovu noć čuva od zasjeda vražjih. Kad ustaneš u jutro zdrav i čil, zahvali Bogu i Angjelu svome Čuvaru, što te je od svakoga zla očuvao; izruči mu na novo dušu i tijelo svoje; moli ga, neka te nuka i opominje, da se čuvaš svakoga grijeha, da činiš dobro, vjerno štuješ i ljubiš Presveto Srce Isusovo! Reci mu iz dna srca tvoga:

*Oj Angjele moj,
Ti uza me stoj,
Svegjer da mi duša čista,
Ko na suncu rosa blista
Oj Angjele moj,
Vjek uza me stoj!*

Ne placi više!

Jedan pobožni redovnik reče mi jednom: »Da su sve suze ostale, što su ih ljudi prolili u našoj govorionici; već bi to bio čitav potok. Često, videći toliki jad i nevolju, i nehotice dolaze mi na pamet riječi Jobove: »*Dodijao mi život!*«

I doista, koliko je puta svećeniku onako teško pri srcu! U njega traže nevoljni utjehe; a ne mogući je dosta puta podati, kako je rad, krvari mu regbi svećeničko srce.

Tu je n. pr. najlučje siromaštvo; roditelji nemaju ni korice kruha, a sitna dječica gotovo umiru od gladi. Suznim očima mole oca, mole majku, nu zaludu sve molbe; roditelji sami ništa ne imajući ne mogu im ništa ni dati. O kako to grozno boli! — I razne bolesti u obitelji kako često donose gorke muke i boli! Tri sam godine boravio u jednom gradu; gotovo svaki dan dopiralo mi do usiju, — ma i prozori bili zatvoreni, — upravo strahovito jecanje bolesne žene, koja se u groznim bolima bacala amo tamo, zaludu dozivljajući smrt, da ju već jednom riđeši tih nesnosnih boli.

Ljute su to nesreće. No ima još i mnogo ljučih; — a to je grijeh. Neki odgojitelj mladeži reče: »Mnogo već godina nijesam plakao; — no inak ni-

jesam mogao da se uzdržim od suza videći, kako se nevina djeca podavaju grijehu, jer ih drugi zavedoše i pokvariše. Tada se čisto nebo nevina srca pretvara u crni pakao; i plakao ti kroz cijeli dugi život, izgubljenog raja ne ćeš natrag dobiti. Da, iz mladih grješnika postaju stari; a grijeh i nesreća s njime rastu od godine do godine. Zaista, — grijeh je najveća, a na žalost — i najopćenitija nevolja na svijetu. Dakle u istinu: ima širom svijeta dosta, zašto da se rasplačemo i rastužimo: — ova je zemlja »suzna dolina«.

* * *
Čujder, u crkvi zvone sva zvona. Zašto? Što to znači? — Danas je 25. prosinca — danas je Božić! Crkvom se razlijega vesela božićna pjesma pobožnog puka:

„Sejjetu se porodi
Isus Božji Sin;“

a u evangjelu se čita hvalospjev Angjelâ: »Slava na visini Bogu, a na zemlji mir ljudima dobre volje«, (Luk. 2 14) Što? Je li moguće? Na zemlji mir ljudima? Može li mir s nešta saći u ovu jadnu, tamnu dolinu suza? Dašto, da može. Gle, eno u štalici, u jaslicama leži djetešće. *Eto vam znaka,* reče Anggeo pastirima, *nači čete dijete povito, gdje leži u jaslima.* Ove je noći Srce njegovo silno zakucalo u ljubavi za ljude, za sve ljude; i za mene i za tebe. I još nešto! Ove je noći počelo to Dijete Božansko roniti suze za ljude, za sve ljude; i za mene i za tebe. Pa što bi? Otkako Srce Maloga Isusa u štalici Betleemskej stalo kucati i plakati za nas ljude, dogje i mir na ovu zemlju; a s mirom sreća i radost.

No je li tome u istinu tako? — Jest, živa je to istina; ali pazi: mir ljudima — »dobre volje?« Pa koji su to ljudi „dobre volje?“ — Oni, koji ljube Djetešće Betlehemske, što leži u jaslicama; oni koji

ljube Spasitelja; oni, koji nastoje, kako će mu užvratiti ljubav za ljubav Srca njegova od ljubavi spram nas plamteć g. Ovima su Angjeli u svetoj noći navijestili mir; za ove sagje s neba sreća i radost.

Da, ima još na zemlji takovih sretnih ljudi. Samo ih nemoj tražiti među bogatšima i učenjacima, među mogućnim i slavnim muževima ovoga svijeta.

Rogjenje Kristovo.

Ne, tude ne ćeš naći tih sretnika; već idи, pa ih potraži onamo, gdje kršćansko srce odiše ljubavlju Božjom; gdje una čista savjest, gdje se duša na krilima vjere diže put nebesa. Pa bilo to i u najsiromašnijoj, najužoj kolibici; opet tude stoluje mir Božji, prava sreća.

Blaženi Suso iz reda sv. Dominika, pripovijeda,

kako je često znao vidjeti bolesnoga prosjaka, gdje na putu sjedi i čeka, da mu prolazeći dobace koji darak. Svetome redovniku ovome udari to u oči, da da se na licu bijedna prosjaka zrcali radost; pa će ga jednom upitati, kako je on, prem siromašan ipak vazda veseo? Ovaj mu odvrati: »Kako da se ne veselim, kad mi je uvijek sve onako, kako ja hoću. Jer otkako stadoh Boža ljubiti, volju Božju učinih svojom. Ja ništa drugo ne ču, nego da se volja Božja u svem isplni. A volja se Božja uvijek vrši, pa tako biva uvijek i ono, što ja hoću. Udari li kiša; to znam, da je tako volja Božja, pa za to hoću i ja to. Sjaje li sunce; to opet znadem, da je tako volja Božja, a to hoću i ja. Dopadne li me veća ili manja milostinja; uvijek znadem, da to biva baš onako, kako Bog hoće, i ne drugojač'je; — a Božja volja — moja je volja. I tako bude uvijek upravo onako, kako ja hoću. Pa zato sam uvijek dobre volje.«

Vidiš li, gdje ima prava sreća i pravo veselje? U čovjeka, koji Boga ljubi, pa bio on i najbjedniji prosjak. Takav čovjek posjeduje Boga; zato je i bogatiji, nego li najveći kralj i car ovoga svijeta. Takav čovjek znade, da je Bog *svoj kosu na glavi njegovoj izbrojio*. (Luk. 12, 7), te ni jedna ne će pasti na zemlju bez volje Božje. On znade, da je Bog najbolji otac njegov, koji ga neizmjerno i nježno ljubi, čija providnost nad njim bdije dan i noć, čuva ga i brani i blagoslovuje. Čega dakle da se još boji? *Onima, koji su ljube Boga, sve ide na dobro.* (Rim. 8, 8.)

Pa gle, tu sreću donio nam Sin Božji, kad je njegovo Srce u Betlehemskoj štalici počelo kucati; taj blaženi mir doneslo Djetešce Isus svim vudma, koji su dobre volje.

A ne bi li i ti rad okusio ovu sreću? Ta kako ne bi? Ljubi Boga, ljubi Srce Isusovo, pa ćeš i ti ovu sreću uživati. A kad ljubiš Srce Spasi-

teljevo? *Tko ima zapovijedi moje, i drži ih: on je onaj, što ima ljubav k meni,* (Iv. 14, 21).

To je po čemu se pozna ljubav k Bogu; no to je podjedno i prvi uvjet -- pravoj sreći, pravome miru, štono ga Mali Isus s neba donio.

Nego još tu ti nešto reći, kako ćeš Spasitelju na osobiti način ljubav svoju dokazati, i kako ćeš baš sada o Božiću Srce Isusovo obradovati i razveseliti.

Prvo: ako ikako možeš, a ti se lijepo isповједi i pričesti, te primi u sv. sakramantu Spasitelja u srce svoje. Navlastito onda, ako si u grijehu, idu pa se u sv. isповijedi izmiri s njime. Drugo: učini o Božiću štogod i za siromahe. Jesi li bogat, a ti podaj mnogo; jesi li siromah, podaj malo, ali od srca.

Sin Božji ponizio se u taj dan, i odabrao si skrajno siromaštvo iz ljubavi k siromasima. Zato ga u velike veseli, ako i mi siromahe ljubimo, njima pomognemo, razveselimo ih, koliko samo možemo.

Nego Sin Božji postade taj dan i djetetom, pa je tako prije svega pokazao svoju ljubav prema djeci, prema omladinici. O pregni de junački, da ćeš ovo najveće djelo ljubavi Srcu Isusovu učiniti: gdjegod ti za života nagješ koje dijete, koju mladenačku dušu, te ju možeš na put Božji privesti, da se ostavi grijeha, da se vježba u krjeposti, da se Bogu moli, da sv. sakramente prima; o tada ne žali ni muke, ni znoja, ni truda! To je najveće djelo ljubavi, što ćeš ga učiniti Srcu Isusovu; to će ti donijeti obilni blagoslov Božji i otvoriti vrata nebeska.

Blago si ga čovjeku, koji ovako očituje dobru volju svoju. Njemu vrijedi, što su Angjeli u svetoj noći pjevali: *Mir ljudima na zemlji dobre volje!*

Dne 5. studena o. g. uvedena je bratovština Presv. Srca Isusova svećanjim načinom u Sunji, te je već prvih dana 290 članova upisano.

Franjo „od Maloga Isusa“.

icem na Božić god. 1604. blaženo preminu veliki štovatelj Božanskoga Djetešća Franjo „od Maloga Isusa“.

Rodio se od siromašnih roditelja u španjolskom gradiću Villa-palazu. Kako bijaše od naravi tup i nespretan, misljahu svi, da ne valja ni za što. Iza smrti majčine otac mu se opet oženio, a nova mačeha viči i lupaj na pastorka, da ne može gore. Napokon i ocu dotešća mali Franjo. Zato ga odvede u grad Alkalu; tude ga ostavi bes igdje ikoga, a zabrani mu, da se ikada povrati kući.

Ne imajući ni pare Franjo, stade si proziti kruh i konak u dobrih ljudi. Nu najčešće i najradije bi se navratio u stolnu crkvu, da tamо pred Bogom izlje dušu svoju. Istina malo je znao Franjo; ali toliko je opet dobro upamlio iz katekizma, da je sám živi Bog u presv. oltarskom sakramantu prisutan. Videći crkvenjak mladoga prosjaka, gdje tako često tužna lica kleči u crkvi, nasluti šta je i kako je; pa mu ponudi, da bi s njim meo crkvu i zvonio. Ali nespretni Franjo ne umije ni mesti, pa ga crkvenjak otjera. Popleknuv pred svetohraništem siromašno dijete glasno zavapi: »Bože moj, kuda ču, kad me svi zapustili?«

Na to se zažali crkvenjaku, pa ga iznova primi u službu. Ali ne potraja dugo, te ga morade opet otpustiti poradi nespretnosti njegove.

Sirota Franjo još će jedanput pokucati na vrata Božanskoga Spasitelja, i zavapiti iz dna duše; »Gospodine! vidi, svi me otjerali; šta ču ja sada?«

Na to kanda je u srcu čuo odgovor: »Hajde pa gledaj, kako bi mi služio megju mnogima.« — Za

sada Franjo nije toša razumio. Ali ga do mala Bog rasvjetli. Ravnatelj gradske bolnice bijaše čuo za Franju. Dozove ga k sebi i zapita: »Ne bi li rad služiti Bogu u bolnici?« — »Bi«, odvrati Franjo, »samo Vas molim, nemojte me namah otjerati. —

Služio je dakle Franjo u bolnici. Puno je koješta morao trpjeti sa svoje nespretnosti; nu on pretrpje sace Isusu za ljubav. A Bog, koji šalje svjetlo istine onima, što su ponizni i maleni, učini ga sposobnijim i spretnijim. S toga mu ravnatelj bolnice malo po malo i veće službe povjerio; dok mu napokon ne naredi, da prosi milostinju za bolnicu.

Veselim srcem prihvati se Franjo toga posla; i gle, uz blagoslov Božji on bi vazda više milostinje donesao, nego ikoji drugi.

Da bi čuvao milodare svoje, dadoše mu ormar i posebnu sobicu. Na taj ormar Franjo stavi lijepi drveni kip Malog Isusa. Ovo Djetešće nazivao bi svojim »jamcem«; jer mu je Mali Isus morao priskrbiti sve, što god je trebao za bolesnu djecu Božju. Kadgod bi Franjo stao obilaziti kuće, da prosi milostinju, pokleknuo bi pred ovim kipom i govorio: »Drago Djetešće! Evo me prosjaka najprije pred tvojim vratima! Gani de srca ljudska, te mi po njima mnogo milodara podijele za bolesnike, dvorane i ljubimce tvoje. Proseći pak kazivao bi ljudma, da će im svaku i najmanju milostinju uz stostrukе kamate povratiti; a za jamca da im daje Maloga Isusa. Baš ova prostodušnost Franjina potaknula je ljude, te bi još većom revnošću sipali milodare u torbu njegovu.

Podijeljene darove stavio bi Franjo najprije Male Isusu pred noge, i zahvaliv mu za blagoslov kod prosidbe, razdijelio bi sâm sve među bolesnike. On je dvorio ove dvorane Božanskog Djetešća tokom ljubavlju i požrtvovnošću, te im je bio i otac i

majka i sve. Kraj svega toga našao bi vremena za dugotrajanu molitvu, jer je spavao samo tri sata, i to na tvrdoj klupi.

Najveći blagdan dakako za Franju bio je Božić, rođendan Malog Iusa. U ovo vrijeme kao da se revnost i ljubav njegova svake godine pomladila.

Mudraci od istoka.

Po sudu Franjinu ovaj je blagdan imao biti dan veselja, ne samo za bolesnike, nego i za sve siromake u čitavu gradu. S toga već u nedjelju prije Božića propovjednici na molbu Franjinu pozvali bi sve siromake i sirote na gozbu u bolnicu. Samo je svaki od uzovnika morao pismeno posvjedočiti, da se je na

taj dan isповједио i pričestio. Zadnjih dana pred Božić obilazio bi Franjo sve kuće prijateljā i dobričiniteljā svojih, da isprosi, što je za svečanu gozbu trebao. Što ne bi mogao isprositi, to bi uzajmio, pismeno se obvezavši, da će sām sve isplatiti.

Kad je prvi put o Božiću priregjivao takovu gozbu, dobio je u jedan dan 2 vola, 30 ovaca, 14 krmaka, mnogo brašna i povrća, a povrh toga 2000 torinti. Pozivu na gozbu odazvalo se preko 1000 siromaka. Dočekao ih s najvećim ushitom. Franjo s njima izmoli zahvalnu molitvicu k Malome Isusu, onda s drugim slugama podvori sve ove siromake kod gozbe, a na polasku još svakome po dva torinta utisne u ruku. Bolesnim siromasima posla po dio milostinjā u kuću svakome.

Pri svemu tomu Franjo bi se puno više uzdao u svemožno Djetešće Isusa, nego li u milosrdnost ljudsku. I doista, Mali Isus sjajno nagradi pouzdanje njegovo. Jednoć o Božiću kao da su ga ljudi ostavili. Franjina je kesica prazna, a nema dugo ni jednog dobročinitelja. Tad Franjo ode pred svoj omiljeni kip Maloga Isusa, i reče: »Blizu je Božić, dan radosti za tvoje dvorane; ali u mene nema ni pare, a nigdje nikoga. Pomozi ti, Isuse!«

Još istoga dana zakuca neobičan dobročinitelj na vratima bolnice. Pozvav Franju »od Maloga Isusa« predade mu veliku kesu novaca, da priredi siromascima božićnu gozbu.

Vidjesmo, kako je ovaj neuki, prostodušni sluga Franjo godimice na Božić razveselio siromake i bolesnike, miljenike Isusove. Čujmo još konačno, kako mu Mali Isus već na ovom svijetu sjajno naplatio tu ljubav. Uze ga k sebi u nebo baš na Božić g. 1604. Na badnjak Franjo primi sv. sakramente. Sutradan znanci Franjini dovedoše 12 siromaka pred smrtnu postelju njegovu, te mu stisnuše u ruku još 12 groša,

da ih porazdijeli među prisutnu braću Kristovu. Ovaj prizor toliko ganu umirućega Franju, te još jednom zapjeva omiljelu pjesmu na čast M a l o g a I s u s a. Razdijeliv zadnju milostinju oprosti se s dvoranima Božanskoga Djetešca; te još iste večeri, na rogjendan Isusov, pun rajskega veselja, izdahnu.

Što priča jedna č. sestra sv. Križa?

Još dvije kratke.

Nešto najprije prst na čelo, te se nešto zamisli! Čovjek neki leži u smrtnoj stisci. Teške ga zaokupile боли. Uz postelju na stoliću sve boćice i kutije s lijekarijama; no sve to više ne pomaže. Liječnici dolaze i odlaze mašući glavom: »Od-zvonilo mu!« Robdina žalosno šapće: »Za malo ga nema!« U drugoj sobi potajno plaću i jauču; onda si otaru suze, te se svrate, da vide, kako mu je. Nu bolesniku sve jednakovo; dà sve gore te gore.

Teško li bolesniku, kad mu u ljudi više pomoći nema! Svisnut će u za nj majčino srce; ali mu pomoći ne može. Lamat će rukama djeca, ali bolest za to svoga plijena ostaviti ne će. Teško li bolesniku!

Nego zar mu pomoći nema ni u Presv. Srcu Isusovu? Zar ono providjelo samo zdravima, a ne i bolesnima? Zar ono nema sučuti s bolesnicima; ili im ne će ili ne može pomoći? Daleko s takovim mislima! Eno se uvijek za života Božansko Srce tako živo zauzimalo za bolesnike. Koliko ih utješilo, koliko li ozdravilo! A zar da ih sada manje ljubi? Podni pošto. I sada Srce Božansko rado pomaže bolesnicima, i to izdašno i obilno, za dušu i za tijelo. Po čemu? Po sv. sakramentima, što ih u njegovo ime sv. mati Crkva nudja bolesnicima. Sv. sakramenti

odista su najbolji lijekovi za bolesnike, a iz ljekarnice samoga Srca Božanskog. Duši bolesnikovoj svakako prijaju, a donekle i samome tijelu; dapače čovjeka gdjekada i čudesnim regbi načinom ozdrave.

Ili zar ne znaš, što uči sv. sabor tridentski? Čuj samo! Zadnja sveta pomast vraća bolesniku i zdravije tjelesno, kad je to korisno duši. Pa to djeluje ovaj sv. sakramenat bez osobitoge čuda. Zato ga valja primiti za vremena; a ne istom onda, kada je bolest već toliko napredovala, te se bez pravoga čuda više izliječiti ne da.

O kako je mirna i spokojna duša bolesnikova, pošto je bogoljubno primila sv. sakrament! Kako se zadovoljstvo i nutarnji mir regbi zrcali na bijedom licu bolesnikovu! Jer čemu da se još boji smrti, kada se po njoj otvaraju vrata nebeska? Čemu da se oviše plaši suda, pošto se duša onako sprljateljila sa Sucem vječnim? Pa i same se boji tjelesne lakše podnose, kad je duša onako puna utjehe i blaženog ufanja.

Kolika je dakle zasljepljenost onih, što se na smrtnoj postelji boje primiti sv. sakramente? Čujte o takovu nesretniku, što opet priča č. sestra sv. Križa.

Upao u tešku bolest jedan slobodni zidar. Pa gle čuda! Mene koludricu pozvali, da ga dvorim. Vidim mu na licu, gdje mu smrt groznom rukom već utisnula svoj biljeg, i da neće potrajati dugo, te će odnesti što je njezino. Ja ga dakle udri nagovaratati, neka što prije uredi račune s Bogom, neka za to primi sv. sakramente: jer s ovim mu se svijetom skoro rastati, na drugom pako svijetu, ne čeka ga dobro, ako se onakav preseli u vječnost. Nu on o takovim stvarima ni čuti, nego se posve podade najgroznijoj zdvojnosi. Valjao se u postelji, kô da ga paklena sotona prevrće amo tam. Ja ga opet i opet nago-

varaj; no šta će on? On se baci s postelje na tle i zdvojno poviće: »Ma ja ne ču umrijeti!« — »Što Vam to koristi?« odvratim ja; »ipak Vam je umrijeti!« Dok ja još u riječi bila, a on izdahne. Grozne li smrti! Nije li sva prilika, da mi je gjavō dočekao crnu dušu?

Ovako mi ona pričala. Pa koliko ih prevario gjavō sličnim načinom! Kano da će čovjek uteći smrti tijem, što ne će da primi sv. sakramenata umruchi! No baš obratno često puta biva. Nerijetko izmakne čovjek smrti, ne umjetnošću liječnikā, već boljubnjim primanjem sv. sakramenata. Ili šta to pomaze, kada bolesnik odgagja sv. sakramente od dana do dana? Smrt, kad joj je hora, dogje i ne pita: »Dragiću moj, jesli li spremam na put u vječnost? jesli li primio sv. sakramente, kako valja?« Kada te nemila smrt već guši i davi, zaludu ti je onda moliš i zaklinješ: Nemoj, draga smrti; lijepa smrti, ta nemoj me sada ugrabit! De počekaj još malko, dok primim sv. sakramente! Smrt će ti se samo porugljivo smijati: »Šati bolan! šta nijesi na to prije mislio? Prekasno je! Nema ti sada druge, već hajde sa mnom!« I smrt će kosom svojom zamahnuti, a evo te — u vječnosti! Sad kakav si, takav si; takav se i sudiš: ili za nebo ili za pakao. Vidiš dakle, kolika je sreća, kada te sv. sakramenti lijepo opreme za vječnost! Vidiš kako se Srce Božansko dobro pobrinulo za bolesnike!

Nu čovjek, kada je bolestan, često puta ni sam ne sluti, da mu je smrt već pred vratima. Ljudi megju sobom šapču: »Sutra će umrijeti!« Bolesnik pako misli: »Sutra ču ustati!« Koliko kršćana umire bez sv. sakramenata, jer im ne smije nitko otvoreno kazati, da im je skoro umrijeti; već ih možda i tješe varavom nadom, da će za malo ozdraviti. Kolika dakle dužnost nastaje za one, koji dvore bolesnika, osobito pako za njihovu rodbinu, da ih za vremena pod-

sjete na pogibao, i da ih sklonu, te prime bogoljubno sv. sakramente. No i kolika je to okrutnost, kada rodbina uskrati bolesniku ovu najvažniju uslugu! Pa zašto? Tobože iz sučuti i tankog obzira! »Mogao bi se vele bolesnik ponešto uzrujati. Znate l' vi, što treba takovima odgovoriti? Neka vam to reče č. sestra sv. Križa.

Bilo u sedamdesetim godinama — tako mi ona opet pričala — a ja boravila u Meranu, u južnoj Tirolskoj. Pozvali me da čuvam bolesnicu, sluškinju na dvoru jedne carske Visosti. Da joj prošli život nije najbolji bio, to sam do malo saznala; a bolest išla sve na gore. Kada me dakle njezina gospodarica, ona carska Visost, jednoga dana upita, kako je bolesnici, ja po duši odvratim, da joj je veoma zlo; da ju dakle valja nagovarati, neka primi sv. sakramente, kojih već puno godina nije primila. »Nemojte!, odvrati carska Visost, »jer će ju to silno uzrujati! Na to ču ja: »Visost«, oprostite; kad bolesnica, za koju znate kakova je, onako bez sv. sakramenata pogje u vječnost, te onakova dogje na sud Božji: mislite li zar, da onda ne će biti nikakve uzrujanosti? Hoće i te kakove!«

Ima li pravo č. sestra sv. Križa? Ne budi dakle, dragi čitatelju, nikad tako okrutan prema tvojima, kad ih snagje kakova teška bolest; već ih za vremena nagovaraj, te prime sv. sakramente. Reci im, da znadeš izvrstan lijek, koji svakako nije nikome do sada naškodio, a mnogoga već i ozdravio. Bolesnik će začugjen u te uprti oči, i znatiželjno će upitati: »Ma koji je to lijek? Deder mi ga kaži!« A ti mu reci: »Taj lijek, brate, to su ti sv. sakramenti! Oni još nikome ne naškodiše, a mnogoga već i ozdraviše. Pokušaj i ti! Ako ti možda oni ne povrate zdravlja, to će sigurno biti samo zato, jer dragi Bog vidi, da je tako više na slavu njegovu

i bolje za spas duše tvoje. Šta ne bi dakle pokušio sredstva, koje ti ne možeš dobiti koristiti? Evo ovako od prilike govoriti bolesnicima.

Poznao sam jednoga odličnoga gospodina, koji je ovijem načinom nagevorio više bolesnika, te oni primili sv. sakramete. Bolesnici, jedni ozdravili, te se i sami liječnici tomu čudili; a drugi blaženo i sretno se prestavili u bolji svijet. Ako ti se desi prilika, deder učini i ti tako!

Nasuprot, kada bolesnicima iz tobobožnje sućuti ne govorиш o primanju sv. sakramenata, te oni možebit i tvojom krivnjom na vijeće propanu: kako li će te oni proklinjati za svu vječnost! Kako će proklinjati roditelji djecu, a djeca roditelje, brat brata, a sestra sestruru, što s njihove krivnje nijesu primili sv. sakramenata prije smrti, i umri s teškim grijehom na duši! Nagovaraj dakle, gdje god možeš, bolesnike, neka što prije prime sv. sakramente. Makar se oni u prvi mah i prepali: ništa za to! Proći će to; a primivši sv. sakramente, vidjet ćeš, kako blaženi mir i zadovoljstvo odsijeva na licu njihovu. Kada im liječnik tudi piše koji gorki lijek, zar ih ne nagovaraš, neka ga samo prime, pa bio još kako mu draga gorak lijek? A čemu da se žacaš nagovoriti ih, da prime sv. sakramente, što im propisuje Božanski liječnik iz neizmjerne ljubavi Srca svojega?

A napokon što se tebe samoga tiče, mili štioče, pobrini se i ti za se! Moli se često Bogu za veliku milost, da ne umreš bez sv. sakramenata. Učini u to ime, ako mogneš t. zv. »veliku devetnicu« Srcu Isuovu, pošto je on »u neizmjernom milosrgu obećao, da će stemoći ljubav njegova udijeliti milost konačne ustrajnosti u dobru svima, koji se zasebice za dvjet mjeseci svakoga preog petka pričeste. Ne će oni umrijeti u nemilosti njegovoj, niti bez se sakramenata; jer će im biti Srce Božansko pouzdano utočište u onome zadnjem

času.“ Pa kada se god teško razboliš, a ti ne čekaj, dok te drugi sjete; jer tko zna, hoće li oni? već moli sam što prije, da ti zovnu svećenika. Onda se nemaš bojati smrti. Pošto si za života revno štovao Božansko Srce, iskusit ćeš na smrti istinitost onih krasnih riječi, što ih napisala bl. Margareta Marija Alacoque: »O kako je slatko umrijeti, pošto smo vazda gojili pobožnost napram Srcu onoga, koji će nas suditi.«

— 283 —

Jednakost, sloboda, bratstvo.

To je lozinka raznih novovijekih nazovi-mudraca. Ali kakova jednakost? Da budu jednakci s onima, koji su viši od njih? A jok! Da se izjednače s onima, koje drže nižma od sebe? Do ovih spuštaju se sa visine svoje samo onda, kad treba da se po njima na više uspnu. Zato kad vam se približe ovi vuci u janjećoj koži sa crvenim zastavama svojim, išaranima zlatom; a vi bježite u kuće svoje. Ili tko je junak, izgrij na mejdan! Otale kugo, nosi se! Znamo te; tvoja je lozinka: oholost, sebičnost, a ne »jednakost!« I kad ste ih ovako raskrinkali, brzo će se pokupiti. Samo pazite, da vam ne ugju na druga vrata, jer su sinovi ovoga riječka mudriji od sinova svjetla u svojem naraštaju. (Luk. 16).

Kršćanine! zagji u betlehemsku štalu. Tu se Božanskom djetešcu klanjaju i siromašni neuki pastiri i kraljevi mudraci sa istoka. Ili zaviri u kršćanske hramove! I ovaj u trošnim haljinama i onaj u go spodskom odijelu jednako se odzivaju ljubeznom po zivu: *Hodite k meni svi, koji ste umorni i otorećeni, i ja ću vas okrijepiti.* (Mat. 11) Pred Bogom su svi jednakci. Jednako on putuje u skromnoj prilici kruha i u carske palače i u sirotinjske kolibe. On

hoće, da se njegovo evangelje propovijeda i siromasima i bogatašima, i židovima i poganim: svima bez razlike. Diljem naučanja svoga potvrđuje to i riječju i činom. On pribiva svadbi siromaka u Kani Galilejskoj, i raskošnom stolu carinika. Oživio je jedinca majke udovice, i kćerku poglavice Jaira. Oprostio je Petru, glavi Crkve svoje, i pomilovao razbojnika na križu. Dade li se pomisliti veća jednakost, veće jedinstvo? Daj da svi budu jedno kao ti, Oče, što si u meni i ja u tebi. (Iv. 17)

Druga je krilata riječ, kojom se razmeću ti krivi proroci: **sloboda**. A u čem stoji ta sloboda? Da budu slobodni pasti strasti svoje, da smiju škoditi tijelu i duši bližnjega svoga? Očuvaо nas Bog te slobode! Gdje je tijelo nad duhom; gdje je duh sapet u verige, protivne jarmu Gospodnjevu: tu je **ropsstvo** najniže vrsti. Čudni su svati ti slobodnjaci, kac da su slobodu u zakup uzeli! Oni smiju grđiti svetinje tvoje; ali ti ne pisni, niti se potuži, nego trpi i podnosi silništvo i bezobrazluk njihov. Sloboda protiv slobode — nije li to na veće bezumlje? Tako je; *po rodovima njihovim poznat ћete ih.* (Mat. 7.) Zar je to sloboda, koja ti brani priznati Boga i Stvoritelja tvoga? koja poriče čvrst i neoboriv zakon njegov živo upisan u srcu tvom? Ili je sluga za to slobodan, što se roti protiv pravedne volje gospodara svoga? Gdje je dakle granica slobode?

Slobode nema bez junaštva; a najveći je junak, tko sama sebe svlada. U sv. se Pismu hvali muž, koji je mogao zakon kršiti, a nije ga kršio.

U vjernom ispunjivanju kršćanskih dužnosti spram sebe, spram Boga i bližnjega svoga najveća je sloboda; mirna savjest kruna je slobode. Pravi se slobodnjak najbolje pozna u odsudnom smrtnom času. Miran je i spokojan; jer zna, da iza slobode krjeposla života slijedi sloboda vječnoga kraljevanja u nebu.

A bezbožnik drše, stenje; jer mu tek sada pada mrena s očiju; sada tek vidi ono, što dosele nije htio vidjeti; vidi sunovrat u ponor pakleni, u vječni bezdan, otkle »nema izbavljenja«. Tako svršava sloboda djece vražje. — »Na muci se poznaju junaci!« Jest, u pogibli se vidi junak, tko je. I pravednik se boji srdžbe Božje; i on strepi pred licem Božjim. Ali on sa strahom spaja i nadu u milosrgje, u ljubav, u dobrotu Božju; jer zna, da ruka, koja kara, ujedno i miluje. On živi i umire u strahu Božjem, pa ipak bez straha. To je sloboda djece Božje.

Bratstvo! treća je riječ — u istinu samo riječ — koju ta lažna brača zapisaše na zastavu svoju.

Od prijateljâ broj mnogi je,

U kijeh prave ni ljubavi.

Gladi te ovaj, da te ubije;

Grli te onaj, da te udavi.

Gjorgjić.

Ovo bi se moglo reći i o njihovom bratstvu i prijateljstvu. Na sastancima i zborovima grle se i ljube — ma u vatru bi jedan za drugoga; nu tek se razišli, već jedan protiv drugoga kuje i snuje. Ali kako trublja zatrubi u boj protiv vjere i Crkve; eto opet složne braće, kao da se nije ništa dogodilo.

Prilatejli i braćo Kristova! Uspnimo se na goru Kalvariju! Ženo, eto ti sina. Irane, eto ti majke! (Iv. 19.) Dà, majko, evo ti djece, evo ti svekolike brace moje! Prigrli ih i privini k sebi, i ljubi ih, kao što si mene ljubila! Je li itko ikada podao veći dokaz bratske ljubavi od ovoga, što se čuje iz usta umirućega Boga-čovjeka? Braćom svojom nazivlje on krvnike i ubojice svoje, pa ih još izruča ljubavi ucviljene Majke svoje! — Prijatelju, čemu si došao? (Mat. 26.) Ovako ljubezno nagovara izdajicu svoga, ne bi li mu srce umekšao, ne bi li ga još u posljednji čas odvratio od najstrašnijega zločina. Ali Juda ostaje

tvrd i — propada. A tako će propasti i svi oni, koji odbijaju ljubav i prijateljstvo Božje; jer koji se odriče mene pred ljudima, njega ču se odreći pred Angelima Božjim. (Luk. 12.) Propast će i oni, koji preziru zapovijed njegovu o ljubavi bližnjega. Ako tko reče: ja ljubim Boga, a mrzi na bratu svoga, lažac je. (Iv. 4. 20) Što je pak namijenjeno lašcima, znademo dobro. Ako prineseš dar svoj k oltaru, i ondje se spomeneš, da brat tvój ima nešto na te... idli prije, i pomiri se s bratom svojim, pa onda dogji, i prinesi dar svoj. (Mat. 5.) I tko bi izbrojio sva ona mjesta, gdje nas Isus uči i opominje, da se među se ljubimo i pazimo kao braća, ne izuzev niti posljednjega, u očima našim najkukavnijega čovjeka. Zaista ram kažem, što učiniste jednomu od ove najmanje braće moje: meni učiniste. (Mat. 25.) O nedokučiva poniznosti, o nedohitna ljubavi Sina Božjega! U tebi smo svi jednak, svi slobodni, svi smo braća!

Dá, jednakost, sloboda i bratstvo: tri su krasne zvijezde, koje su prvi put zasjale, sjaju i sjat će vazda samo u Crkvi Kristovoj, a Božansko Srce Njegovo vječno je sunce, koje ih obasjava.

Vj. L.

Blagodati Presv. Srcu Isusova.

Gradina (Slavonija). U nas lijevala slika kiša, i zla vremena bila preko ljeta, kada se kopalo i kosiло sijeno i otava, i želo žito, te smo mislili, da će nam sijeno i otava posve istrunuti. A mi se utičemo devetnicom Presv. Srcu Isusovu, i obećamo, ako prestane kiša i bude lijepo vrijeme, da ćemo se javno zahvaliti Presv. Srcu. Slava mu i dika budi; mi smo sve svoje poslove na polju lijepo uradili.

L. M.

Ciglena. Iznenada pozvan pred sud s osobitih razloga pobjojah se, da ne budem kažnjen. Utečem se odmah Presv. Srcu Isusovu, preporučujući mu štitavu stvar. Budem preslušan, i hvala Srcu Isusovu sretno se vratim u miru kući svojoj.

L. K.

Podgajci. Utekla sam se Presv. Srcu Isusovu, Presv. Trojstvu, Bl. Dj. Mariji, zaštitnicima svojim sv. Josipu i sv. Antunu, držeći devetnicu za svoga sina, koji je pošao stranputicom, i ne htjede više da sluša majku svoju, već gdje moguće, gledao bi, da majku razljuti, a drugove na grijeh naveđe. Molitva bi uslišana — Franjo posta skroz drugi. Hvala, čast i dika Trojedinome Bogu. M. K.

Vjerje. Bolovala sam punih 7 tjedana. Tjedan dana imala sam groznicu, a 6 tjedana boljela me glava i oči tako jako, da se majka bojala, da će posvema oslijepiti. Devetnicom stanem vaptiti Srcu Isusovu za pomoć. Već drugi dan devetnice bilo mi lagje na oči. A do zadnjega t. j. devetoga dana oči su mi posvema ozdravile. Sreća Isusova, hvala Ti budi! J. M.

Namjena molitava i dobrih djela u prosincu.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Poniznost kršćanska.

Ledan od prvih drugova sv. Franje Asiškoga, po imenu brat Maseo, zapitati će jednom Sveca: „Kaži mi, oče, otkud to, da sve leti za tobom, i da jatomice grne k tebi, samo da te vide i čuju? Ti niti si lijep, niti učen, ni slavnoga roda; a ipak te svi u velike slave. Ded, kaži mi, zasto to biva?“ — Na to se ugodniku Božjem lice od rajskega veselja preobrazi, i uprvi oko u nebo reče: „Čuj, sunko, ju du ti kazati, zasto sve trči za mnom! Gospod Bog nije našao nevoljnijeg i nevređnijeg grješnika među svim ljudima, nego što sam ja; te se on ogledao na me, da preko mene popravi iskvareni svijet. On odabra neuka, da posrami mudre, i još uze slabo i ništa, da skrši, što je jako i močno. Tim hoće da pokaže, kako svako dobro i svaka krpjost dolazi odrezor, i kako se niko nema slaviti osim u Gospodinu“.

Evo dakle štoće dragi, iz ustiju sv. Franje čušmo, čemu on imade zahvaliti vanrednu svetost i moć svoju na srca ljudska. Poniznost jest ona skromna ljubica, koja usagienna u srce Franjino, svraća na se milostivi pogled Božji, a mirisom svojim ushićuje ljudje. Poniznost je korijen onoj nebeskoj biljci, što no se zove „svetost“; poniznost je temelj svakoj pravoj sredi, svakoj zasluzi i svakom trajnom uspjehu.

Hodeš li da se proslaviš pred Bogom? Budi ponizan od sreća; »jer tko se ponizi, uzviši će se«. (Luk. 18, 14.) Trajna slava ide za poniznim čovjekom poput sjene, ma da je i ne traži, niti se na nju obazire. — Hoćeš li mir duše? Slušaj Krista, gdje veli: »Ucite se od mene, jer sam krotak i ponizan srcem; pa ćete naći pokoj du-

šama svojim. (Mat. 11, 29.) — Hoćeš li da sam napreduješ u svakom dobru, i da spasiš što više duša? Pamt i riječ Duha Svetoga; »*Bog se opire oholima, a poniznima daje milost svoju.*« (1. Pet. 5, 5.) Pamt i riječ hvalospjeva Gospina: »*Gospodin svrgne moćne sa prijestolja i uzevi ponizne; gladne napepi blagodatima, a bogatike pusti praznih ruhnu.*« (Luk. 1, 50.) Tko je slavniji, blaženiji, dobrovorniji za čitav rod ljudski nego dragi Spasitelj i prečista mi Majka? Pa ipak tko je tako ponizen i tako ponizan bio, kao što Isus i Marija?

Kad je dakle poniznost ovim uzor-svecima kao prirogjena bila, zar će nama slabicima biti teška? Ta poniznost jest istina, jest istinito poznavanje i iskreno priznavanje vlastite naše nevrijednosti pred Bogom. Šta si ti čovječe Božji? Čuj sv. Pavla gdje piتا: »*Šta imaoš što niješ primio? Ako si prik primio, zašto se slaviš, kao da niješ sve primio?*« (1. Kor. 4, 7.) Štogod je dobra u nama ili ne nama, to je blagodat i milost Božja. Naše je vlasništvo: grejeh i ništelnost naša. Sv. Katarina Sijenska znala bi reći, da je poniznost temeljnim kamenom duševne zgrade savršenosti i svetosti, što ju moramo s milošću Božjom graditi za ovoga života. Što je vedi i čvrsti taj temeljni kamen, i što se dublje spusti u zemlju: to velebnja može biti zgrada, koja će se na njemu dizati nebu pod oblake. Vježbajući se u poniznosti Svetica bi promatrala tri dijela ovog temeljnog kamena: 1) ništelnost svoju, razmišljajući, kako je Bog čovjeka iz nišesa stvorio; 2) bijedu svoju, pomislišvi, kako bi u vjeke propala, da je nije Spasitelj otkupio; 3) promatrala bi slabotu svoju sjećajući se sviju grijehu svojih poslije sv krsta učinjene. Ovakvo možemo i mi doći do prave spoznaje samih sebe; a to je prvi korak na putu poniznosti.

Nu poniznost duha ili spoznavanje nevrijednosti naše mora da nas dovede i do poniznosti srca, t. j. do priznavanja naše nevrijednosti pred Bogom i koliko treba, takojer pred ljudima. Budesi li, štoće dragi, sasma uvjeren o svojoj ništelnosti, to će ti biti drago priznati, da si sve dobro primio od Boga, te da po sebi niješ ništa, nego slabotka. Ali nemoj misliti, da prava poniznost jest podlost ili malodušnost. Nikto nije plemenitiji i voledužniji od ponizna čovjeka. Jer prenda on sebi ništa dobra ne pripisuje, to se ipak svemu dobru nadu od Boga, koji baš »poniznima daje svoje milosti« te po malenim velika djela izvršuje.

Kleknjimo dakle u duhu za ovoga mjeseca često pred jaslice Božanskog Djetešća; slušajmo pozorno i spremno prvu i najvažniju nauku, koju nam daje Spasitelj sišav na ovaj svijet: »Učite se od mene, jer sam krotak i ponisan srcem. Molimo se često: „Isuse, krotki i ponizni srcem, učini sreću naše po Srcu tvojem!“